

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2016-2019

Orman, Su Varsa Hayat Var.

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ	1
1.1. Sürdürülebilir Turizm, Ekoturizm, Tabiat Turizmi Kavramları	2
1.1.1.Sürdürülebilir Turizm.....	2
1.1.2.Tabiat Turizmi Ve Ekoturizm: Tanımlar	2
1.2.Tabii Alanlar, Yöre İnsanın Geleneksel Hayatı, Kırsal Kalkınma, Sürdürülebilir Turizm Alternatifi Ve Sinop Vilayetinde Sürdürülebilir Tabiat Turizmi	4
1.3.Tabii Alanlar Ve Sürdürülebilir Kalkınma	5
1.4.Sürdürülebilir Tabiat Turizmi	8
1.5.Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Stratejisi.....	100
1.6.Ürün Ve Tabiat Turizmi Ürünü Kavramları.....	133
1.6.1.Çekicilik.....	155
1.6.2.Ulaşılabilirlik	177
1.6.3.Turizm İşletmeleri	188
1.7.Tabiat Turizmini Oluşturan Kaynaklar	200
1.8.Tabiat Turizminin Maksadı	222
1.9.Tabiat Turizminin İlkeleri.....	233
1.10.Tabiat Turizminin Faydaları	277
1.11.Tabiat Turizminin Etkileri.....	29
1.11.1.Tabiat Turizminin Ülke Ekonomisine Etkileri.....	29
1.11.2.Tabiat Turizminin Çevresel Etkileri.....	311
1.11.3.Tabiat Turizminin Yöre Halkına Etkileri	333
1.11.4.Tabiat Turizminin - Sosyo Kültürel Etkileri	344
1.11.5.Tabiat Turizminin Olumlu Etkileri.....	366
1.11.6.Tabiat Turizminin Olumsuz Etkileri	377
2.SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	39
2.1.Kaynak Analizi	39

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.1.1.Kaynak Analizinde Ele Alınacak Unsurlar	39
2.2.Tabiat Turizminin Hedef Kitlesi	444
2.3.Tabiat Turizmi Ve Geleneksel Turizm Karşılaştırılması	466
2.4.Turizm Potansiyeli.....	51
2.4.1. Turizm Talebi	55
2.4.2. Turizm Arzı.....	57
2. 5. Taşıma Kapasitesi.....	58
2.5.1.Taşıma Kapasitesinin Elemanları	59
2.6.Tabiat Turizminin Kırsal Kalkınmaya Etkisi	62
3.İLGİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI.....	63
3.1.İlgi Grupları/Paydaşlar	63
3.2. İlgi Grubu Kategorileri	63
3.3.İlgi Grubu Analizi.....	64
3.4. Toplum Temelli Yaklaşım.....	65
3.5. Yerel Organizasyonun Oluşturulması	65
3.6. Tarihçe	66
3.7. Sinop İli Tarihi Ve Kültürel Varlıkları.....	68
3.7.1.Folklor.....	69
3.8. Sinop İlinin Genel Özellikleri	72
3.8.1. İlin Coğrafi Konumu.....	72
3.8.2. Hidrografya.....	76
3.8.3.Sinop İlinin Nüfusu	76
3.8.4. Kırsal Turizme Destek Açısından Sinop Ziraatı	77
3.8.5.Sinop'un Coğrafi Konum Özelliklerinin Sürdürülebilir Tabiat Turizmi İçin Uygunluğu.....	78
3.8.6. Jeolojik Oluşumlar	78
3.8.7. Yaylalar	82
3.8.8. Kıyılar	85

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.8.9. Göller, Barajlar, Sulak Sahalar	88
4.SİNOP TABİAT TURİZMİ ARZI	91
4.1. Sinop'un Tabiat Turizmi Değerleri(Tabiat Turizmi Arzı)	91
4.2. Sinop İlinde Tabiat Turizmi Maksatlı Kullanılan Ve Koruma Statülü Alanlar	92
4.2.1. Tabiat Parkları	92
4.2.2. Tabiatı Koruma Alanı	125
4.2.3. Tabiat Anıtları	138
4.2.4. Yaban Hayatı Geliştirme, Yerleştirme Ve Koruma Sahaları	146
4.2.5. Avlaklar:.....	152
4.3. Sinop'un Tabiat Turizmi (Arzı) Değerleri Ve Bilinirlik Değerlendirmesi.....	168
4.4. Sinop İlinde Uygulanabilecek Tabiat Turizm Çeşitleri	172
4.4.1.Kanyoning.....	172
4.4.2.Kanyon Yürüyüşü.....	173
4.4.3.Mağaracılık	173
4.4.5.Dağ Bisikletçiliği.....	174
4.4.6.Yamaç Paraşütçülüğü	174
4.4.7.Denizel Değerler	175
4.4.8. Dağ-Yayla Gezisi İmkkanı.....	176
4.4.9.Peyzaj Güzelliği/Fotosafari	176
4.4.10. Sonbahar Fotoğrafçılığı	177
4.4.11.Yaylada Konaklama/Kamping.....	178
4.4.12. Düzenlenmiş Tabiat Gezisi Rotası.....	178
4.4.13. Tabiata Uyumlu-Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi	179
4.4.14. Pansiyonculuk.....	180
4.4.15. Kır Havasında Şehir Merkezleri	180
4.4.16. Aktif Yaylacılık	180
4.4.17. Kelebek Gözlemciliği	180

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

4.4.18. Kuş Gözlemciliği.....	181
4.4.19.Sportif Olta Balıkçılığı	181
4.4.20. Kış Sporları.....	182
4.4.21. Estetik Şelale Bulunan Yerler.....	182
4.5. Sinop İli Ve İlçelerinin Öne Çıkan Tabiat Turizmi Değerleri Matrisi	189
5. SEÇKİN VE YÜKSEK DEĞER TAŞIYAN (X) YILDIZ ALANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE POTANSİYELİNİ GELİŞTİRME İMKÂNLARININ ORTAYA KONULMASINA İLİŞKİN ANALİZLER..	192
5.1. Sinop İli Ve İlçelerinin Kıyaslama Usulü İle Kısa Değerlendirmesi.....	193
(Benchmarking Çalışması)	193
5.2. Sinop İli Tabiat Turizmi Swot Analizi	195
6. SİNOP İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ STRATEJİLERİ.....	197
6.1.Gelişme Stratejileri	197
6.2.Pazarlama Stratejisi	197
6.3.Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi.....	198
7. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	199
8. SİNOP TABİAT TURİZMİ ROTALARI.....	207
8.1. İl Sportif Turizm Kurulu Komisyonu Tarafından Belirlenen Yürüyüş Rotaları	207
8.2. Jeep Ve Fotosafari Rotaları: (İl Sportif Turizm Kurulu Kararı).....	208

ŞEKİL DİZİNİ

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Şekil 1	Turistik ürün	15
Şekil 2	Tabiat turizmin başlıca kaynakları	20
Şekil 3	Sinop İli yer şekilleri haritası	73
Şekil 4	Sinop idari bölünüş haritası	73
Şekil 5	Türkiye Turizm stratejisi Kavramsal Eylem Planı	91
Şekil 6	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı	125
Şekil 7	Dıranas Devlet Avlağı Kmz	154
Şekil 8	Ahmetyeri Devlet Avlağı Kmz	155
Şekil 9	Suludüz Devlet Avlağı Kmz	155
Şekil 10	Kabaçam Devlet Avlağı Kmz	156
Şekil 11	Sakız Devlet Avlağı Kmz	156
Şekil 12	Büznük Devlet Avlağı Kmz	157
Şekil 13	Kömürgölü Devlet Avlağı Kmz	157
Şekil 14	Çangal Devlet Avlağı Kmz	158
Şekil 15	Kumluk Devlet Avlağı Kmz	158
Şekil 16	Kazköy Devlet Avlağı Kmz	159
Şekil 17	Çatak Devlet Avlağı Kmz	159
Şekil 18	Maruf Dvelet Avlağı Kmz	160
Şekil 19	Yediçam Devlet Avlağı Kmz	160
Şekil 20	Karageriş Devlet Avlağı Kmz	161
Şekil 21	Aksu Devlet Avlağı Kmz.	161
Şekil 22	Kabalı Devlet Avlağı Kmz	162
Şekil 23	Kanlıçay Devlet Avlağı Kmz	162
Şekil 24	Göktepe Devlet avlağı Kmz	163
Şekil 25	Aydoğan Devlet Avlağı Kmz	163
Şekil 26	Adadağı Devlet Avlağı Kmz	164
Şekil 27	Altinkaya Devlet Avlağı Kmz	164
Şekil 28	Buzlık Devlet Avlağı Kmz	165
Şekil 29	İnceburun Devlet Avlağı Kmz	165
Şekil 30	Emirli Genel Avlağı Kmz	166
Şekil 31	Yemişen Genel Avlağı Kmz	166
Şekil 32	Aksaz Genel Avlağı Kmz	167
Şekil 33	Göve Örnek Avlağı Kmz	167

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Şekil 34	Zindan Örnek Avlağı Km	168
Şekil 35	Sinop'nun tabiat turizmi değerleri öne çıkan ilçeleri	192

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

FOTOĞRAF DİZİNİ

Fotoğraf 1	Hamsilos Koyu	5
Fotoğraf 2	Sorkun Şelaleleri.....	7
Fotoğraf 3	Tatlıca Şelaleleri	17
Fotoğraf 4	Sarıkum Gölü	18
Fotoğraf 5	Kum Zambağı.....	21
Fotoğraf 6	Sorkun Şelaleleri.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Fotoğraf 7	Sarıkum Gölü	23
Fotoğraf 8	Tabiat Yürüyüşü.....	27
Fotoğraf 9	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı Seyir Terası	29
Fotoğraf 10	İnceburun Deniz Feneri.....	31
Fotoğraf 11	Akgöl-Ayancık.....	33
Fotoğraf 12	Akgöl -Ayancık.....	35
Fotoğraf 13	Çangal -Ayancık	38
Fotoğraf 14	Çangal -Ayancık	40
Fotoğraf 15	İnaltı Mağarası- Ayancık.....	43
Fotoğraf 16	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı.....	45
Fotoğraf 17	Ayancık.....	45
Fotoğraf 18	İnaltı Mağarası - Ayancık.....	51
Fotoğraf 19	Durağan Buzluk Mağarasından Manzara	61
Fotoğraf 20	Durağan Buzluk Mağarası Mevkii.....	61
Fotoğraf 21	Akgöl –Ayancık	62
Fotoğraf 22	İnaltı Mağarası.....	79
Fotoğraf 23	Hacıağaç Yaylası	83
Fotoğraf 24	Hacıağaç Yaylası	83
Fotoğraf 25	Hamsilos Tabiat Parkı –SİNOP	93
Fotoğraf 26	Hamsilos Tabiat Parkı ria oluşumu.....	94
Fotoğraf 27	Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı, Onarılan değirmen.	116
Fotoğraf 28	Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı: Birbiri arkasına 29 sıra şelaleden ibarettir.	116
Fotoğraf 29	Çatak Kanyonu	123
Fotoğraf 30	Çatak Kanyonu	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Fotoğraf 31	Çatak Kanyonu	124
Fotoğraf 32	Çatak Kanyonu	124

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Fotoğraf 33	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı	125
Fotoğraf 34	Pergola	139
Fotoğraf 35	Bazalt Kayalıkları	140
Fotoğraf 36	Eğitim Platformu	141
Fotoğraf 37	Sorkun Şelaleleri.....	142
Fotoğraf 38	Sorkun Şelaleleri.....	143
Fotoğraf 39	Sorkun Şelaleleri.....	143
Fotoğraf 40	Sorkun Şelaleleri.....	144
Fotoğraf 41	Eski Değirmen	144
Fotoğraf 42	Kızılcaelmalı Meşesi Tabiat Anıtı	145
Fotoğraf 43	Görkemli Meşe Tabiat Anıtı	146
Fotoğraf 44	Hamsilos Tabiat Parkı	169
Fotoğraf 45	Erfelek Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı	169
Fotoğraf 46	Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı.....	170
Fotoğraf 47	Sinop Kıyıları - Zeytin ağaçları	174
Fotoğraf 48	Dikmen Yaylaları.....	178
Fotoğraf 49	Gerze-Sorkun Şelalesi Tabiat Anıtı	183

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
AD	: Avcı Dernekleri
AFAD	: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
Al	: Avlak İşletmecileri
AK	: Alan Kılavuzları
AKUT	: Arama Kurtarma Derneği
ASPİM	: Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
AvS	: Tescilli Avlak Sahası
AY	: Aktif Yaylacılık
B	: Bölgesel
Ba	: Bankalar
BaGi	: Suda Garantili Çıplak Gözle Balık Gözleme İmkânı
BB	: Belediye Başkanlıkları
BKK	: Bakır Küçük Koylar
BOG	: Botanik Gezilerine Uygun Saha
BSTM	: Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
BŞD	: Büyükşehir Dernekleri
Cn	: Canyoning/Kanyon Yürüyüşü
Ca	: Kanoing
CBS	: Coğrafi Bilgi Sistemi
Cz	: Cezaevi
ÇEKÜL	: Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
ÇŞ	: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
D	: Dernekler
DaÇiG	: Çayır Şeklinde Gruplanmış Dağ Çiçekleri Gezisi
DB	: Dağ Bisikletçiliği
DBKMG	: Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi
DD	: Denizel Değerler
DG	: Dağ-Yayla Gezisi İmkânı

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

DGR	: Düzenlenmiş Tabiat Gezisi Rotası
DKMPGM	: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
DSİ	: Devlet Su İşleri Bölge/Şube Müdürlüğü
DTG	: Doğal taşlardan doğa tarihi gezisi
EBG	: Endemik Bitkilerin Gözlemi
EGM	: Estetik göl/baraj olan yerler
EM	: Emniyet Müdürlüğü
EŞ	: Estetik şelale bulunan yerler
F	: Festivaller
FAM	: Fahri Av Müfettişleri
GDŞ	: Geri Dönüşüm Şirketleri
GG	: Gastronomi Gezisi
GHS	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
GHSM	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
GMM	: Gümrük Muhafaza Müdürlükleri
GTH	: Gıda Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü
HEM	: Halk Eğitim Müdürlüğü
İE	: İzole İlginç Ekosistemler
İKTM	: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İÖİ	: İl Özel İdaresi
J	: Jandarma
K	: Konsey
KA	: Kalkınma Ajansları
KDMP	: Küre Dağları Milli Parkı
KeG	: Kelebek Gözlemciliği
KHŞM	: Kır Havasında Şehir Merkezleri
KK	: Kamu Kurumları
KKDYP	: Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı
KMG	: Tabiata Uyumlu Kırsal Miras Gezisi

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KP	: Köy Pazarları
KSM	: Aktif Kış Sporları Merkezi
KSP	: Kış Sporları Potansiyeli
KuG	: Kuş Gözlemciliği
KUZKA	: Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Ky	: Kaymakamlık
LB	: Liman Başkanlığı
M	: Milletler Arası
Mğ	: Mağaracılık
MEM	: Milli Eğitim Müdürlüğü
MO	: Meslek Odaları
MP	: Milli Park
MPK	: Milli Park'da Konaklama
Mu	: Muhtarlar
Mü	: Müstecir
OBM	: Orman Bölge Müdürlüğü
Oİ	: Orman İşletmeleri
OrFTGi	: Ormanaltı Florası Tanıma Gezi İmkânı
OSİ	: Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bölge/Şube Müdürlüğü
ÖG	: Özel Girişim
P	: Pansiyonculuk
Pa	: Pansiyoncular
PF	: Peyzaj Güzelliği/Fotosafari
PPY	: Panparks Yönetimi
R	: Rafting
Re	: Rehberler
SA	: Seyahat Acenteleri
SF	: Sonbahar Fotoğrafçılığı

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

SGK	: Sahil Güvenlik Komutanlığı
SM	: Sağlık Müdürlüğü
SMMO	: Serbest Mali Müşavirler Odası
SOB	: Sportif olta balıkçılığı
STGS	: Sürdürülebilir Turizm Gelişimi Stratejisi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SuYaGi	: Sualtı Yaşamı Gözleme İmkânı
T	: Türkiye
TA	: Tabiat Anıtı
TAj	: Tanıtım Ajansı
TATUTA	: Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi ve Gönüllü Bilgi, Tecrübe Takası Projesi
TEMA	: Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğa Varlıkları Koruma (Vakfı)
THK	: Türk Hava Kurumu
THY	: Türk Hava Yolları
Tİ	: Turizm İşletmecileri
TKA	: Tabiatı Koruma Alanı
TO	: Ticaret Odası
To	: Tur Operatörleri
TP	: Tabiat Parkı
TSO	: Ticaret ve Sanayi Odası
TURSAB	: Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜRKVET	: Veteriner Bilgi Sistemi
UB	: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
UNEP	: Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
Ünv	: Üniversite
VM	: Valilik Makamı

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

WWF	: Dünya Doğa (Vahşi) Yaşamı Koruma Vakfı
YaHaG	: Garantili Yaban Hayatı Gözlemi
YF	: Yüksek Falezler
YHGS	: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
YK	: Yaylada Konaklama/Kamping
YP	: Yamaç Paraşütçülüğü
YY	: Yerel Yönetimler

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1.GİRİŞ

Dünyada değişen tatil anlayışı ile birlikte insanların deniz, kum ve güneş eksenli tatil anlayışlarından uzaklaşmaları, teknoloji ve bilginin hızlı yayılımı, seyahat edenlerin farklı tatil faaliyetlerine katılmak ve deneyim istekleri, büyük kentlerde betonlaşmanın ve kalabalıklaşmanın vermiş olduğu yorgunluğu daha sakin ve tabii ortamlarda atmak istemeleri, tabiat turizminin öncelikli olarak geliştirilmesini gerekli kılmakta ve öneminin daha da artacağına işaret etmektedir. Bu açıdan bakarak, turizmin çeşitlendirilmesi ve dört mevsime yayılması maksadıyla ülke ekonomisine olumlu etki gösteren alternatif turizm türlerinden biri olan Tabiat turizm bölgelerinin tespit edilmesi, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekmektedir.

Türkiye’de Tabiat turizminin önemi son yıllarda giderek anlaşılmaya başlanmış ve turizm politikaları içerisinde sıklıkla adı geçen geliştirilmesi gerekli alternatif turizm türlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye, bu açıdan bakıldığında önemli turistik değerlere sahip bir ülkedir. Tabii, tarihsel, kültürel çevre değerleri ve kaynakları açısından, büyük bir potansiyele sahiptir. Turizm endüstrisinin günümüze kadar geçirdiği gelişim ve değişim evreleri açısından avantajlı bir ülkedir.

Globalleşen dünyamız, turizm sektöründe alternatif arayışlar içine girmiştir. Turizm ürünleri, deniz, kum, güneş üçgeninden dışarı çıkmıştır. Dünya genelinde insanların seyahat eğilimlerinde meydana gelen birtakım değişimler, kültür, tabiat, tarih, tabiat sporları gibi alternatif turizm faaliyetlerinin artmasına sebep olmuştur.

Master planda, sürdürülebilirlik kapsamında Tabiatın içerisindeki tarihi - kültürel mirasımızın kaynak değerlerimizin ortaya konulması, canlandırılması ve Tabiat turizmi ürünlerinin zenginleştirilmesi sağlanmaktadır.

Tabiat turizmi ayrıca, tabii ve sosyo-kültürel mirasın korunmasında, yöresel kalkınmaya destek vererek bölge halkının sosyal ve ekonomik açıdan yaşam kalitesinin yükselmesine

katkıda bulunan bir turizm çeşididir. Tabiat turizmine katılanların daha zengin, daha iyi eğitilmiş ve kalite arayanlardan oluştuğunu ve tatillerinde ortalamanın üzerinde harcama yaptıkları görülmektedir. Bu yaklaşımla; sürdürülebilir turizm anlayışıyla uyumlu olan kırsal turizmin hem mikro hem de makro açıdan ülke turizmine önemli katkıların olduğunu söylenebilir.

1.1. SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM, EKOTURİZM, TABİAT TURİZMİ KAVRAMLARI

Sürdürülebilir turizm, tabiat turizmi ve ekoturizm arasındaki fark nedir? Tabiat turizmi ile ekoturizm arasındaki bağ nedir? Ekoturizm nasıl gelişti? Neden ekoturizm önemlidir? Tabiat turisti ve ekoturist kimdir? Neden ekoturizme dâhil olmak gerekir? Nerede daha fazla bilgi bulabilirim? gibi sorular sıkça sorulmaktadır. Bu kavramlara yönelik çok detaylı açıklama içeren kaynaklar olmasına rağmen hem ulusal hem de uluslararası platformda en çok tartışılan konulardan birisi olmaya devam etmektedir.

1.1.1.SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM

Sürdürülebilir turizm, tabii ve kültürel kaynakların, hem gelecek kuşakları düşünerek kullanılması hem de turizm sermayesinin, mevcut ziyaretçilerin ve yöre halkının maksatlarının maksimum düzeyde karşılanması şeklinde ifade edilmektedir. Sürdürülebilir turizm bir turizm çeşidi değil, daha çok turizmin tüm türleri için geçerli olması öngörülen temel bir koruma yaklaşımıdır. Sürdürülebilir turizmin başlıca ilkeleri şu şekilde özetleyebiliriz;

- Kaynakların sürdürülebilir kullanımı,
- Aşırı kullanım ve atıkların azaltılması,
- Çeşitliliğin muhafaza edilmesi,
- Yerel toplumu planlamaya dahil etme ve yerel ekonominin desteklenmesi,
- Turizm endüstrisi ve kamu arasında karşılıklı koordinasyon sağlanması,
- Personel eğitimi ve turistlerin bilgilendirilmesidir.

1.1.2.TABİAT TURİZMİ VE EKOTURİZM: TANIMLAR

Tabiat turizmi, dünya çapında birçok yerde geniş ve büyüyen bir turizm sektörüdür. Turizm ürünleri ve deneyimleri için; tabii ve korunan alanların geliştirilmesi, yeterli ziyaretçi deneyimleri, ekolojik ve kültürel değerlerin korunması ve alanın uzun vadede sürdürülebilirliği kapsamında aralarındaki hassas dengenin sağlanması gerekir. Ekoturizm tabiat turizminin alt kategorisi olarak değerlendirilir.

Tabiat Turizmi; seyahat edilen tabii alanların, çevrenin korunması ve yöre halkının ekonomik standartlarının gelişmesini sağlayan bir turizm anlayışıdır.

Tabiat turizmi “Tabii alanları tecrübe eden ekolojik sürdürülebilir turizm”dir. **Ekoturizm** ise “Çevresel ve kültürel anlayışı, takdiri ve korumayı teşvik ederek tabii alanları tecrübe eden ekolojik sürdürülebilir turizm” dir.

Tabiat Turizmi: Tabiata doğru, tabiatın içerisinde; Tabii ve kültürel değerlere duyarlı, yerel ekonomiye katkı sağlayan kaynak değerlerini anlayan, Orman Su ve Biyoçeşitliliği koruma kullanma dengesi içerisinde, çevreye uygun tesisleri ile kitle turizmine alternatif sürdürülebilir turizm çeşididir. (H. Haberal, 2017)

Ekoturizm "Çevreyi koruyan ve yerel halkın refahını geliştiren tabii alanlara yönelik sorumlu bir seyahat" olarak da tanımlanmaktadır. Tabiat temelli turizm tabii yerlere seyahati açıklayan, daha sade bir tanımlama olmakla birlikte, ekoturizmin çevresel, yerel topluluklara yönelik hedefleri, kültürel ve ekonomik açıdan faydaları kapsamaktadır. Sürdürülebilir turizm ekoturizmi de içine almaktadır ve tüm turizm tür ve faaliyetleri için uzun dönem yaşam ve süreklilik maksadıyla düşünülmüştür. Ekoturizm tabiat temelli bir turizm çeşididir. Ekoturizm ilkelere dayalı uygulandığında, sosyal yararları ve çevreye duyarlı bir turizm gelişimi örneğidir.

Tabii kaynakların uygun bir şekilde, zarar görmeden kullanımını hedeflerken ziyaretçilerin bu şekilde eğlenme-dinlenme ve yenilenmelerine olanak sağlar.

Bu gelişmelere paralel olarak kavramlarla beraber **ekoturist ve tabiat turisti** kavramları

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

da gündeme gelmiştir. Tabiat temelli turist ve ekoturist, ziyaretleri sırasında en az bir tabiat temelli turizm faaliyetini üstlenen turisttir. (Erdoğan, N. 2013)

1.2. TABİİ ALANLAR, YÖRE İNSANININ GELENEKSEL HAYATI, KIRSAL KALKINMA, SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM ALTERNATİFİ ve SİNOP VİLAYETİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ

Tabiatı korumanın geleceği kırsal alanların geleceğine, kırsal hayatın korunmasına ve sağlıklı yürüyen bir kırsal ekonomiye bağlıdır. Kırsal alanlardaki düşük ve dağınık nüfus ile beraber yetersiz gelir söz konusu olduğunda bu alanların turizm köyleri vb. faaliyetler için kullanılması söz konusu olacaktır. Bu tür girişimlerin önemli bir kısmı korunan alanlarda veya dışında yapılmaktadır. Bazı etkinliklerin korunan alanlara ve tabiata çok zarar verdiği de görülmektedir. Bu sebeple tabiatı korumakla görevli olan bizlerin çevremiz ile iyi bir proaktif ilişkiler içinde olmamız lüzumludur. Proaktif kişi; ilişkilerde ve faaliyetlerde inisiyatifi eline alan kişi demek olup tabiattaki faaliyetlerin kontrolü için Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü taşra kuruluşlarının kırsal sahalarda Tabiat turizminin geliştirilmesinde öncü olması doğru bir harekettir.

Son yıllarda sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar korunan alanlar, tabii alanlar, kırsal kalkınma, kalkınma için işbirliği gibi konuları tamamıyla farklı bir bakış açısı ile algılamaya başlamışlardır. Tabiat ve geleneksel kültürler üzerinde turizmin yarattığı olumsuz tesirler ve bunların neticesinde duyulan korkular kitle turizmine karşı alternatif çevre duyarlı turizmi ve tabiatı korumayı öne çıkarmıştır. Sürdürülebilir Tabiat turizmi ve ekoturizm tabiatın korunması için bir umut olarak ortaya çıkmıştır. Algılamadaki bu değişiklik, tabii alanlar, korunan alanlar ve çevresinin bölgesel planlamasında turizme ilişkin proje ve çalışmaların giderek artmasına yol açmıştır. Bu sayede turizm, zaman içinde kırsal alanların kalkınmasında, yoksulluğun azaltılması ve yöresel kültürel zenginliğinin korunmasında anahtar bir kelime haline gelmiştir.

Sürdürülebilir Tabiat turizmi, kırsal ekonominin çeşitlendirilmesi, kırsal nüfus için yeni bir bakış açısı yaratılması, yoksulluğun ve kırsal göçün azaltılmasında en önemli

seçeneklerden biri olarak görülmektedir. Ancak, turizmin yalnızca yerel ekonomi ile doğru şekilde bütünleştirildiği takdirde beklentileri karşılayabileceği ve yöre halkı ile diğer ilgi gruplarına fayda sağlayacağı unutulmamalıdır.

Fotoğraf 1- Hamsilos Koyu

1.3.TABİİ ALANLAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

1980’li yıllardan itibaren Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) çevre konularına ilişkin çalışmaları giderek artan bir etki yaratmıştır. Dünya Çevre Kalkınma Komisyonu’nun 1987 yılında tamamladığı çalışmalar sonunda “ortak geleceğimiz” adlı bir rapor hazırlanmıştır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, çevre ve kalkınma konularına çok farklı yaklaşılması gerektiği bu raporda vurgulanmış olup, kalkınmanın ve insanlığın sahip olduğu kaynakların sürdürülebilir olduğuna değinilmiştir. Raporda ortaya konan “sürdürülebilir kalkınma” kavramı, insanların elinde bulundurduğu ve onlara muhtaç olduğu ekolojik, kültürel ve sosyo-ekonomik kaynakların nadir ve eşsiz olduğu görüşüne dayanmaktadır.

Bir sahanın sahip olduğu kaynaklar, çok farklı maksatlar için kullanılabilir. Örneğin, bir orman kereste imalatı için kullanılabilir, üzerindeki ağaçlar kesilerek tarım toprağı olarak kullanılabilir, korunan alan olarak kullanılabilir. Alanın ve alanda yaşayan

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

yöre halkının özelliklerine bağlı olarak bu seçeneklerden bazıları uygulanabilirken, bazıları ise kesinlikle uygulanamaz. Yalnızca korumacı bir yaklaşım içine girildiğinde doğru görülen seçenek ormanın el değmemiş eski haline bırakılması olsa da yöre halkı ve diğer iş gruplarının bu kaynakların sürdürülebilir kullanımı yaşam kalitelerini yükseltmek için ormandan hak iddia etmeleri mevzubahistir. Bu sebeple yüzde yüz sürdürülebilir kalkınmaya her zaman ulaşılmasa da bu hedef üzerine yoğunlaşmalıdır.

Tabii ve korunan kırsal alanlarda, geçmişten günümüze yerel topluluklar ile arazinin beraberliği çok önemli olmaktadır. Korunan alan ağı büyüdükçe korunan alan kavramının anlamı da değişmeye ve gelişme göstermeye başlamıştır. Bu gelişme içinde yöre insanların varlığı ve faydalanmalarının sürdürülebilirliği de öne çıkmaktadır.

Bir tabii alan ve korunan alanın ve içinde yer aldığı bölgenin sürdürülebilir kullanımı, turizm, ekolojik tarım, hayvancılık, yeni bölgesel ürünler, sürdürülebilir ormancılık, hatta enerji üretimindeki yatırımlarla birlikte düşünüldüğünde daha başarılı olacaktır.

Tabii alanlarda faaliyetlerin açıklanmasında Kırsal alan, **Kırsal kalkınma ve Sürdürülebilir Kalkınma** gibi kavramlar değerlendirilmelidir, bu kavramlar şu şekilde açıklanabilir;

Kırsal alan: Şehir diye tabir edilen yerleşme sahalarının dışında kalan tarımla ilgili etkinliklerin yapıldığı alanları da içeren köy, mezra, kom vb. adlarla anılan insan yerleşimlerinin var olduğu alanları “kırsal alan” olarak tanımlayabiliriz.

Kırsal kalkınma kavramı: Kırsal kalkınma, küçük toplulukların içinde bulundukları ekonomik, toplumsal ve kültürel koşulları iyileştirmek maksadıyla giriştikleri çabaların devletin bu konudaki çabalarıyla birleştirilmesi, bu toplulukların tüm ülke insanların tümüyle kaynaştırılması ve ulusal kalkınma çabalarına tam biçimde katkıda bulunmalarının sağlanma süreci şeklinde tanımlanmıştır.

Kırsal alan kalkınması: Hem bir eğitim hem de örgütlenme işi olup kırsal alan, toplumun ihtiyaçlarının göz önünde tutulması, kırsal alan kalkınma politikası ile ilgili planların alınması sırasında topluma zorla kabul ettirilmemesi gereken bir konudur. Toplum istediklerini elde etmedikçe kırsal alan çalışmalarına katılmayacaktır. Tarımsal

çalışmalar, beslenme, eğitim, mesleki önderlik ve öğretim, kooperatifler, el sanatları, küçük sanayiler, sosyal güvenlik çalışmaları, planlama ve sağlık politikaları nitelikleri kırsal alan ve ülke planları ile bir bütünlük sağlamalıdır.

Sürdürülebilir kalkınma: Ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Burada ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel sürdürülebilirlik şartlarının tamamının sağlanması önemli olmaktadır.

Kırsal alanlar turizm ve boş zamanların değerlendirilmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Kırsal alan, turistlere sakin ve huzurlu bir seçenek sunmaktadır. 2005 yılında Fransız vatandaşları tatillerinin %52'sini ya bir ailenin yanında ya da bir arkadaşının evinde,%26'sı evlerinde geçirdiklerini ve %9'luk bir kısmı ise kırsal alanda ikinci bir eve sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Kırsal alanlar ayrıca tabiat için önemli role sahiptirler.

Tabii kaynakların korunması, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi, tabii felaketlere karşı koruma, iyi hayat şartlarının korunması ve tabii manzaranın korunması tabii çevre ile ilgili hususlardır.

Fotoğraf 2 Sorkun Şelaleleri

1.4.SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ

Sürdürülebilirlik, belirli bir ekosistemin ya da sürekliliği olan herhangi bir sistemin, kesintisiz, bozulmadan, aşırı kullanımla tüketmeden ve ana kaynaklara aşırı yüklenmeden sürdürülebilmesi yetkinliği olarak bilinmektedir. Sürdürülebilir bir yapı için kaynaklar sürekli olarak değerlendirilmeli, bu değerlendirme çerçevesinde koruma sağlanmalı ve koruma bilinci ön planda tutulmalıdır.

Sürdürülebilir turizm ve Tabiat Turizmi tanımlarında; tabii ve kültürel kaynakların geleceğin düşünülerek kullanılması, turizm sermayesinin, mevcut ziyaretçilerin ve yöre halkının maksatlarının maksimum düzeyde karşılanması öne çıkarılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma, ekolojik, ekonomik ve sosyo-kültürel kaynakların sürdürülebilir kullanımına dayanmaktadır. Sürdürülebilir turizmin gelişimi de sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir turizmin gelişiminde turistlerin ve ziyaret edilen yerlerin bugünkü ihtiyaçlarının, gelecekteki fırsatları koruyup genişleterek karşılanması maksatlanmaktadır. Bu yaklaşım, ekonomik, sosyal ve estetik ihtiyaçların, kültürel bütünlüğün, gerekli ekolojik süreçlerin, sosyal ve estetik ihtiyaçların, kültürel bütünlüğün, gerekli ekolojik süreçlerin, biyolojik çeşitliliğin ve kırsal hayatı destekleyen süreçlerin devamını içermektedir.

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tanımına göre sürdürülebilir bir turizm gelişimi;

- Çevresel kaynakların en iyi şekilde kullanılmasını sağlamalı,
- Ziyaret edilen toplulukların sosyo-kültürel yapısına, gelenekselliğine saygı göstermeli,
- Bütün ilgi gruplarına adil bir şekilde dağıtılan sosyo-ekonomik faydalar ile tutarlı ve uzun vadeli ekonomik faaliyetler ortaya koymalıdır.

Buna göre sürdürülebilir kırsal/Tabiat turizminin gelişme ölçütleri;

- a. Biyolojik çeşitliliğin korunması,
- b. Ekonomik tutarlılık,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- c. Kültürel zenginlik,
- d. Yöre halkının refahı,
- e. İstihdam kalitesi,
- f. Sosyal eşitlik,
- g. Ziyaretçi memnuniyeti,
- h. Yetkinin yerele doğru dağıtılması,
- i. Toplumun genelinin refah ve mutluluğu,
- j. Fiziki bütünlük,
- k. Kaynakların etkin kullanımı,
- l. Çevre temizliğidir.

Korunan alanlar açısından; tabiatın seçkin parçaları olan korunan alanlar ile turizm arasındaki bağ, korunan alanların tarihçesi kadar eskidir.

Korunan alanlar turizme, turizm korunan alanlara ihtiyaç duymaktadır. Turizm korunan alanların kurulması ve yönetiminde göz önüne alınması gereken önemli bir bileşendir.

Aynı şekilde koruma altında olmayan flora ve faunanın tutunduğu tabiat alanlarına ve insanın yaşadığı sahalardaki yöresel kültüre de turizm bağımlıdır. Bu bağımlılık Tabiat ve kültürün bozulmaması için tedbirler gerektirir. Bu tedbirlerin neler olacağının “sürdürülebilir kırsal kalkınma” ilkeleri çerçevesinde tespiti de lüzumludur.

Turizmin önemli bir ekonomik faaliyet olması ve tüm göstergelerin bu faaliyetin büyüme eğiliminde olacağı yönünde olması önemli bir husustur. Turizmdeki büyümeyle beraber sürdürülebilir turizm, ekoturizm gibi Tabiatla ilgili turizme olan talep artmış ve turizm ürünleri ile destinasyonlar çeşitlenmiştir. Turistlerin talepleri de değişmiş ve çeşitlenmiştir. Turistlerin talepleri konaklamada konforun sağlanması yanında, yöreye özgü kültürel değerler hakkında bilgi edinme, yöre halkıyla iletişim, bölgenin flora ve faunası, özel ekosistemler, tabii hayat ve bunların korunması da dâhil olmak üzere daha sorumlu bir seyahat deneyimi kazanmak da söz konusudur.

Beklenen büyüme ve yeni eğilimler turizmi o kadar stratejik bir konuma taşımıştır ki, turizm eşsiz özellikli tabii veya korunan alanların sürdürülebilirliğinin yanı sıra bu

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

alanların çevresinde yaşayan yöre halkının kalkınma potansiyeline de müspet etki sağlayabilmektedir. Bu durumda turizm, tabii alanların korunması ve yöre halkı ile ziyaretçilerin çevre bilincinin arttırılmasında kullanılabilecek çok önemli bir araç olabilmektedir. Dolayısıyla turizm sayesinde koruma çalışmaları için gerekli mali kaynakların kazanılmasının yanı sıra ziyaretçiler ile yöre halkına yönelik bilinçlendirme ve eğitim programlarının oluşturulması ve uygulanması gibi hedeflere de ulaşılabilmektedir.

En önemli husus; turizm faaliyetlerinin uzun dönemde sürdürülebilir olması için geniş kapsamlı, dikkatli, katılımcı ve paylaşımcı olarak planlaması, sürecin etkin yönetimi ve izlenmesi de gereklidir. Aksi takdirde, bu faaliyetlerin geri dönüşü mümkün olmayan olumsuz etkileri ortaya çıkacak ve turizm bu alanları tahrip eden bir faktör haline gelecektir. İşte bu nedenle bu çalışmaya “SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞME (MASTER) PLANI” çalışmasına lüzum duyulmuştur.

1.5.SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞME STRATEJİSİ

Yukarıda da bahsedildiği üzere, insan kullanımı bakımından hassas olan sahalarda turizm söz konusu olduğunda turizmin iyi planlanması ve yönetilmesi önemli olmaktadır.

Alışılmış turizm stratejileri ile Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Stratejisi arasındaki fark şudur; alışılmış yöntemler yukarıdan aşağıya bakış açısı ile uygulanmaktadır. Yani kararlar merkezden alınmakta ve uygulanması için yerele taşınmaktadır. Yöre halkı katılımcı olamamaktadır.

Sürdürülebilir turizm ise aşağıdan yukarıya bir yaklaşım için gayret göstermektedir. Bu yaklaşımda yöre halkının beklentileri ele alınır, yönetime katılmasını sağlayıcı yapı kurulur, yörenin kalkınma potansiyelini bünyesinde barındıran tabii değerlerin korunması için kararlar ortak alınır ve karar almanın yanında uygulama ve izleme aşamalarında da yöre halkının becerilerini, bilgisini, en uygun şekilde kullanmak esastır. Bu yaklaşım yöre halkının, yerel otorite ve organizasyonların yetkilendirilmesine dayanır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sürdürülebilir turizm gelişim aşamasında Tabiat ve çevresinin ortak çıkarları söz konusudur. Konaklama ve diğer turizm altyapıları mümkün olduğunca tabii alan dışında olmalıdır. Bu durum Tabiata ve kültüre zararı en aza indirdiği gibi ev pansiyonculuğu gibi faaliyetlerin yapılabileceği gibi yöreye faydayı arttırabilir.

Yöre halkı ve diğer bölgesel ilgi grupları turizm gelişiminde önemli ortaklardır, söz konusu gruplar turiste konaklama imkânı sunacaklar, sunacakları ürünün kalitesinin korunmasında da sorumluluk alacaklardır.

Günübirlik ziyaretçiler yerine uzun süreli konaklamaya lüzum duyan turistlerle hedefleniyorsa, tabii ve kültürel mirasa dayalı **çekim noktaları**, el sanatları gibi faaliyetler ortaya konmalıdır.

Tabii alanlar genellikle çok hassastır, bu sebeple ekolojik değerler, belirli bir saha ile sınırlı olmayacaktır. Geleneksel hayat, yerel kültür, kırsal sosyal ekonomik yapılar da aynı zamanda turizmin temel kaynağı olmaktadır.

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın Sinop ilinde Tabiat turizmine konu olacak sahaların tüm ilgi grupları için anlamlı ve cazip bir bakış açısına dayandırılmasına esas olmalıdır.

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nda turizm tabiatı koruma, kırsal kalkınma için bir araç olarak ele alındığından, Tabiat turizmi yönetim planı olarak ele alınmalıdır. Hâlihazırda olan turizm etkinlikleri de tartışılmalı, değerlendirilmelidir. İlde sürdürülemez olan turizm veya gelir getirici faaliyetler de tanımlanmalıdır. Ayrıca iyi bir yönetim için tehditler ve fırsatlar da ele alınarak bunlardan hareketle ortaya çıkacak fikirler ortaya konmalıdır.

Tabiata dayalı turizm yönetiminin entegre bir anlayışla (alan ve çevresinin sahip olduğu tabii, tarihi ve sosyo-ekonomik kaynakların bütüncül ele alınması) değerlendirilmesi de önemlidir.

Turizm gelişimi genel olarak piyasa talebine göre yönlendirilir. Bir alanın turizm potansiyelinin değerlendirilmesi, rekabetçi ve özgün bir destinasyon oluşturması için

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

gerçekçi beklentiler ortaya konulmalıdır. Yüksek ekolojik değere sahip olan sahalar yüksek turizm değeri içermeyebilir. Turizm, ancak doğru pazar ürünlerini hedeflediği zaman başarılı olabilir. Özellikle hassas tabiat alanlarında taşıma kapasitesi düşük iken, bu alanlardan beklenen faydalar yüksek olmaktadır. Taşıma kapasitesinin düşüklüğü sınırlı sayıda turist demektir. Bu sebeple taşıma kapasitesinin değerlendirilmesi de önemli olmaktadır.

Entegre tabii alan yönetimi, Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı ile Tabiat ve turizm yönetimi için tüm ilgi gruplarının desteğini almayı hedefler. Tüm ilgi gruplarının etkin desteği önem taşır. Turizm gelişiminin karmaşık yapısı göz önüne alınırsa, ilgi gruplarının etkin işbirliği oldukça önemlidir, planın herkes tarafından sahiplenilmesi ayrıcalık olacaktır.

Sürdürülebilir kırsal kalkınma için kapsamlı bir vizyon belirlenmesine de ihtiyaç vardır.

Pazarlama stratejisi de Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planı'nın bir parçası olup, kalkınma ve rekabete açık ürün-Pazar kombinasyonu için yaratıcı yaklaşımlar içermelidir. Pazarlar, hedef gruplar, turist sayısı, ürünler, hizmetler, yaratıcı yaklaşımlar bu stratejide yer almalıdır.

Turizm destinasyonu yönetimi; yaygın bir stratejik yaklaşım olup, destinasyonu rekabete açık hale getirir, bir turizm pazarını iyi bir şekilde yönetmek, pazarlamak, bir destinasyonu rekabetçi yapabilmek için gereken tüm unsurları içeren bir rekabetçi yaklaşımdır.

İyi tanımlanmış maksatlarla ve göstergelerle mantıksal bir çerçeve kurmak, ayrıntılı bütçe, mali portre ve ilgi gruplarının tümüne açık görev ve sorumluluklar veren bir iş planı hazırlamak gereklidir.

Ziyaretçinin izlenmesi ve ziyaretçi yönetim planı: Mademki Tabiat gibi hassas bir sistemde çalışılıyor bu durumda turist ziyaretinin ilkelerini belirleyen bir ziyaretçi yönetim planı lüzumludur. Aynı zamanda da hem geri bildirim temin etme, hem de taşıma kapasitesinin kontrolü için izleme programı da olmalıdır.

Geribildirimler kalitenin arttırılması, sunumların taleplere uygun hale getirilmesi (iyileştirilmesi) ve hizmetteki aksamaların tabiattaki değişimlerin takibi için çok gereklidir.

Şu unutulmamalıdır ki; turizm, tabiatın korunması için ortaya konan ana hedeflere ulaşmak garanti edildiği takdirde teşvik edilmelidir.

1.6.ÜRÜN VE TABİAT TURİZMİ ÜRÜNÜ KAVRAMLARI

Ürün, “İhtiyaç ve isteği tatmin edebilecek olan ve ilgi uyandırma, sahip olma, kullanma ve tüketim maksadıyla pazara sunulan her şey” olarak tanımlanmaktadır. Bu durumda ürün, sadece fiziksel nesnelerle sınırlandırılmamakta, somut ve soyut olan ve bir ihtiyacı tatmin edebilecek özelliğe sahip herhangi bir şey olarak düşünülmektedir. Böylece **“Pazarlamada ürün kavramı**, belirli bir ihtiyacı ve isteği doyurma özelliği bulunan, değişime konu olan ve pazara sunulan her şeyi ifade etmektedir” **(Haberal H. 2015)**.

Turizm, dinlenmek, eğlenmek, görmek ve tanımak gibi maksatlarla yapılan geziler ve bir ülkeye veya bir bölgeye turist çekmek için alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin ve yapılan çalışmaların tümüdür.

Turistlerin çeşitli istek ve ihtiyaçları turizm ürünleri ile karşılanmaktadır.

Turistik Ürün; turistin seyahati boyunca yararlandığı konaklama, yeme-içme, ulaştırma, eğlence ve diğer birçok hizmetlerin bileşimi şeklinde tanımlanmaktadır. Başka bir tanıma göre ise **turistik ürün**; turistin seyahat ve geçici konaklamalarından doğan gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte olan mal ve hizmet karışımından oluşan bir paket olarak tanımlanmaktadır.

Genel olarak Turistik Ürün; turistin, sürekli yaşadığı yerden ayrılıp tekrar aynı yere dönünceye kadar geçen süre içinde, satın aldığı mal ve hizmetlerin ve yaşadığı deneyimlerin bir bütünüdür.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Turistik Ürün: “Çağdaş insanın çok boyutlu gereksinimlerini karşılamak üzere turizm işletmelerince bir araya getirilmiş ve yeniden düzenlenmiş Tabii, toplumsal, siyasal ve psikolojik verilerden oluşan karmaşık mallar ve hizmetler bütünüdür”.

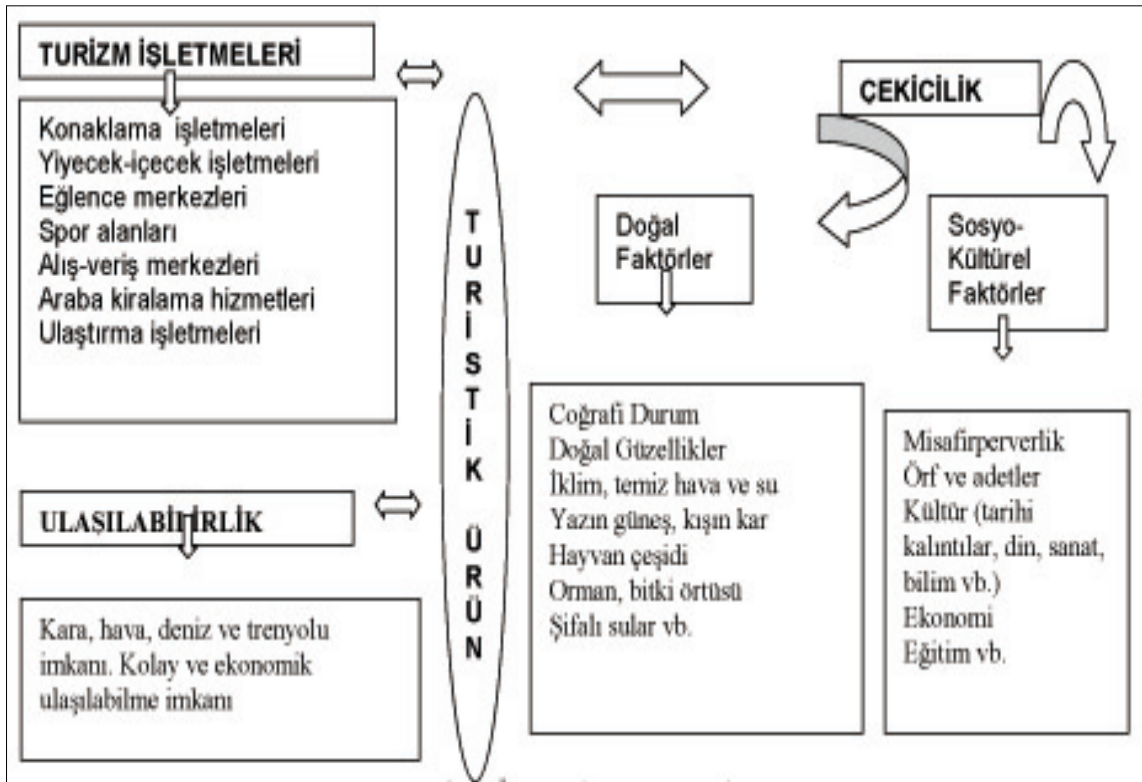
Turizm ürünü, endüstrideki bulunduğu konuma göre farklı kurumlar ya da kişiler tarafından farklı şekilde tanımlanmaktadır. Otel işletmecisi tarafından turizm ürünü; konaklama olarak tanımlanırken; seyahat işletmecisi tarafından tur; havayolu işletmecisi tarafından da hava ulaşımı olarak tanımlanmaktadır. Ekonomist M. Sinclair ve Mike Stobler turizm ürününü, seyahat (ulaşım), eğlence ve alış veriş, banka, seyahat acentesi ve tur operatörleri gibi çeşitli aktivite ve hizmetleri içeren bileşik bir ürün olarak tanımlanmaktadır. Turistik ürün bir hizmet endüstrisi olan turizmde hizmet ağırlıklı ve heterojen bir görünüm sergilemektedir

Turizmde ürün iki şekilde ortaya çıkmaktadır. Birincisi, bir ülke veya bir yörenin, sahip olduğu tüm tabii, tarihi ve kültürel kaynakların oluşturduğu turizm ürünüdür. İkincisi ise tüketicilerin yer değiştirmelerini sağlayan ve tatil yapmalarına imkân veren tüm hizmetlerdir. Buna göre turistik ürünü oluşturan unsurlar;

- I. Turistleri çeken bir ülkenin veya bir bölgenin tabii, kültürel, tarihi, sanatsal, varlıkları ve değerleri,
- II. Turiste hizmet veren işletmeler, otel, motel, restoran, eğlence spor tesisleri ve seyahat acentaları,
- III. Turistin yer değiştirmesini, gidilecek yere ulaşımını sağlayan taşımacılık işletmeleri olarak sıralanabilir.

Bir ülkede veya bölgede çok zengin turistik değer ve kaynakların olması tek başına turist talebini oluşturamaz. Bu kaynakların bir turizm endüstrisince işlenmesi ve turistin kullanıma sunulabilir olması gerekir. Bu noktada ihtiyacı karşılayabilme özelliği, diğer deyişle bunu sağlayacak olan turizm işletmeleri öne çıkmaktadır.

Turistik ürünü oluşturan çok sayıdaki unsurlar üç ana değişken altında toplanmaktadır: Çekicilik, Ulaşılabilirlik ve Turizm İşletmeleri.

Şekil 1 Turistik ürün

Herhangi bir destinasyonun bir çekicilik özelliğine sahip olması, talep çekebilmesi açısından tek başına yeterli değildir. Çekiciliği yüksek olmasına karşın turistik merkezlere ulaşımın güç olması, ürünlerin pazarlanmasında bir takım güçlüklerin ortaya çıkmasına neden olur. Ulaşılabilirlik; yüksek bir çekicilik özelliğine sahip destinasyonların, pazardaki hedef kitleye olan yakınlığı ve onlara düşük maliyetle ulaşılabilme olanağını ifade eder. Yoğun nüfuslu yerleşim merkezlerine yakın yerler, ulaşımı en kolay ve en çok turist çeken yerlerdir. (Haberal H. 2015)

1.6.1. ÇEKİCİLİK

Turistin bir çekim yerini diğerine tercih etmesini, o çekim yerine karar vermesini sağlayan turistik ürün unsurlarına **çekicilik** adı verilir. Çekicilik unsuru yöresel, ulusal olabildiği gibi uluslararası nitelikte de olabilir. Ayrıca, mekân-yerden başka, olay çekiciliği şeklinde de olabilir. **Yer çekiciliği**, Antalya, Kuşadası, Göreme veya dağ, deniz, kum, güneşli yerler vb. olabilmekte; **olay çekiciliği** ise, fuar, sergi, konferans, olimpiyatlar, sanat gösterileri vb. olabilmektedir.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Çekicilik; tabii çekicilikler ve kültürü de içine alan insan yapısı çekicilikler olmak üzere iki başlıkta toplanabilir.

“Tabii Çekicilikler: Su kaynakları başlı başına büyük bir rekreasyon çekiciliğidir. Her geçen gün suya dayalı rekreasyonel faaliyetler hızlı bir şekilde büyümektedir. Bunlar arasında; balık tutma, yüzme, kano yapma, su kayağı, su altı avcılığı, yelken ve kürek sporları vb. sayılabilir. Manzara güzelliği de birinci derecede önemli rekreasyon ve turizm kaynağıdır. En çok turist çeken coğrafi görünümümüz çoğu kez arazi yapısı ve su özelliklerinin birleştiği alanlardır.

Coğrafi konum turistik yöreye olan talep bakımından çok önemlidir. Manzara güzelliğine, İngiltere’nin göller bölgesi, İsviçre ve Kuzey İtalya’da insan yapısı göl ve baraj gölleri, Kaçkar dağlarının buzul gölleri, Isparta’nın göller bölgesi ve ülkemizin deniz kıyılarının büyük bölümü muhteşem manzaralara sahip olması örnek gösterilebilir.

Dağlar esas olarak manzara güzellikleri yanında dağcılık, kış sporları ve trekking yapmak için turistlere çekici görünürler...

İnsan yapısı çekicilikler; İnsan tarafından oluşturulan turistik değerler, bir yandan sanat şehirleri, tarihi eser ve anıtlar, müzeler, baraj ve köprüler, stadyumlar, üniversite binaları vb. gibi unsurlardan oluşurken, diğer taraftan uygarlık, gelenekler, kültür, folklor, din, sanat, festivaller, bayramlar, siyasi ve sportif oluşumlar, sergi ve fuarlar, turizm endüstrisini oluşturan konaklama, ulaşım, dinlendirici ve eğlendirici donanım, turizm organizasyonunun yapısı gibi unsurlardan oluşur”.

Turizm ürününde çekiciliği belirleyen hususlar, münhal sosyo-kültürel, ekonomik ve psikolojik etkenler olarak dört gruba da ayrılabilir. Buna göre; yerli halkın misafirperverliği, gelenek görenekleri, kültürü, siyasi yapısı, ekonomik yaşamı ve eğitim durumu sosyo-kültürel faktörler olarak turizmde önem kazandırmaktadır.

Çekiciliğe Dünya üzerinde çok sayıda izleyicisi olan otomobil yarışlarının en ilgi çeken bir türü olan Formula 1 yarışlarının bir ayağının Monaco’da yapılması, İspanya’nın turistik

şehirlerinde yapılan boğa güreşleri, Cannes 'teki uluslararası film şenliği gibi faaliyetler örnek olarak verilebilir. (Haberal H. 2015)

Fotoğraf 3 Tatlıca Şelaleleri

1.6.2.ULAŞILABİLİRLİK

Turistik ürünü oluşturan diğer bir unsur ise; turistik merkezlere ulaşılabilirliktir. Çekiciliği yüksek olmasına karşın turistik merkezlerine ulaşmak zor ise, havayolu, denizyolu ve karayolu bağlantısı yetersiz ise, turistik ürünlerin pazarlamasında güçlükler ortaya çıkacaktır. **Ulaşılabilirlik;** çekiciliği yüksek olan turizm merkezlerinin pazardaki hedef kitleye olan yakınlığı ve onlara düşük maliyetle ulaşılabilme olanağını ifade etmektedir. Ancak, üst ve orta grup için ulaşılabilirliğin bir çekicilik faktörü olması ile düşük maliyet arasında çok fazla bir belirgin bir ilişki bulunmaktadır. Bu grup için zaman maliyeti çok daha önemli bir çekicilik kriteridir. Bir turistik ürünün ulaşılabilirliği onun kolay ve ekonomik oluşuna bağlıdır. Büyük kentlere yakın çekici yerler, turist akışını hızlandırır. Özellikle günümüz ulaşım araçlarının gelişmiş teknolojileri, fiziksel uzaklığın öneminin oldukça azalmasına neden olmuştur. Dolayısıyla yetersiz ulaşım imkânları, turizmi olumsuz etkilemektedir.

Yer ve olay çekiciliği, hizmet işletmeleri olan yerlerin kullanılan, tüketilen bir turistik ürün olmaları onlara ulaşımıyla doğru orantılıdır. Ulaşılabilirlik, fiziki mesafe, zaman ve ulaşım

masrafları ile ölçülür ve değerlendirilir. Bir turistik ürünün ulaşılabilirliği onun kolay ve ekonomik oluşuna bağlıdır.

Fotoğraf 4 Sarıkum Gölü

1.6.3.TURİZM İŞLETMELERİ

Bir ülkenin sahip olduğu ve ulaşılabilme özelliğine sahip turistik çekicilikler, onu destekleyen işletmelerce tamamlanmadıkça hak ettiği değeri ve ilgiyi bulamaz. Bu nedenle turizm endüstrisinde faydalılık ilkesi, turizm işletmelerince sağlanmaktadır. Turizmde başlıca işletmeler; ulaştırma, konaklama, yiyecek, seyahat, rekreasyon ve diğer turizm işletmeleri şeklinde ayrıma tabi tutulabilir.

Turizmde başarı için, ziyaret mahalline gelen yolcu talebini karşılamaya yetecek sayıda konaklama tesislerine ihtiyaç duyulur. Konaklama tesislerinin önemi hiçbir zaman ve hiçbir şekilde göz ardı edilemez. “Birinci derecedeki turizm işletmeleri arasında ilk sırayı alan ve turistik mal ve hizmetlerin üretimini sağlayan, varlıkları turizm olayına bağlı olarak ortaya çıkan ve şekillenip çeşitlenen işletmelere **konaklama işletmeleri** denir”

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Genellikle konaklama tesisleri içinde hizmet veren yiyecek-içecek işletmeleri, çalışma alanı dışında, bağımsız ticari kuruluşlar olarak da hizmet sunmaktadırlar. Üç yıldızlı otel statüsünden itibaren konaklama tesisleri içinde zorunlu olarak bulunan yiyecek içecek birimleri, konaklama işletmeleri içinde hizmet verirler. Ayrıca yeme-içme, konaklama ve eğlence tesisleri olmadan turizm ürünü olmayabilir.

Dünya turizm hareketlerinin gelişiminde, kuskusuz en büyük paylardan biri ulaştırma sektörüne aittir. Ulaşım araçlarının gelişimi, daha hızlı seyahat ve daha çok yer gezip görme şansını da beraberinde getirmiştir.

Ulaşım işletmeleri içinde demiryolu, denizyolu, karayolları, havayolları işletmeleri yer almaktadır.

Diğer bir turizm işletmeleri de rekreasyon işletmeleridir. **Rekreasyon işletmeleri** kişilerin boş zamanlarını değerlendirmek, eğlence-dinlence ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla katıldıkları etkinlikleri sunan işletmelerdir. Rekreasyon işletmeleri çeşitli kaynakları kullanmaktadırlar. Bunlar;

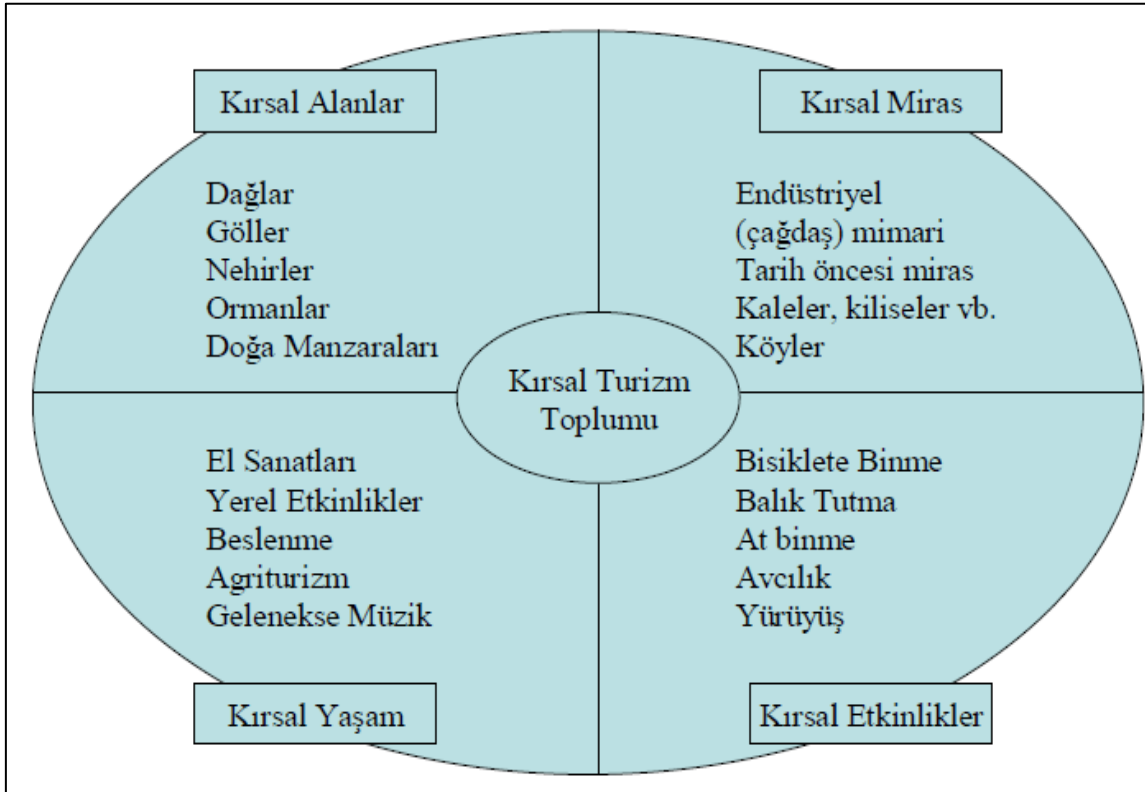
- **Tabii kaynaklar:** Milli parklar, Tabiat alanları, hayvanat bahçeleri vb.
- **Sportif kaynaklar:** Kayak, atlı spor, golf, tenis, paraşüt, futbol, basketbol vb.
- **Kültürel kaynaklar:** Tiyatro, konserler, müze, sinema, folklor, festival vb.
- **Eğlenceye yönelik kaynaklar:** Oyun salonları, bale, tiyatro vb.

Turizm merkezlerinde faaliyet gösteren her işletme bir anlamda bir turizm işletmesi işlevi görmektedir. Seyahat ve tatil sırasında giyilen özel giysileri, yolculuğa ve mevsim koşullarına uyum sağlayabilmek için gereken şapka, ayakkabı, gözlük vb. malları üreten işletmeler, sattıkları mallar yalnızca turistlerin gereksinimi olmadığı halde varlıkları büyük ölçüde turizme bağımlı olan tatil beldeleri, havayollarında çeşitli perakendeci işletmeler, çevirmenlik, rehberlik, yüzme, kayak, tenis, binicilik dallarında öğretmenlik yapan kişiler, hatıra eşyası satan kuruluşlar bu gruba örnek olarak verilebilir.

1.7.TABİAT TURİZMİNİ OLUŞTURAN KAYNAKLAR

Tabiat turizmin en önemli özelliklerinden biri yerel kültürdür. Yerel kültür, özellikle yabancı turistlerin ve kent halkının ilgi odağıdır. Bu nedenle turizm etkinliklerinde yerel halkın katılımı çok önemlidir. Ancak turizm etkinliklerinde gelenek göreneklerin zayıflaması, gençlerin turistlere özenmeye başlaması, hoşgörü ve misafirperverliğin yok olması gibi tehlikelerle karşı karşıya kalınabilmektedir. Ayrıca, turisti yadırgama, kırsal kültür içine kabul etmeme gibi sakıncalar oluşabilmektedir. Bu nedenle yerel-kültürel mirasın turizm için önemli bir değer olduğu unutulmamalı, tüm bu yeniliklere açık olarak yerel kültür korunmalıdır. Folklorik değerlere önem verilerek halk oyunları, enstrümanlar, geleneksel giyim gibi folklorik zenginlikler araştırılmalı, geliştirilmelidir.

İtalyan mutfağı, Fransız mutfağı, Türk mutfağı gibi öne çıkan gastronomi ürünlerin varlığı turizm bölgesinin gelişiminde önemli yere sahiptir. Tabiat turizminin farklı boyutları bakımından ülkeler arasında farklılıklar vardır.

Şekil 2 Tabiat turizmin başlıca kaynakları

Tabiat turizmi faaliyetinde kullanılan tabii kaynaklar;

1. Tarihi ve kültürel yapılar
2. Güzel manzaralı yerler
3. Dağlar
4. Ormanlar
5. Kanyonlar
6. Çöller
7. Göller
8. Volkanik araziler
9. Mağaralar
10. Gastronomi

Fotoğraf 5 Kum Zambağı

Fotoğraf 6 Tatlıca Şelaleleri

1.8.TABİAT TURİZMİNİN MAKSADI

- Turizmin, tabii ve geleneksel çevreye verdiği tahribatın en alt düzeye indirilmesi,
- Turistlere ve yerel halka, tabiatın ve geleneksel sosyo-kültürel çevrenin korunmasına yönelik eğitim verilmesi,
- Turizmin, yerel halkın ihtiyaçlarını karşılayan, yerel yönetim ve halkla işbirliği içinde gelişen sorumlu bir ticaret olarak özendirilmesinin sağlanması,
- Koruma kapsamındaki tabii ve sosyo-kültürel alanların yönetimi için kaynak ayrılması,
- Turizmin negatif etkisinin en alt düzeye indirilmesi maksadıyla sosyokültürel ve tabii çevreye yönelik uzun vadeli takip ve değerlendirme programlarının desteklenmesi,
- Turizmin, yerel halkın geçimine katkı sağlayacak şekilde geliştirilmesi,
- Turizmin gelişiminin yörenin sosyal ve çevresel kapasitesini artıracak şekilde gelişmesinin temini,

- Çevreyle uyumlu, tabii ve geleneksel sosyo-kültürel yaşamla iç içe geçen, yöresel bitki ve yaban hayatını koruyan turizm şekline uygun altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi,

Ulusal ve uluslararası sermaye olarak ele alındığında ekoturizmin maksadı yeni kazanç alanları elde etmektir.

Fotoğraf 6 Sarıkum Gölü

1.9.TABİAT TURİZMİNİN İLKELERİ

Tabiat turizmi ilkeleri; yararlanma, gelişim, tasarım, kırsal ekonomi, koruma ve pazarlama olmak üzere 6 ana başlık altında özetlenebilir.

Koruma ve kullanma: Kırsaldaki turizmden faydalananlar, bu turizmin en değerli varlığı olan kırsal alanın korunmasına ve zenginleştirilmesine katkıda bulunmak için koruma ve canlandırma politikalarına ve programlarına destek sağlamalıdır.

Tasarım: Yeni turizm gelişim projelerinin planlanması, yerlerinin saptanması ve yönetilmesi, peyzaja uygun olmalı ve mümkün olan durumlarda ise peyzajı zenginleştirmeye çalışmalıdır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Gelişim: Kırsaldaki turizm gelişimi, koruma ve ayağa kaldırma maksatlarına yardımcı olmalıdır. Örnek olarak, tarihi evlere yeni kullanımlar, çiftliklere ise ek kullanım ve gelir getirebilir; terkedilmiş arazilerin ıslahına yardımcı olabilir ve kırsala ulaşım için yeni fırsatların önünü açabilir.

Kırsal Ekonomi: Turizme yatırım, kırsal ekonomiyi desteklemeli, fakat hem yoğun kalabalıktan ve erozyon ile aşırı kullanma dolayısıyla turizm kaynaklarına hasar vermekten kaçınmak için, hem ekonomik ve hem de başka faydaları yaygınlaştırmak için, coğrafi olarak daha geniş çapta yayılmanın ve ziyaretlerin en yoğun olduğu dönemlerin dışına daha çok kaydırılmasının peşinde olmalıdır.

Pazarlama: Turizm sanayisinin tanıtım, bilgilendirme ve pazarlama girişimlerinde insanların kırsala yönelik anlayışlarını ve ilgilerini derinleştirerek takdir etme ve yararlanma duygusuna ulaşmalarını sağlamaya çalışılmalıdır. Söz konusu bu ilkeler kırsal alanların korunarak kullanımına rehber olma özelliği taşımaktadır. Bu rehberlik tüm dünyada kırsal alanlara yönelen ve her geçen gün artan ilginin getireceği olumsuzlukların giderilmesi açısından da son derece önemlidir.

Tabii çevrenin ve Yerel kültürlerin sürdürülebilirlik ilkesi;

Tabiat turlarında tabii çevrenin bozulmaması ve korunması gerekir. Bu tür turların, belli bir plan ve program çerçevesinde hayata geçirilmesi, seçilen rotanın ve uyulması gereken kuralların önceden belirlenmesi ve eğitilmiş uzman rehber kullanılması gerekmektedir.

Tur düzenleyen acentalar ve tur katılımcıları, korunan alanlarımızda: (milli park, tabiatı koruma alanı, tabiat anıtı, yaban hayatını geliştirme sahası vb.)

- İlgili kurumlarca konulmuş kurallara, kamp yapılması yasak olan ya da kısıtlanmalı bölgelerdeki yasaklara,
- Gezilen ve kamp yapılan yerlerde belirlenmiş gezi rotalarına,
- Tecrübeli tabiat rehberinin uyarılarına,
- Flora ve faunaya asgari zarar verecek şekilde hareket etmek,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Gezi faaliyeti sırasında çevreye atık ve tabiatla silinemeyecek izler bırakmamak,
- Nesli tehlikede bulunan hayvanların bulunduğu bölgelerde gürültü, vb. kirlilik yaratmamak,
- Flora ve faunanın korunmasına özel önem verilen yerlerde tur rotalarını, koruma ilkelerini gözeterek sık sık değiştirmek,
- Yetkili resmi kurumlar tarafından mutlaka tabiat ve alan kılavuzluğu sertifikasyonu kullanmak, eğer yoksa tabiat turları konusunda uzman kurum ve kişilerden eğitim almış tecrübeli rehberler bulundurmak zorundadırlar.

Turizm planları ve projeler uzun dönemli Çevresel kaliteyi sağlayıcı özellikte olmalıdırlar. Planlayıcılar, ekonomik bir sektör olarak sadece turizmi tek başına görmemeli, turizmle birlikte var olacak dengeli bir ekonomiyi hedeflemelidirler **(Kaynak. Ş,2010s.104).**

Tabiat turizm faaliyetinin yapıldığı bölgenin yerel halkının bu turizm faaliyetlerinden yarar sağlaması, maddi bir pay almasını ifade eder. Bunu sağlamak için; uluslararası büyük tur operatörlerinden ziyade, ülke ve bölge çapındaki daha küçük acentaların tabiat turizmi faaliyetinde yer alması gerekir. Burada uzman acentecilik ön plana çıkmaktadır. Tabiat turizm, tabii ve yabanıl hayat gibi belli alan ve konularda uzmanlaşmış bu tür acentaların, tur programlarını yaparken, tur gereksinimlerini bölgeden sağlamaları, bölgeye maddi yarar sağlanmasının önkoşulu olmalıdır. Bir bölgeye turizm aracılığıyla katkı sağlarken, maddi ve manevi kültür unsurlarının bozulmamasına da dikkat edilmelidir. Otantik kültürlerin, ahlaki değerlerin bozulmadan yaşadığı bölgelerde, turist gruplarının bu değerlere saygılı davranması beklenmektedir. Kılık-kıyafet konusuna özen göstermek, dini ve manevi değerlere saygılı davranmak, yerel yeme-içme-eğlenme vb. gelenek ve göreneklere uyumlu davranmak ve mümkün olduğunca katılmak önemlidir Ayrıca, maddi kültür eserlerine saygılı ve korumacı davranmak, gerek turizm profesyoneli, gerekse tüketici olarak, yerel dokuyla uyuşmayan modern mimari ürünler yerine; koruma altına alınmış otantik yapılarda hizmet veren konaklama tesislerini tercih etmek de gerekir.**(Kaynak. Ş,2010s.104)**

Tabiat turizminde de kuşkusuz genel turizm ilkeleri, yönetmelikleri ve planları geçerlidir. Ancak, kitle turizmindeki hataların tekrarlanmaması maksadıyla:

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Tabii ve kültürel mirasın korunması,
- Kırsal alanlarda ve korunmuş alanlarda yerli halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesi,
- Eko turizmin özendirilmesi,
- Tabii, kültürel ve yerel özellikleri tanımak, tanıtmak, korumak, uzun vadede sürdürülebilirliği garanti etmek yöntem ve tekniklerin yaygınlaştırılması,
- Tabiat turizmi ürününün güvenilirliğinin ve rekabet gücünün ortaya çıkması için kalite sistemlerinin belgelendirilmesi,
- Toplumun, politikacıların, turizm ile ilgili kişi, kurum ve kuruluşların eko turizm konusunda bilgilendirilmesi, turizmin sürdürülebilirliğin sağlanması açısından oldukça yararlı olacaktır.

Tabiat turizmde tabiat alanlarının korunması, geliştirilmesi, çevresiyle birlikte toplumun sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunması önkoşul özelliği taşımaktadır. Tabiat turizmin geliştirileceği ülke, bölge ya da yerel alanda mutlaka özel politika ve stratejilerin belirlenmesi ve uygulanabilirliğinin tartışılması gerekir.

Ulusal parklar ve korunan alanlar eko turizmin temel kaynağını oluşturmaktadır. Tabiat turizmi, sürdürülebilir turizmin etkin yönetim anlayışı ve tanıtımla kırsal kalkınmada önemli neticeler doğurabilir.

Tabiat turizm alanlarında konaklama-yeme-içme tesislerinin tabiata uygun, yapılması iletişim ve ulaşım araçlarının çevreyi en az kirletecek şekilde geliştirilmesi, gürültü ve kirlilik yaratan araçlardan ve sportif etkinliklerden kaçınılması ilke edinilmelidir. İnşaat malzemesi, mobilya ve dekorasyon yerel dokuya uygun olmalı, düşük kirlenme yaratabilecek enerji türlerinden yararlanılmalıdır. Düzenlenecek tur güzergâhları, yürüyüş, bisiklet yolları tabiatın bir parçası olarak planlamalıdır. Yerel toplumun Tabiat turizmi etkinliklerinin her aşamasına katılması, planlama, yönetim ve denetim çalışmalarını izlemesi sağlanmalıdır. Bu alanların tabiat turizmi ilkeleri doğrultusunda yönetilmesi, ülkemizdeki sürdürülebilir Tabiat turizmi açısından da geçerlidir

Fotoğraf 7 Tabiat Yürüyüşü

1.10.TABİAT TURİZMİNİN FAYDALARI

Tabiat turizm aktivitelerinin bulunduğu destinasyonlarda çevre eğitimi imkânı sağlamakta ayrıca bunun yanında, tabiiliğin yaşatılmasına olanak sağlayan tutum ve davranışları da teşvik etmektedir. Yine sürdürülebilir bir sanayi ve kalkınma için yöre halkını motive edici bir etkiye de sahiptir.

Tabiat turizmin yöre kalkınmasına sağlayacağı faydaları şunlardır;

- Kırsal alanlara götürülecek altyapı, sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin kalite ve sayısında artmasına,
- Tabiat turizminin gelişmesi ile kırsal yöredeki kadınların aile içerisindeki rollerinin değişmesi ve kadının çalışma yaşamına daha aktif olarak katılmasına,
- Restore çalışmaları ile geleneksel mimari tarz korunarak çevrenin peyzaj açısından planlanmasına,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Kentte yaşayanların kırsal hayatı yerinde görmesi sonucu kırsal hane halkının problemlerinin fark edilmesi şeklinde çözüme kavuşturulmasına,
- Biyolojik çeşitliliğin korunmasına,
- Kentte yaşayan insanların kırsal alanları ziyareti sonucu her iki kesim arasında bilgi akışı olabilir. Bunun sonucunda kırsal alandaki halk için yeni şeylerin öğrenilmesi, yeni insanlar tanıma ve dışa açılma; turistler için ise kırsal aile ile birlikte yaşama, yeni dost edinme ve farklı hayat görüşüne sahip olma gibi faydalar sağlanabilir.
- Kırsal halka yerinde istihdam sağlanması,
- Bölge ekonomisinde üretim çeşitliliğinin artırılarak ekonomik istikrarın sağlanmasına,
- Bölgede nitelikli, niteliksiz işgücüne önemli çalışma fırsatlarının oluşturulmasına,
- Bölgede yer alan küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesine,
- Yerel düzeyde sanayi ve ticareti uyarıcı altyapı yatırımlarının geliştirilmesine,
- Gençlerin ve toplumun eğitimi ile yerel düzeyde modernizasyon sürecinin sağlanmasına,
- Sosyo-ekonomik gelişme konusunda başka seçeneği olmayan bir yörede yerel halk ve turistler tarafından kullanılabilecek rekreasyonel ve turistik olanaklar sağlanmasına,
- Yerel düzeyde kişisel gelirlerin ve vergi vb. kamu gelirlerinin artmasına,
- Yerel düzeyde imajın geliştirilmesi ve yerel halkın çevreyi koruma ve geliştirme bilincinin artmasına,
- Bölge ve kırsal kalkınmaya imkân sağlamaktır.

Fotoğraf 8 Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı Seyir Terası

1.11.TABİAT TURİZMİNİN ETKİLERİ

1.11.1.Tabiat Turizminin Ülke Ekonomisine Etkileri

Tabiat turizm faaliyetleri, gelişmekte olan ülkelerde toplumun gelir düzeyi yüksek olan kesiminin kırsal alanlarda inşa ettirdikleri ve daha çok yakın kullandıkları ikinci evler / tatil evlerinde, yalnızca denize ya da göle girmek, balık tutmak gibi küçük çaptaki faaliyetlerden oluştuğu halde, gelişmiş ülkelerde çok sayıda insanın katılabildiği ve çok çeşitli faaliyetlerden oluşan dev bir endüstri haline gelmiştir. Yüksek ücret alan kentli nüfus her gün işe gidip gelme şekillerini kırsal yaşam şekline dönüştürmeye değişen sosyal değerler kent merkezlerini çevreleyen çiftlikler kentli nüfusu barındırmaya başlamıştır.

Türkiye’de son yıllarda turistik kıyı merkezleri ve büyük kentlerin çevresindeki köyler, yine antik kentlerin yakınlarındaki kırsal yerleşmeler, yol kenarlarındaki köyler, kasabalar, turizme artık yabancı değildir. Kır lokantaları, alışveriş sergileri, balık

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

çiftlikleri ve kırsal yollar, turistlerle veya günübirlikçilerle tanışmışlardır. Bu tür yerlere ya da onların içinde bulunduğu kırsal alanlara günlük geziler düzenlenmektedir. Bazı projelerle (Kaya köy/Fethiye gibi) eski köy kalıntılarının canlandırılmasına gidilmekte, bazı köylerde ise konaklama, kültür mirası evlerde gerçekleştirilmektedir (Şirince köyü-Selçuk/İzmir) Bütün bu gelişimler, ülkemizde kırsal turizmin son yıllarda talep görmeye başladığının işaretidir.

Son yıllarda daha çok gelişen Tabiat turizm, kırsal yörelerin kalkınmasına yardımcı olarak, ülke ekonomisine katkıda bulunur. Tarımsal ve turistik etkinlikler bir arada ve birbirinin tamamlayıcısı olarak, hem kırsal alan hem de ülke ekonomisine önemli olumlu etkileri olur.

Ülkemizde kırsal alanda yaşayan nüfus kente göç nedeniyle giderek azalmaktadır. Turizm, turistik çekim gücü olan yörelerin canlılığı için zorunlu olan en uygun nüfus miktarının köyde tutulması ve göçün önlenmesi açısından önemli bir etmendir. Kırsal alandan kente göçün önlenmesi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve eşit gelir dağılımı ile sağlanır.

Kırsal turizm, kırsal yörelerde yaşayan insanlara yeni bir çalışma olanağı getirerek, kırsal yörelerin kalkınmasını ve iç göçü engeller.

Türkiye’de kırsal alanların kalkındırılması ve kırsal nüfusun yaşam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar, Cumhuriyet’in kuruluş yıllarına kadar gitmektedir. Cumhuriyetin kuruluşu ile başlayan modernleşme hareketleri tarımda ve kırsal kesimde kalkınma çabalarında da etkisini göstermiştir.

Nüfusun çok önemli bir bölümünün köylerde yaşadığı ve ekonominin ağırlıklı olarak tarıma dayandığı bu ortamda, tarımsal ve kırsal kalkınmanın ulusal kalkınmadaki rolü, kalkınma ve çağdaşlaşma çabalarında tarıma ve kırsal nüfusa özel bir önem verilmesini zorunlu hale getirmiştir.

Fotoğraf 9 Inceburun Deniz Feneri

1.11.2.TABİAT TURİZMİNİN ÇEVRESEL ETKİLERİ

Kırsal alanlarda yaşayanların en önemli sorunlarından bir tanesi de işsizliktir. Bu yörelerde kırsal turizmin gelişmesi, yeni yatırımların yapılması (otel, motel, restoran) ve sonucunda çok sayıda kişinin iş sahibi olması anlamına gelmektedir. Bu durum hem kırsal bölgenin, hem ülkenin istihdamına olumlu katkıda bulunacaktır. Bununla birlikte, kırsal alanlarda özellikle tarımın yoğun olduğu yerlerde gizli işsizlik oranı da en aza inmiş olacaktır. Kırsal alanlarda tarımla uğraşan kesimin, yani çiftçilerin gelirlerinin yetersiz ve istikrarsız oluşu, kırsal yoksulluğun daha geniş toplum kesimlerini etkilemesine neden olmaktadır. Ancak, yörede turizmin gelişmesine paralel olarak, bölgede gelirlerin artması, tarım sektöründe üretim kapasitesinin artmasına, standardizasyon sağlanmasına ve kaliteli ürünün gerçek fiyatını bulmasına katkı sağlar. Bunun sonucunda o yörede tarımla geçinen kesimin gelirinde reel bir artış olacaktır. Tarım ekonomisinin yaygın olduğu bölgelerde turizmin gelişmesiyle tarımla geçinenlerin hem refah düzeyi artmış olacak hem de gelire bağlı olarak yoksulluk da azalmış olacaktır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Kırsal alanda turizmin gelişmesine bağlı olarak turizm işletmelerinin farklı departmanlarında (kat hizmetleri, temizlik gibi) istihdam edilmesiyle hem işsizlik oranı azalmış, hem de çalışanların gelirleri artmış olur.

Tabiat turizminin gelişmesiyle birlikte, Türkiye’de önemli bir kültürel zenginlik oluşturan yöreye ait ağaç işleri, halı, kilim, el işlemleri, süs malzemeleri gibi geleneksel el sanatları ve diğer hediyelik eşyalar pazarlanarak yöre halkına ek bir gelir sağlamak ve gelir dağılımındaki dengesizliğin azalmasına katkı sağlamaktadır.

Tabiat alanlarında yerel kaynakların turizmin temel hammaddesini oluşturması, ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesinde, yerel işbirliği ve kalkınma taleplerinin güçlendirilmesine yol açmaktadır. Bu, aynı zamanda yerel girişimcilik ruhunun da gelişmesine ortam hazırlamaktadır.

Tabiat turizmin gelişmesiyle yöreye gelen yerli ve yabancı turistlerin konaklama taleplerinin karşılanması doğrultusunda ailelerin oturdukları evlerin bir bölümünü ya da oturmadıkları evleri kiraya vererek ek gelir sağlamaktadırlar.

Kırsal alandaki turizm yatırımlarına (otel, motel, pansiyon, restoran) bağlı olarak inşaat sektörünün iş hacmi artar. Bu gelişme yörede inşaat sektörüne bağlı yan sektörlerin gelirlerinin artmasına neden olmaktadır.

Kırsal alanlarda turizmin tabiata dayalı olması, büyük kentlerde daha önceden kazanılmış gelirlerin talebe bağlı olarak bu yörelerde harcanması sonucunda kent ile kırsal alan arasındaki gelişmişlik düzeyi arasındaki farklılık biraz daha azalmış olacaktır.

Kırsal alanlarda turizmin gelişmesine bağlı olarak yörede fiziksel altyapı sorunu da ortadan kalkmaktadır. Turizmin gelişmesi iyi hazırlanmış bir altyapıya bağlıdır. Başta, yörede yol, su, elektrik, kanalizasyon, otopark, iletişim ve telekomünikasyon gibi fiziksel altyapı yatırımları gelişecektir. Böylelikle yörenin sahip olduğu turistik arz potansiyeli sebebiyle, kırsal alanlarda yaşayanların yaşam kalitesi yükselecektir.

Fotoğraf 10 Akgöl-Ayancık

1.11.3.TABİAT TURİZMİNİN YÖRE HALKINA ETKİLERİ

Tabiat alanlarında gerek tarımsal etkinliklerle uğraşan ve gerekse uğraşmayan ailelere kırsal turizm yoluyla ek gelir sağlamak mümkündür. Kırsal turizmde konaklama ve diğer hizmetler çoğunlukla küçük aile işletmelerinde ya da kırsal otellerde gerçekleştiğine göre, aile bireylerinin hepsine iş olanağı doğmaktadır.

Turizm, kırsal yöreler halkına, çok çeşitli kaynaklardan gelir kazanma olanakları yaratır. Bunlar:

- Tarım ürünlerine ek istem doğacağından, tarım ürünleri için ek piyasa oluşması demektir.
- Turistik mal ve hizmet sektörü ile kamu hizmetlerinin çoğalması, hem kişisel gelirleri hem de kamu gelirlerini arttırır.
- Kırsal yörelerde el ve ev sanatları gelişir, esnaf ve sanatkâr sayısı artar, ek gelirler çoğalır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Konaklama, yeme-içme vb. ilgili tesislerin artması, işlendirme ve ücret gelirlerini arttırır.

- İnşaat sektörü geliştiği için ona bağlı yan sektörler ve gelirler artar.

Tabiat turizminin başlatıldığı yörelerde eskiden var olan tarım, ormancılık ve el sanatları gibi etkinlikler sektörler arası işbirliği geliştir.

Bazı uygulamalarda tarım Tabiat turizm sayesinde canlanır verimli hale gelir.

Kırsal el sanatları gibi geleneksel kültür mirasının öğelerinin geleceğe aktarılması büyük ölçüde Tabiat turizmine borçludur.

1.11.4.TABİAT TURİZMİNİN - SOSYO KÜLTÜREL ETKİLERİ

Tabiat alanları, sahip oldukları turistik arz çekiciliklerinden dolayı şehirden kırsal alanlara doğru sürekli insan hareketliliğine neden olmakta ve bunun sonucunda zamanla şehir ve kırsal yöre arasındaki yaşam ve davranış farklılıkları ortadan kalkmaktadır.

- Turizmin kırsal yörede yarattığı ilave istihdamla ilişkili olarak kadının ve gençlerin toplumdaki statüsü güçlenmekte ve kırsal alandan kente ekonomik sebeplerle göç olayı en aza inmiş olmaktadır.

- Turizmin gelişmesi sonucunda yörede, kalkınma hızı ile nüfus artış hızı arasındaki dengesizliğin sebep olduğu iç göçler, turizm nedeniyle yer yer azalacak veya duracaktır. Bu süreç kentlerdeki gece kondulaşma ve çarpık kentleşme sorunlarının çözümüne olumlu katkı sağlayacaktır. Kırsal turizm, çözümü güç ve aşılması zor olan bu toplumsal sorunların çıkmasını önleyici ve azaltıcı bir fonksiyon üstlenerek, kentlerdeki görüntü kirliliğinin azalmasına ve düzenli yapılaşmaya katkı sağlayacaktır

- Tabiat alanlarında turizme bağlı olarak aile pansiyonculuğunun gelişmesi ile birlikte yöre halkının ve turistlerin kültür yapısında ve yaşam tarzında çift yönlü bir etkileşim olmakta, iki taraf arasında oluşan dostluğa bağlı olarak giyim kuşam, yemek kültürü, gelenek görenekler gibi kültürel bileşenlerin alışverişi sonucunda kültürlerin zenginleşmesi sonucu doğmaktadır.

- Tabiat turizminin gelişmesiyle, kırsal alanlardaki turizm arzını oluşturan tarihi ve kültürel değerlerin ortaya çıkarılması ve korunması sonucunda kültürel bütünlük sağlanacak ve kent insanı ile kırsal halk arasında bilgi akışının sağlanmasıyla kent ile kırsal alan arasındaki ilişki artmış, farklılıklar azalmış olacaktır.
- Tabiat alanlarında turizmin gelişmesiyle birlikte turizmde istihdam edilen kişilerin, mesleki bilgi ve becerilerinin gelişmesine yönelik mesleki eğitim de gelişir. Bu da kırsal işgücünün eğitim düzeyinin olumlu yönde etkilediği gibi aynı zamanda kırsal kalkınmayı hızlandıran önemli kıstaslardan birini oluşturmaktadır.

Diğer Etkiler:

- Tabiat turizmi geleneksel mimari tarzının korunmasını olumlu yönde etkilemektedir.
- Tabiat turizmi sektörler arası işbirliğini hızlandırmaktadır. Turizm her ne kadar hizmetler sektöründe yer alsa da, taşıdığı özellikler nedeniyle 33 sektörle yakın ilişki içindedir. Kırsal turizmin gelişmesi, aynı zaman da 33 sektörün de gelişmesine olumlu katkı sağlamaktadır.
- Kırsal alanlarda turizmin gelişmesi aynı zamanda sağlık hizmetlerinin de gelişmesini olumlu yönde etkilemektedir.

Fotoğraf 11 Akgöl -Ayancık

1.11.5.TABİAT TURİZMİNİN OLUMLU ETKİLERİ

Dünyada birçok ülkenin ulusal turizm yönetimi kırsal turizmin önemli ve gelişen bir sektör olduğunu kabul etmesine karşın özellikle kırsal turizmle ilgili istatistikî bilgi toplayan ülkelerin sayısının azlığından dolayı rakamsal boyutları ile ilgili bilgilere ulaşmak oldukça zordur. Ancak durum böyle olsa da, kırsal turizmin hem çevre ve turist hem de ev sahibi ve turist arasında ilişki boyutunun olması ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel etkilerinin de oldukça fazla olması sonucunu doğurmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşları destek verdikleri durumda kırsal turizm ekonomik kalkınma için bir araç niteliğindedir. Batı ülkelerinde, kırsal turizmin kırsal alanların ekonomisindeki önemi 1990'lı yıllarda anlaşılmaya başlanmıştır. İngiltere'de yapılan bir araştırmada çiftçilerin çoğunluğunun gelirlerini arttırmak için turizm sektörüne katıldıkları belirtilmektedir.

- Tabiat turizm nüfus kaybına uğrama riskleri ile karşı karşıya bulunan yöreleri canlandırmak suretiyle, yöre halkının başka bölgelere göç etmesini önleyebilmektedir. Göçün önüne geçilmesinde, kırsal turizm yeni bir istidam alanı yaratıcısı olarak da üzerinde durulması gereken bir yaklaşım olarak görülmektedir.
- Şehir ve kırsal yöreler arasındaki ilişkilerin gelişmesi, zamanla şehir ve kırsal yöre arasındaki yaşam ve davranış farklılıklarını yumuşatmaktadır.
- Tabiat turizmi, kırsal yörelerin kalkınmasına yardımcı olarak ülke ekonomisine katkıda bulunur. Tarımsal ve turistik etkinlikler bir arada ve birbirinin tamamlayıcısı olarak yer alırsa, hem o yöre hem de ülke ekonomisine önemli olumlu etkilerde bulunmaktadır.
- Turizm, kırsal yöreler halkına çok çeşitli kaynaklardan gelir kazanma olanakları yaratmaktadır. Tarım ürünleri talebi artmakta, kırsal yörelerde ev ve el sanatları gelişerek ek gelirler çoğalmakta; konaklama, yeme-içme v.b. ilgili tesislerin artması ile istihdam ve ücret gelirleri artmakta; inşaat ve ona bağlı yan sektörler ve gelirleri ile turistik mal ve hizmet sektörü ile kamu hizmetlerinin çoğalması, hem kişisel hem de kamu gelirlerini arttırmaktadır.

- Turistlerin her türlü hizmette belirli bir kalite aramaları yerli halkın da hayat standartlarının yükselmesine yol açmaktadır.
- Turizm, altyapı, konut ve çalışma şartlarının iyileştirilmesine neden olduğundan bu olumlu gelişmeler halkın yararına olmaktadır.
- Kırsal yöreler, turizmin doyum noktasına geldiği ve bu nedenle dinlendiricilik özelliklerini büyük ölçüde yitirmiş bulunan geleneksel tatil istasyonlarının yükünü hafifletir.
- Kırsal alanların büyük yer tuttuğu bir ülkede turizmi kıyı turizminin egemenliğinden kurtararak tatilleri kırsal alanlar içinde yaymaktadır.
- Tabiat turizm, iç turizmi canlandırmaktadır.

1.11.6.TABİAT TURİZMİNİN OLUMSUZ ETKİLERİ

Tabiat turizm her ne kadar çevre dostu hedeflere sahip olsa da doğru yönetilmediğinde olumsuz etkileri olabilir. Ekoturizm hareketi zamanla kitle turizmine yönelme durumunda olduğu gibi, bölgelerin taşıma kapasitesinin aşılması durumu da söz konusu olabilmektedir.

Ekoturizm faaliyetleri iyi planlanmadığı durumlarda, kitle turizmi kadar çevresel tahribata sebebiyet verebilmektedir. Bunun nedeni, tabiat turizm hedeflerinin hassas ekosistemler olması ve bu bölgelerde yapılacak herhangi bir turizm hareketinin tabii kaynakların yok edilmesini beraberinde getirebileceğidir. Hatta bu durum çevre kirliliğinden, gürültü kirliliğine, trafik sıkışıklığından, fiyatların artmasına ve güvenlik sorunlarına kadar turizmin bildik olumsuzluklarının ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Bu olumsuzlukları ortadan kaldıracak politikalara yönlenebilir.

- Tabiat turizmi; tarımdan gelir sağlayan halkın, tarım sektörü dışına kaymasına neden olmaktadır. Kırsal turizmin plansız gelişimi, tarımsal alanların azalmasına yol açmaktadır.
- Arazi ve diğer gayri menkul fiyatlarında spekülasyon artışları olmaktadır. Kiralama bedelleri aşırı yükselerek, tarım üreticisi tarımdan gelir sağlamak yerine, arazisini münhal bırakarak rantı bekler duruma yönelebilmektedir.

- Tabiat alanların aşırı ve yoğun kullanımı, tarımsal alanları, tabii ve kültürel sit alanlarının tahribine yol açarak ekolojik dengeyi bozabilmektedir.
- Tabiat turizminden sağlanan gelir, yerli halka bu geliri tarım dışı hatta o yöre dışında değerlendirme şansı yaratır o da başka sektörlerle sermaye akımını kuvvetlendirir ve kırsal turizmi yöreyi kalkındırma maksatından uzaklaştırabilmektedir.
- Tabiat alanların aşırı kalabalık olması, çekiciliklerin azalmasına ve otantikliğini kaybetmesine neden olmaktadır.

Fotoğraf 12 Çangal - Ayancık

2.SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ GELİŞİMİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

2.1.KAYNAK ANALİZİ

Gelişme planı ve stratejisi için öncelikle kaynak analizi yapılması zorunludur. Bir alanın sahip olduğu kaynaklar, o alanın kalkınması için bir sermaye veya potansiyel oluşturmaktadır. Bu kaynakların analizi de önemli veri ve bilgi oluşturulmasını temin etmektedir.

Ekolojik ve kültürel kaynakların yanında sosyo-ekonomik özellikler de turizm gelişimi için önemli bir temel oluşturmaktadır. Örneğin kırsal turizmin tarımsal faaliyetleri desteklemediği durumlarda kırsal turizmin gerçekleştirildiği bölge hem kendi sermayesini hem de kırsal olma özelliğini kaybedecektir.

Gerek turizm potansiyeli gerekse taşıma kapasitesi turizm kaynaklarının mevcut durumuna bağlı olduğundan kaynak envanterinin mutlaka yapılması gerekir

2.1.1.Kaynak Analizinde Ele Alınacak Unsurlar

a. Tabii Kaynaklar: Turizmin gelişimi için önemli olan yöreye özgü tabii kaynaklardır. Bu kaynakların hâlihazırdaki ekonomik kullanımları, korunma durumları, statüleri, iklim gibi turizm gelişimi için potansiyel kaynakların envanterini içermektedir.

Seçkin Tabii Kaynaklar: Turizm yalnızca korunan tabiat parçaları ile ilgili değildir. Eşsiz manzaralar, dağlar ve nehirler gibi ve korunmayan türler de turizm için ilgi çekici olmaktadır. Örneğin; ormandaki ağaçların üzerinde gezinen sincapları konakladığımız evin penceresinden gözlemlemek son derece çekicidir. Bir orman öncelikli olarak odunculuk maksatıyla kullanılsa da dağ bisikleti gibi bir aktivite ortamı çekici hale getirebilmektedir.

Seçkin Tabii Kaynakların Hâlihazırdaki Ekonomik Kullanımlarının Tanımlanması Tabii kaynakların çok çeşitli kullanımları söz konusudur, ormanların odunculuk maksatlı kullanımı, nehirler ve göllerin sportif balıkçılık, su sporları ve enerji üretmek için

kullanımları gibi. Bu kullanımlardan bazıları gelenekseldir ve düşük etkilere sahiptir. Bazıları ise sürdürülebilir değildir. Bu sebeple bunlar turizm gelişimi için de uygun değildir.

Kaynağın Korunma Durumu ve Statüsü: Bazı tabii kaynaklar mevcut kanunlarla korunur. Bunların turizmde kullanımı da bu kanunlara uygun olmalıdır.

İklim; mevsimlerin dağılımı, ortalama sıcaklık, nem ve günlük ortalama optimal güneş ışığı saatlerine bağlı olarak iklim analizi yapılmaktadır. Burada önemli olan iklimin farklı mevsimlerde turizm için elverişli olup olmadığıdır.

Fotoğraf 13 Çangal -Ayancık

Turizm Gelişimi İçin Potansiyel Tabii Kaynaklar: Potansiyel kaynakların tespiti turizm planlaması için önemli ve özellikle yönlendirici olmaktadır. Tüm bu kaynakların envanter çalışmalarının haritaya aktarılması, turizm ürünleri ve hizmetlerinin gelişmesi ve altyapı ile tesislerin fiziksel planlaması için önemli olmaktadır.

b. Kültürel Kaynaklar: Kültürel kaynakların envanteri tabii kaynaklara ilişkin çalışmalara benzerlik göstermektedir. Özellikle tabii ve kültürel kaynaklardan oluşan

kombinasyonlar, turistler tarafından yüksek ilgi ile karşılanmaktadır. Kültürel mirasın korunmasının önemi konusunda farkındalık meydana getirilebilirse, sürdürülebilir turizm gelişimine ve Tabiat korumaya verilen destek artacaktır.

c. Sosyo-Ekonomik Kaynaklar: Altyapı, insan kaynakları ve farklı ekonomik sektörlerin bileşimini içermektedir. Bu konuda yapılacak envanter çalışması, birbiri ile bağlantılı birçok farklı unsurlar içermesi ve bu unsurların turizm gelişimi için ilk bakışta kavranamaması mümkündür. Bölgenin kalkınma potansiyelinde, sosyal ve ekonomik rekabet edebilirlik unsurları büyük öneme sahiptir. Yerel nüfusun turizme yaklaşımı, turizm sektöründe çalışma isteği gibi bazı unsurların turizm ile doğrudan ilişkisi bulunmaktadır.

Altyapı: Bir bölgenin turizmde rekabet edebilirliği ve kalkınma seviyesinin tespiti için altyapı kalitesi önemli bir göstergedir. Altyapının kalitesi, yerel nüfusun hayat kalitesini ortaya koymanın yanı sıra turizm gelişimi için de zorunlu bir şarttır. Alan, güvenli içme suyu, donanımlı sağlık tesisleri gibi temel unsurları içermiyorsa turizm gelişimi asla başarılı olamayacaktır.

Altyapının farklı unsurları için şartlar, kalite ve gelecekteki durum değerlendirilmelidir. Kaynak hâlihazırda turizm için mi kullanılmaktadır? Sorusu hem kaynağın turizm gelişimi için önemi konusunda hem de kaynak kalitesi hakkında göstergeleri ortaya koyabilmektedir.

- Su kaynaklarına yönelik etütler; kaliteli su kaynağının sağlanması, su kaynağının sürdürülebilir kullanımı ve su çıkarmanın çevresel etkisini de içerir.
- İletişim ağına yönelik etütler; turistlerin refahı ve turizm gelişimi için önemli olan cep telefonlarının da olmak üzere telefon ve internet ağlarının kalitesine yönelik etütleri içermektedir.
- Sağlık hizmetlerinin; kalite, miktar ve coğrafi dağılımı son derece önemlidir.
- Güç kaynaklarına yönelik etütler; elektrik şebekesi, ısınma ve yemek pişirme için enerji kaynaklarının varlığı önemlidir. Her ne kadar resmi standartlara göre planlansa ve tehlike içermese de turistler nükleer santrallerin yakınında konaklamamaktadır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Su ve toprak kirliliği etkisi olan atık su sistemleri önemli olup, bölgeye gelen turistlerin sayısı ile meydana gelecek atık su miktarı da dikkate alınmalıdır.
- Katı atıkların düzenli depolaması toplum için olduğu kadar çevre için de önemlidir. Katı atıkların görüntü kirliliğine de yol açması ayrı bir menfi etkisidir.
- Yol ağlarının durumu; çoğu turistin tercihlerini yaparken en önemli etkendir.
- Güvenlik; kamu güvenliğini ve asayişi sağlamak turist güvenliği gibi unsurlar önemli olmaktadır. Aşırı kar yağışı, kanyon veya dağ kurtarma timlerinin olup olmaması da çok önemlidir.
- Politik istikrarsızlık ve suçlar; turist için caydırıcı etki yapmaktadır.

d. İnsan Kaynakları; Bir bölgenin insan sermayesini ifade eden bu unsur, turizm gelişiminde anahtar etmenlerden biridir. İnsan kaynakları hem hizmeti hem de manevi nitelikteki kültür ve kimliği oluşturmaktadır.

İnsan kaynaklarına ilişkin etütler aşağıdaki unsurları içermelidir;

- Yöre halkının nüfusu,
- Göç vb. eğilimler,
- Demografik yapı,
- Aktif nüfus ve yapısı, eğitim seviyesi, potansiyel bilgi ve beceriler, açık fikirlilik, geleceğe odaklanma, çalışma ahlakı,
- Yöreye özgü geleneksel ekonomik faaliyetleri ve yöresel sanatları yapabilme,
- Turizm gelişimine ilişkin tutum, misafir severlik duygusu, hizmete yönelim,
- Sosyal tutarlılık, esneklik, mevcut sosyal ilişkilerin kalitesi ve aralarındaki işbirliğini içeren sosyal yapı,
- Yerel kurumlar, idareler, yönetim, bürokrasiden kaçınma vb. hususlarla finansal kaynaklar ve yönetimleri,
- Alanın kültürü ve kimliği, alanda etkin görev alacak kişilerin ortak değerleri, ilgileri, yaklaşımları, algılama şekilleri, özel ilgi ve becerileri, özgün gelenekler, o topluma ait olma ve o toplumda yaşamaktan onur duyma gibi durumları içerir,
- Farklı ekonomik sektörler; söz konusu coğrafi bölgeye ve ile yoğunlaşma durumları, firma sayısı, ölçeği, ortalama karlılık, geleceğe yönelik bakış açısı, pazarları ve dış

ilişkileri, sektörler arası işbirliği son derece önemlidir, tüm sektörler turizm sektörü ile ilişkili olabilmektedir.

Kaynak analizinin sonuçları; sürdürülebilir turizm yönetimi ve kalkınmada sermayeyi oluşturan kullanılabilir kaynaklara genel bir bakışı sağlamakla beraber, bölgenin mevcut kalkınma durumunu ve sürdürülebilirliğini değerlendirmeye yönelik bir resim sunmaktadır. Analiz aynı zamanda; bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına yönelik bir vizyon oluşturulmasını ve turizm gelişiminin diğer sektörlerle bütünleştirilmesini sağlayacaktır.

Fotoğraf 14 İnaltı Mağarası- Ayancık

2.2.TABİAT TURİZMİNİN HEDEF KİTLESİ

Uluslararası turizm pazarında, turistlerin turizm anlayışları ve beklentileri gittikçe değişmektedir.

Günümüzde kıyı turizmiyle özdeşleşmiş kitle turizminin karşısında alternatifleri giderek çoğalmaya başlamıştır. Avrupa'ya ait bazı istatistikler, denizle bütünleşmiş tatil tiplerinden daha aktif ve otantik tatillere yöneldiğini göstermektedir. 1990 yılı verilerine göre Avrupalıların % 10'u tatillerinde köyleri tercih etmiştir (Soykan,F. 2003 S.6) Ülke bazına inildiğinde ise kırsal alanların tercihi bazı ülkelerde geçmiş yıllarda bile çok daha yüksek oranlara ulaşmıştır. Fransa bu ülkelerden biridir ve 1965'lerde tatillerini kırsal alanlarda geçirenlerin oranı % 17'dir. Son yıllara ait rakamlarda ise Fransızların % 53 ünün tatillerinde kırsal alanlara gittiği, bunların içinden % 19 unun büyük tatillerini buralarda geçirdiği % 34 ünün de kısa tatillerinde (hafta sonu 1-2 gün) kırsal alanları kullandığı görülmektedir.

Kırsal turizmin belirli bir müşteri profili vardır. Kırsal alanlarda birbirinden farklı yerleşmelerde herhangi bir etkinliğin ön plana çıkarılarak uzmanlaşmaya gidilmesiyle; atlı geziler, golf sporu, tabiat yürüyüşleri ve açık hava sporları, el sanatları, gibi konularda köyler veya çiftlikler ön plana çıkmıştır. Avrupa'nın bazı ülkelerinde (İsviçre, Avusturya, Belçika vb.) yalnızca çocukların kabul edildiği sağlık turizmi alanında örnek olabilecek "pedagojik çiftlikler" bulunmaktadır. Bu takdirde turistler, kendi tercihlerine uygun bir yer seçimi yaparak, tatil yörelerini tesbit etmektedirler.

Fotoğraf 15 Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı

Fotoğraf 16 Ayancık

2.3.TABİAT TURİZMİ VE GELENEKSEL TURİZM KARŞILAŞTIRILMASI

Turist profilleri bakımından Tablo 1’de karşılaştırılan turizm türleri; turistik maksat ve beklenti, çevre koruma bilinci ve kültürel etkileşim konularında farklı bakış açıları sergilemektedir.

Tablo 1. Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Turist Profillerinin Karşılaştırılması

Turist Tutum ve Davranışları	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZM
	•Kitle turisti	•Çevreci turist
	•Orta sınıf toplum katmanı	•Toplumsal her sınıfı
	•Bilinçsiz çıkarıcı turist profili	•Maceracı, çevreci turist profili
	•Boyun eğen	•Kendi yönlendiren
	•Konfor beklentisi var	•Konfor beklentisi öncelikli değil
	•Standart konaklama kalitesi istemi	•Halk içinde konaklama istemi
	•Belirli program	•Kendiliğinden oluşan program
	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZM
	•Turist yönlendirilir	•Turist karar verir
	•Gözlem	•Deneyim
	•Zihinsel hazırlık düşük	•Zihinsel hazırlık yüksek
	•Tüketim odaklı	•Gezip, görüp tanımak odaklı
	•Gürültülü	•Sessiz, sakin
	•Kültürel etkileşim az	•Kültürel etkileşim hedefli
	•Genel tatil hatırası	•Denenmemiş öznel hatıra
	•Çevre bilinci az gelişmiş	•Çevre bilinci gelişmiş
	•Düşük maliyet beklentili	•Maliyet beklentisi geri planda

Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Genel Karakteristiklerinin Karşılaştırılması

Tablo 2’de genel karakteristikleri; planlama ilkeleri, stratejiler, politik bakış açıları ve gereksinimler başlıklarında karşılaştırılan turizm türlerinden kitle turizminin; yoğun kullanım dolayısıyla iyi planlanması gereken, ekonomik hedefler için ekolojiyi göz ardı eden çizgide, ekolojik turizmin ise; düşük kullanımlı, ekolojik süreklilik için ekonomiyi optimumda tutan, yerel girişimci ağırlıklı bakış açıları içinde geliştiği söylenebilir.

Tablo 2. Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Genel Karakteristiklerinin Karşılaştırılması

Turist Tutum Ve Davranışları	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZMİ
	Hızlı gelişme	Yavaş gelişme
	Maksimum kar	Optimum kar
	Planlanmamış	Planlı
	Kısa Süreli	Uzun süreli
	Devamlı olmayan	Sürekli
	Fiyat bilinciyle yapılan	Değer bilinciyle yapılan
	Büyük ölçekli turistik işletme	Küçük ölçekli turistik işletmeler
	Ağır alt ve üst yapı gereksinimi	Optimum alt ve üst yapı gereksinimi
	Kaynak tüketimi kontrolsüz	Kaynak kullanımında faydacı, sürdürülebilir
	Organize kitle turisti	Çevreci, maceracı turist
	Atıl kapasite oranı yüksek	Atıl kapasite riski yok
	Sürdürülebilir kalkınma ile uyumsuz	Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine paralel
	Taşıma kapasitelerini zorlayıcı	Taşıma kapasitelerine göre planlanmış
	Mimari ürünlerin benzerliği	Mimari ürünlerde çeşitlilik
	İç turizmin gelişimini engelleyen	İç turizmi destekleyen
	Yabancı turizm firması denetimli	Yerel turizm yatırımcıları denetimli
	Önce gelişme, sonra plan	Önce plan, sonra gelişme
	Tasarım merkezli	Kavram merkezli
	Proje-rehber tasarımlar	Bölgesel ve yerel planlama
	Yaygın tasarım	Alan için tanımlanan proje
	Yeni yapıların inşası öncelikli	Mevcut yapıların kullanımı öncelikli
	Ortak isteklerin sağlanması	İstek sınırlaması
	Her yerde turizm	Turizm bölgelemesi
	Uluslararası mimarlık	Geleneksel-bölgesel mimari
	Sadece bölge planı seviyesi	Makro ölçekte ekolojik planlama
	Hassas alanlarda yoğun yapılaşma	Hassas alanların korunması
	Dış girişimci tarafından yatırım	Sadece yerli girişimci
	Dış girişimcinin yönlendirmesi	Yerel potansiyele göre iş
	Turizm için iş imkanı	Yöresel kalkınma için iş imkanı
	Ziraat ekonomisinin zayıflaması	Ziraat ekonomisinin güçlenmesi
	İleri teknoloji	Yöresel yapım teknolojisi

Tablo 3. Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Çevresel Etkilerinin Karşılaştırılması

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Turist Tutum Ve Davranışları	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZMİ
	Tarım alanlarının yok olması	Tarım alanlarını koruyan
	Arazi kullanımlarının değişmesi	Arazi kullanım planlamasına uyan
	Toprak- su - hava kirliliği ve insan üzerindeki olumsuz etkileri	Toprak, su ve havayı koruyan
	Tabii morfolojinin bozulması (kıyı, dağ, göl vb.)	Tabii morfolojiye uyumlu
	Su, toprak ve havada yaşayan flora ve faunanın yaşam alanlarının daralması	Flora ve fauna habitatlarının korunarak, nitel ve nicel kalitelerinin artırılması
	Denize bağlı rekreasyon eylemlerinin olumsuz etkilenmesi	Tabii çevreye bağlı rekreasyon eylemlerinin sınırlı kullanım hedefli
	Aşırı su kullanımı sonucu su kaynaklarının tükenmesi	Optimum su tüketimi ve yeraltı su kaynaklarının korunması
	Çevresel kirlilik ve yoğun yapılaşma nedeniyle tür kayıpları, ekolojik dengenin bozulması	Tür kayıplarını engelleyerek, yaşam alanlarını genişletme hedefli
	Hayvanların ticari mal olarak tüketilmesi	Hayvanların sadece gözlemlenmesi
	Rekreasyon olanaklarının azalması	Sınırsız Tabii eylem
	Kıyı alanlarının bozulması	Kıyıların sınırlı kullanımı ve korunması
	Orman alanlarını tahrip olması	Orman alanlarında sınırlı eylem
	Şerit halinde genişleme ve yayılma sonucu kesintisiz kıyı yerleşimi oluşması	Strateji planına bağlı arazilerde araziyle uyumlu gelişme
	Arazi kullanımlarının değişmesi (konutların otele dönüşmesi gibi)	Arazi kullanımlarının değişmemesi hedefli
	Turistik yerleşmenin ikincil konut alanlarıyla dolması.	İkincil konutların pansiyon olarak kullanımı
	Alt yapının aşırı yüklenmesi	Mevcut alt yapının kullanımı
	Yapılı alanın kontrolsüz çoğalması	Atıl yapı stoklarının değerlendirilmesi
	Yeni yerleşmeler oluşturma	Mevcut yerleşmelerde gelişim
	Yeni mimari stiller ve binalar	Tarihi binaların korunarak yeniden kullanımı

Turist Tutum Ve Davranışları	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZM
	Kimliksiz yapılaşmaya bağlı estetik bozulma	Geleneksel kimliği yansıtan binalar
	Yanlış yapılaşma ile erozyona sebep olunması	Yeni yapılaşmalarda ekolojik tasarım verileriyle kontrollü yapılaşma
	Turist trafiğinden kaynaklanan hava kirliliği	Çevreci turistin bulunduğu yere ve halka katkısı
	Tarihi zenginliklerin bilinçsizce pazarlanması sonucu oluşan kültürel kayıp	Tarihi zenginlikleri korunmasıyla oluşan kültürel zenginlik
	Dildeki kelimelerde değişim	Kültürler arası iletişim
	Genel anlamda geleneksel değerlerin zayıflaması	İthal kültürün tanınması yanında öz kültürün güçlenmesi ve tanıtılması
	Toplumsal katmanlar arası çatışmanın artması	Yerel girişimci katılımıyla toplumsal katmanlar arası çatışmanın azalması
	Yaşam biçiminin değişimi	Özgün yaşam şeklinin arz ögesi olması
	Sezonluk göçlerin artması	Sezonluk göçün ortadan kalkması
	Turizm sezonu içinde turistik bölgelerde aşırı yüklenme (kalabalıklaşma)	Yılın tümüne yayılan sezon süresi ile yığılmanın oluşmaması
	Tabii çevrenin bozulmasının insanlar üzerinde yarattığı psikolojik olumsuzluklar	Tabii çevrenin korunmasının insanlar üzerindeki olumlu etkisi

Tablo 4. Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Çevresel Etkilerinin Karşılaştırılması

Tabiat turizmin uzun süreçte gerçekleştirilebilecek hedefleri Rio toplantısına katılan 182 ülke tarafından kabul edilmiş ve çalışmaları başlatılmış olsa da, halen bütüncül anlamda planlamaya aktarılmış değildir. Bu yüzden, kitle turizmi gibi çevresel etkilerini net bir biçimde görebilmek mümkün olmamaktadır. Kitle turizmi kavramının da ortaya çıktığı yıllarda ideal bir turizm hareketi olarak görüldüğü, ancak çevresel ve sosyo kültürel

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

zararlarının uzun süreler sonra anlaşılabilirdiği ve bu yüzden alternatif turizm hareketlerine gereksinim duyulduğu unutulmamalıdır

Tablo 5. Kitle Turizmi ve Tabiat Turizmin Mimari Karakteristikler Bakımından Karşılaştırılması

	KİTLE TURİZMİ	TABİAT TURİZMİ
Turist Tutum Ve Davranışları	Uluslararası standartlar	Yerel standartlar
	Sınırlı büyüklükte alan	Tüm çevre
	Otel, temalı otel ve tatil köyü gibi mega tesisler	Pansiyon, butik otel, hotel, oberj gibi
	Konforlu yatak kapasitesi	Küçük ölçekli tesisler
	Deniz-kum-güneşe yönelik sınırlı eylemler	Orta seviyede konfor
	Animasyonla rahatlama	Tabii çevreye dönük sınırsız eylemler
	Temelde kıyı şeridi (nehir-göl-deniz)	Ekolojik hassasiyeti olmayan yerlerde
	Belirli kıyı şeridinde yığılma	Tabiata dengeli yayılmış
	Sınırlı alanda yüksek yoğunluk	Düşük yoğunluk
	Yeni mekânlar oluşturma ağırlıklı	Atıl yapı stoklarının kullanımı öncelikli
	Sezon dışı atıl yatak kapasitesi	Atıl kalma riski yok
	Karmaşık tasarım	Basit tasarım
	Uluslararası üslup	Bölge mimarisi
	Endüstrileşmiş yapım teknolojisi	Yerel yapım metotları
Turist Tutum Ve Davranışları	Yanlış imaj oluşumlarına açık biçimleniş	Doğru imaj aktarımına yönelen biçimleniş
	Doku içinde uyumsuz	Dokuyla uyumlu
	Aşırı yapılaşma ile görsel kirlilik	Sınırlı yapılaşmayla araziye uyum
	Temalı oteller	Kültürel kimliği yansıtan çağdaş yapılar
	Karmaşık dekorasyon	Yerel dekorasyon
	Yerel mimariyi dışlayan	Yerel mimariyle içi içe uyumlu
	Yerel malzemeyi kullanmayan	Yerel malzeme ağırlıklı
	Kültürel kimliği dejenere eden	Kültürel kimliğe saygılı
	Tasarıma göre düzenlenmiş arazi	Tabii arazi dokusuna göre oluşan tasarım
	Çevreyle uyumsuz bitkilendirme	Tabii bitki örtüsü
	Yerel doku içinde yabancı görünüm	Yerel doku içinde uyumlu görünüm
	Kıyı alanında uygunsuz doku oluşumları	Çevre ekolojisini bozmayan yapılaşma

Tablo 3’de belirtilen mimari karakteristikler kitle turizmi mimarisinin belirleyicisi olmaktadır. Kitle turizmi mimarisi, kıyı mekânlarını görsel ve mekânsal çeşitlilikten uzak, yerel kimlik ve niteliklerden yoksun, yöre mimarisini ve yapım sistemlerini göz ardı eden, yaygın karakterli ve yoğun nüfuslu, uluslararası standartlara uygun planlama ve tasarımlara yönelterek, görsel kirlilik yanında mimari kimliksizliğe de neden olmaktadır (Ovalı, P. K .s.65-76).

Fotoğraf 17 İnaltı Mağarası - Ayancık

2.4.TURİZM POTANSİYELİ

Yüksek değerlere sahip tabii ekolojik sahalara her zaman yüksek turizm potansiyeli içermezler;

- Bazı Tabiat parçaları araştırma yapan uzmanlara, iyi eğitilmiş ekoturistlere hitap etmektedir. Bu alanlar sayıca az olduğu için de sınırlı bir turizm potansiyeli içerirler,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Bazı tabii sahalar, erişim, güvenlik gibi nedenlerle turistler için elverişli olmayan yerlerde bulunurlar,
- Ekolojik kaynakların kullanımlar karşısındaki duyarlılığı (taşıma kapasitesi), ziyaretçi girişinde kısıtlamalara sebep olmaktadır,

Bir sahanın daha fazla turist çekebilmesi için ihtimalleri ortaya koyan **turizm potansiyeli** önemli bir konudur. Turizm potansiyelinin tespiti için arz ve talebin ortaya konması gerekir. Bu potansiyel sınırlıysa başarılı bir turizm girişimini başlatmak imkânı olmayacaktır.

Turizm ekonomik bir faaliyet olduğundan ancak turizm pazarında sürdürülebilirliği için bir talebi karşılaması lüzumludur.

Turizme ilişkin motivasyon ve istekler değişkendir, kaynakların değeri aynı kalırken değişen tüketici davranışları turizm potansiyelini etkilemektedir. Dolayısıyla turizm potansiyeli tüketicinin bakış açısı (talebi) ile değerlendirilmelidir.

Turizm potansiyeline ilişkin veri toplarken, istatistik veriler, anketler gibi yöntemlerle veri elde edilebilir, ayrıca derinlemesine görüşmeler, katılımcı gözlemleme, olaylar üzerinde çalışmalar ile veri elde etmek için kullanılan niteliksel araştırma metotları kullanılmaktadır.

Turizm potansiyeli için “turizm talebi” incelemesi aşağıdaki hususların tespiti ile yapılabilir;

- Halen yapılan turizm,
- Hâlihazırdaki turist miktarı,
- Her bir ziyaretçinin günde harcadığı miktar,
- Ortalama kalma zamanları,
- Turist profili,
- Dürtü analizi; hangi temel etmenlerin turistler için rol oynadığı,(Tabiat, kültür, sağlık, güneş, vb.)

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Benzer bir il veya saha ile kıyaslama yapılması, milli veya milletlerarası bir il ile kıyaslama yapılması ve neden o ilin tercih edildiği,
- Gelecekte rakip olacak iller hangileridir, nedeni,
“Turizm arzı” incelemesinde ise aşağıdaki hususlar öne çıkmaktadır;
- İlimizde bir uluslararası havaalanı var mıdır veya yakın bir ilden yararlanma imkânı makul müdür?
- Alan ulaşım hangi araçlarla olur? (demiryolu, özel taşıt, genel taşımacılık, vd.) Bunlara yaklaşım nasıl olmaktadır (kötü, yeterli, iyi gibi),
- Alana ulaşma durumu (kolay-rahat, çaba ile, zor ve tehlikeli)
- İle gelmek için yabancı turistler ülkemizden vize alıyor mu?
- Sahamızın istikrarlı bir yönetimi var mı?
- Güvenlik ve ulaşım açısından ne gibi problemler yaşanabilir?
- **Alt yapı incelemesi;** taşımacılık ağı, yerel yolun durumu (toprak, asfalt), anayolla bağlantısı, demiryolu ağı, yerel genel taşımacılığın yaygınlığı, program, ücretler, hat/duraklar, döngü patikaları, patikalar, yollar, işaret levhaları, genel enformasyon levhaları, araç-otobüs park kapasitesi, bilgi alma, tercüme kolaylıkları,
- **Yiyecek içecek ve barınma;** restoran sayısı, restoranların sınıflandırılması (iyi-sayısı, orta iyi-sayısı vb.)
- Hangi standartta yiyecek sunuluyor? (yüksek, yeterli, kötü)
- İl ve çevresinde ne tür barınma alanları var? (otel, hotel, yatak kapasitesi, rota üstü barınma kulübeleri, bungalov, parkları, kamp alanı, diğerleri),
- Hangi standartlarda barınma sunuluyor? (yüksek, yeterli, kötü),
- İlinizin seçkin özellikteki tabii alanlarının özellikleri (sundukları ile tek mi? biraz farklı mı? diğer seçkin özellikli yerlere benziyor mu?),
- Alan turist gezi rotasına girecek şekilde turistlerin ilgisini çekebilecek diğer sahalara yakın mı? (diğer çekici sahalara yakın, orta derecede potansiyel, düşük veya yakında böyle bir potansiyel bulunmamakta),
- İlin alanlarında yaban hayatı; (bayrak tür, ilginç diğer türler, temsil edici yaban hayatı, farklı yaban hayatı izleme aktiviteleri, yürüyerek, botla, gözlem noktası ile vb.),

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Yaban hayatı izleme de tatmin edicilik durumu (garanti etme, genellikle, şans veya mevsime bağlı),
- Bölgedeki önemli yaban hayatının tanımı,
- Yardımcı tesislerin durumu (rekreasyonel, spor, diğer; durumu: kötü-yeterli-iyi),
- **Kaynakların turizm potansiyelinin değerlendirilmesi;**
- **Tabii değerler:** (sahiller, sahil kayalıkları, kumullar, dağlar, ormanlar, korunmuş izole olmuş alanlar, şelaleler, göller, nehirler, mağaralar, yaban hayatı, hayvan-kuş, deniz canlıları, iklim, diğerleri),
- **Kültürel değerler;** (tarihi binalar, tarihi yerler, anıtlar, arkeolojik yerler ve koleksiyonlar, folklor ve gelenekler, el işleri, müzeler, sahne sanatları, sanayi mirası vb.)
- **Toplumsal turizm potansiyeli;** (insan kaynakları; aktif nüfusun büyüklüğü ve yapısı, eğitim düzeyi ve profesyonel bilgi, beceriler, eğitimler, orijinal-karaktestik ve geleneksel özellikleri, ekonomik faaliyetler-sanatlar profesyonel olmayanlar dâhil, resmi olmayan bilgi ve beceriler, turizm gelişimine yaklaşımlar, misafir severlik anlayışı, hizmet eğilimleri, yerel kuruluş ve idareler ile yönetişim, alanın kültürü ve kimliği,
- **Ekonomik kaynakların turizm potansiyeli;** (tarım, ormancılık, balıkçılık, sanayi ve diğer),
- **Altyapı;** (su sistemleri, ulaşım ağları, sağlık imkânları, ulaşım terminalleri, enerji kaynakları, kanalizasyon sistemleri, katı atık ve yok etme sistemi, caddeler/yollar, güvenlik sistemleri vd.)
- **İş ve hizmet altyapısı;** (fırınlr, kasaplar, bakkallar, süpermarketler, doğrudan satış yapan çiftlikler, kiralık araç, servis istasyonları, taksiler, otobüsler, kiralık bisiklet, kiralık spor malzemeleri ve bakımı, postaneler, bankacılık hizmetleri, doktorlar, dişçiler, eczaneler, kafe ve restoranlar, ATM'ler, bankalar, diğer iş ve hizmetler.)

2.4.1. Turizm Talebi

Turizm talebi turizm piyasasını oluşturan ikinci önemli faktördür. Tanım olarak turizm talebi, turistin belli bir fiyat seviyesi ya da döviz kuru dâhilinde elde etmek istediği ve fiilen elde etmeyi kabul ettiği turizm ürünü ile hizmetlerin bütünüdür. Turizm talebi turist gönderen merkezlerden turistik arz potansiyeline sahip bölgelere doğru olan bir akımdır. Bu akımın sürekliliği de turizm sektörünün hızlı bir şekilde gelişmesine neden olmaktadır. Turizm talebinin atmasına etki eden makro faktörlerin başında ekonomik faktörler, irrasyonel (ekonomi dışı) faktörler, sosyal faktörler, politik faktörler ve psikolojik faktörler gelmektedir.

Küreselleşme sürecinin hız kazanmasıyla birlikte ülkeler arasındaki coğrafi sınırların kalkması, yatırımların uluslararası boyut kazanması, farklı kültürlerle mensup milletlerin birbirini tanınması, ortak dillerin kullanılması, seyahat formalitelerinin azaltılması, ulaşımdaki hız ve konforun gelişmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi sonucunda münhal zamanın artması, kişi başına düşen gelirin fazlaşması, toplumda tatil bilincinin gelişmesi, uluslararası barışın hız kazanması, paket turların artması ve dünya genelinde birçok iktisadi ve siyasi birliklerin oluşması turizm talebine dünya genelinde büyük bir ivme kazandırmıştır

Yukarıda bahsedilen değişkenlere bağlı olarak Tabiat turizm talebini etkileyen faktörler şu şekilde sıralanabilmektedir;

- Farklı tatil anlayışlarının ortaya çıkması,
- Kentsel yaşamın giderek daha stresli, baskıcı ve sınırlayıcı bir hale gelmesi,
- Deniz kıyılarının aşırı kullanım nedeniyle kirlenmesi, betonlaşması,
- Kentsel nüfusun %80-90'lara ulaştığı ülkelerde, kentlerden kırsal alanlara dönme eğiliminin giderek artması,

-Kentlerde veya büyük şehirlerde yaşayanların bir kısmının kırsal kökenli oluşu nedeniyle düzenli ve sürekli olarak aynı yerlere belirli dönemlerde farklı sebeplerle ziyaretler yapılması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Turizmin mevcut durumunun incelenmesi;

Ziyaretçi; boş zamanlarını geçirmek için bir yere gelen kişi olarak tanımlanabilir, turist ise alanda bir veya daha fazla gece konaklamaktadır. *Her turist bir ziyaretçidir, ancak her ziyaretçi turist değildir.* Dolayısı ile turist ve ziyaretçi sayılarının ayrılması gerekmektedir.

Ziyaretçi ve turist ayrımı farklı talepleri sebebi ile yapılmak durumundadır, ayrıca her ikisinin de farklı etkileri bulunmaktadır. Bir turistin ortalama harcaması alanda daha fazla zaman geçirdiğinden, konaklamaya, ilave yiyecek ve içeceğe ödeme yaptığından genellikle daha yüksek olmaktadır.

Turizme ilişkin mevcut durumun ortaya konabilmesi için;

- Turist ve ziyaretçileri ayrı ayrı sayısı (yıllık, mevsimlik, aylık, haftalık, günlük),
- Son on yılda turistlerin/ziyaretçilerin değişimi,
- Ortalama kalış süreleri, konaklama ve ulaşım şekilleri önemlidir.

(Sürdürülebilir Tabiat turizm gelişme planımızda ana unsur turizm olduğundan; turizme ilişkin veri kullanılamaz olduğu hallerde ikinci en iyi seçenek olarak ziyaretçilere ait veriler üzerinden değerlendirme yapılması mecburiyeti doğmaktadır).

- Turist başına ortalama harcama,
- Grup hacmi ve düzeni,
- Turistlerin ağırlıklı yaş grubu,
- Yaptıkları faaliyetler,
- Ziyaret edecekleri-ettikleri yere ilişkin seçimleri,
- Memnuniyeti, deneyimleri ve para harcama şekilleri,
- İkinci ziyaretlerin yüzdesi ve sayısı,
- Kullanılabilir ilave veriler.

Talep incelemesinde ilimizi rakip olarak gördüğümüz veya bizimle rekabet eden benzer il veya illerle karşılaştırmak faydalı ve yerinde olacaktır.

2.4.2. Turizm Arzı

Konum Faktörü; Bir ilin başka turizm pazarları ile ilişkili olarak nasıl konumlandığını, bir turistin alana ulaşmak için harcadığı zamanı, parayı/enerjiyi belirtir.

Bir saha ne kadar güzel olursa olsun, hedef grup tarafından kolayca ulaşılabilir değilse asla başarılı bir turizm gelişimi sağlanamayacaktır. *Yerel nüfusun değil turistlerin algılama durumu dikkate alınmalıdır.* Örneğin bakir alanları ziyaret etmekten zevk alan ve ilkel patika yollarla ulaşılan yerleri ziyaret etmek isteyen turistler için düşünülen uzak mesafeler için alanın sınırlı sayıda turist potansiyeli olacaktır.

- Uzun mesafeden gelen turistler için hava alanına uzaklık çok önemlidir,
- Tur operatörlerinin çoğu havayolu ulaşımını zorunlu görmektedirler, bu sebeple bağımsız turistler veya tur operatörleri hedeflenebilir,
- Tren, otobüs veya özel araçlarla erişim de konum faktörleri içinde önemlidir,
- Alana ziyaret iklim şartları açısından da kısıtlı imkânlarla neden olabilir,
- İle özgü yapılan bürokratik işlemlerin biktiricılığı da önemlidir, sık sık güvenlik birimleri tarafından kimlik sorulmak, aranmak gibi,
- Turizm arzında; işaretlemeler, doğru yönlendirmeler, bilgiye ulaşma kolaylığı da önem arz etmektedir. Haritalar, broşürler, internet imkânı, kılavuz ve rehberler önemli bir arz faktörüdür.
- Yiyecek içecek sunumu ve konaklama arzı; Sunumun ürün ve hizmet kalitesi, hijyenik standartlar, özgünlük/otantik, yöresel olması, yer ve ürünlerin çeşitliliği, ortam ve konukseverlik önemlidir.
- Restoranların sınıflaması önceden yapılırsa turist için kolaylık olacaktır.
- Konaklama tüm türleri içerebilmelidir, ürün ve hizmetlerin kaliteli olması, özellikle hijyeniklik konaklamada çok önemlidir.

Tabii Alanın Kendine Has Özellikleri; Tabii alanların değer yaratması, kırsal kalkınmada rol oynaması beklentisi de son yıllarda öne çıkan bir görüştür. Tabii alanların alternatif kaynak kullanımına dönüştürülmesi için yapılan baskılar sonucu tehdit altında olduğu

yerlerde devamlılığını sürdürebilmeleri, diğer alternatif kaynak kullanımları karşısında koruma ve kullanma dengesinin uzun dönemli ekonomik değerinin gösterilebilmesine bağlıdır. Tabiat ve kültürel miras, yaban hayatının gözlemlenmesi, yöreye özgü özellikler ve korunması gereken öncelikli türler, Tabiat ile ilgili çalışan ve Tabiatın kıymetini bilen eko-turistler için son derece önemlidir.

2. 5. TAŞIMA KAPASİTESİ

- Belirli bir sürede (yıl, ay, hafta, gün, saat) bir bölgenin alabileceği ziyaretçi sayısı veya bölgenin kaynakları üzerinde istenmeyen veya planlanmamış etkilere sahip olmayan ve sürdürülebilir kalkınmayı tehdit etmeyecek düzeyde bir alanda aynı anda bulunabilecek ziyaretçi sayısı,
- Bir bölgenin, hayati önemde olduğu düşünülen değerleri, ekolojik süreç ve koşulları tehlikeye atmadan ve sürdürülebilir kalkınma imkanlarını azaltmadan belirli bir süre boyunca destekleyebileceği insan faaliyetlerinin (ağaç kesimi, avlanma, tarım) ve diğer etmenlerin (ör: iklim değişikliği, kirlenme vb.) baskısı,
- Ziyaret edilen bir alan veya tesisin sahip olduğu kaynaklar üzerinde koruma maksatlarını tehlikeye atmadan, istenmeyen ve planlanmayan etkilere neden olmadan belirli bir süre (yıl, ay, gün, an) boyunca alabileceği ziyaretçi sayısı şeklinde tanımlanmaktadır.

Taşıma kapasitesi, *Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planında* önemli bir planlama aracıdır. Turizmin gelişimi ve korunmasında önemli bir kavramdır. Taşıma kapasitesinin analizi ve izlenmesi, yönetim kararları yönünden girdi sağlayacaktır. Taşıma kapasitesi sayesinde kullanımı sınırlamak, en elverişli ziyaretçi sayısını tamamlayarak müspet etkileri azamiye çıkartmak, olumsuz etkileri en aza indirmek mümkün olabilecektir. Kısaca *Tabiat Turizmi Gelişme (Master) Planındaki* “sürdürülebilirlik” taşıma kapasitesinin aşılması ile temin edilir.

Ziyaretçi sayısı ve etkinin büyüklüğü arasında doğrudan ilişki vardır. Ancak alan içinde tek tehdit unsuru ziyaretçiler değildir. Tabiat için önemli olan tehditlerin tümünün birleşik etkisidir.

2.5.1. Taşıma Kapasitesinin Elemanları

Sosyal Taşıma Kapasitesi; Turizm için yerel tolerans limitleri olarak tanımlanmakta olup yöre halkı üzerindeki olumsuz etkilerinden ve ziyaretçiler ile yöre halkı arasındaki çatışmalardan kaçınılmasını içerir. Bu unsurun turizm gelişimi içerisinde anahtar rolü vardır. Yöre halkı turizmi desteklemezse kalkınma asla olmaz.

Yerel kabulü belirleyen temel etmenler, sosyal yapı ve kültürün hassaslığı, toplumun değişimin üstesinden gelebilme yeteneği, turizmin algılanışı, yöre halkı ile ziyaretçilerin ilişkileri, kullanıcı grupların davranışları, birbiri ile uyumu ve paydaş olmanın ekonomik ve toplumsal faydalarıdır.

Ekonomik Taşıma Kapasitesi; Sürdürülebilir bir turizm gelişiminde turizm, ekonomik yapı ile bütünleşmiştir ve diğer sektörleri de desteklemektedir.

Ekonomik taşıma kapasitesi; turizm gelişimini sağlayan bir yerel ekonomi ve yerel ekonominin sürdürülebilirliğini sağlayan bir turizm gelişimi anlamına gelmektedir.

Ekonomik taşıma önemli olan iki unsur; Beklenen faydaları temin etmek için asgari turist sayısı ve ekonominin üstesinden gelebileceği azami turist sayısıdır.

Ekolojik Taşıma Kapasitesi; Ekolojik taşıma kapasitesi, ziyaretçilerin/turistlerin ziyaret edilen alandaki ekosistemler, ikamet yerleri ve canlı türleri üzerinde ortaya koyduğu ekolojik zararlardır. Burada, ekolojik değerlerin, ziyaretçi akışlarının ve davranışlarının uzun süreli ve sistematik olarak izlenmesi ve veri toplanması önemli olmaktadır.

İdari/Fiziki Taşıma Kapasitesi; Fiziki taşıma kapasitesi aynı anda ve belirli bir zamanda müşteri olarak alınabilecek ziyaretçi sayısıdır. Bu kapasite, alana uygun insan sayısına,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

yani alanın büyüklüğü ve diğer fiziki şartlar (tabii, coğrafi koşullar ve hava şartları) ile turizm altyapısının kapasitesine dayanmaktadır. Burada temel göstergeler; kalabalık, kuyruklar ve trafik sıkışıklığıdır.

Fiziksel kapasite yönetiminin verimliliği ve etkinliği şu unsurlara bağlıdır;

- Organizasyon kaynaklarının kapasitesi (insan ve ekonomik kaynaklar vb. gibi),
- Ziyaretçi yönetiminin kapasitesi,

NOT : (Fiziksel kapasiteyi değerlendirmek için aşağıdaki bilgiler gerekmektedir;)

Bir sahanın ziyaretçi kullanımına/ turizm gelişimine karşı hassas olan kaynakları:

Kırmızı liste ve endemik türlerin habitatları, alanın savunmasız olan diğer kaynakları, göçe hassas türler,

Ziyaretçi yönetimi de dâhil olmak üzere yönetim maksatları ve hedefleri: Genel bir Tabiat koruma planı, maksatlar, hedefler ve Tabiat koruma politikası, tür koruma politikaları, bölgeleme sistemi, izleme sistemi,

Ziyaretçiler/turistler, turizm gelişimi ve etkileri üzerine veriler; tüm güzergâhlar, tesisler, konaklama ve ziyaretçi/turist için olan etkinlikler ve detaylı haritalar, ziyaretçi sayısı, özellikleri, akımları, ziyaretçi modelleri, etkinlikler ve mevsime bağlı özelliklere ilişkin bilgiler vb. ziyaretçiler tarafından özel olarak gerçekleştirilen faaliyetler, ziyaretçi etkilerine ilişkin veriler, etkilerin izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin yöntemler, ölçütler ve göstergeler. Coğrafi bilgi sistemleri (CBS) teknikleri ile bilgilerin gösterilmesi mümkündür.

Psikolojik Taşıma Kapasitesi; bir alanın belirli bir zaman diliminde ziyaretçi deneyimleri üzerinde olumsuz etkilenmeye sebep olmaksızın kaldırabileceği maksimum ziyaretçi sayısıdır.

Fotoğraf 18 Durağan Buzluk Mağarasından Manzara

Fotoğraf 19 Durağan Buzluk Mağarası Mevkii

2.6.TABİAT TURİZMİNİN KIRSAL KALKINMAYA ETKİSİ

Kırsal turizm kırsal alanlardaki kırsal gelişim sürecine önemli bir katkı sağlamaktadır ve aşağıda belirtilen durumlarda bilhassa ortaya çıkmaktadır;

- Gelir getirici işler,
- Kırsal ve kentsel alanlardaki değişim,
- Nispi olarak küçük ölçekli doğrudan yatırımlar durumundaki çoklu etki,
- Ağlar oluşturarak yerel/bölgesel yapıları güçlendirme,
- Fiziksel altyapı alanlarındaki gelişmeleri teşvik etme ve
- Ekonomik aktivitelerin farklılığını artırmadır.

Fotoğraf 20 Akgöl –Ayancık

3.İLGİ GRUBU ANALİZİ VE YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

3.1.İLGİ GRUPLARI/PAYDAŞLAR

İlgi grupları, “belirli bir koruma ve sürdürülebilir kalkınma projesi ile ilgili olarak fayda sağlayan, projenin içinde yer alan veya söz konusu projeden olumlu ya da olumsuz etkilenen bireyler, gruplar veya organizasyonlar” olarak tanımlanabilirler.

Paydaşlar, bir problemi çözmek için sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişimine ve maksatlarımıza ulaşmak için güvenebileceğimiz kişilerdir.

İlgi gruplarının hepsi sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişimine ortak değildir veya olmaları gerekmez. Çünkü bir ortağın projeye olumlu bir bakışı, tutumu olmalıdır ve maksatlara ulaşmak için işbirliği yapmalıdır.

Bazen bir ilgi grubu projeye olumsuz bakabilir ve hatta aktif bir tehdit bile olabilir, ilgi gruplarını işbirliği yapılanlar haline getirmek onlara paydaş değeri verilmesi ile mümkün olur.

3.2. İLGİ GRUBU KATEGORİLERİ

Turizmde ilgi grupları;

- Yöre halkı, kişiler ve kurumlar,
- Alana dayalı ilin sorumlu yöneticileri,
- Bölgesel yetkililer,
- Ulusal yetkililer,
- Turizm ofisleri, yerel turizm organizasyonları, konaklama ve hizmet sunanlar, taşımacılar,
- Turizmle ilgili sektörler,
- Tarım, ormancılık ve balıkçılık gibi farklı ekonomik sektörlerin temsil edildiği ticaret ve sanayi odaları ve el sanatları ile ilgili birimler,

- İşçi sendikaları, dernekler, STK'lar,
- Eğitim ile ilgili birimler.

3.3.İLGİ GRUBU ANALİZİ

İlgi grubu analizi *sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişme planının* ortaya konması ve uygulamasında yer alan farklı taraflara ilişkin genel bir izlenim sahibi olabilmek, niyet okumak için kullanılan bir araçtır. Yalnızca bir envanter olarak ele alınmamalıdır, *sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişme planının* planlanmasında potansiyel ortaklarımızın kimler olduğunu ve hangi tarafla ilişkiler yaşayacağımızı bize bildirmektedir. Ayrıca projenin farklı seviyelerinde destek temini için de son derece elverişli bir analizdir.

İlgi grupları analizine dayalı olarak *sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişme planının* yönetiminden sorumlu bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilir Tabiat turizmi gelişimi için, detaylı bir ilgi grubu analizi ilgi gruplarının;

- Genel hedeflerini,
- Turizmden beklediği faydaları
- Turizmdeki rollerini tanımlamalıdır.

Bu süreç şu adımlardan oluşur;

1. İlgi gruplarının tanımlanması,
2. Her ilgi grubunun çıkarlarının, önceliklerinin ve değerlerinin belirlenmesi,
3. Her ilgi grubunun davranışlarının belirlenmesi,
4. İlgi grubunun gücünün ve ilgi grupları arasındaki muhtemel koalisyonlarının gücünün tahmin edilmesi,
5. İlgi gruplarının mevcut ihtiyaçlarının ne düzeyde karşılandığının değerlendirilmesi,
6. İlgi grupları ile birebir iletişimlerin başlatılması ve ilgi gruplarının güveninin kazanılması,
7. Ortak menfaatler, sinerji ve başarı unsurlarının tanımlanması,

8. Paydaşların bir araya getirilmesi,
9. Ortak hedef ve maksatların ve onlara ulaşmak için gerekli olan stratejinin ortaya konması,
10. Organizasyon çerçevesinin oluşturulması,
11. Uygulama (zaman çizelgesinin ve hedeflerin ortaya konması, iletişim organizasyonunun oluşturulması, ilgi gruplarına somut sorumlulukların verilmesi.)
12. İzleme ve geri bildirimin yapılması

3.4. TOPLUM TEMELLİ YAKLAŞIM

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planı'nın hazırlanmasında toplum temelli yaklaşım uygulanması neticesinde;

- Yöre halkı için sürdürülebilir geçim kaynakları ortaya koymak,
- Toplulukların kendi yapılarını korumalarını teşvik etmek ve
- Tabii alanların koruma hedeflerinde yerel faydayı oluşturmak mümkündür,

Toplum temelli turizmin en önemli özelliği, tabii kaynakların kalitesi ile alanın kültürel mirasının bozulmamış ve turizmle güçlendirilmiş olmasıdır. Tabii çevre üzerindeki olumsuz etkiler en aza indirilmeli ve yerel kültür korunmalıdır. Turizm, insanların kendi yerel kültürlerini yaşatma ve değerlendirmeye teşvik etmelidir.

3.5. YEREL ORGANİZASYONUN OLUŞTURULMASI

İlgi grubu analizine dayalı olarak, korunan alan ve çevresi için, Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planını izlemek veya biçimlendirmek maksadıyla, korunan alan yönetimi ve tüm ilgi gruplarının resmi işbirliğine dayalı bir organizasyon oluşturulmalıdır.

Sürdürülebilir Tabiat Turizmi Gelişme Planını uygulamak, desteklemek ve sorumluluklarını, karar verme gibi hususları düzenler.

3.6. TARİHÇE

Yapılan yüzey araştırmalarında Sinop'ta ilk yerleşim izinin kalkolitik (M.Ö.4500-3000) çağa kadar uzandığı görülmüştür. 1951-1954 yıllarında merkez ilçeye bağlı Demirci Köyü Karagöz Höyükte yapılan kazılarda İlk Tunç Çağı (M.Ö.3000-2700) dönemine ait ortaya çıkarılan buluntular, Sinop arkeolojisinin açıklamasında ve Sinop'un Balkanlar ile İç Anadolu arasındaki belgelemede önemli olmuştur.

Hitit tabletlerinde Karadeniz sahillerinde Kaşkayada Gaşka adında yerli kavimler yaşadığı belirtilmektedir. Ancak yapılan yüzey araştırmalarında Gerze Köşk Höyükte erken Hitit dönemine ait (M.Ö.1800) buluntulara rastlanmıştır. Kazılar sırasında 11. dönem kolonize dönemine ait buluntularla birlikte ele geçen Frig seramiği, Sinop'un bir dönem (M.Ö. 750-560) Friglerin egemenliği altına girdiğini göstermektedir. Şehir M.Ö. VI. Yüzyılın başlarında Anadolu'ya kuzeyden gelen Kimmerlerin, M.Ö.VI. yüzyılın ortalarında da İran'dan gelen Perslerin istilasına uğramıştır.

M.Ö. 333 yılında Büyük İskender'in Persleri yenmesi üzerine Sinop'ta Grek hakimiyeti başlar. Bir ara Kapadokya Kralı Ariarathes (M.Ö. 332) hakimiyetinde kalan Sinop daha sonraları Pontus Kralları Mitridatların eline geçer. Pontus Krallığı'na uzun zaman başkentlik yapan Sinop'un iki limanı, muhteşem tersaneleri vardı. Sinop Paflagonya'nın, Galatya'nın ve Kapadokya'nın Karadeniz'e açılan kapısıydı. Ticaret, balıkçılık, zeytincilik ve kıymetli maden yatakları Sinop'u zenginleştirmişti.

Helenistik çağ Sinop'un en parlak dönemidir. İskender'e "Gölge etme başka ihsan istemem." diyen antik çağın ünlü düşünürü (filozof) Diyojen (M.Ö.413-323) ile şair ve tiyatroyazarı Diphilos (M.Ö.360-275) Sinop'ta doğmuştur. Dönemin en iyi darphanesi Sinop'ta bulunmaktaydı. Şehir adına para bastırıldı. Paranın bir yüzünde tanrıça Sinope, diğer yüzünde yunus balığı ve üzerine kartal tasviri yapıldı. Tanrıça Sinope bağımsızlığı, yunus balığı Karadeniz'in bereketini, kartal ise gücü vegururu temsil ediyordu.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Daha sonra iç huzursuzluk sonucunda zayıf düşen Sinop, M.Ö.70 yılında Roma idaresi altına girdi. Şehrin bütün zenginlikleri ve hazinesi Romalılar tarafından yağmalandı. Roma döneminde Sinop'a, su kanalları ve kemerlerle 20 km uzaklıktan su getirildi. Kültüre ve sanata önem verildi. M.S.395 yıllarında Roma İmparatorluğu'nun ikiye bölünmesiyle Sinop Doğu Roma topraklarında kaldı. Romanın mirasını devam ettiren Bizans İmparatorluğu Justinianus döneminde Sinopen parlak dönemini yaşadı. M.S.1025'ten itibaren Bizans'ta gerileme ve çöküntü dönemi başladı. Süleyman Şah'ın valisi olan ve bugün mezarı Çankırı'da bulunan Emin Karatekin 1077 yılında Sinop'u fethedip Selçuklu sınırlarına kattı. Kısa bir süre sonra Sinop tekrar Bizanslıların eline geçti. Sultan İzzettin Keykavus tarafından Sinop 3 Ekim 1214 tarihinde Selçuklu topraklarına katıldı. Sinop Selçuklu devletinin karışıklık içinde olduğu dönemde Trabzon Rum Devleti tarafından işgal edildi(1254). Bunun üzerine Selçuklu veziri Muiniddin Pervane büyük bir ordu ile Sinop'a hareket etti ve 1261 yılında Sinop Pervaneoğulları Beyliği ve Candaroğulları egemenliğinde kaldı. Beylikler döneminde Sinop'ta imara ve kültüre büyük önem verilmiştir.

Sinop 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı topraklarına katıldı. Osmanlı döneminde Sinop, bir liman şehri olarak kullanıldı. Tersanelerinde gemi yapımı devam etti. Karadeniz ticareti Sinop'tan idare edildi. Daha sonraları Osmanlı İmparatorluğu'nun uzak eyaletlerde toprak kaybetmesi ve Karadeniz ticaretinin zayıflaması sonucunda Sinop önemini yitirdi.

Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak üzere Bandırma vapuruyla Samsun'a gitmek için İstanbul'dan hareket eden Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 18 Mayıs 1919 günü Anadolu'ya geçmek üzere Sinop'a geldi. Ancak o tarihlerde Sinop'un İç Anadolu ile bağlantılı karayolunun bulunmayışı nedeniyle tekrar vapurla Samsun'a gitti(19 Mayıs 1919). Sinop idari teşkilat olarak önceleri merkezi Samsun olan Canik Livasına, Tanzimat'ın ilanından sonra Kastamonu sancağına bağlanmış, Cumhuriyetin ilanı ile il olmuştur (1924)

3.7. SİNOP İLİ TARİHİ VE KÜLTÜREL VARLIKLARI

Antikçağ'da Paphlagonia olarak adlandırılan bölgenin kuzey ucunda Sinop'un saptanabilen en eski adı "Sinope" dir. Bu kelimedeki "Sin" kökü ile Asur-Anadolu ilişkisi, Sinope ile de Yunan ırmak tanrısı Asopos'un su perisi kızlarından Sinope kastedilmiştir ki bu da ismin kökenini İyonya'nın bölgedeki kolonizasyonuna bağlamaktadır.

Efsaneye göre güzeller güzeli Sinope'yi gören Zeus ona bir anda aşık olur ve gönlünü kaptırdığı Sinope'yi elde etmek için her türlü yolu dener ancak başarılı olamaz. En sonunda aşkına karşılık ona her isteğini yerine getireceğini söyler. Korku içindeki genç kız, Zeus'a kendisine dokunmamasını söyler. Zeus ona dokunmayacağına dair söz verir ve sözüne sadık kalarak Sinope'yi alır en sevdiği yerlerden olan Karadeniz'in cennete benzeyen yemyeşil kıyılarına yani bugünkü Sinop kıyılarına bırakır.

Sinop ismi ile ilgili bir başka fikir de Amazon Kraliçesi Sinova'dan geldiğine yöneliktir. Grek etimolojisine yabancı olan Sin ya da Sind sözcüklerine Yunanistan'ın dışında, Pontus, Doğu Anadolu, İran ve Hindistan'da rastlanmaktadır. Bu da Sinope adının yerli Anadolu dillerinden gelmiş olabileceğini göstermektedir. Amasyalı Strabon ise kentin kurucusu olarak Arganotlar'dan Teselyalı Otolikos'u göstermekte ve onun kenti ele geçirerek bir Yunan kolonisi kurduğunu yazmaktadır. Kentin ele geçirilmesi, kolonileştirmeden önce kentte yerli bir halkın yaşadığını ortaya koymaktadır. Zengin bir kültür hazinesine sahip olan Sinop, Anadolu'nun en eski şehirlerinden biri olup, ilin ilk yerleşme tarihi ilk Tunç Çağı ile başlamıştır. Coğrafi konumu nedeniyle antik çağlardan beri deniz ve ticaret kenti olan Sinop'ta Karadeniz'e hakim olmak isteyen bütün kavimler yaşayarak medeniyetlerinin kalıntılarını bırakmışlardır. Bir Helen kolonisi olarak kurulan ve Antikçağ'da Karadeniz'in en önemli kenti olan Sinop, Helenistik dönemde Anadolu'nun yerli kültürleriyle Helen ve Pers kültürlerini birleştirmek isteyen Pontus Devleti'nin de başkentlerinden biri olmuştur. MÖ 70 yılında Romalıların, MS 395 yılında Bizanslıların, 03 Ekim 1214 yılında Selçukluların, 1461 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun hâkimiyetine giren Sinop, Bizans döneminde Ortodoks Hristiyanlığı'nın etkisiyle dilde ve

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

kültürde Helenleşmiştir. Türk egemenliğine geçişle yayılmaya başlayan Türk-İslam kültürü ise, günümüzdeki yapının temelini oluşturmuştur.

Selçuklu egemenliğinde Sinop baştanbaşa imar edilmiş, şehrin imarı için diğer şehirlerden hocalar ve yapı ustaları getirilmiştir. Candaroğulları döneminde de önemli bir liman olma vaziyetini koruyan Sinop'a büyük önem verilmiştir. Kültür müessesesi zamanının en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Şehirde cami, medrese, kütüphane, imaret, köprü, han ve hamamlar yaptırılmıştır. Tersanelerinde zamanın en büyük gemileri yapılmaya başlanmıştır. İlim adamları Sinop'ta toplanmış ve büyük himaye görmüşlerdir. Yine bu devirde Türkçe birçok eser yazılarak Türk Kültürü'nün dünyaya yayılmasına hizmet edilmiştir. Sinop darphanelerinde devrin en güzel paraları basılmıştır. Osmanlı Dönemi'nde de önemli bir liman ve gemi yapımı merkezi olma vaziyetini sürdüren Sinop'a, XVII. yüzyıl ortalarında uğrayan Evliya Çelebi halkının tüccar, marangoz ve gemici olduğunu ünlü Seyahatnamesinde yazmıştır. Ancak XIX. yüzyılda Anadolu'nun iç kesimleriyle bağlantı güçlüğü yüzünden, Sinop Limanı önemini kaybetmiş, Trabzon ve Samsun Limanları ön plana çıkmıştır. Nüfusun çoğunluğu Müslüman olmasına rağmen, bu dönemlerde daha çok Sinop'ta toplanan Hristiyan azınlıklar ticaret ve zanaatı ellerinde tutmuşlardır. XIX. yüzyıl sonları ve XX. yüzyıl başlarında dışa bağımlı ticaretin gelişmesiyle surların dışında yeni bir yerleşim merkezi ortaya çıkmıştır.

3.7.1.Folklor

Sinop, Orta Karadeniz Bölgesi'nde, Anadolu'nun en kuzey ucunu oluşturan bir yarımada üzerinde bulunmaktadır. Geçiş yolu olmaması nedeniyle ilin kıyı kesimlerinde başka kültürlerle çok fazla etkileşim olmamasına rağmen iç kesimlerde, yani Kastamonu, Samsun ve Çorum illeriyle sınır olan bölgelerde kültürel etkileşim kendisini göstermektedir. 1214 yılına kadar Roma ve Bizanslıların elinde olan, bu yıldan sonra Türklerin eline geçen Sinop'a 19. yüzyıldan itibaren Kafkasya'dan göçen Abazalar, Çerkezler ve Borçka tarafından gelen Gürcüler yerleştirilmiştir. Sinop'ta, bu etnik

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

grupların ve mübadeleye kadar burada yaşayan Rumların da etkisiyle zengin bir kültürel doku oluşmuştur.

Helesa Geleneği (Sellim)

Sinop'a özgü önemli bir gelenek Ramazan ayında "sellime çıkma" ya da diğer adıyla "helesa"dır. Helesa geleneğinin ortaya çıkışıyla ilgili söylence ise şöyledir: "Çok eski devirlerde, gemiler yelken ile çalıştığı zamanlarda Karadeniz'de sığınacak üç liman varmış. Bunlar Temmuz, Ağustos ve Sinop'muş. Yani Karadeniz sadece Temmuz ve Ağustos aylarında fırtınasız olur, diğer zamanlarda da gemiler ancak Sinop limanında barınabilirmiş.

Yine böyle bir kış mevsiminde, bir yelkenli gemi Sinop limanına sığınmış. Haftalarca burada mahsur kalındığından kumanyaları tükenmiş. Açlık baş göstermiş. Dilenmek istemediklerinden kimseden bir şey isteyememişler. Bir gün kaptanın aklına feneri alıp ev ev dolaşarak mani söyleyip yardım istemek gelmiş. Filikayla şehre çıkıp gece feneri de yakarak ev ev dolaşıp, mani söyleyerek yiyecek toplamışlar. Bundan sonra Sinop'ta bu olay gelenek haline gelmiş ve her Ramazan ayının 15'inden itibaren helesaya çıkılır, bahşiş toplanır olmuş. "Ramazanın 15'inden itibaren gençler akşamdan hazırladıkları süslü kayıklarla sellime çıkarlar. Kayıklar birkaç kişinin taşıyacağı büyüklüktedir. Son derece güzel süslenirler, fenerlerle, mumlarla ışıklandırılırlar. Akşamları iftardan sonra gençler bu süsledikleri kayığı omuzlarında taşıyarak bir mahalleye gelirler. Kayığı her ev tarafından görülecek bir yere koyarlar ve evlerin kapılarına gidip helesanın bir bölümünü söyleyerek bahşiş isterler. Bahşişler bir mendile sarılarak ve düştüğü yer görülsün diye mendilin ucu yakılarak helesacılara atılır.

Sellime çıkanlar içinde sesi güzel olanlardan biri aşağıda sözleri yazılı olan helesadan bölümler okur, diğerleri de nakarat kısmını söyleyerek kapı kapı dolaşır ve bahşiş toplarlar.

Helesa

Bismillahla başlayalım Aşağı hamamın yokuşu
Ayva dalı taşlayalım Söküldü mestin dikişi
Bu yıl burda kışlayalım İlle de kocakarıların cümbüşü
Helesa yelesa (Nakarat)
Heyemola yusa hop

Dal budarım dal budarım
Altımızda çürük minder Bahçede bülbül güderim
Altını üstüne dönder Sizleri her yerde methederim
Aman beyim bahşış gönder (Nakarat)
(Nakarat)

Bahşışı almamış olmaz
Aşçımızın adı Tayyar Gemi düzenini bulmaz
Bir kepçe koyar iki sayar Tayfalar buna razı olmaz
Bununla gemici doyar (Nakarat)
(Nakarat)

Sıçan gelir takur tukur
Gemi geldi duyduunuz mu Ben sanırım düze dokur
Selam verip aldınız mı Komşu bizden fakir
Bu gemiyi tanıdınız mı (Nakarat)
(Nakarat)

Büyük cami direk ister
Kaptanımız fener taşır Söylemeye yürek ister
Uyuz olmaz durmaz kaşır Arkadaşlar bahşış ister
Tayfalarım hamsi taşır (Nakarat)
(Nakarat)

Aşağları geze geldim
İnce burundan geçerken İnci mercan dize geldim
Sırmalı sancak açarken Bakın beyim size geldim

Biz doldurup biz içerken (Nakarat)
(Nakarat)

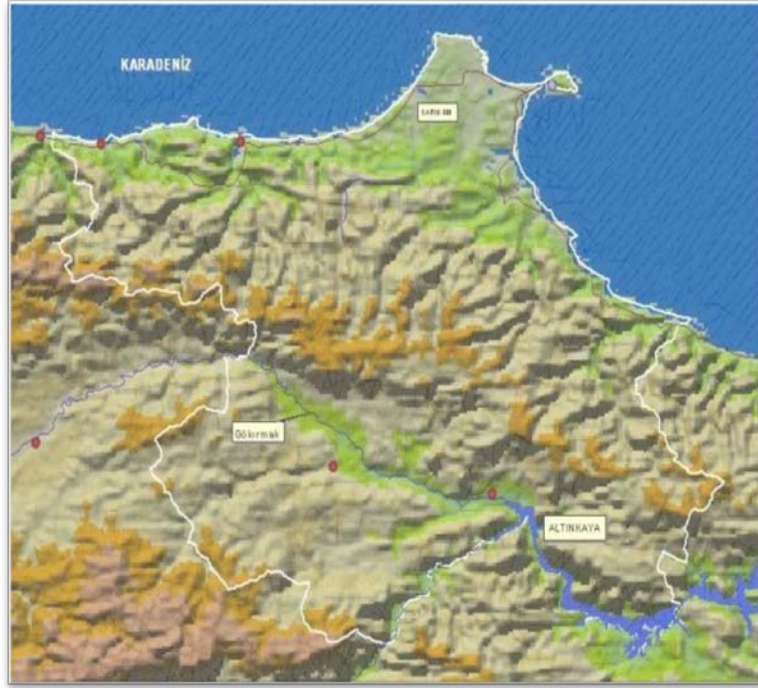
Bir gemim var boyda bosta
Bir gemim var çift direkli Baş üstüne kurdum posta
Tayfası aslan yürekli Bizden selam olsun eşe dosta
Filikası çifte kürekli (Nakarat)
(Nakarat)

Hasan ağbi geldik size
Elimde şimşir sopası Hatırın kalmasın bize
Olduk çocuk maskarası Bahşişi çok gönder bize
Sonumuz mektep hocası (Nakarat)
(Nakarat)

3.8. SİNOP İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

3.8.1. İlin Coğrafi Konumu

Sinop Karadeniz Bölgesi'nin ortasında Anadolu'nun en kuzeyinde Boztepe Yarımadası'nın en dar kesiminde kurulmuş şirin bir kenttir. Yapılan yüzey araştırmalarında Sinop'ta ilk yerleşim izinin kalkolitik (M.Ö.4500-3000) çağa kadar uzandığı görülmüştür. 1951-1954 yıllarında merkez ilçeye bağlı Demirci Köyü Karagöz Höyükte yapılan kazılarda İlk Tunç Çağı (M.Ö.3000-2700) dönemine ait ortaya çıkarılan buluntular, Sinop arkeolojisinin açıklamasında ve Sinop'un Balkanlar ile İç Anadolu arasındaki belgelemede önemli olmuştur. Sinop'un ilçeleri, Ayancık, Boyabat, Erfelek, Durağan, Gerze, Türkeli, Saraydüzü ve Dikmen'dir.

Şekil 3 Sinop İli yer şekilleri haritası

Kaynak: www.ogm.gov.tr

Şekil 4 Sinop idari bölünüş haritası

Kaynak: www.eski.gumruk.gov.tr

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sinop Karadeniz kıyı şeridinin kuzeye doğru sivrilerek uzanmış bulunan Boztepe yarımadası üzerinde kurulmuştur. Batı ve Doğu Karadeniz bölgeleri arasında bir geçiş bölgesinde yer alan il toprakları 41,2-43,5 paralelleri ve 34,5-35,5 meridyenleri arasında bulunmaktadır.

Sinop 5862 km²'lik yüzölçümüyle Türkiye topraklarının % 0,8'ini kaplar. İl doğudan Samsun'un Alaçam, güneyden Samsun'un Vezirköprü, Çorum'un Osmancık, Kargı, Kastamonu'nun Taşköprü, batıdan Kastamonu'nun Çatalzeytin ilçeleriyle çevrilidir. 475 km uzunluğundaki sınırlarının 300 km'si kara, 175 km'si denizdir.

İl olarak, Merkez ilçe hariç 8 İlçesi, 11 Belediyesi ve 469 köyü bulunmaktadır. İlin nüfusu 2011 sayımına göre 203.027'dir.

Sinop İli Erfelek-Ayancık arasında yer alan dar kıyı düzlükleri hariç, fizyografya denizden iç kısımlara doğru hemen yükselmektedir. Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan İsfendiya Dağlarının doğu kısmı Sinop ilini boydan boya kaplamaktadır. Fazla yüksek olmayan bu dağ sırasının üzerinde yer yer yüksekliği 1500-1800 m arasında değişen tepeler ve doruklar vardır. Sinop ili yakın ve uzak çevresini üst kretase filiş serisi hakim formasyon olarak yüzeylemektedir. İlin büyük bir kısmında Zonal toprakları, küçük bir sahada ise intrazonal ve azonal topraklarından oluşmuştur (Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü, 2006).

İsfendiya (Küre) dağları, 3. jeolojik zamanın başlarında meydana gelen Alp-Himalaya kıvrım kuşağı üzerinde yer almasıdır. Bu dağların en önemli özelliği genç ve yüksek olmalarıdır. Eski dağlar kadar aşınmaya pek uğramamışlardır. Sinop İli sınırları içinde dağlar, fazla yüksek olmamalarına karşılık iç bölgelerle kıyı kesimi arasında ulaşımda yıllarca zorluk ve güçlük çıkarmışlardır. İlimizin iç kısımlarla olan ilişkisinin sık ve devamlı olmamasından gelişip büyüyemediğini görmekteyiz. Küre dağları yörenin engebeli arazisini meydana getirir. Kuzeybatı'da yükselen dağlar merkez sahillerine 9 km yaklaşınca alçalır, kıyı ovaların meydana getirir. Gerze sınırından itibaren tekrar yükselerek Bafra ovasına ulaşır.

Dağlar il arazisinin % 80'ini kaplar. En yüksek tepeler, Ayancık'ta Çangal (1605 m), Erfelek Dağı (1763 m), Zindan (1050 m), Gerze'de Elma ve Köse Dağları (900 m), Uzunören (850

SINOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

m), Göktepe ve Soyuk (1200 m), Boyabat'ta Dranaz (1345 m), Alaca (900 m), Karaağaç (850 m)'dır.

Dağlar arasında ve dağlarla sahil kesimi arasında kalan ovalar büyük düzlükler halindedir. En önemlileri Sinop ve Boyabat düzlükleridir. Boyabat ovasını; Gökırmak, Arım, Gazidere, Asarcık düzlük ve ova vadileri meydana getirmiştir. Sinop Ovası ise Erfelek, Aksaz, Sarıkum kıyı düzlüklerinden oluşmuştur. Gerze yöresinde Çalvanlar Çayının meydana getirdiği dereyeri, Güzelceçay boyunca uzanan vadi düzlükleri de kıyı ovalarına örnek gösterilebilir.

Boyabat, Durağan yöresindeki Kızılırmak vadisinin dışında büyük vadiler yoktur.

Akarsuların kendi adını verdikleri birçok küçük vadiler, aynı zamanda bölgenin arazi yapısı karakterini özetlemektedir.

Sinop'un Karadeniz kıyıları girintili ve çıkıntılı kıyılardır. Hopa'dan başlayan ve İstanbul Boğazında sona eren Karadeniz kıyılarının hiçbir yerinde Sinop'taki kadar koy ve körfezlerle korunmuş limanlara rastlanmaz.

Sinop kıyılarında, Köşk, Kayser, Karakum, Selamet, Boztepe, Sinop, Feryat Bozburun, İnceburun, Güllüsu ve Usta adlarında birçok önemli burunlar bulunmaktadır. İnce burun aynı zamanda Anadolu'nun en kuzey noktasıdır.

Sinop kıyıları, Doğu Karadeniz kıyılarına oranla dik ve sarp değildir. Yalnız Ayancık kıyıları engebeli, inişli çıkışlıdır. Dağlar burada kıyıya paralel uzanmakla beraber, doğudaki kadar denize yakın değildir.

3.8.2. Hidrografya

3.8.2.1.Akarsular

Sinop ilinin akarsu yüzeylerinin toplam alanı 1220 ha'dır. Sinop ilindeki irili ufaklı akarsulardan bazıları Karadeniz'e bazıları da Güney sınırlarından geçen Kızılırmak nehrine bağlanır. İlin en büyük akarsuyu Kastamonu topraklarından çıkan ve birçok kolları batıdan doğuya doğru akarak Durağan'ın güneyinde Kızılırmak nehrine bağlanan Gökırmak'tır. Uzun bir vadi boyu olan bu ırmak Taşköprü ve Boyabat Ovalarını sular. Gökırmak'ın ortalama debisi 36 m³/sn.' dir. Karadeniz'e dökülen çaylar batıdan doğuya doğru Çatalzeytin ve Ayancık Çayları, birçok kollar olarak denize dökülen Kırkgeçit ve Sarımsak çayları, Erfelek ve Celevit Çayları önemli akarsulardır. Bunun dışında Tepeçay, Ayardin Deresi, Karasu Çayı, Çakıroğlu Çayı ve Güzelceçay diğer önemli akarsulardır.

Sinop'ta bulunan başlıca göller Sarıkum Gölü, Aksaz Gölü, Karagöl, Sülük Gölü ve Akgöldür. İlimizdeki göletler ise Bektaşağa, Muhsinli, Taşmanlı, Boyabat'ta Bektaş, Kelperen, Boyalı, Cemalettin Göletleri, Durağan'da Durağan-1 ve 2, Yassıalan göletleri, Erfelek'te Gümüşsuyu Göleti bulunmaktadır.

2.8.2.2.Deniz sahili

Sinop ilinin yaklaşık 175 km'ye ulaşan kıyı şeridi bulunmaktadır. Türkeli, Ayancık, Sinop ve Gerze ilçeleri denize kıyısı olan ilçelerdir. Özellikle Sinop il merkezinin 3 tarafı denizle çevrili olup, deniz turizmine uygun geniş kumsalları ve yat turizminin gelişebileceği tabii limanları bulunmaktadır.

3.8.3.Sinop ilinin nüfusu

2011 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi neticelerine göre; 100.595 Erkek ve 102.432 Kadın olmak üzere Sinop ilinin nüfusu 203.027' dir.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Bu nüfus ile ülke nüfusunun % 0.27' sine tekabül etmektedir. Nüfusun % 54.08' i (109.807) İl ve İlçe Merkezlerinde, % 45.92' si (93.220) kırsalda yaşamaktadır. Nüfus yoğunluğu 35'dir.

Nüfus sıralamasına göre ilçeler: Merkez(38.705), Boyabat(26.467), Ayancık(12.925), Gerze(12.254), Durağan(7.838), Türkeli(5.594), Erfelek(3.691), Dikmen(1.327) ve Saraydüzü(1.006)'dür.

3.8.4. Kırsal turizme destek açısından Sinop Ziraatı:

İlimizin 586.200 hektarlık yüzölçümünün % 37'sini oluşturan 217.251 hektar alan zirata elverişli olup bunun 92.518 hektar alanında ziraat yapılmaktadır. Geriye kalan ziraat dışı alanların %56'sını orman alanı, %6'sını iskân ve zirata elverişli olmayan alanlar, %1'ini çayır ve mera alanları oluşturmaktadır.

Sinop ilinde Hayvancılık işletmeleri aile işletmeciliği şeklinde olup küçük üniteler halindedir. Sahil yerleşim yerlerinde büyükbaş, yüksek kesimlerde küçükbaş hayvan yetiştiriciliği fazladır.

İl genelinde TÜRKVET kayıtlarında 22.888 hayvancılık işletmesi bulunmaktadır. Ülkemizdeki işletmelerin % 0,78'i ilimizde bulunmaktadır. İldeki işletmelerin % 96'sı 1-25 hayvan mevcudu ile faaliyet göstermektedir, işletmelerin % 4'ü 25-250 hayvan mevcuduna sahiptir.

İl genelinde toplam 18.481,2 ton Balık üretimi olup tümü Su Ürünleri İşleme Tesislerine, Balık Unu ve Yağı Fabrikalarına ve tüketilmek üzere iç piyasaya sunulmaktadır.

İldeki su ürünleri yetiştiriciliği yapan (Alabalık) 4 adet tesiste yıllık 8 ton Alabalık Üretimi gerçekleştirilmektedir.

İl genelinde beş adet su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisi bulunmakta olup bütün tesisler iç piyasaya yönelik olarak faaliyet göstermekte, iki işletme yurt dışına su ürünleri ihracatı yapmaktadır.

3.8.5.Sinop'un coğrafi konum özelliklerinin sürdürülebilir tabiat turizmi için uygunluğu

Yukarıda yazılan coğrafik konum, yer şekilleri, bitki örtüsü, kıyı ve dere oluşumları, dağlar ve peyzaj özellikleri Sinop İlini tabiat turizmi uygulamaları yönünden elverişli hale getirmektedir. Sinop'ta Akliman ve Hamsilos Koyu, Sarıkum Gölü, Ayancık Akgöl, Boyabat Bazalt Kayalıkları, Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Türkeli Çatak Kanyonu , Ayancık Kepez Kanyonu, Türkeli Hacıağaç Yaylası, Ayancık İnaltı Mağarası, gibi tabii oluşumlar da yüksek görsel özellikler içerdiği gibi turizm için kullanılabilirlik, turizm uygulamalarının yapılabilirliği hususlarında imkanlar sunmaktadır.

3.8.6. Jeolojik oluşumlar

3-JEOLOJİK OLUŞUMLAR

Mağaralar

Adı	İlçesi	Bilinirlik
İnaltı Mağarası	Ayancık	T
Aydınlar Mağarası	Türkeli	B
Buzluk Mağarası	Durağan	T
Ağcaçal Mağarası	Durağan	B

Kanyonlar

Adı	İlçesi	Bilinirlik
İnaltı Kanyonu	Ayancık	T
Çatak Kanyonu	Türkeli	B
Kepez Kanyonu	Ayancık	B
Arım Vadisi Kanyonu	Saraydüzü	B

Şelaleler

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Tatlıca Takım Şelalesi	Erfelek	M
Deli Kızın Şelalesi	Erfelek	B
Poyracık Şelalesi	Gerze	B
Sorgun Şelalesi	Gerze	B
Çatak Kanyonları içinde çok sayıda şelale bulunmaktadır.	Türkeli	B

İlginç Kayalıklar

Bazalt Kayalıkları	Boyabat	T
--------------------	---------	----------

Fotoğraf 21 İnaltı Mağarası

(Foto: Funda GÜRLEYEN KURU)

Sinop ili Karstik Yapıları:

Kanyon, Mağara ve Şelaleleri SWOT analizi

Güçlü Yönler

Zayıf Yönler

- Türkeli ilçesinin kanyon bakımından zengin olması özellikle de Çatak bölgesinde çok sayıda dev ebatlarda kanyon ve 100 adedin üzerinde şelalelerin ve mağaraların bir arada bulunması, - Şelalelerin turizm için görselliklerinin bulunması, - Envanteri yapılmamış ancak varlığı bilinen mağara sayısı, - Karstik yapı elemanlarının görselliklerinin ve boyutlarının çok yüksek olması, - Yerel yönetimlerin sürekli desteklemeleri, - Tatlıca Şelalesinin yüksek turizm potansiyeli ve ziyaretçi sayısının olması, - Bazalt Kayalıklarının turizm altyapısının bitmek üzere olması	- Kanyonların tehlikeli can güvenliği riski oluşturması, - Kanyon, dağ ve mağara kurtarma timi olmaması, - Mağaraların tarihi olanlarının korunmasında problemler, - Mağaraların envanterinin yapılmamış olması, - Mağaraların dağınık bir coğrafyada ve zor ulaşılır olması korunmasını zorlaştırmaktadır, - Keşif yapacak yeterli eleman ve uzman görevli olmaması, - Statüsü olmayan karstik yapılarla ilgili turizm yatırımı yapmak için kanuni imkânların kısıtlı olması,
---	--

Fırsatlar

Tehditler

- Tatlıca Şelalelerinin ülke genelinde tanınırlığının yüksek olması, - Reklam yapmak için objenin var olan yüksek gücü, - Tarihi özellikleri olan mağaraların da bulunması, - Mağara gruplarının bulunması,	- Bölgede Hes projelerine ilginin artması nedeniyle kaynak değerlerin bozulma ihtimalinin olması, turizmin de etkilenebileceği, - İnsanların mağara merakı ve tahrip etmeleri, kirletmeleri, - Sarkıtları kırma merakının yaygınlığı, - Bilinç eksikliği, - Hazine avcılarının varlığı,
---	---

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

	- Yarasa gübresi ticareti, - Bazı ilçelerde belediye ve kamu yöneticilerinin turizm bilgi ve becerisi olmadan giriştikleri faaliyetler, - Kanyonlarda ölüm ve yaralanma olaylarının olması,
--	---

Kanyon, Mağara, Şelale ve diğer Karstik değerlere dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Sinop karstik yapılarının tanıtımında ve hatta Sinop'un tanıtımında Kanyonların öne çıkarılması çekici bir değer yaratacaktır,
- Türkeli Çatak Kanyon ve Şelaleleri ile bölgedeki mağaraların envanter bilgilerinin çıkarılarak, haritalandırılması, bölgedeki yürüyüş ve araç rotalarının detaylandırılması ve gerekli olan yerlerde yürüyüş platformlarının konulması, işaretlemelerin tamamlanması,
- Ayancık ve Türkeli ilçesindeki tabiat ve kültür turizmi değerlerinin kanyonlar bölgesi destinasyonunu destekler mahiyette planlanması lüzumludur,
- Destinasyonları destekleyici konaklama altyapılarının teşvik edilmesi için İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün gerekli çalışmaları başlatması gereklidir,
- 10. Bölge Müdürlüğü'nce eğitimi başlatılan Milli Park Alan Kılavuzluğu çalışmasının Sinop ili için de planlanması,
- Turistlerin can güvenliği sebebi ile Dağ, Kanyon ve Mağara Kurtarma Timlerinin kurulması AFAD İl Müdürlüğü'nce eğitilmeleri lüzumludur,
- Envanteri çıkarılan mağaraların haritalandırılmış olanlarının yabani hayat ve benzeri ekosistem unsurları yönünden zarar görmeyenlerinin, ulaşılabilir ve estetik olanların öncelikli olarak turizme kazandırılması,
- Mağaraların kullanımında ekolojik sürdürülebilirlik ilkelerine dikkat edilmesi,
- Mağaralarda tahribat ve benzerinin önlenmesi için lüzumu halinde mekanik tedbirler alınması , jandarmanın bu hususları da gözetmesi, muhtarların duyarlı davranmaları,
- Tüm karstik değerlerin tanıtımı etkin bir program dahilinde İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü ile 10. Bölge Müdürlüğü Sinop İl Şube Müdürlüğü tarafından yapılması,
- Kırsal kalkınma maksadıyla, yöre insanının faaliyetlerden daha fazla pay almasına dayalı uygulamaların geliştirilmesi, yöre insanının müspet fayda temin edebilmesine yönelik düzenlemelerin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 10. Bölge Müdürlüğü, Kaymakamlıklar ve diğer ilgili kuruluşlarca yapılması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Orman Meyveleri (Planlanabilir Olanlar: Ürün Toplama İmkânı Olanlar eklenecek)

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Kuşburnu	Tüm ilçelerde	B
Kestane	Ayancık-Türkeli	T
Yaban Mersini	Ayancık-Türkeli	T
Mantarlar	Tüm ilçelerde	T

3.8.7. Yaylalar

4-Yaylalar

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Bürnük Yaylası	Boyabat	B
Karlık Yaylası	Ayancık	T
Hacıağaç Yaylası	Türkeli	B
Buzluk Yaylası	Durağan	B
Akgöl Yaylası	Ayancık	B
Bozarmut Yaylası	Türkeli	B
Kurugöl Yaylası	Türkeli	B

DağlarDağ Ekosistemleri

Çangal Dağları	Ayancık	T
Dranaz Dağı	Boyabat	B
Çangal-Akgöl Dağları	Ayancık-Türkeli	T
Karlık Dağı	Ayancık	T
Zindan Dağları	Türkeli	T

Fotoğraf 22 Hacıağaç Yaylası

(Foto: Ercan YENİ)

Fotoğraf 23 Hacıağaç Yaylası

(Foto: Funda GÜRLEYEN KURU)

Sinop ili Yaylaları ve dağ ekosistemleri SWOT analizi

Güçlü Yönler

- Çok sayıda yaylanın bulunması,
- Yaylaların geniş sahalarda olması
- Turizm için kullanılabilir nitelikte olanların varlığı,
- Yayla turizmi için girişimcilerin olması,
- Yaylaların çok sayıda turizm çeşidine imkan veriyor olması,
- Yayla evlerinin pansiyon ve benzeri kullanımlar için uygun özelliklerinin olması,
- Aktif yaylacılığın azalsa da devam ediyor olması,
- Çangal Dağlarında endemizm oranının ve biyoçeşitliliğin yüksek olması
- Yolların mevcudiyeti,

Zayıf Yönler

- Yaylacılığın azalma trendine girmesi,
- Bir çok yerde yayla evlerinin sökülüşmesi, eskimesi, tamiri için masraf gerektirmesi,
- Yaylacılık yapanların turizm altyapısı ve turizm fikri olmaması,
- Bazı mülkiyet ve yönetim meseleleri,
- Yayla yollarının bakım istemesi, arazili araçlar dışındakilerin gelemsinin çok zor olması,
- Bazı yaylalarda elektrik olmaması,
- İnsan kaynağının çok az olması, eğitim seviyelerinin düşüklüğü,

Fırsatlar

- Yaylalarda konaklama için basit kampçılık imkanlarının mevcudiyeti,
- Yaylaların mevcut turizm destinasyonlarına yakın ve av turizmine uygun yerlerde bulunması,
- Misafirseven köylülerimizin turizmin başlatılması için sıcak bakışları,
- Yakındaki Kastamonu'da başarılı pansiyonculuk deneyiminin olması,
- Kıyı ve dağ ekosistemlerinin bir arada birbirini destekleyebilmesi, turizmi çeşitlendirme imkanı,
- Dağ ekosistemlerinden geçen kuzey güney yönlü yolların bulunması,

Tehditler

- Yaylacılığın bazı yaylalarda tamamen ortadan kalkması, yaylacılık kültürünün yok olma riskinin varlığı,
- Yaylalardaki bazı su kaynaklarının isale hatları ile köylere alınmış olması,
- Eski yolların bazı yaylalarda bakımsızlık sebebi ile daha da bozulması,
- Yaylaların bazılarında düzensiz yapıların yapılması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sinop ili Yaylaları ve dağ ekosistemleri SWOT analizi

- Dağ ve Yaylalara yönelik turizm imkanlarıyla kıyılara yönelik turizmin aynı destinasyonda birleştirilebilme imkanı,

Yaylalar ve Dağ ekosistemlerine Yayla/dağ değerlerine dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Yaylalarda **pansiyonculuk** uygulamalarının geliştirilmesi uygun görülmektedir,
- Yayla evlerinin turizme uygun olanlarının tespit edilerek öncelikle sahiplerinin teşvik edilmesi, bu gerçekleşemezse av köşkü olarak kullanılmak üzere seyahat acentelerinin buna teşvik edilmesi,
- Yaylaların tamamında atlı, yürüyüş ve bisikletli gezi rotalarının tespit edilerek işaretlenmesi işlerinin Kaymakamlıklarca öncelikli olarak yaptırılması,
- Yaylacılığın geliştirilmesi ve desteklenmesi için İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünce gerekli uygulamaların başlatılması,
- Mevcut, turizm destinasyonlarına bu sahaların da eklenerek zenginleştirilmesi çalışmasının İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri İl Şube Müdürlüğü'nce yapılması,
- Özellikle Boyabat İlçesi Yaylalar yönünden zengin olup, ulaşım imkanlarının da uygun olması sebebi ile bu faaliyette ilk planda uygulamalarda yer almalıdır,
- Kırsal kalkınma maksadıyla, yöre insanının faaliyetlerden daha fazla pay almasına dayalı uygulamaların geliştirilmesi,

3.8.8. Kıyılar

5-Kıyılar

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Aklıman-Hamsilos Koyları	Merkez	M
İstefan Koyu	Ayancık	T
Helaldı Koyu	Türkeli	T

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Güçlü yönler	Zayıf yönler
- inop'un kıyı uzunluğunun 175 km gibi oldukça uzun olması, - Güneşin denizden doğup denizden battığı bir bölge olması - Tabii limanlara sahip olması - Bazı bölümlerinin (Bozburun Yarımadası) tamamen bakir koylar saklı ve keşfedilmemiş olması, - Karadenizde ender olan ada oluşumlarını barındırması (Sarı Ada, Kara ada ve Tavşan Adası gibi) - Deniz Koruma Alanı olarak ayrılabilir seviyede denizel biyolojik çeşitlilik değerlerine sahip olduğunun gözlenmesi, - Bozburun Yarımadası kıyılarının farklı ekolojik sistemi, - Peyzaj karakteristikliği yönünden orijinal olması, yüksek orman ekosistemi çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik, - Plaj kapasitesinin Sinop merkez başta olmak üzere özellikle Gerze, Ayancık, Helaldı ve Türkeli ilçelerinde yüksek olması, - Merkez ve Ayancık ilçesinde konaklamaya uygun tesisler bulunması, Ayancık ve Gerze ilçelerinin nispeten turizmi tanıyor olmaları, - Merkez ve Gerze ilçesinde ev pansiyonculuğunun gelişmiş olması	- Türkeli ve Ayancık ilçelerinin ulaşımının yeterli olmaması, yolda geçen sürelerin uzun olması sebebiyle handikap içermektedir, - Merkez ve Ayancık dışında turizm konaklaması için uygun altyapının henüz oluşmaması, konaklamaya uygun tesisler bulunmaması, - Özellikle Ayancık-Türkeli Bölümünün tek başına sadece deniz turizmi imkanı olan Abana ve Çatalzeytin'in güçlü bir destinasyon oluşturamamaları sebebi ile kısa vadede atak imkanlarının olmaması, - Turizmin sadece deniz turizmi ile sınırlı olması, başka deneyimlerin zayıf olması, - Deniz turizmi vb. etkinlikler için gelen turistlerin gelir seviyesinin düşük olması, - Kır nüfusunun azalması, - Yetersiz tabii kaynak etüdü, turizm değerleri için yeterli seviyede veri olmaması

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Fırsatlar	Tehditler
- Sinop-İstanbul otoyol projesinin olması, - Bakirliğin muhafazası, turizmin genellikle henüz başlaması, fazla boğucu olmaması, - Merkezdeki turizm deneyiminden çıkan neticelerden faydalanabilme imkânı olması, - Turizme yerel yönetimlerin sıcak bakışı, - Merkez de Hamsilos Tabiat Parkı'nın oluşu - Dağ ve Yaylalara yönelik turizm imkânlarıyla kıyılara yönelik turizmin aynı destinasyonda birleştirilebilme imkânı, - İkinci konutların olmasının turizm için kullanılabilme imkânı sunması,	- Karadeniz kıyı yolu çalışmalarının plaj ve kıyı ekosistemlerine zarar vermesi, - Turizm sahalarında atıl vaziyette ve turizme sunulması düşünülmeyen çok sayıda ve boş tutulan ikinci konutların olması, bunların turizm değeri taşıyan bazı koyları işgal etmeye başlaması, - Katı atıkların görsel ve kıyı kirliliği yaratması, - Yağışlı iklim sebebi ile köy ve dağ yollarında problemlerin mevcudiyeti, - Yazın gelen insanların tabiattan yaban hayvanlarının yiyeceği meyveleri plansız toplaması,

Yayla Dağ ve Kıyı Ekosistemi değerlerine dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha da geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Bölge Müdürlüğü tarafından denizel koruma sahası tespiti için çalışma yapılması, bu şekilde hem biyolojik değerlerin öne çıkarılması ve korunması hem de bu sahada oluşturulacak destinasyonların güçlendirilmesi,
- Sinop'un Kuzey bölgesinin ayrı bir destinasyon olarak planlanması,
- Bu destinasyonda deniz ve dağ ekosistemleriyle yaylaların sundukları değerlerin esas alınması,
- Kırsal kalkınmayı temin maksadı ile yöre insansının içinde aktif olarak yer alacağı planlamalara gidilmesi,
- Turizm değerlerinin ortaya çıkarılması için detaylı etüt ve envanter çalışmalarının İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile 10. Bölge Müdürlüğü tarafından yapılması,
- İkinci konutların turizme kazandırılarak konaklama kapasitesinin geliştirilmesi için bazı pilot bölgelerde çalışmaların başlatılması,

- Av turizminin bu bölgelerde de geliştirilmesi imkanlarının temin edilmesi,
- Mevcut yaz dönemi turizminin altyapı problemlerinin belediye ve kaymakamlıklarca tespit edilerek çözümlerin aranması,
- Katı atıkların bertarafı hususunda gerekli tedbirlerin alınması,

3.8.9. Göller, Barajlar, Sulak Sahalar

6-Göller ve Barajlar, sulak sahalar

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Sarıkum Gölü	Merkez	M
Akgöl	Ayancık	T
Sülük Gölü	Merkez	B
Taşmanlı Göleti	Merkez	B
Espiyeli Göleti	Boyabat	B
Cemalettin Göleti	Boyabat	B
Durağan Göleti	Durağan	B
Maruf Göleti	Boyabat	B
Nisi Göleti	Merkez	B
Erfelek Barajı	Erfelek	B
Dodurga Barajı	Boyabat	B
Aksaz-Karagöl Sulak Alanı	Merkez	T
Altinkaya Barajı	Durağan	T
Karacaören Göleti	Durağan-Boyabat	B
Bektaşğa Göleti	Merkez	B

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

SİNOP Sulak Sahaları Tabiat Turizmi SWOT analizi

Güçlü yönler

- Sulak alanlarla alakalı bir İl Şube Müdürlüğü ve DSİ teşkilatlarının bulunması,
- Bölgede mevcut diğer turizm destinasyonlarına ilave olarak bazı etkinliklere imkan bulunmaktadır,
- Karadeniz bölgesinde sulak alan sayısının azlığı mevcut sulak alanlardaki kuş konaklama sayısını (kuş görseiliğini) arttırmaktadır,
- Sinop ilinin Kuş Göç yolları üzerinde olması
- Baraj ve Göletler ile Kepez ve İnaltı Çaylarında sportif olta balıkçılığının geliştirilebilme imkânı,
- Sarıkum Gölünün Uluslararası Öneme sahip sulak alan olması
- Aksaz ve Karagölün yüksek yaban hayatı varlığı ve görsel değerlere sahip olması,

Zayıf yönler

- Dereler üzerinde çok sayıda hes projesi olması turizm için caydırıcı olmaktadır,
- Dereler katı ve sıvı atıklarla kirletilmektedir,
- Köylere kanalizasyon yapılmakla beraber atık arıtma sistemleri henüz yapılmamaktadır, bu sebeple dereler kirlenmektedir,
- Pirinç vb. sulama için yer yer derelerdeki suyun tamamının alındığı görülmektedir

Fırsatlar

- Aksaz ve Sarıkum Gölünün Sulak Alan Yönetim Planlarına başlanılmış olması
- Sulak alanlara ulaşılabilirliğin olması

Tehditler

- Yapılaşmanın kıyı şeridi ve sulak alanları giderek tehdit etmesi
- Sarıkum gölünün giderek sığlaşması ve kirlenmesi

Sulak Alan değerlerine dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha da geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- İç Sular ve kıyılarda Sportif balıkçılığa uygun yerlerin İl Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile Orman ve Su İşleri İl Şube Müdürlüğü tarafından detaylı olarak planlanması,
- Akarsu ve göllerde balıklandırma çalışmalarının yapılması
- Sportif balıkçılık sahalarına uygun nitelikli sportif balıkçılık iskeleleri yapılması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

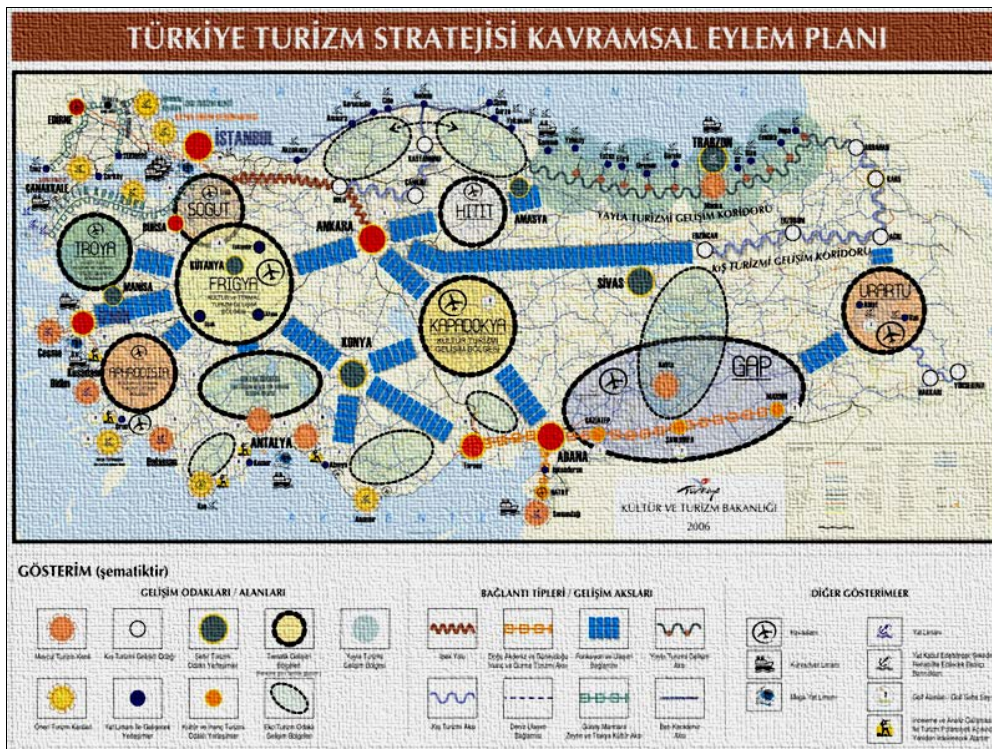
- Bu yerlere ait broşürün basılarak turistlerin istifadesine sunulması,
- Sportif balıkçılık ve kuş gözlemciliği gruplarına ulaşarak bu sahalarda da çalışmalar yapılması,
- Aksaz ve Sarıkum Gölüne kuş gözlem kuleleri yapılması,
- Derelerin katı ve sıvı atıklarla kirlenmesi hususunun katı atık bertaraf tesisleri kurulana kadar bir mekanizma geliştirilerek belediyeler ve il özel idaresi tarafından düzenlenmesi gerektiği, kaynak temini çalışmalarına başlanması,
- Heslerin sahaya bırakması gereken cansuyu miktarlarının kontrolünde DSİ ve ilgili kuruluşlar tarafından gerekli titizliğin gösterilmesi,
- Sportif balıkçılık ve sulak sahalara yönelik turizm çeşitlerinde yöre insanının kırsal kalkınmasını temin maksadıyla öncelikli olarak yöre insanının rol alacağı uygulamalara yer verilmesi,
- Aksaz ve Karagöl'ün kuş avcılığı için avlak olarak planlanması, avlakta aynı zamanda avcılarının ve diğer ilgi duyanların aileleriyle birlikte vakit geçirebilecekleri, yaban hayatını tanıma imkanı bulabilecekleri, Su Kuşları Tanıtım ve Sergi Merkezi ve kafeterya, Av Köşkü yapılması,

4.SİNOP TABİAT TURİZMİ ARZI

4.1. SİNOP'UN TABİAT TURİZMİ DEĞERLERİ(TABİAT TURİZMİ ARZI)

Dağ ekosistemleri, orman peyzajları, yaban hayatı ve bitki çeşitliliği, jeomorfolik ilginç yapılar, yaylalar, kanyonlar, şelaleler, tabiatla uyumlu kırsal mimari, köylerin kültürel orijinallliği, insanı bunaltmayan sağlıklı soğuk-ılıman iklimi ile turizme tabiata yönelik aktiviteler vb. her türlü faaliyet için imkanı sağlar.Bu çalışma, kapsam itibariyle tabiata yönelik aktiviteleri detaylı incelemek ve geliştirme stratejisini oluşturmak için yapıldığından özellikle sürdürülebilir tabiat turizmi gelişimi için uygun yerler ve faaliyetler ele alınacaktır.

İlimiz Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Turizm Stratejisi Kavramsal Eylem Planı'nda ekoturizm ve deniz turizmi odaklı gelişme bölgesi içine alınmıştır. Dolayısıyla bu tabiat turizminin desteklenebileceği düşünülerek bir avantaj olarak değerlendirilmektedir.

Şekil 5 Türkiye Turizm stratejisi Kavramsal Eylem Planı

4.2. SİNOP İLİNDE TABİAT TURİZMİ MAKSATLI KULLANILAN VE KORUMA STATÜLÜ ALANLAR

4.2.1. TABİAT PARKLARI

Tabiat parkları; bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarını, ifade eder.

Tabiat Varlığı ise “jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerler” olarak tanımlanmıştır. Tarihi mağaralar, kaya sığınakları; özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.

Sinop ili Tabiat Parkı ilan edilen yerler aşağıdaki tabloda verilmiştir. 167

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Adı	İlçesi
Hamsilos Tabiat Parkı	Merkez
Tatlıca Şelaleli Tabiat Parkı	Erfelek
Topalçam Tabiat Parkı	Boyabat
Çatak Kanyonu Tabiat Parkı	Türkeli

4.2.1.1.HAMSILOS TABİAT PARKI

Karadeniz’in oldukça düzgün olan kıyıları, Sinop Yarımadası gibi önemli burunların meydana getirdiği çıkıntılarla bozulmaktadır. Sinop Yarımadası, aynı zamanda Türkiye'nin en kuzey ucunu da oluşturan İnceburun ile yarımadanın kuzeydoğusunda Sinop Şehir Merkezinin yer aldığı Boztepe(Ada) olmak üzere iki uzantıdan (yarımadadan) oluşmaktadır. Hamsilos Tabiat Parkı bu uzantılardan İnceburun uzantısında yer almaktadır.

Fotoğraf 24 Hamsilos Tabiat Parkı –SİNOP

Hamsilos Tabiat Parkı; parka adını veren denizin bir nehir gibi kara içine girdiği Karadeniz'deki ria tipi kıyı oluşumunun en güzel örneklerinden biri olan Hamsilos Koyu (Hamsaroz) ile Akliman Koyu gibi iki eşsiz güzellikteki tabii limanı, bataklık-kumul-deniz ve ormanlık alanları ile zengin biyoçeşitliliği bir arada barındıran tabiat harikası bir alan olup İl Merkezine 14 Km. uzaklıktadır.

Aynı zamanda 1.Derece Doğal Sit Alanı da olan Hamsilos Tabiat Parkı,Türkiye'nin 22. Tabiat Parkı olup, Sinop'un da en özel alanlarından biridir. Sinop'un diğer cazibe merkezlerinden olan İnceburun ve Sarıkum Gölü dışında şehre gelen ziyaretçilerin en az %85'inin mutlaka uğradığı bir alandır. Oksijen yoğunluğu açısından bakıldığında ülke genelinde birinci sırada değerlendirilmektedir.

Fotoğraf 25 Hamsilos Tabiat Parkı ria oluşumu

1987 yılında mesire yeri olarak tescil edilmiş olan ve sahip olduğu peyzaj güzellikleri yanında bu güzelliklerinden rekreatif anlamda faydalanılmasına imkan veren günübirlik tesislerin yer aldığı Akliman Mesire Yeri de Tabiat Parkının bir başka cazibe noktasıdır. Alanın Tabiat Parkı ilan edilmesi ile mesire yeri statüsü kaldırılarak Tabiat Parkı sınırlarına dahil edilmiş ve Akliman Günübirlik Kullanım Alanı adını almıştır.

Bu mevkii aynı zamanda; arkeolojik döneme tarihlendirilen liman içindeki keramik parçaları ile eski denizcilerin mezarlarının, resmi kaynaklara dayanmamakla birlikte yöre halkı tarafından fosil kalıntısı olduğu belirtilen deniz kıyısındaki buluntuların ve de Amazon Kadınlarının yıkandığı alan olarak inanılan Kadınlar Hamamı'nın yer aldığı kültürel kaynak değerleri açısından da zengin bir alandır.

Hamsilos Mevkii ise İskandinavya'daki fiyortlara benzerliğinden yola çıkılarak birçok yayında fiyort olduğu belirtilen bir tabii liman olan Hamsilos Limanı ve yakın çevresini ihtiva etmektedir. Hamsilos; görünüş itibariyle bir fiyort'a benzemekle birlikte, aslında Deveci Deresi Vadisi'nin daha derin kazılmış bölümlerinin denizin yükselmesi sonucunda boğularak limana dönüşmesiyle oluşmuş bir yer şeklidir. HamsilosFiyort'u olarak anılan bu oluşum, ziyaretçilerine; deniz, koy ve yeşilin bir arada yer aldığı eşsiz ve doyumsuz bir görsel peyzaj zenginliği sunmaktadır.

Birçok faktörün etkisi altında çeşitlenen Tabiat Parkı'nın bitki örtüsü de zengin bir biyoçeşitliliğe ev sahipliği yapmaktadır. Alanda, yabani karanfil(*Dianthus carmelitarum*),

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

kastamonu soğanı (*Alliumkastambulense*), deve diken i (*Cirsiumpseudopersonatasp.pseudopersonata*), teke sakalı (*Tragopogonaureus*), sütleğen (*Euphorbiacardiophylla*), sinop çiğdemi (*Crocusspeciosusssp.xantholaimos*) gibi 6 endemik ve bir çok tehlike kategorisi sınıfı içerisinde değerlendirilen korunmaya değer bitki türü bulunmaktadır. Kuşlar açısından bakıldığında da yaban hayatı özellikli bir alandır ve 150den fazla sayıda kuş türünün barınmak, konaklamak ya da göç gayeli tercih ettikleri bir alandır.

Alandaki Rekreatif Kullanımlar Hamsilos Tabiat Parkı ziyaretçilerin botanik gezileri, tabiat yürüyüşleri, bisiklet turları, koşu, fotoğraf çekimi, böcek ve hayvanları inceleme, kuş gözlemciliği, piknik, deniz aktiviteleri gibi rekreatif ihtiyaçlarına cevap verebilecek potansiyele sahiptir.

Zengin orman altı bitki varlığı, Akdeniz bitki örtüsü ve defne ormanları ve jeolojik yapısı nedeniyle bölgeye gelen grupların her mevsim mutlaka ziyaret ettiği bir alandır.

Günübirlik Sahalar ve Rotalar: Hamsilos Tabiat Parkı, gelen ziyaretçilerin günübirlik kullanım alanlarından faydalanarak hem yaz aylarında hem de kış aylarında güzel vakit geçirmelerini sağlamaktadır. Tabiat Parkı içerisinde, ziyaretçilerin günübirlik ihtiyaçlarını karşılamaları için, Akliman Günübirlik Kullanım Alanı mevcut olup; bu alanda yemek hizmeti de veren Kırkahvesi, Büfe, WC ve piknik üniteleri mevcuttur. Bu alanlar dışında alanda balıkçı barınağı mevkii ve plajlar mevkii (yangın merkezi karşısı) inde yeni günübirlik alanlar ile Hamsilos Koyu mevkiiinde kır kahvesi ve dinlence alanları yapımı planlanmış olup; tesislerin yapımına başlanılacaktır.

Tabiat Parkının içinde yürüyüş amacı ile düzenlenmiş dört adet parkur bulunmaktadır.

1-Akliman Günübirlik Alanı - Kadınhamamı mevkii :Akliman Giriş Kontrol Noktasından başlayıp Kadınlar Hamamı mevkisine kadar uzanan patika yol alandaki en kısa parkurdur.. Bu güzergâh üzerinde taşıtla dolaşım mümkün değildir. Görsel Peyzaj değerleri açısından önemli olan ve Kadınlar Hamamı'nda son bulan bu güzergâh, arazinin topografik yapısı nedeniyle zorluk derecesi oldukça düşük seviyede olan bir güzergâhtır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Bu güzergahın sonunda yer alacak Manzara Seyir Noktasından, Sarı Ada, Karaada, Kadınlar Hamamı, Sinop Kenti görülebilmektedir.

2-Hamsilos Tabiat Parkı Giriş Noktası Karaada Feneri :Yaklaşık 1,5 Km uzunluğunda olup Tabiat Parkı Giriş Kontrol Noktasından başlayıp Karaada Deniz Feneri'ne kadar uzanan güzergâhtır. Karayolunun güzergâh olarak belirlendiği bu güzergâh üzerinde taşıtla da dolaşım olanağı bulunmaktadır. Güzergah üzerinde inşa edilecek olan İdari-Ziyaretçi ve Tanıtım Merkezinde alana özgü flora örnekleri ile fauna türlerinin tahnitlerini, sucul flora ve fauna örneklerinin görülebileceği Tongasuyu Mevkii sulak alanını, geleneksel olarak kullanılmakta olan plajları, nihai nokta olan Karaada Feneri'nden de eşsiz silueti ile tüm Akliman Koyunu ve Sarı Ada'yı görmek mümkündür.

3-Hamsilos Burnu-Hamsilos Mevkii :Yaklaşık 2 km uzunluğundaki bu güzergâh, Akliman Yolu üzerinde araçların gidebileceği son nokta olan Hamsilos Burnu'ndan başlamaktadır. Güzergah, Hamsilos Koyunu da çevreleyerek Tabiat Parkı sınırında (Hamsilos Koyu Karşı Burnu) son bulmaktadır. Hamsilos Burnu Sapağı'ndan itibaren araç girişinin yasak olduğu ve bu noktadan sonra tamamıyla yaya dolaşımına ayrılmış olan bu güzergah, Hamsilos Patikasının sonlandığı noktadan itibaren orman içi açıklık alanlardan ilerleyerek sonlanır. Zorluk derecesi orta seviyededir. Güzergah üzerinde Hamsilos Kıyı Mağaralarını, Karadeniz'de Ria tipi kıyı oluşumunun en güzel örneklerinden olan Hamsilos Koyunu ve Sinop siluetini görebilmek, bunun yanında da endemik bitki türlerini ve alana özgü su kuşlarını gözlemleyebilmek mümkündür.

4-Karaada Feneri- Hamsilos Burnu: Yaklaşık 1 km uzunluğunda olan bu güzergah tamamen orman ve kıyı fundalıkları arasından geçmekte olup; güzergah boyunca flora ve deniz manzaralarının görülebileceği bu güzergah sonunda kıyı oluşumlarının en güzel örneklerinden biri olan Hamsilos Burnu ve olta balıkçılığı yapan balıkçıları görmek mümkündür.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Flora

Avrupa-Sibirya fitocoğrafik bölgesinde yer alan Hamsilos Tabiat Parkı'nda, bitki türlerinin Fitocoğrafik Bölgelere göre yüzde dağılımına bakıldığında % 30 Euro-Siberian (Avrupa-Sibirya), % 15 Mediterian (Akdeniz), % 0,4 İran-Turan(İran-Turan) bölgesine ait türler olduğu, % 2 sinin Cosmopolitan, % 50 sinin ise bilinmeyen türler olduğu görülmüştür. Bu türler içinde % 2,6'sı da endemiktir (Tablo 7). Toplam 232 tür ve tür altı takson, 66 familya, 175 cinse sınıflandırılmaktadır.

Fitocoğrafik Bölgelerin % dağılımı					Fam:66		Cins:175
Taxon	Euro-Siberian	Mediterranean	İran-Turan		Cosmopolitan	Bilinmeyen	Endemik
232	(Eux.21) 69	34	1		5	117	6
%	30,0	15,0	0,4		2,0	50,0	2,6

Tablo 7. Türlerinlerin fitocoğrafik bölgelere dağılımı

Tabiat Parkında 6 adet endemik 12 adet de tıbbi gayeli kullanılabilen bitki türü mevcut bulunmaktadır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Hamsilos Tabiat Parkı *Turizm Talebi Değerleri*

Hâlihazırdaki ziyaretçi sayısı	Ziyaretçi(konaklamayanlar) : 100.000 kişi (yaklaşık)
Para harcama	Günübirlik gelenler günde ortalama 20 TL harcıyorlar.
Ziyaretçi Profili	Bireysel gezginler : %5 Eşler: % 10 Aileler : % 50 Tur grupları (tanıdık ve benzer talepteki kişilerin bir araya gelmesi şeklinde) : % 30 Diğerleri : %5
Gelişlerinin ilk on sebebi:	1- Günübirlik piknik, deniz aktiviteleri 2- Tabiat gezileri, 3- Manzara seyir, Fotoğraf Çekimi 4- Tabiat Eğitimi Programları (çok nadir) 5- Yaban Hayatı ve Kuş Gözlemciliği (çok nadir)
Kıyaslanabileceği bir saha	

Hamsilos Tabiat Parkı *Turizm Arzu Değerleri*

Ulaşılabilirlik

Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı

Ankara'ya 428 km, İstanbul'a 691 km uzaklıkta.

Özel taşıt	(x)	Ziyaretçinin Genel ulaşım
Toplu taşıma	(x)	kanaati:Şehre yakın yeni yol
Diğerleri	(x)	hizmete girecek ancak havaalanı
(Bisiklet, motosiklet, yürüyüş, atlı vb.)		tesisleri yetersiz bulunuyor.

Ulaşım için problemler:

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Altyapı	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı		X		
Yerel ağ(toprak, asfalt)		X		
Anayollara bağlantı		X		
Yerel genel taşımacılık		X		
Programlar				
Ücretler		X		
Ring patikaları				
İşaret levhaları		X		Yapılmakta
Genel yer işaret levhaları				
Bilgi panoları	X			Panolar yapılmakta.
Araçlar için park kapasitesi	X			Düzenleniyor
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları	X			
Restoran sayısı		X		Yeni kırkahvesi planlanmış yapılacak

Restoranların vaziyeti	Kategori	Sayısı	Açıklama
	Turistik	1	Günübirlik alan içinde
	Yerel		
Yemek standartları	Yüksek standartlı yemek sunanlar : Yeterli standartta yemek sunanlar: 1 adet Kötü standartta yemek sunanlar :		

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Barınma imkanları	Kategori	Kuruluş sayısı	Yatak Sayısı
Oteller			
Hosteller			
Yatak&kahvaltı oteli			
Rota üstü kulübeler			
Bungalov tarzı	--		
Kamp alanı	--	--	--
Diğerleri: Pansiyon	--	--	--

Sahanın kendine has özellikleri;

	Nitelik	Vaziyet	Açıklama
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	Hamsilos Koyu	Karadenizdeki tek koy ve Türkiye'nin en kuzey noktasında, güneşin denizden doğup denizden battığı ender coğrafyalardan olması
	Biraz farklı ama değerli olanlar	Akdeniz bitki örtüsü enkazlarının bulunması	
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar		
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?			Kastamonu, İnebolu, Cide ve Samsun gibi turistik yerlere yakınlığı bulunmaktadır.
Alandaki yabanıl varlıklar	Bayrak türler	Su Samuru,	
	Diğer ilginç yaban hayatı	Akdeniz Fokunun Karadenizde en son görüldüğü nokta olması	
	Endemik bitkiler,	Var	

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tatmin edici yaban hayatı izleme imkânı	Memeliler	Kuşlar	Açıklama
Garanti edilen türler var mı?	Var	Var	Karaca, Sincap, Sülün, şahin, ağaçkakan ve ötücü kuşlar ile kış mevsiminde ördek ve balıkçıl kuşları, kara gerdenli dalgıç ve bahriler, batağanlar
Genellikle rastlanma ihtimali	Var	Var	Karaca, Sincap, Şahin, ile ötücü kuşlar
Şans veya mevsime bağlı olanlar			Su samuru, dalgıç, batağan, balıkçıl kuşlar ve ördekler

Alanda bulunan tesisler

Sahadaki tesisler	Yetersiz	Yeterli	İyi	Vaziyet açıklaması
Rekreasyonel tesisler		X		Uzun devreli gelişme planına göre yapılabilir.
Spor tesisleri	X			
Diğerleri				

Tabii Kaynakların Potansiyeli

Kaynak adı	Var	1	2	3	4	5	Açıklama
Dağlar	Yok						
Ormanlar	Var	X					
İzole alanlar	Yok						
Şelaleler	Yok						
Göller	Yok						
Nehirler	Yok						
Yaylalar	Yok						
Mağaralar	Yok						
Koylar	Var	X	X				
Yaban hayatı	Var						
Memeli					X		

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Kaynak adı	Var	1	2	3	4	5	Açıklama
Kuşlar				X			
Kelebekler				X			
İklim		X					
Peyzaj dokusu		X					
Kanyonlar	Yok						
Tabiatla uyumlu kültürel miras							

1-5 arası değerlendirme şekli;

- 1) İnsanlar sahayı özellikle bu kaynak için ziyaret ederler, çekirdek üründür,
- 2) Kaynak alanı ziyaretçiler tarafından mutlaka ziyaret edilir,
- 3) Alanda kaynağın olması ziyaretçi deneyimine katkı sağlar,
- 4) Herhangi bir farklı şey sunmaz,
- 5) Turizm için ilginç değil,

Hamsilos Tabiat Parkı'nın Taşıma Kapasitesi Analizi

İlgaz Dağı Milli Parkı ve Çevresindeki paydaş ve ilgi grupları ile yapılan birebir görüşmeler, çalıştaylar ve yönetici gözlemleri neticesinde aşağıdaki veri grupları elde edilmiştir.

Değerlendirme şekli: 1- Tamamen sağlanabiliyor, 2- genel olarak sağlanıyor, 3- veri yok, 4- çoğunlukla sağlanamıyor 5- Hiç sağlanamıyor

IDMP Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi

Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar				X	
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir				X	
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır		X			
Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve teklifleri ele alınıyor		X			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor	X	
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi	X	
Beraber çalışmanın önemi biliniyor		X
İyi bir işbirliği içindeler		X
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor	X	
Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor	X	
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor		X
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi		X
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor		X
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı		X

IDMP Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi

Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor		X
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor		X
Planlı turizm uygulaması yapılıyor	X	
Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.		X
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır		X
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir	X	
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor		X
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor		X
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor		X
Turizm tabiatın korunmasına yardımcı oluyor		X
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor		X
Turizm hayat kalitesini artırıyor		X

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

- 1- Hamsilos Tabiat Parkı'nın sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi yönünden bir problem yaşamamaktadır.
- 2- Ekonomik beklentiler mevcuttur, bu sürecin iyi yönetilmesi gerekir,
- 3- Ekonomik kaynak ayrılmakta ve alt yapı yatırımları yapılmakta, kaynakların saha koruma ve turizm gelişimi için yerinde kullanımı sağlanmaktadır.
- 4- Turizm Sinop için müspet etkiler yapmış, kültür ve tabiatın korunmasına imkan sağlanmıştır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
Faaliyet	Genel etkiler	Korunan alan üzerindeki etki	Etki		
			Kabul edilebilir	Kabul edilemez	Kabul edilebilir ancak;
Kamping piknik			X		Alanda bazı düzenlemeler yapılması gerekir.
Ahşap Hediyeelik eşyaların satılması,	Yok		X		
Dağcılık, trekking	Yok		X		
Su sporları			X		
Rafting	Yok				
Olta balıkçılığı			X		
Normal spor etkinlikleri	Yok		X		
Yeme içme			X		Günübirlik ziyaretçiler yemek ihtiyaçlarını genelde yanlarında getirdikleri yiyecek ve içeceklerden karşılamaktadırlar. Bu konuda alanda düzenli rekreasyonel alanlarının oluşturulması gerekmektedir.
Tabiat yürüyüşü			X		
Mağaracılık	Yok				
Kanyoning	Yok				
Yaban hayatı gözlemi	Yok		X		
Bilimsel geziler			X		

Ekolojik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- 1- Hamsilos Tabiat Parkı'nda özellikle kışın katı atık sorunu görülmektedir.
- 2- Günöbirlik ziyaretçiler taşıma kapasitesinin üstünde olduğundan sayının sınırlanması, yeni sahaların açılarak talebin karşılanması gerekir, bu meyanda çalışmalar devam etmektedir.

İzlemeye esas olan *Ekolojik Göstergeler* aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

- 1- Tamamen doğru, 2- genel olarak doğru, 3- veri yok, 4- çoğunlukla yanlış
- 2- 5- Hiç yok

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
1- tamamen doğru , 2- genel olarak doğru, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla yanlış 5- Hiç yok					
Ekolojik göstergeler	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir			X		
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor				X	
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir		X			
Korunan alanımızın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir			X		
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır					X
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür		X			
Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır					X

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Ekolojik göstergelerin değerlendirmesiyle;

- 1- Flora ve faunanın turizmden fazla etkilenmediği,
- 2- Patika dışına çıkan turistlerin olduğu, bunların zararlara sebep olabileceği, uyarı, işaretlemeler ve alan kılavuzu sistemi ile bunların çözülebileceği,
- 3- Turistlerin yaban hayatını az da olsa rahatsız ettikleri, bunun da etkin denetim, uyarılar, otokontrol gibi mekanizmalar ile çözülebileceği düşünülmektedir.
- 4- Netice olarak, henüz ekolojik göstergeler henüz önemli bir tehlike işareti vermemektedir. Ancak, saha görevlisi, işaretleri tabelalar, bilgilendirme ve uyarılar ile *iyi bir ziyaretçi yönetim programı ile olumsuzluklar önlenebilecektir.*

Fiziki/idari taşıma kapasitesi incelemesi ve değerlendirmesi aşağıya alınmıştır;

1-Akıcı,yeterli2- iyi, 3- fena değil, 4- kötü, 5- çok kötü

Fiziki/idari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları			X			
	Korunan alandaki yol ağı				X		
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları			X			
Park girişi	Park etme					X	
	Akış					X	
Park yeri imkânları	Yer sayısı					X	
	Biletleme					X	
	Yönlendirme					X	
Bilgi imkânları	İşaret levhaları				X		
	Yetkililer				X		
	Ziyaretçi merkezi	Yok					
	Ofisler	Yok					

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Yiyecek içecek temini	Tedarik		X				
Ticaret	Seçenekler					X	
İmkânlar	Tuvaletler			X			
	Atıkların toplanması					X	
Patika ağı	Yeterlilik vaziyeti			X			
Yaban hayatı izleme noktaları	Sayısı ve uygunluğu	Yok					
Aktiviteler	Seçenekler						
	Paket tabiat turları	Yok					
	Bisiklet kiralama	Yok					
	Araç kiralama			X			
	At-katır kiralama			X			
Çalışanlar	Yeterli sayıda						X
	Donanımlı				X		

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi yönünden yapıla değerlendirme;

- İdaremiz personel yönünden yeterli donanımına sahip değildir, takviye edilmelidir,
- Tabiat Parkının yönetim planı mevcuttur. İmar Planı onaylandıktan sonra gerekli tesislerle ilgili yatırımlar yapılacak ve ziyaretçi ihtiyaçları karşılanacaktır.
- Tabela, bilgi panosu, ikaz vb. işaretlemeler lüzumludur, yapılmaktadır,
- Sahada tuvalet, otopark, plaj düzenlemeleri vb. temel ihtiyaçların karşılanması için altyapı çalışmalarına ağırlık verilmektedir,
- Ziyaretçi merkezi açılacaktır, çalışmaları devam etmektedir.
- Personelin donanımı arttırılmalıdır.

Psikolojik taşıma kapasitesi ile alakalı değerlendirmede ise kayda değer herhangi bir problem yaşanmadığı görülmektedir.

Taşıma kapasitesinin tüm yönleri ile incelenmesini müteakip genel değerlendirmesi şu şekilde yapılabilir;

- Taşıma kapasitesine ulaşılmamıştır, ekosistem ve korunan alan turizmden kısa vadede zarar göreceği vaziyetinde değildir,
- Kurumlar özellikle Tabiat Parkı ile ilgili beklentilere sahiptir, bu beklentilerin turizmin artışı ile bir bölümünün gerçekleşmesi mümkündür,
- İnsanların beklentilerinin yönetilmesi gereklidir, bazı beklentiler uygulanamaz özellikler taşımaktadır.

4.2.1.2.TATLICA ŞELELERİ TABİAT PARKI

Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı Sinop ilinin Erfelek ilçesi Tatlıca Köyü sınırları içinde kalmaktadır. Tabiat Parkı Gürleyik deresinin şelaleler şeklinde döküldüğü alan üzerinde 4 hektar bir alana sahip bir parktır. Ancak tabiat parkının şelalelerin başlangıç noktası ve gürleyik deresinin olduğu kaynağa kadar genişletilmesi için çalışmalar Genel Müdürlükçe devam etmektedir.

Alanın ana kaynak değeri 28 adet peş peşe irili ufaklı takım şelalelerinden oluşmasıdır. Aynı zamanda alan yağmur ormanları özelliğine sahip zengin biyoçeşitlilik ve peyzaj değerlerini de taşımaktadır.

Alanın ayrıntılı bir biyoçeşitlilik araştırması yapılmadığından endemik türler hakkında yeterli bir bilgi yoktur.

Alandaki Rekreatiyonel Kullanımlar Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı ziyaretçilerin botanik gezileri, tabiat yürüyüşleri, trekking, şelale tırmanışı, koşu, fotoğraf çekimi, böcek ve hayvanları inceleme, kuş gözlemciliği, piknik, gibi rekreatiyonel ihtiyaçlarına cevap verebilecek potansiyele sahiptir.

Zengin orman altı bitki varlığı ve jeolojik yapısı (takım şelaleleri) nedeniyle alan Sinop ilinin en gözde turizm alanıdır.

Günübirlik Sahalar ve Rotalar: Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı, gelen ziyaretçilerin günübirlik kullanım alanlarından faydalanarak hem yaz aylarında hem de bahar aylarında güzel vakit geçirmelerini sağlamaktadır. Kış dönemi alana ulaşım riskli ve şelaleler kar altında olduğundan bölge halkı ve profesyonel trekkingciler dışında kullanılmamaktadır. Tabiat Parkı içerisinde, ziyaretçilerin günübirlik ihtiyaçlarını karşılamaları için alanda yemek hizmeti de veren Kır kahvesi, Büfe, WC ve piknik üniteleri mevcuttur. Bu hizmetlerin dışında bölgedeki iki su değirmeninde ayran, mısır unu, gözleme gibi hizmetler ile yöre halkı tarafından işletilen iki adet gözlemeci ve ayranıcı da mevcuttur. Tabiat Parkının sınırlarının genişletilmesi sonrasında hazırlanacak yönetim planı ile dağıntık olan bu tesis ve hizmetler planlanacak ve etkin bir ziyaretçi yönetimi oluşturulacaktır.

Tabiat Parkının içinde yürüyüş amacı ile düzenlenmiş üç adet parkur bulunmaktadır.

1-Günübirlik Alan–Şelale: Tabiat Parkında Günübirlik alandan merdivenlerden başlayan yürüyüş 2. Şelaleden sonra tümüyle şelale yatağı boyunca devam eder ve şelaleleri oluşturan suyun kayadan çıktığı kaynağa kadar devam eder. Bu hat boyunca 28 adet irili ufaklı şelaleler ve zengin bitki örtüsü tırmanıcılar tarafından görülür. Kaynaktan sonra geri dönüş için kullanılan patika tümüyle orman içinden geçer. Bu güzergâh üzerinde bulunan Su Değirmeninin bahçesinde dinlenilebilir, yan şelale kollarında üç adedi gezilebilir. Güzergâh tekrar aşağıya doğru devam ederek başlangıç noktasına ulaşır. Şelale boyunca olan güzergâh zorlu bir parkur olduğundan yaşlı ve çocukların dönüş parkuru olan orman içindeki parkuru kullanmaları gerekmektedir.

2-Günübirlik alan –Tatlıca Köyü: Günübirlik alan yanındaki köy yolundan başlayan güzergâh Tatlıca Köyü yerleşkesine kadar devam eder. Yaklaşık 6 km olan bu güzergâh üzerinde tabii peyzaj ve otantik yerleşkeler görülebilir.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı *Turizm Talebi Değerleri*

Hâlihazırdaki ziyaretçi sayısı	Ziyaretçi(konaklamayanlar) : 60.000 kişi (yaklaşık)
Para harcama	Günübirlik gelenler günde ortalama 20 TL harcıyorlar.
Ziyaretçi Profili	Bireysel gezginler : %5 Eşler: % 10 Aileler : % 30 Tur grupları (tanıdık ve benzer talepteki kişilerin bir araya gelmesi şeklinde) : % 50 Diğerleri : %5
Gelişlerinin ilk on sebebi:	1-Günübirlik piknik, 2- Tabiat gezileri, 3-Treacking 1- Manzara seyir, Fotoğraf Çekimi 2- Tabiat Eğitimi Programları (çok nadir) 3- Yaban Hayatı ve Kuş Gözlemciliği (çok nadir)
Kıyaslanabileceği bir saha	

Tatlıca Şelaleleri Parkı *Turizm Arzu Değerleri*

Ulaşılabilirlik		
Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı	Ankara'ya 428 km, İstanbul'a 691 km uzaklıkta.	
Alana Ulaşım	Özel taşıt (x) Toplu taşıma () Diğerleri (x) (Bisiklet, motosiklet, yürüyüş, atlı vb.)	<i>Ziyaretçinin Genel ulaşım kanaati: İlçe merkezine uzak olan Tabiat Parkının yolu çok kötüdür.</i>
Ulaşım için problemler: Yeni yol ve arıtma tesisi inşaatı nedeniyle yol küçük araçlar için zaman zaman sorunlar yaratmaktadır. Ancak yapımı hızla devam eden yolun önümüzdeki sezon tamamlanması planlanmaktadır.		

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Altyapı	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı	X			
Yerel ağ (toprak, asfalt)		X		Yeni yol yapımı bitene kadar sıkıntılı
Anayollara bağlantı		X		
Yerel genel taşımacılık	X			
Programlar				
Ücretler		X		
Ring patikaları				
İşaret levhaları		X		Yapılmakta
Genel yer işaret levhaları				
Bilgi panoları	X			Panolar yapılmakta.
Araçlar için park kapasitesi	X			Düzenleniyor
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları	X			
Restoran sayısı		X		Alan genişletilmesi ile birlikte yeni tesislerin devreye girmesi bekleniyor
Restoranların vaziyeti	Kategori		Sayısı	Açıklama
	Turistik			
	Yerel		1	Günöbirlik alan içinde
Yemek standartları	Yüksek standartlı yemek sunanlar: Yeterli standartta yemek sunanlar: 1 adet Kötü standartta yemek sunanlar:			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Barınma imkânları	Kategori	Kuruluş sayısı	Yatak Sayısı
Oteller			
Hosteller			
Yatak kahvaltısı oteli			
Rota üstü kulübeler			
Bungalov tarzı	--		
Kamp alanı	--	--	--
Diğerleri: Pansiyon	--	--	--
Sahanın kendine has özellikleri;			
	Nitelik	Vaziyet	Açıklama
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	Takım Şelaleleri	28 adet şelalenin peş peşe olması
	Biraz farklı ama değerli olanlar	Alandaki çalışır vaziyetindeki su değirmenleri	
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar		
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?			Kastamonu, İnebolu, Cide ve Samsun gibi turistik yerlere yakınlığı bulunmaktadır.
Alandaki yabanıl varlıklar	Bayrak türler		
	Diğer ilginç yaban hayatı	Dere Kuşu ve Kızböcekleri	Yaz aylarında şelale hattı boyunca çok renkli kızböcekleri görülebilir.
	Endemik bitkiler,	Var	
	Kelebekler	Var	

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tatmin edici yaban hayatı izleme imkânı	Memeliler		Kuşlar	Açıklama
Garanti edilen türler var mı?	Var		Var	Karaca, Sincap, şahin, ağaçkakan ve ötücü kuşlar
Genellikle rastlanma ihtimali	Var		Var	Karaca, Sincap, Şahin, ile ötücü kuşlar
Şans veya mevsime bağlı olanlar				Su Samuru, Dere kuşu
Alanda bulunan tesisler				
Sahadaki tesisler	Yetersiz	Yeterli	İyi	Vaziyet açıklaması
Rekreasyonel tesisler	X			Alan genişletildiğinde Uzun devreli gelişme planına göre yapılabilir.
Spor tesisleri	X			
diğerleri				

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tabii Kaynakların Potansiyeli							
Kaynak adı	Var	1	2	3	4	5	Açıklama
Dağlar	Yok						
Ormanlar	Var	X					
İzole alanlar	Yok						
Şelaleler	Var						
Göller	Yok						
Nehirler	Var						
Yaylalar	Yok						
Mağaralar	Yok						
Koylar	Yok	X	X				
Yaban hayatı	Var						
Memeli				X			
Kuşlar				X			
Kelebekler				X			
İklim		X					
Peyzaj dokusu		X					
Kanyonlar	Yok						
Tabiatla uyumlu kültürel miras	Var		X				
1-5 arası değerlendirme şekli; 1-İnsanlar sahayı özellikle bu kaynak için ziyaret ederler, çekirdek üründür, 2-Kaynak alanı ziyaretçiler tarafından mutlaka ziyaret edilir, 3- Alanda kaynağın olması ziyaretçi deneyimine katkı sağlar, 4- Herhangi bir farklı şey sunmaz, 5- Turizm için ilginç değil							

Fotoğraf 26 Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı, Onarılan değirmen.

(Foto: Özlem GÜLNAR)

Fotoğraf 27 Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı: Birbiri arkasına 29 sıra şelaleden ibarettir. (Foto: Funda GÜRLEYEN KURU)

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tatlıca Şelaleleri Parkı'nın Taşıma Kapasitesi Analizi

Değerlendirme şekli: 1- Tamamen sağlanabiliyor, 2- genel olarak sağlanıyor, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla sağlanamıyor 5- Hiç sağlanamıyor

IDMP Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar					X
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir				X	
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır				X	
Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve teklifleri ele alınıyor				X	
Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor		X			
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi		X			
Beraber çalışmanın önemi biliniyor				X	
İyi bir işbirliği içindeler				X	
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor		X			
Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi				X	
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi				X	
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor		X			
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor			X		
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi				X	
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor				X	
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı					X
Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor					X
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor				X	
Planlı turizm uygulaması yapılıyor		X			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.				X	
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır				X	
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir		X			
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor				X	
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor				X	
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor				X	
Turizm tabiatın korunmasına yardımcı oluyor				X	
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor				X	
Turizm hayat kalitesini artırıyor				X	

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

- Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı'nın sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi yönünden bir problem yaşamamaktadır.
- Ekonomik beklentiler mevcuttur, bu sürecin iyi yönetilmesi gerekir,
- Ekonomik kaynak ayrılmakta ve alt yapı yatırımları yapılmakta, kaynakların saha koruma ve turizm gelişimi için yerinde kullanımı sağlanmaktadır.
- Turizm Sinop için müspet etkiler yapmış, kültür ve tabiatın korunmasına imkan sağlanmıştır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
Faaliyet	Genel etkiler	Korunan alan üzerindeki etki	Etki		
			Kabul edilebilir	Kabul edilemez	Kabul edilebilir ancak;
Kamping piknik			X		Alanda bazı düzenlemeler yapılması gerekir.
Ahşap Hediyelik eşyaların satılması,	Yok		X		
Dağcılık, trekking	Var		X		
Su sporları	Yok		X		
Rafting	Yok				
Olta balıkçılığı	Yok		X		
Normal spor etkinlikleri	Yok		X		
Yeme içme			X		Günübirlik ziyaretçiler yemek ihtiyaçlarını genelde yanlarında getirdikleri yiyecek ve içeceklerden karşılamaktadırlar. Bu konuda alanda düzenli rekreasyonel alanlarının oluşturulması gerekmektedir.
Tabiat yürüyüşü			X		
Mağaracılık	Yok				
Kanyoning	Yok				
Yaban hayatı gözlemi	Yok		X		
Bilimsel geziler			X		

Ekolojik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı'nda katı atık sorunu görülmektedir.
- Günübirlik ziyaretçiler taşıma kapasitesinin üstünde olduğundan şelalelere çıkan kişi sayının sınırlandırılması gerekir, alana gelenler için yeni aktiviteler koyulması şelalelere baskıyı azaltabilir.

İzlemeye esas olan **Ekolojik Göstergeler** aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

1- tamamen doğru , 2- genel olarak doğru, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla yanlış 5- Hiç yok

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
1- tamamen doğru , 2- genel olarak doğru, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla yanlış 5- Hiç yok					
<i>Ekolojik göstergeler</i>	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir			X		
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor				X	
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir		X			
Korunan alanımızın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir			X		
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır					X
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür		X			
Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır					X

Ekolojik göstergelerin değerlendirilmesiyle;

- Flora ve faunanın turizmden fazla etkilenmediği,
- Patika dışına çıkan turistlerin olduğu, bunların zararlara sebep olabileceği, uyarı, işaretlemeler ve alan kılavuzu sistemi ile bunların çözülebileceği,
- Turistlerin yaban hayatını az da olsa rahatsız ettikleri, bunun da etkin denetim, uyarılar, otokontrol gibi mekanizmalar ile çözülebileceği düşünülmektedir.
- Netice olarak, henüz ekolojik göstergeler henüz önemli bir tehlike işareti vermemektedir. Ancak, saha görevlisi, işaretleri tabelalar, bilgilendirme ve

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

uyarmalar ile iyi bir ziyaretçi yönetim programı ile olumsuzluklar önlenilecektir.

Fiziki/idari taşıma kapasitesi incelemesi ve değerlendirmesi aşağıya alınmıştır;

1-Akıcı,yeterli2- iyi, 3- fena değil, 4- kötü, 5- çok kötü

Fiziki/idari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları					x	
	Korunan alandaki yol ağı				x		
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları						
Park girişi	Park etme					x	
	akış					x	
Park yeri imkânları	Yer sayısı					x	
	Biletleme					x	
	yönlendirme					x	
Bilgi imkânları	İşaret levhaları				x		
	Yetkililer				x		
	Ziyaretçi merkezi	Yok					
	Ofisler	Yok					
Yiyecek içecek temini	Tedarik		x				
Ticaret	Seçenekler					x	
İmkânlar	Tuvaletler					x	
	Atıkların toplanması			x			
Patika ağı	Yeterlilik vaziyeti			x			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Yaban hayatı izleme noktaları	Sayısı ve uygunluğu	Yok						
Aktiviteler	seçenekler							
	Paket tabiat turları	Yok						
	Bisiklet kiralama	Yok						
	Araç kiralama	Yok						
	At-katır kiralama			x				
Çalışanlar	Yeterli sayıda							x
	Donanımlı						x	

Fiziki/ıdari taşıma kapasitesi yönünden yapıla değerlendirme;

- İdaremiz personel yönünden yeterli donanıma sahip değildir, takviye edilmelidir,
- Tabiat Parkının gelişme planı vardır. Sınır genişletilerek yönetim planı yapılmalıdır.
- Tabela, bilgi panosu, ikaz vb. işaretlemeler lüzumludur, yapılmaktadır,
- Sahada tuvalet, otopark düzenlemeleri vb. temel ihtiyaçların karşılanması için altyapı çalışmalarına ağırlık verilmektedir,
- Bilgilendirme merkezi olmalıdır.
- Personelin donanımı arttırılmalıdır.

Psikolojik taşıma kapasitesi ile alakalı değerlendirmede ise kayda değer herhangi bir problem yaşanmadığı görölmektedir.

Taşıma kapasitesinin tüm yönleri ile incelenmesini müteakip genel değerlendirmesi řu şekilde yapılabilir;

- Taşıma kapasitesine ulaşılmıştır, ekosistem ve korunan alan turizmden zarar görebilir,
- Kurumlar özellikle Tabiat Parkı ile ilgili beklentilere sahiptir, bu beklentilerin turizmin artışı ile bir bölümünün gerçekleşmesi mümkündür,
- İnsanların beklentilerinin yönetilmesi gereklidir, bazı beklentiler uygulanamaz özellikler taşımaktadır,

4.2.1.3.ÇATAK KANYONU TABİAT PARKI

Sinop İli Türkeli İlçesi Çatak Köyü sınırlarında bulunan Çatak Kanyonu ve kanyon içerisinde bulunan şelaleler içerisine alan 2018 yılında Tabiat Parkı olarak tescil edilmiştir.

Çatak Kanyonu yaklaşık 4 Km uzunluğunda olup kanyonda en küçüğü 2 m. en büyüğü 60 m olan toplam 39 adet şelale ve mağaralar bulunmaktadır.

Alan yüksek doğal kaynak değerlere sahip olduğu gibi yaban hayatı ve biyolojik çeşitlilik açısından da oldukça zengin bir alandır. Alan ülke ölçeğinde değerlendirildiğinde yabanıllığı ve bakırlığı ile dikkat çeken önemli ve nadir yerlerdendir.

Fotoğraf 28 Çatak Kanyonu

Fotoğraf 29 Çatak Kanyonu

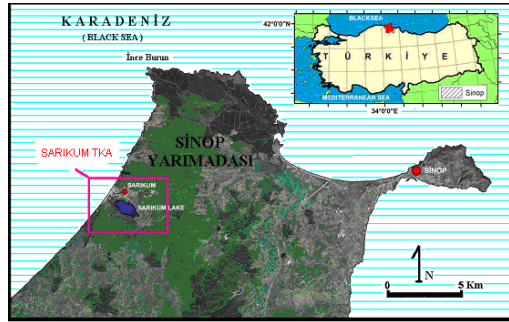
Fotoğraf 30 Çatak Kanyonu

4.2.2. TABİATİ KORUMA ALANI

Tabiatı koruma alanı; bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilim ve eğitim maksatlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarını, ifade eder.

4.2.2.1. SARIKUM TABİATİ KORUMA ALANI

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı Sinop iline 21 km uzaklıkta Sinop-Ayancık Devlet karayolunun üzerindeki Sarıkum köyü sınırları içinde 492 hektarlık bir sahadır.

Şekil 6 Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı

Fotoğraf 31 Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı

Bu alan; deniz, kıyı, kumul, göl, sulak alan ve orman ekosistemleri gibi pek çok ekosistemi bir arada bulundurması ve bu ekosistemlerdeki zengin biyolojik çeşitlilik ve kaynak değerlerinden dolayı 1987 yılında Tabiatı Koruma Alanı olarak tefrik edilmiştir. Alan aynı zamanda 1991 yılında I.Derecede Doğal Sit Alanı, söz konusu alan içindeki Araba durağı Mahallesi ise III. Derecede Doğal Sit Alanı ilan edilmiştir

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tabiatı Koruma alanına ismini veren Sarıkum gölü eski bir körfez ve bu körfeze akan derelerin önünün uzun yıllar boyunca karayel rüzgârlarının hareketlendirdiği kıyı kumullarıyla kapanması sonucu oluşmuş bir lagün gölüdür. Gölün halen 25-30 m'lik bir boğazla denize bağlantısı vardır. Ancak bu bağlantı yıl içinde kıyı kumullarının hareketine bağlı olarak zaman zaman kapanmaktadır.

Göle alanı suların alçalıp yükselmesi sonucu değişmekle birlikte ortalama 102 hektar genişlikte sahayı kaplamaktadır. Alanın 82 hektarı bataklık, 3085 hektarı orman alanıdır. Toplam 184 hektar sulak alana sahip olması Sarıkum TKA'nın bölgedeki önemini daha da arttırmaktadır.

Sarıkum gölünün bulunduğu çukurluk tektonik hareketlerin sonucunda oluşmuş bir çukurluktur. Bu çukurluğun batı ve güneyinde Kuaterner depoları çok yaygındır. Çok ince taneli, zayıf çimentolu, sarı renkli kumlardan oluşan depolar çevrenin adlandırılmasında da etkin olmuşlardır.

Kumların çok ince taneli ve çimentolaşmanın da zayıf oluşu Sarıkum gölü çukurluğu ve çevresinde özel bir morfolojik ünitenin oluşmasına nedendir. Kumların özellikle rüzgârlarla kolaylıkla taşınabilmesi, kıyı ile temas alanlarında dalgalar tarafından sürüklenebilmeleri, her şeyden önce eski körfezin önünün kıyı kordonları ile kısa sürede kapanmasını sağlamıştır. Böylece Sarıkum Gölü bir lagün gölü olarak belirmiştir.

Sinop yarımadasının genellikle bitki örtüsünce zengin yeşil görünümü içerisinde Sarıkum çevresi bir tezat teşkil etmektedir. Burası edafik şartların hazırladığı kum topografyasının geliştiği bir alan görünümü kazanmıştır. Özellikle diğerlerine oranla çok daha yağışlı bir bölgede olmasına karşın, bu kadar yaygın ve belirgin bir kum topografyasının oluşu Sarıkum Gölünün morfolojik yapısını özellikli kılar ve araştırma ve inceleme çalışmaları için oldukça cazip bir alan haline getirir.

Bölgede etkin rüzgarın batıdan yani deniz tarafından oluşu çevrenin kumullarını doğuya doğru sürmektedir. Rüzgarın etkinliği sadece kumulların değil aynı zamanda ağaçların da doğuya doğru meyilli olarak yatık olmalarına sebebiyet verir ve alanda görsel etkiyi

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

arttırır. Batıdan esen rüzgâr kuşların konumunu da etkilemektedir. Rüzgârlı havalarda kuşlar batı kıyısındaki sazlar önüne birikerek rüzgârdan korunurlar.

SARIKUM Tabiatı Koruma Alanının Ekoturizm Potansiyelinin öne çıktığı ve sunduğu aktiviteler;

- Kuş Gözlemciliği
- Yürüyüş ve Sırt Çantalı Geziler
- Bisiklet Gezileri,
- Atlı geziler,
- Yaban Hayatı Gözlemciliği (fauna gezileri),
- Tabiat Gezileri,
- Bakir Orman Gezileri,
- Fotosafariler,
- Botanik gezileri,
- Ekosistem Tabanlı Tabiat Eğitimi Programları,
- Bilimsel turizm,
- Aile/Yerli Turistler,
- Deniz-Kum-Güneş Turisti,
- Enteresan Peyzajlara geziler (jeoturizm),
- Köy ortamında ev pansiyonu konaklaması, çitlik turizmi,
- Köy ürünleri satın alma,

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı'nın Ekoturizm Yönetimi Gayeleri:

- **Yüksek kalitede küçük ölçekli hizmetler**, yerli ve yabancı konuklara iyi bilgi ve açıklamalar içeren, iyi yönetilen ekoturizm köyleri ağı oluşturmak;
- **Nitelikli Alan Kılavuzları** yetiştirmek,
- **Nitelikli konaklama yerlerinin** oluşmasını teşvik etmek;
- **Rotalar:** Yürüyüş ve dağ bisikleti patikalarından oluşan bölgesel bir ağ kurmak, Tabiat ve kültür gezileri için önemli **rotalar** ve noktalar belirleme ve bunlara ulaşım ve **bilgilendirme planı** geliştirme.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- **Ulaşım:** İl merkezinde ile bağlantılı servislerin olması;

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanının *Turizm Talebi* Değerleri

Hâlihazırdaki ziyaretçi sayısı	50.000 kişi, Sarıkum Gölünü görüp gezmek ve kuş gözlemlemek maksatlı gelen
Para harcama	Alanda para harcayacak tesis ve hizmet yok
Ziyaretçi Profili	Bireysel gezginler: % 10 Eşler: %10Aileler: %30 Tur grupları (tanıdık ve benzer talepteki kişilerin bir araya gelmesi şeklinde): %40 Diğerleri: %10
Gelişlerinin ilk on sebebi:	1- Kuş Gözlemciliği 2- Tabiat Gezileri, 3- Foto safariler, 4- Kırsal Miras Gezileri, 5- Botanik gezileri, 6- Yaban Hayatı Gözlemciliği (fauna gezileri), 7- Bakir Orman Gezileri, 8- Tabiat Eğitimi Programları 9- Deniz Aktiviteleri
Kıyaslanabileceği bir saha	Acarlar Longozu ile kıyaslanabilir özelliklere sahiptir.

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanının *Turizm Arzı* Değerleri

Ulaşılabilirlik		
Sahanın Uluslararası havaalanına yakınlığı	Orta derecede yakın; 2 saat (2-4 saat arasında)	
Alana Ulaşım	Özel taşıt (x) Toplu taşıma (x) Diğerleri (x) (Bisiklet, motosiklet, yürüyüş, atlı vb.)	<i>Ziyaretçinin Genel ulaşım kanaati:</i> Alana ulaşım kolaydır
Ulaşım için problemler: Gölün karşı kıyısındaki toprak yol bozulduğu için sadece yaz aylarında arazi araçları ile gidilebilmektedir. Kışın bu alanda yürüyüş parkuru da zorludur.		

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Altyapı	Yetersiz	Yeterli	İyi	Açıklama
Taşımacılık ağı			X	
Yerel ağ(toprak, asfalt)			X	
Anayollara bağlantı			X	
Yerel genel taşımacılık		X		Sinop-Ayancık arasında yarım saatte bir minibüsler var
Programlar	X			Alanın Sulak Alan Yönetim Planı yapılmamış
Ücretler				Giriş ücreti yok
Ring patikaları		X		Var ve yenileri oluşturuluyor
İşaret levhaları	X	X		Yapılıyor, yer yer tamam,
Genel yer işaret levhaları	X			Yapılmakta
Bilgi panoları	X			Yapılmakta,
Araçlar için park kapasitesi		X		
Bilgi alma ve tercüme kolaylıkları	X			Yeterli değil,
Restoran sayısı				Bölgede tesis yok

Restoranların vaziyeti	Kategori	Sayısı	Açıklama
Yemek standartları			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Barınma imkânları	Kategori	Kuruluş sayısı	Yatak Sayısı
Oteller			
Hosteller			
Yatak kahvaltı oteli			
Rota üstü kulübeler			
Bungalov tarzı			
Kamp alanı			
Diğerleri: Pansiyon			

Sahanın kendine has özellikleri;			
Sunduğu değerlerden	Tek-eşsiz olanlar var mı?	Var	Farklı ekosistemlerin bir arada dar bir alanda bulunması, Subasar dışbudak ormanları
	Biraz farklı ama değerli olanlar	Var	Kuş habitatları, Kumullar
	Diğer ilgi çeken yerlere benzer olanlar	Var	Kumsalları
Alan turist ziyaret döngüsüne girecek şekilde turistlerin ilgisini çekecek diğer alanlara yakın mı?	Evet	Bafra: Kızılırmak Deltası: Kuş Gözlem turizmi	<i>Kuş gözlemciliği ve foto safari etkinlikleri ile Kızılırmak Deltasına benzer.</i>
Alandaki yabanıl varlıklar	Bayrak türler	Dikkuyruk Ördek	Dikkuyruk'un kışın barındığı alandır.
	Diğer ilginç yaban hayatı	Karaca, yaban domuzu	Yaban hayatı varlığı özel bir zenginlik içerir.
	Endemik bitkiler,		17 tür
	Kelebekler		30'den fazla tür

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tatmin edici yaban hayatı izleme imkanı	Memeliler		Kuşlar					Açıklama
Garanti edilen türler var mı?	X		X					Karaca, Ördek, Balıkçıl, Yırtıcı ve ötücü orman kuşları
Genellikle rastlanma ihtimali	X		X					Yaban domuzu ve kartal türleri
Şans veya mevsime bağlı olanlar	X		X					Ayıve kış göçmeni ördekler türleri ile gececiler
Alanda bulunan tesisler								
Sahadaki tesisler	Yetersiz	yeterli	İyi			Vaziyet açıklaması		
Rekreasyonel tesisler	X					Yönetim planına göre yapılabilir.		
Spor tesisleri	X							
Diğerleri	X							
Tabii Kaynakların Potansiyeli								
Kaynak adı	Var	1	2	3	4	5	Açıklama	
Dağlar	X		X				Peyzaj, Jeomorfoloji,	
Ormanlar	X	X					Peyzaj değeri, ekolojik değer	
İzole alanlar	X		X					
Şelaleler	-							
Göller	X	X						
Nehirler	-							
Yaylalar	-							
Mağaralar	-							
Yaban hayatı	X	X						
Memeli	X			X				
Kuşlar	X	X						
Kelebekler	X			X				
İklim	X				X			

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Peyzaj dokusu	X	X					Çeşitlilik öne çıkar
Kanyonlar	-						
Tabiatla uyumlu kültürel miras					X		Tabiata uyum için yapılan kumul ağaçlandırması
1-5 arası değerlendirme şekli; 1) İnsanlar sahayı özellikle bu kaynak için ziyaret ederler, çekirdek üründür, 2) Kaynak alanı ziyaretçiler tarafından mutlaka ziyaret edilir, 3) Alanda kaynağın olması ziyaretçi deneyimine katkı sağlar, 4) Herhangi bir farklı şey sunmaz, 5) Turizm için ilginç değil,							

Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı'nın Taşıma Kapasitesi Analizi

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme şekli: 1- Tamamen sağlanabiliyor, 2- genel olarak sağlanıyor, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla sağlanamıyor 5- Hiç sağlanamıyor					
Göstergeler	1	2	3	4	5
Tüm ilgi grupları turizmden elde edilen gelirden eşit pay alırlar				X	
Tüm ilgi grupları turizm gelişimine oranlı bir miktar para yatırımı yapabilir				X	
Yerel ekonomi için turizm faydaları açıktır				X	
Turizm gelişimiyle ilgili paydaşların ihtiyaç, istek ve teklifleri ele alınıyor		X			
Tüm ilgi gruplarına önem veriliyor		X			
İlgi gruplarının birbiriyle olan ilişkileri iyi		X			
Berber çalışanın önemi biliniyor		X			
İyi bir işbirliği içindeler		X			
Belirli kararların alınma amacı saklanmıyor			X		

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi Değerlendirme şekli: 1- Tamamen sağlanabiliyor, 2- genel olarak sağlanıyor, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla sağlanamıyor 5- Hiç sağlanamıyor

Yerel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Bölgesel ilgi grupları karar almada söz sahibi		X			
Diğer sektörler de turizm gelişimine fayda sağlıyor			X		
Turizm kırsal ekonomiye destek veriyor				X	
Geleneksel faaliyetler ve üretim türleri turizm gelişiminden sonra gelişme gösterdi			X		
Turizm gelişimi istihdamı artırma beklentilerini karşılıyor				X	
Yerel halk, özellikle gençler için yeni iş imkanı ortaya çıktı					X
Kendi turizm işini kurmak isteyenlere yeterli destek veriliyor					X
Turizm işi kurmak için eğitim ve öğretim veriliyor				X	
Planlı turizm uygulaması yapılıyor		X			
Yerel köyler ve kamusal alanın özelliği turizmden sonra zarar görmemiştir.			X		
Turizm temel olarak yerel mal ve hizmetlerden faydalanır				X	
Bölgemizi ziyaret eden turist sayısı yeterlidir			X		
Turizm kültürel mirasın devamına yardımcı oluyor			X		
Turizm endüstriyel mirasın sürdürülmesi için yardımcı oluyor			X		
Turizm gelişimi peyzaj dokusuna zarar vermiyor		X			
Turizm tabiatın korunmasına yardımcı oluyor		X			
Turizm kültürel manzaranın korunmasına yardımcı oluyor		X			
Turizm hayat kalitesini artırıyor				X	

Sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

- 1- Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı sosyal ve ekonomik taşıma kapasitesi yönünden bir problem yaşamamaktadır.
- 2- Ekonomik beklentiler ve turizme hazırlıklar mevcuttur, bu sürecin iyi yönetilmesi gerekir,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- 3- Ekonomik kaynak ayrılmalı, kaynakların turizm gelişimi için yerinde kullanımı sağlanmalıdır.
- 4- Turizm sosyal hayata etkisi olmadığından yerel halkın planlama içine sokulması gerekmektedir.

Ekolojik taşıma kapasitesi analizi					
Faaliyet	Genel etkiler	Korunan alan üzerindeki etki	Etki		
			Kabul edilebilir	Kabul edilemez	Kabul edilebilir ancak;
Kamping&piknik	Menfi	Katı atıklar			Katı atıklara ait çözümler gerekir.
Ahşap Hediyeelik eşyaların satılması,	Müspet				Planlı ve kanuni üretime dayanmalı
Su sporları	Menfi	Tehlike içermekte	X		Deniz akıntısı nedeniyle gerekli güvenlik tedbirleri alındığı takdirde
Olta balıkçılığı	Müspet	Balık türleri yeterli (özellikle Sazan Balığı) sayıdadır	X		TKA içinde balıkçılık yapılamaz.Ancak olta balıkçılığı alan için uygun görüldüğünden gerekli kanuni izinler ile yapılabilir
Normal spor etkinlikleri	Müspet				Sadece belirtilen yerlerde yapılırsa
Yeme içme	Müspet		X		Yöre yemekleri öne çıkmalı
Tabiat yürüyüşü	Müspet		X		Patikalar dışına çıkılmamalıdır
Yaban hayatı gözlemi	Müspet		X		Belirtilen yerlerde ve kurallara uygun olarak
Bilimsel geziler	Müspet		X		Alan kılavuzu eşliğinde,

Ekolojik taşıma kapasitesi verilerini değerlendirme neticeleri;

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- 1- Sarıkum Tabiatı Koruma Alanında özellikle katı atık sorunu görülmektedir.
- 2- Kuş Gözlemciliğini daha etkin kılmak için tabiat okulları açılmalı, alanda sürekli bir rehber bulunmalıdır.
- 3- Orman içi güzergahlar oluşturulmalı bu güzergahlar dışına çıkılmamalı, kumulların bulunduğu bölge rehbersiz gezilmemelidir. Ayrıca bölümleri ziyarete tamamen kapatılmalıdır.
- 4- Müspet olarak ele alınan faaliyetler taşıma kapasitesinin altında olduğundan artırılması ve izlenmesi alakalı tedbirler alınacaktır.

İzlemeye esas olan **Ekolojik Göstergeler** aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

1- tamamen doğru , 2- genel olarak doğru, 3- veri yok,, 4- çoğunlukla yanlış 5- Hiç yok

Ekolojik taşıma kapasitesinin etkileri;					
Ekolojik göstergeler	1	2	3	4	5
Bitkiler turizm artışından etkilenmemektedir			X		
Yürüyüş yollarından yürümeyen turistler bitkilere çok zarar veriyor		X			
Turizmden dolayı daha fazla toprak erozyonu meydana gelmektedir				.	X
Korunan alanımızın suları gözle görünür şekilde kirlenmektedir		X			
Turizm gelişimi sebebi ile balık miktarı azalmıştır				X	
Korunan alanın yer altı suları içme suyu olarak kullanılabilir			X		
Turistler yaban hayatı için rahatsız edici bir faktördür				X	
Turizmden dolayı flora ve faunada ölümler artmıştır				X	

Ekolojik göstergelerin değerlendirmesiyle;

- 1- Flora ve faunanın henüz turizmden etkilenmediği,
- 2- Özellikle kumul alanlarda patika dışına çıkan turistlerin olduğu, bunların zararlara sebep olabileceği, uyarı, işaretlemeler ve alan kılavuzu sistemi ile bunların çözülebileceği,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- 3- Turistlerin yaban hayatını rahatsız az da olsa ettikleri, onun da etkin denetim, alan kılavuzu, uyarılar, otokontrol gibi mekanizmalar ile çözülebileceği düşünülmektedir.
- 4- Netice olarak, Sarıkum TKA' da henüz ekolojik göstergeler henüz önemli bir tehlike işareti vermemektedir. Ancak, alan kılavuzu, saha görevlisi, işaretleri tabelalar, bilgilendirme ve uyarılar ile *bir ziyaretçi yönetim programı yapılarak bu olumsuzluklar* önlenebilecektir.

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi incelemesi ve değerlendirmesi aşağıya alınmıştır;

1-Akıcı,yeterli2- iyi, 3- fena değil, 4- kötü, 5- çok kötü

Fiziki/İdari taşıma kapasitesi							
	Yer	Kapasite	1	2	3	4	5
Altyapı	Korunan alana giriş yolları		X				
	Korunan alandaki yol ağı			X			
	Korunan alan içindeki toplu taşıma araçları						X
Park girişi	Park etme				X		
	Akış				X		
Park yeri imkânları	Yer sayısı				X		
	Biletleme						
	Yönlendirme					X	
Bilgi imkânları	İşaret levhaları				X		
	Yetkililer					X	
	Ziyaretçi merkezi						
	Ofisler						
Yiyecek içecek temini	Tedarik						X

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Ticaret	Seçenekler						X
Kolaylık tesisleri	Tuvaletler						X
	Atıkların toplanması					X	
Patika ağı	Yeterlilik vaziyeti				X		
Yaban hayatı izleme noktaları	Sayısı ve uygunluğu			X			
Aktiviteler	Seçenekler			X			
	Paket tabiat turları					X	
	Bisiklet kiralama						X
	Araç kiralama					X	
	At-katır kiralama						X
Çalışanlar	Yeterli sayıda						X
	Donanımlı				X		

Fiziki/ıdari taşıma kapasitesi yönünden yapıla değerlendirme;

- 1- İdaremiz personel yönünden yeterli donanımına sahip değildir, takviye edilmelidir,
- 2- TKA'nın yönetim planının olmaması yatırım yapma ve ziyaretçi ihtiyaçlarını karışılama problemlere sebep olmaktadır,
- 3- Saha içindeki geziler için paket turlar oluşturulmalıdır, özel sektörün teşviki lüzumludur,
- 4- Alan kılavuzlarının sahada vazife alması bilgi ihtiyacını da çözecektir,
- 5- Tabela, bilgi panosu, ikaz vb. işaretlemler lüzumludur,
- 6- Sahada tuvalet vb. temel ihtiyaçların karışılması için altyapı çalışmalarına ağırlık verilmelidir,
- 7- Ziyaretçi merkezi acilen açılmalıdır.
- 8- Personelin donanımı arttırılmalıdır.
- 9- Yöre halkı teşvik edilmelidir.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Psikolojik taşıma kapasitesi ile alakalı değerlendirmede ise alandaki köy halkının alana gelen ve köy içini kullanan ziyaretçilerden rahatsız oldukları görülmektedir. Bunun sebebi alanın TKA olarak yüksek koruma gerektiren bir yapıya sokulduktan sonra alanda balıkçılık faaliyetlerinin ve gölden faydalanımların ortadan kaldırılması, özel mülkiyetteki arazilerin kullanımında kısıtlamalar olması önemli bir husus olarak görülmektedir. Tapulu arazilerin alan tescili dışına çıkarılması ve köylünün gölden yararlanabileceği bir balıkçılık modelinin bulunması bu etkiyi yumuşatabilir.

Taşıma kapasitesinin tüm yönleri ile incelenmesini müteakip genel değerlendirmesi şu şekilde yapılabilir;

- 1- Taşıma kapasitesine ulaşılmamıştır, ekosistem ve korunan alan turizmden kısa vadede zarar görecektir vaziyette değildir,
- 2- Toplum Milli Parkla ilgili beklentilere sahiptir, bu beklentilerin turizmin artışı ile bir bölümünün gerçekleşmesi mümkündür,
- 3- İnsanların beklentilerinin yönetilmesi gereklidir, bazı beklentiler uygulanamaz özellikler taşımaktadır,
- 4- Sinop ili Kuş Gözlemciliği ve tabiat eğitim tabanlı turizm aktivitelerinin gelişerek ilin turizm potansiyelini arttırmasını ve turizm 12 aya yayılmasını beklemektedir.

4.2.3. TABİAT ANITLARI

Tabiat anıtı; tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dahilinde korunan tabiat parçalarını, ifade eder.

Sinop ili Tabiat Anıtları	İlçesi
Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı	Boyabat
Sorkun Şelaleri Tabiat Anıtı	Gerze
Kızılçalı Meşesi Tabiat Anıtı	Aayncık
Görkemli Meşe Tabiat Anıtı	Türkeli

4.2.3.1. BAZALT KAYALIKLARI TABİAT ANITI

Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı Sinop ili Boyabat ilçesinde olup, ilçe merkezine yaklaşık 17 km, il merkezine yaklaşık 95 km uzaklıkta olup 10 ha büyüklüğündedir. 30-40 metre yüksekliğinde 4-5-6 köşeli ve oluşumu 3-5 milyon yıl öncesine dayanan sütunsal bazaltlar sahanın tescil için sunulan kaynak değeridir.

Fotoğraf 32 Pergola

Fotoğraf 33 Bazalt Kayalıkları

Sürdürülebilir Kullanım Bölgesinde 1 adet tur güzergahı, 1080m uzunluğunda yürüyüş yolu ile 2 farklı noktada manzara seyir noktası önerilmiştir

TABİAT YÜRÜYÜŞÜ (TREKKİNG)-YÜRÜYÜŞ ROTALARI

Tabiat Parkının daha iyi algılanması, kaynak değerlerinin korunarak tanıtılması için alan içinde yürüyüş rotaları belirlenmiştir. Yürüyüş rotaları alanın topografik yapısına göre bazı bölgelerde dik, engebeli ve inişli-çıkışlı arazide oluşturulmuştur. Tabiat Parkının topografik yapısı ve özellikleri nedeniyle manzara değeri yüksektir.

Yürüyüş rotaları:

Hamsilos Tabiat Parkında yapılabilecek tabiat yürüyüşü faaliyetlerinin altyapı düzenlemeleri için belirlenen kriterler:

- ✓ Tabii yapıya ve topografyaya zarar vermeden, tesviye eğrilerine paralel, arazi üzerinde yol izleri belirlenerek oluşturulacaktır.

- ✓ Hamsilos Tabiat Parkında yürüyüş yolları belirlenirken alanın drenaj durumu, manzara ve seyir durumu, mevcut arazi durumuna dikkat edilecektir.
- ✓ Yürüyüş yolları başlangıç noktalarında tesis edilen tabelalarda; parkurun ismi, uzunluğu, olası tehlikeler, görülmesi gereken ilginç noktalar, kullanım maksatları, krokisi gibi veriler bulunacaktır.
- ✓ Yürüyüş mesafesi, uyarı, tanıtım, yönlendirme ve bilgilendirme tabela/panolar ile donatılmıştır. Tabelalar Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğümüzün kurumsal yapısına uygun, üzerinde tanıtıcı açıklama, işaret veya resim bulunan, tabiata uyumlu ahşap malzemeden yapılacaktır.
- ✓ Yürüyüş rotalarında patika genişliği 1 metre olacaktır, 2 metreyi geçmeyecektir.

Tabiat yürüyüşlerinde parkurların uzunluğunda 2-4 saatlik yürüyüş mesafesi

Fotoğraf 34 Eğitim Platformu

4.2.3.2.SORKUN ŞELELELERİ TABİAT ANITI

Sinop İli Gerze İlçesi Sorkun Köyü sınırlarında mevkiinde, Sorkun Deresi üzerinde şelalelerin bulunduğu alan 2017 yılında Sorkun Şelaleleri Tabiat Anıtı olarak tescil edilmiştir. Tabiat anıtı sorkun Deresinin Kütükoğlu Mahallesinden başlayarak kuzeydoğuya doğru yaklaşık 2 Km'lik akış güzergahı boyunca dere yatağının iki tarafındaki vadiyi kapsamaktadır. Alanda 2 ana şelaleden büyük olanı 20 m yükseklikten derin bir vadiye akan su ve altındaki göletten oluşmaktadır.

İkinci şelale ana şelalenin üstünde yer almakta olup bu şelaleye ulaşım ana şelale üzerinden geçen patika ve dere yatağı izlenerek ulaşılmaktadır.

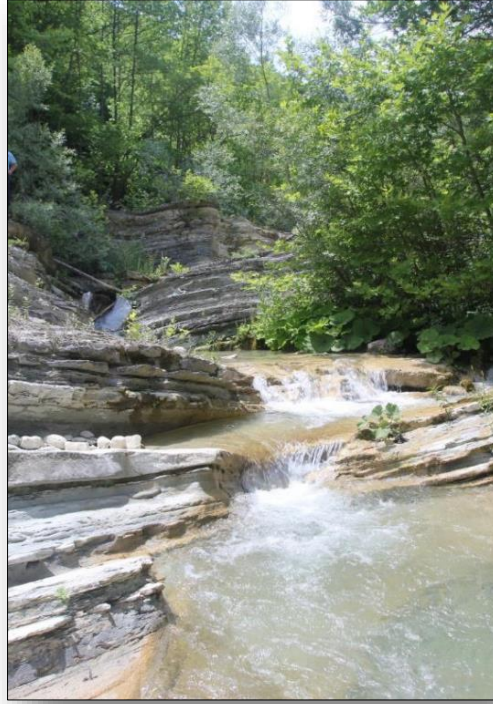
Alanda iki adet eski su değirmeni bulunmaktadır.

Yaklaşık 2800 m'lik güzergahı boyunca uzanan dere yatağı ve sulak alan ekosistemlerinin ve dere yatağı boyunca zengin biyolojik çeşitliliğin görülmesi ve gözlemlenebilmesi için çok elverişli bir alandır.

Tabiat Anıtı kelebek sayısı ve çeşitliliği bakımından çok zengin olup,yörede Kelebek Vadisi olarak bilinmektedir.

Fotoğraf 35 Sorkun Şelaleleri

Fotoğraf 36 Sorkun Şelaleleri

Fotoğraf 37 Sorkun Şelaleleri

Fotoğraf 38 Sorkun Şelaleleri

Fotoğraf 39 Eski Değirmen

4.2.3.3. KIZILCAELMALI MEŞESİ TABİAT ANITI

Fotoğraf 40 Kızılcaelmalı Meşesi Tabiat Anıtı

Sinop İli Ayancık İlçesi Sansar Köyü sınırları içerisinde bulunan asapsız meşe 1994 tarihinde tabiat anıtı ilan edilmiştir. 750 m rakımda bulunan ve 350 yaşında olan Sapsız Meşe Ağacı 25.00 m boy, 1.19 m çap ve 3.75 m çevre genişliğine sahiptir.

4.2.3.4.GÖRKEMLİ MEŞE TABİAT ANITI

Fotoğraf 41 Görkemli Meşe Tabiat Anıtı

Sinop İli Türkeli İlçesi Gökçealan Köyü sınırları içerisinde bulunan sapsız meşe 09.11.1994 tarihinde tabiat anıtı ilan edilmiştir. 900 m rakımda bulunan ve 350 yaşında olan Sapsız Meşe Ağacı 25.00 m boy, 1.59 m çap ve 5.00 m çevre genişliğine sahiptir.

4.2.4. YABAN HAYATI GELİŞTİRME, YERLEŞTİRME VE KORUMA SAHALARI

2-Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları (YHGS)		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Bozburun YHGS	Merkez İlçe	T
Avlaklar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Zindan Örnek Avlağı	Ayancık	T-M
Göve Örnek Avlağı	Boyabat-Durağan	T-M
Suludüz Devlet Avlağı	Gerze	T

Sinop ili Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ve Avlaklar SWOT analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Av turizmi deneyimi, - Çok çeşitli yaban hayvanlarını barındırması, - Zorlu kış aylarında yaban hayatına yem desteği yapılabilmesi imkânlarının olması, - Kaçak avcılığın fazla olmaması, - Sahaların her yıl envanterlerinin yapılması, - Koruma ve kontrol teşkilatının olması, - Karaca, Sülün ve Yaban Domuzu varlığının ve trofe kalitesinin yüksekliği - Yönetim planı yapım deneyimine sahip personeller, - Avlak sayısının arttırılması imkanı, uygun sahaların mevcudiyeti. - Av ve yaban hayatı bölümlerinden mezun olan elemanların kurumumuzda istihdam edilmesi, - Havaalanı olması	- Av turistlerinin avlaklara yakın yerlerde konaklama imkânlarının yetersiz oluşu, - Yetişmiş profesyonel av kılavuzlarının olmaması, - Seyahat acentelerinin av köşkü yapma taleplerinin orman arazilerinde karşılanamaması, - Boyabat, Durağan bölgesinde teşkilat yapısının olmaması nedeni ile insan baskısını önleme yönünde fazla sayıda personel gerektirmesi, - Avlak potansiyelinin (taşıma kapasitesinin) altında avcı gelmesi,
Fırsatlar	Tehditler
- Coğrafi bilgi sistemlerinin gelişmesi, - Mali imkanların teknolojik gelişimleri takip ve satın alma için yeterli olması - Avlak şirketlerinin kurumsallaşma çabaları, - Av sayısının artma eğilimi, - Sinop avlaklarının ünü, - Av köşkü yapımı için köylerde çok sayıda uygun boş ev bulunması,	- Avrupa'daki kriz sebebi ile turist sayısının azalması, - Envanter giderlerinin çok yüksek olması sebebi ile mali külfet, - Gelir-gider dengesinin bazen negatif olabilmesi,

Av turizmine ve av yaban hayatı değerlerine dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

- Av turistlerinin konaklama ihtiyacının nitelikli pansiyon ve benzeri küçük kapasitesi butik otellerle giderilmesi iyi bir çözüm olacaktır,
- Butik otel/pansiyon tarzı yapıların köylerde yapılmasının teşvik edilmesi önemli kırsal kalkınma için uygun olacaktır, bu oteller yayla turizmi ve diğer turizm çeşitlerinin de konaklama altyapısını temin edeceklerdir.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Yerel profesyonel av kılavuzu ihtiyacının 10. Bölge Müdürlüğü imkanları ile eğitim yapılarak giderilmesi, eğitilenlerin seyahat acentelerinde staj imkanlarının olması, yabancı dil eğitimini konuşma seviyesinde almaları faydalı görülmektedir,
- Sinop İl Şube Müdürlüğünün yaban hayatı bölümü mezunu personel bakımından güçlendirilmesi,
- Avlaklarda av sayısının artırılması için tabiatda av üretimi metodlarının tatbiki,
- Zorlu kış aylarında av kaynağına yem takviyesinin daha da arttırılması,
- Avlaklarımızın ve av kaynağının fuarlar, yaban televizyonu, av dergileri ve benzeri kaynaklarda tanıtılması, yerli ve yabancı av turizmi acenteleri ile görüşme yapılarak tanıtılması,
- Kırsal kalkınma maksadıyla, av turizmi uygulamalarından yöre insanının daha fazla pay almasına dayalı uygulamanın daha da geliştirilmesi, payın karşılığında yöre insanının av kaynağına müspet fayda temin edebilmesine yönelik düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğü İl Şube Müdürlüğüne yapılması,

Tabiat Gezisi Güzergâhları:

Atlı Tabiat Gezisi Güzergâhları					
İlçe	Rotanın Adı	Bilinirlik	Uzunluk (km)	Görsel Değerleri	Rota Güçlük Sınıflandırması(K olay-Orta-Zor)
Merkez İlçesi	Hamsilos Koyu-Başyoz Burnu Yürüyüş Yolu	T	10	Orman diri örtüsü, Karadeniz kıyı fundalıkları ve akdenizenklavları örnekleri, yalılar kayalık habitatları, sinop manzarası	Orta
	Sarıkum Köyü-Saraycık-Kurtkuyusu-İnceburun	T	15	Orman diri örtüsü, Karadeniz kıyı fundalıkları ve akdenizenklavları örnekleri, yalılar kayalık habitatları, sinop manzarası	Orta
	Keçideresi-Dinamit Deposu-İncirpınarı	T	10	Peyzaj bütünlüğü	Orta
	İncemeydan-Güvenköyü-Salıköyü-Padişah Kesstanesi-Abdurrahman Paşa	T	10	Orman, Peyzaj bütünlüğü ve Padişah Kestanesi Anıt Ağacı	Orta

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

	Rotanın Adı	Bilinirlik	Uzunluk (km)	Görsel Değerleri	Rota Güçlük Sınıflandırması(K olay-Orta-Zor)
	Hamsilos- İnceburun-Sarıkum	T	19	Orman ekosistemi, kıyı ekosistemi, dere ekosistemi, peyzaj bütünlüğü, flora, fauna,kıyı kumulları	Orta
Ayancık İlçesi	İnaltı Şefliği-İnaltı Kanyonları- Dörthavuzlar-İnaltı Mağarası-Akgöl	T	17	Kanyon, Mağara ve Akgöl oluşumu	Zor
Erfelek İlçesi	Tatlıca Şelaleleri	T	13	Orman ekosistemi,flora, fauna,şelale, dere ekosistemi	Orta
Erfelek İlçesi	Erfelek Sorgun Köyü-Isırganlık Tepesi ve Tatlıca Şelaleleri	B	13	Orman ekosistemi, şelale, dere ekosistemi, flora ,fauna	Orta
Boyabat İlçesi	Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı	T	4	Jeolojik oluşum,flora, fauna, kayalık yapı	Orta
Gerze İlçesi	Sorgun Köyü Kelebek Vadisi Şelalesi	B	2	Flora, fauna, orman, dere ekosistemi, şelale oluşumu	Orta

Tabiat Yürüyüşü ve Bisikletli Gezi Güzergâhları

Adı	İlçesi	Bilinirlik
Aklıman mevkii-Hamsilos Koyu Yürüyüş Yolu	Merkez	T
Hamsilos Koyu-Başyoz Burnu Yürüyüş Yolu	Merkez	T
Sarıkum Köyü-Saraycık-Kurtkuyusu-İnceburun	Merkez	T
Balıfakı-Topçuköyü-Abdurrahman Paşa	Merkez	T
İncemeydan-Güvenköyü-Salıköyü-Padişah Kestanesi- Abdurrahman Paşa	Merkez	T
Sarıkum-İncirpınarı	Merkez	T
İncirpınarı-Abalı	Merkez	T

SINOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sarıkum-Büyük Mezarlık	Merkez	T
Veysel-Hamidiye	Merkez	T
Keçideresi-Dinamit Deposu-İncirpınarı	Merkez	T
Kızılcaelma-Soğucalı-Hasandere	Erfelek	T
Çelenköy-Akıllıoğlu Mahallesi-Kurucalı mahallesi-Çelenköy	Erfelek	T
Şelale-Tatlıcak Köyü	Erfelek	T
İncirpınarı-Tatlıcak Şelaleri	Erfelek	T
Erfelek Merkez-Kuztepe-Savutçu Köyü-Kaldırayak-Kınık Mah-Erfelek	Erfelek	T
Oğuzeli-Kirençukuru-Esertepe-Kirençukuru-Eymür	Gerze	T
Salarköyü-Bazalt Kayalıkları	Boyabat	M
Daylı Köyü Kireç Fabrikası-Doğuca Kulesi-Doğuca köyü-Yenice Kerperen	Boyabat	T
Sahil-Çamurca-Çaylıoğlu köyü-Say arkası-İstefan	Ayancık	M
Ayancık-Ünlüce Radar-Cifi-Ayancık	Ayancık	T
İnaltı Mağarası-Karlık Yaylası	Ayancık	T
Akgöl-Duvarsökü	Ayancık	T
Kuşlarbaşı-Çangal-Eski Ayancık Yolu	Ayancık	T
Çangal-Akgöl Çadır Kampı	Ayancık	T
Akgöl-Karlık Tırmanışı	Ayancık	T
Tabiat Yürüyüşü ve Bisikletli Gezi Güzergâhları		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Karadibi Yaylası-Akgöl Parkuru	Ayancık	T
İnaltı Şefliği-İnaltı Kanyonları-Dörthavuzlar-İnaltı Mağarası	Ayancık	T
Kent ormanı-Pazarcık	Ayancık	T
Çatak Kanyonu	Türkeli	T

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Sinop İli Tabiat Yürüyüşleri, Bisikletli ve Atlı Gezi Rotaları SWOT analizi	
Güçlü yönler	Zayıf yönler
- Ormanspor yürüyüş grubunun düzenli olarak halka açık tabiat yürüyüşleri yapmakta olması - Merkez ve ilçelerde rota çalışmalarının devam etmesi, - Yerli turistlerin de artan nispette bu güzergâhları tercih etmeleri, rotalardan duyulan memnuniyet, - Rotaların Sinop ilinin kaynak değerlerini ortaya koymada başarılı olması,	- Rotaların bazıları pek benimsenmemesi, uzun ve yorucu bulunması, - Atlı geziler için köylerde at/katır bulmanın zorluğu, - Tabelalara zarar verilmesi, - Tabela ve işaretlemelerin henüz tamamlanamamış olması, - Köylerde insan kaynağının zayıf olması,
Fırsatlar	Tehditler
- Rotaların tespiti için gönüllü çalışmayı talep eden grupların bulunması, - Bugüne kadar yapılan çalışmalar sebebi ile deneyimlerin bulunması, - Mevcut rotalardan alınan geribildirimler, - Kaymakamların bu tür çalışmaları yapma yönünde istekli olmaları, - Mevcut destinasyonlara rota eklenerek zenginleştirilme imkanı,	- Bisiklet yollarında köpeklerin saldırıları, - Rotalarda katı atıkların sorun teşkil etmesi,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Yaya, Atlı ve Bisikletli Tabiat gezilerine dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha da geliştirilmesi, güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;

- Mevcut başarılı rotalardaki uygulamanın başarı faktörlerinden faydalanarak yeni rotaların da aynı mantıkla yapılması,
- Rotalarda kırsal hayatın değerlerine ve bu kültürün sürekliliğine azami dikkat gösterilerek, kırsal sahalardaki insanlarımızın bu etkinlikten en yüksek seviyede fayda temin etmelerinin sağlanması,
- Mevcut rotalar üzerindeki işaretlemelerin, tabiatın korunmasına ait tanıtıcı düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğüne bağlı birimlerce yapılması,
- Mevcut rotalar üzerinde manzara seyir noktalarında ilgili birimlerce(Kaymakamlıklar, 10. Bölge Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü) seyir terasları yapılması,
- İnsanlarımızın son yıllarda kilo vb. problemleri sebebi ile harekete ihtiyaçlarının olması sebebi ile il-ilçe şehir merkezleri civarında da tabiata gezi gayeli hafta içi ve hafta sonu aileleri ile beraber yürüyecekleri rotaların Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü tarafından meydana getirilmesi, bu rotalarda tabiatı tanıtıcı düzenlemelerin 10. Bölge Müdürlüğüne bağlı birimlerce yapılması,
- Rotalarda güvenliğin temini için özellikle tehlikeli rotalarda erken uyarı, alan kılavuzu vb. hizmetlerin verilmesinin gerektiği, tehlike anında ne yapmaları gerektiği bilgilendirmelerinin yol boyunca yer verilmesi, (ilk yardım bilgileri panosu, ve telefon numaraları vb.),
- Rotalar üzerinde kişilerin satın alma ihtiyaçlarını gidermek üzere köylü vatandaşlarımıza öncelik vererek uygun yerlerde basit satış noktalarının yapılmasının Kaymakamlıklarca gerçekleştirilmesi, bunun kırsal kesimdeki vatandaşlar için faydalı olacağı gibi rota yürüyen/gezen insanlar için de ihtiyaçlarını karşılama şansı verecektir,
- Rota güzergâhları üzerinde uygun yerlere “kuru tuvalet” tabir edilen tuvaletlerin yapılmasının Kaymakamlıklarca gerçekleştirilmesi, 10. Bölge Müdürlüğüne de Mili Parklarda bu uygulamanın gerçekleştirilmesi,
- Bölgesel olarak kaymakamlıklar, belediyeler veya bazı gruplar tarafından tespit edilmiş ve benimsenmiş çok sayıda güzergah olduğu, bunların uygun niteliklere haiz olanların işaretlemelerinin tamamlanması, broşürlerinin basılması işlemlerinin yerine göre Belediye ve Kaymakamlıklarca yapılması,

4.2.5. AVLAKLAR:

Ülkemizin coğrafi yapısı, bitki örtüsü ve yaban hayatı bakımından av turizminin gelişmesine elverişli konumdadır. Ancak av hayvanlarımız, bugün için belirli türler dışında av turizmine sunulabilecek belirli zenginliğe ulaşmış değildir. 199

Av turizmine açılacak avlaklar, Orman bakanlığı Doğa Koruma ve Milli parklar Genel Müdürlüğü tarafından tespit ve ilan edilmektedir. Ülkemizde av turizmi faaliyetleri;

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun “Yerli ve Yabancı Avcıların Av Turizmi Kapsamında Avlanmalarına İlişkin Esas ve Usulleri İçerir Yönetmelik” ve Kanunun 15 ve 32.

maddeleri kapsamında hazırlanmıştır. Sürdürülebilir avcılık ve tabii hayatın korunması ilkelerini gözeterek oluşturulmuştur

Dıranas Devlet Avlağı	Erfelek
Ahmetyeri Devlet Avlağı	Sinop
Suludüz Devlet Avlağı	Gerze
Kabaçam Devlet Avlağı	Boyabat
Sakız Devlet Avlağı	Boyabat
Bürnük Devlet Avlağı	Boyabat
Kömürgölü Devlet Avlağı	Ayancık
Çangal Devlet Avlağı	Ayancık
Kumluk Devlet Avlağı	Ayancık
Kazköy Devlet Avlağı	Ayancık
Çatak Devlet Avlağı	Türkeli
Maruf Devlet Avlağı	Boyabat
Yediçam Devlet Avlağı	Boyabat
Karageriş Devlet Avlağı	Boyabat
Aksu Devlet Avlağı	Saraydüzü ve Durağan
Kabalı Devlet Avlağı	Merkez, Erfelek ve Gerze
Kanlıçay Devlet Avlağı	Gerze ve Dikmen
Göktepe Devlet Avlağı	Dikmen
Aydoğan Devlet Avlağı	Durağan
Adadağı Devlet Avlağı	Durağan

Altinkaya Devlet Avlağı	Durağan
Buzluk Devlet Avlağı	Durağan
İnceburun Devlet Avlağı	Merkez ve Erfelek
Emirli Genel Avlağı	Boyabat
Yemişen Genel Avlağı	Durağan
Aksaz Genel Avlağı	Merkez
Göve Örnek Avlağı	Boyabat, Saraydüzü, Durağan
Zindan Örnek Avlağı	Ayancık

4.2.5.1. Dıranas Devlet Avlağı

2012 yılında 241,306 dekar'dır alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Erfelek İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu avı yapılmaktadır

Şekil 7 Dıranas Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.2. Ahmetyeri Devlet Avlağı

2014 yılında 200,635 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Merkez İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu,avı yapılmaktadır

Şekil 8 Ahmetyeri Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.3. Suludüz Devlet Avlağı

2011 yılında 232,792 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Gerze İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu, çakal avı yapılmaktadır

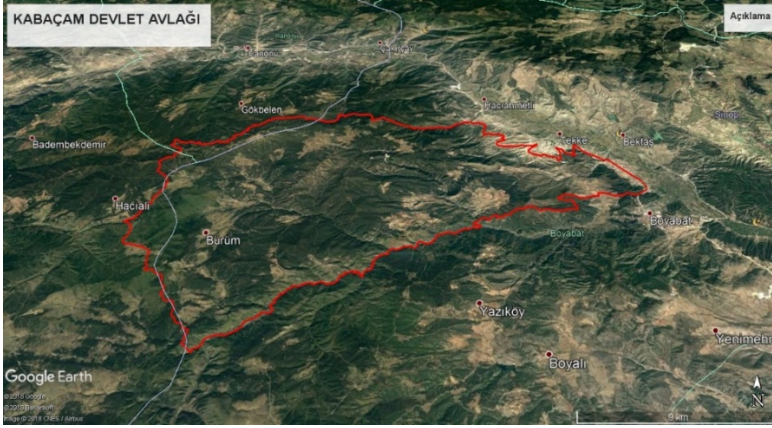

Şekil 9 Suludüz Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.4. Kabaçam Devlet Avlağı

2015 yılında 232,792 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Gerze İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya

Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Keklik, Boz ördek, Yeşilbaş Ördek, Tepeli patka, Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 10 Kabaçam Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.5. Sakız Devlet Avlağı

2015 yılında 298,259 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Keklik, Boz ördek, Yeşilbaş Ördek, Tepeli patka, Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 11 Sakız Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.6. Bürnük Devlet Avlağı

2015 yılında 209,895 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Kınalı Keklik, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini,

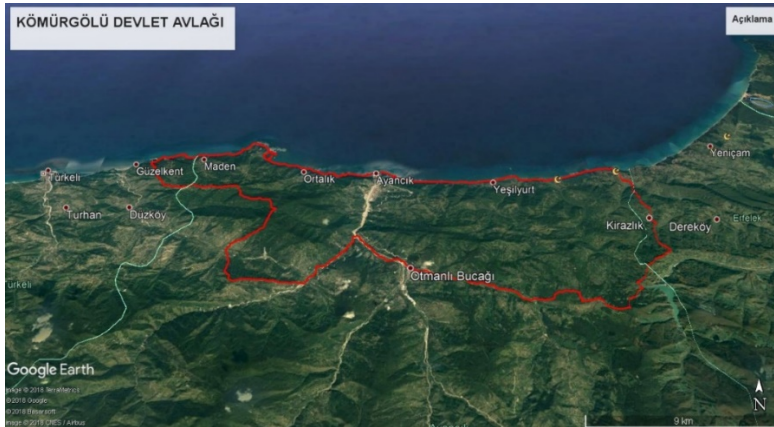
Çeşitli Ördek avı yapılmaktadır.

Şekil 12 Bürnük Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.7. Kömürgölü Devlet Avlağı

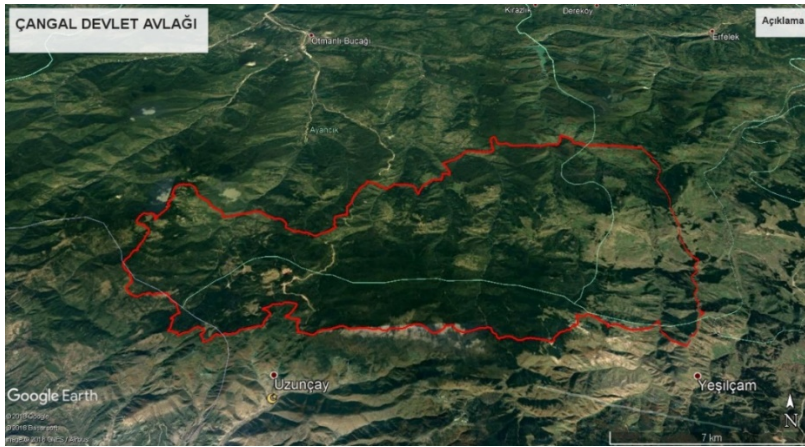
2015 yılında 219,995 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Ayancık İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Tilki, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Bildircin, Yeşilbaş Ördek, Çamurcun, Macar Ördeği, Tepeli patka, Sakarmeke, Kilkuyruk, Karabaş Patka, Elmabaş Patka avı yapılmaktadır

Şekil 13 Kömürgölü Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.8. Çangal Devlet Avlağı

2015 yılında 206,438 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Ayancık İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Tilki, Ağaç sansarı, Karatavuk, Kaya Güvercini avı yapılmaktadır

Şekil 14 Çangal Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.9. Kumluk Devlet Avlağı

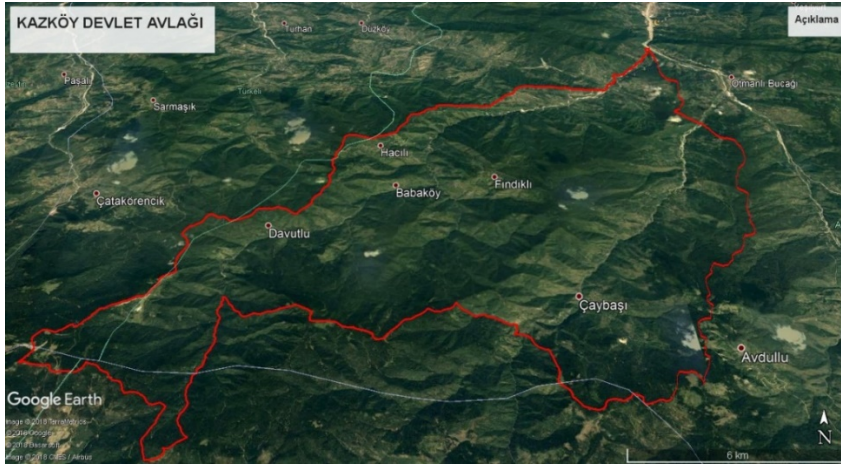
2015 yılında 227,870 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Ayancık İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Tilki, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Bildircin, Yeşilbaş Ördek, Çamurcun, Macar Ördeği, Tepeli patka, Sakarmeke, Kilkuyruk, Karabaş Patka, Elmabaş Patkaavı yapılmaktadır

Şekil 15 Kumluk Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.10. Kazköy Devlet Avlağı

2015 yılında 229,166 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Ayancık İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Tilki, Tahtalı avı yapılmaktadır

Şekil 16 Kazköy Devlet Avlağı Kms

4.2.5.11. Çatak Devlet Avlağı

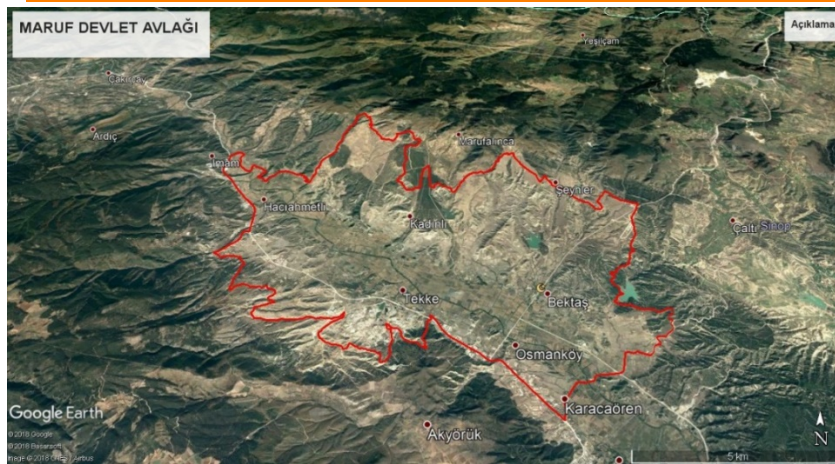
2015 yılında 296,363 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Türkeli İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Tahtalı, Bildircin avı yapılmaktadır

Şekil 17 Çatak Devlet Avlağı Kms

4.2.5.12. Maruf Devlet Avlağı

2015 yılında 87,938 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Tilki, Kaya Sansarı, Karatavuk, Bildircin, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Macar ördek, Yeşilbaş Ördek, Fiyu avı yapılmaktadır

Şekil 18 Maruf Dvelet Avlağı Kmz

4.2.5.13. Yediçam Devlet Avlağı

2015 yılında 217,869 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Tilki, Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Bildircin, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini avı yapılmaktadır

Şekil 19 Yediçam Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.14. Karageriş Devlet Avlağı

2015 yılında 265,797 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Boyabat ve Saraydüzü İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Tilki, Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Bildircin, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Yeşilbaş ve Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 20 Karageriş Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.15. Aksu Devlet Avlağı

2015 yılında 256,090 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Saraydüzü ve Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Tilki, Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Yeşilbaş ve Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 21 Aksu Devlet Avlağı Kmz.

4.2.5.16. Kabalı Devlet Avlağı

2016 yılında 294,932 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Merkez, Erfelek ve Gerze İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Kaya Güvercini, Tahtalı, Bildircin Yeşilbaş Ördek, Çamurcun, Macar Ördeği, Tepeli patka, Sakarmeke, Kilkuyruk, Karabaş Patka, Elmabaş Patka avı yapılmaktadır

Şekil 22 Kabalı Devlet Avlağı Kms

4.2.5.17. Kanlıçay Devlet Avlağı

2016 yılında 234,685 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Gerze ve Dikmen İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Kaya Güvercini, Tahtalı, Bildircin, Yeşilbaş Ördek, Çamurcun, Macar Ördeği, Tepeli patka, Sakarmeke, Kılkuş, Karabaş Patka, Elmabaş Patka avı yapılmaktadır

Şekil 23 Kanlıçay Devlet Avlağı Kms

4.2.5.18. Göktepe Devlet Avlağı

2016 yılında 256,625 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Dikmen İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Keklik, Boz ördek, Yeşilbaş Ördek, Tepeli patka, Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 24 Göktepe Devlet avlağı Kmz

4.2.5.19. Aydoğan Devlet Avlağı

2016 yılında 212,595 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Kınalı Keklik, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Çeşitli Ördek avı yapılmaktadır

Şekil 25 Aydoğan Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.20. Adadağı Devlet Avlağı

2016 yılında 236,020 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Kınalı Keklik, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Çeşitli Ördek avı yapılmaktadır

Şekil 26 Adadağı Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.21. Altinkaya Devlet Avlağı

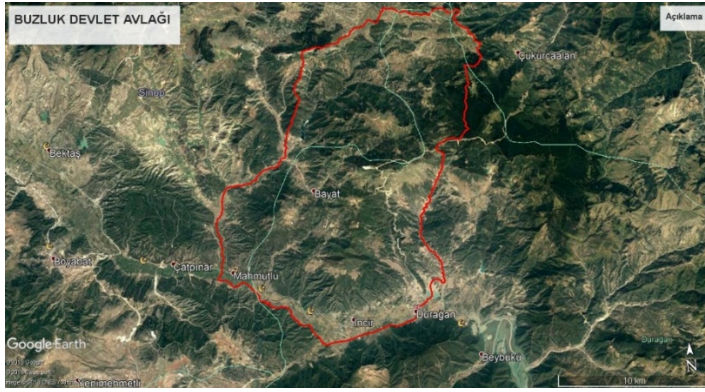
2016 yılında 267,648 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Keklik, Boz ördek, Yeşilbaş Ördek, Tepeli patka, Sakarmekeavı yapılmaktadır

Şekil 27 altinkaya Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.22. Buzluk Devlet Avlağı

2016 yılında 239,139 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Ağaç ve Kaya Sansarı, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Keklik, Boz ördek, Yeşilbaş Ördek, Tepeli patka, Sakarmeke avı yapılmaktadır

Şekil 28 Buzluk Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.23. İnceburun Devlet Avlağı

2015 yılında 273,330 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Merkez ve Erfelek İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Karatavuk, Orman Çulluğu, Üveyik, Kaya Güvercini, Tahtalı, Bildircin, Yeşilbaş Ördek, Çamurcun, Macar Ördeği, Tepeli patka, Sakarmeke, Kilkuyruk, Karabaş Patka, Elmabaş Patka avı yapılmaktadır

Şekil 29 İnceburun Devlet Avlağı Kmz

4.2.5.24. Emirli Genel Avlağı

2014 yılında 31,455 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu avı yapılmaktadır

Şekil 30 Emirli Genel Avlağı Kmz

4.2.5.25. Yemişen Genel Avlağı

2016 yılında 41,059 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Yaban Tavşanı, Çakal, Tilki, Kaya Sansarı, Karatavuk, Bildircin, Orman Çulluğu, Üveyik, Tahtalı, Kaya Güvercini, Macar ördek, Yeşilbaş Ördek, Fiyu avı yapılmaktadır

Şekil 31 Yemişen Genel Avlağı Kmz

4.2.5.26. Aksaz Genel Avlağı

2016 yılında 34,688 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Merkez İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta Yaban Domuzu, Çakal, Karatavuk, Bildircin, Orman Çulluğu, Üveyik, Kaya Güvercini, Tahtalı, Çeşitli Ördek avı yapılmaktadır

Şekil 32 aksaz Genel Avlağı Kmz

4.2.5.27. Göve Örnek Avlağı

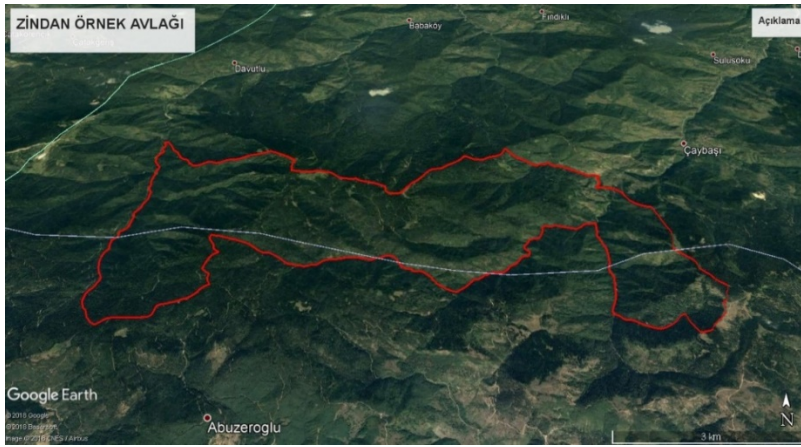
2015 yılında 39,620 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Boyabat, Saraydüzü, Durağan İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu, tilki, tavşan ve keklik avı yapılmaktadır

Şekil 33 Göve Örnek Avlağı Kmz

4.2.5.28 Zindan Örnek Avlağı

2015 yılında 31,830 dekarlık alanda tescil edilmiş olup Sinop ili Ayancık İlçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Avlakta yaban domuzu, tilki, tavşan ve keklik avı yapılmaktadır

Şekil 34 Zindan Örnek Avlağı Km

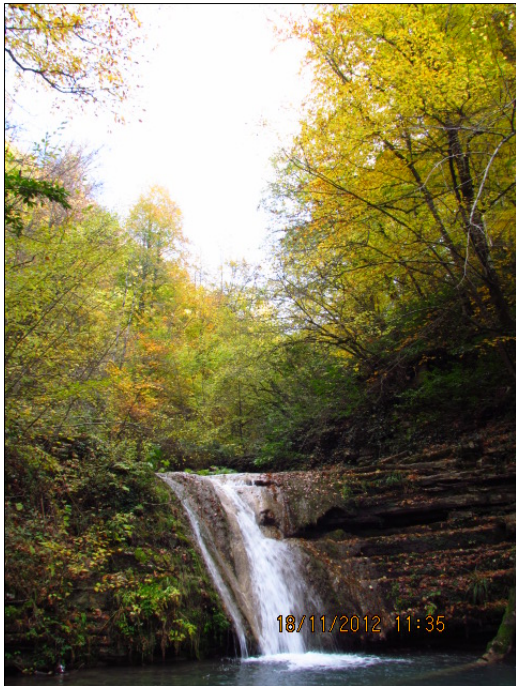
4.3. SİNOP'UN TABİAT TURİZMİ (ARZI) DEĞERLERİ VE BİLİNİRLİK DEĞERLENDİRMESİ

Değerin bilinirliği; Bölgesel seviyede B, Ülke seviyesinde T, Milletlerarası seviyede: M

1-Milli Park ve benzeri sahalar		
Adı	İlçesi	Bilinirlik
Hamsilos Tabiat Parkı	Sinop Merkez İlçe	T
Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı	Erfelek	T
Topalçam Tabiat Parkı	Boyabat	B
Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı	Boyabat	T
Sinop Deniz Milli Parkı /teklif saha)	Sinop Merkez	B
Çatak Kanyonu-Hacıağaç Yaylası Milli Parkı (Teklif Saha)	Türkeli	B
Çatak Kanyonu Tabiat Parkı	Türkeli	T
Hacıağaç Yaylası Tabiat Parkı (Teklif Saha)	Türkeli	
Çangal Tabiat Parkı (teklif saha)	Ayancık	T
Akgöl Tabiat Parkı	Ayancık	B
Dikmen-Durağan Yaylaları (teklif saha)	Dikmen-Durağan	B
Gerze Sorkun Şelaleleri Tabiat Anıtı	Gerze	T
Sarıkom Tabiatı Koruma Alanı	Sinop Merkez	T

Fotoğraf 42 Hamsilos Tabiat Parkı

Fotoğraf 43 Erfelek Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı

Foto: Özlem GÜLNAR

Fotoğraf 44 Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı

(Foto: Boyabat Belediyesi)

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Milli Park ve benzeri sahalara dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

- Sinop'ta geneli ve milli park alanları itibariyle tabiat turizmi henüz taşıma kapasitesine ulaşmamıştır.
- Bu sebeple turizmin geliştirilmesi ve daha da artırılması öngörüsünü karşılayacak artırma imkanı vardır.
- Turizm sahalarımızdaki etkinliklerde tabiatın öne çıkan özelliklerinin daha fazla insanlara sunan sürdürülebilir turizme yönelik uygulamalara ihtiyaç vardır. Bunlardan Hamsilos Tabiat Parkı için Akliman Koyunda marina, yüzen evler yapılması yeni çekim değeri ifade edecektir. (YÜZEN EVLER ve MARİNA),
- Hamsilos'ta aynı sahada deniz etkinliklerinin öne çıkarılması mümkün olup Olimpik Deniz Yarışma Parkurları yapılması da ayrı bir çekim noktası olacaktır.
- Özellikle Hamsilos ria oluşumunda yüksek deniz altı değerlerinin gözlenebilirliği sağlanmak üzere en az 1000m2 taban alanlı su altında bulunacak tamamen camdan deniz altı tabii eğitim merkezi kurulmalıdır. (CAMFANUS),
- Hamsilos sırtında ziyaretçilerin yeme içme gezinme imkanlarını temin etmek amacıyla restaurant, cafe gibi kolaylık tesisleri yapılması gerekmektedir.
- Bisiklet yolları ve patikalarda yürüyüş aktif gezinme imkanlarının oluşturulması gerekmektedir.
- Sarıkum Tabiatı Koruma Alanının Tabiat Parkı'na dönüştürülerek tamamıyla Açık Hava Tabiat Eğitim Merkezi olarak planlanarak bu merkezde sertifikalı tabiat eğitim programlarının oluşturulması tatil-tabiat eğitimi temasıyla insanların tatil yapması ve aynı zamanda tabiat eğitimi almaları sağlanmalıdır. Bu tabiat eğitimleri yaz ve kış dönemleri için ayrı ayrı eğitim programları ile planlanması gerekmektedir. Tabiat eğitimlerinin uygulanması tabiat turizminde ek hareketlilik getireceği ön görülmektedir.
- Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı piknik, tabiat gezisi konseptine uygundur. Buna ek olarak Erfelek İlçesinin gastronomi değerlerinin ilave edilerek ziyaretçilerin daha fazla yöre halkına gelir bırakması sağlanmalıdır. Aynı zamanda Erfelek İlçesinde üzerinde tabii ürünlerin ceviz, turşu, fındık, pekmez, kurutulmuş sebze, kurutulmuş meyve, konserve gıdalar, reçel, vb. ürünlerin turizm pazarında değerlendirmesi turizme ilave değer katacaktır.
- Sinop İlinde Boyabat İlçesinde Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtında taş müzesi yapılması lüzumludur.
- Turizmin ilimizde Sinop merkezden çıkıp ilçelere de yayılma imkanı vardır. Bu maksatla Boyabat İlçesinde bulunan Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı gibi benzer temalı çekim noktalarının oluşturulması sağlanmalıdır.
- Bunun için ilimiz Türkeli ilçesinde Çatak kanyonu adrenalin etkinlikleri maksadıyla Tabiat Parkı olarak tescil edilmesi ve hizmete açılması gerekmektedir.
- Türkeli İlçesi Hacıağaç Yaylası kış turizm teması ve yaz aylarında yaylada konaklama teması öne çıkacağı bir planlama ile ele alınmalıdır. Bu sahalar tabiat parkı-milli park olarak tescil edilmelidir.
- Ayancık ilçesi Çangal mevkiinin tabiat parkı olarak tescili yapılmalıdır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Milli Park ve benzeri sahalara dayalı tabiat turizmi uygulamalarında güçlü yönlerin daha geliştirilmesi, **güçlü yönler ve fırsatlardan yararlanarak zayıflık ve tehditlerin önlenmesine ve tabiat turizminin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar;**

- Ayancık ilçesi Çangal ormanları ve Akgöl atıl olarak durmaktadır. Özellikle Çangal'daki tesislerin yaz-kış konaklamaları ve tabiata yönelik her türlü etkinlik için çok uygundur. Gençlik kampları, yaz okulları burada yapılmalıdır. Miadını doldurmuş eski tesislerin yıkılıp yeni tesislerin yapılması sağlanacaktır.
- Durağan İlçesi Buzluk mağarası ve çevresi Durağan-Dikmen sırtlarındaki yaylalar tabiat gezisine yönelik her türlü imkanı sunmaktadır. Buradaki sahaların Tabiat Parkı olarak ilan edilmesi halinde yatırım yapılması mümkün olacaktır.
- Altinkaya Barajı ve Saraydüzü'nde bulunan Boyabat Barajı sportif balıkçılık için yüksek imkânlar sunmakta olup değerlendirilmelidir. Aynı zamanda kürekle ve yelken yarışları için ideal parkurlara sahiptir. Ankara'daki Çayırhan Barajı örneğinde olduğu gibi ziyaretçiler için baraj gölünde rink şeklinde geziler oluşturulması ile yeni çekim noktası oluşturulacaktır.
- Sinop genel itibarıyla yaban hayatı gözlemi, kuş-kelebek vb tabiat fotoğrafçılığı, tabiat gezisi, trekking, tabiatla bütünleşmiş otantik köylere geziler, yayla gezileri, tabiatla konaklama, denizel etkinlikler yapma gibi yayla-orman-deniz-kültür gibi unsurları birlikte sunan çok değerli kapasiteye haizdir. Bu sebeple mevcut tescilli ve gelişme planları olan sahaların lüzumlu görülmesi halinde plan değişiklikleri yapılarak yukarıda ön görülen tesis ve benzeri kolaylık tesislerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- Tabiat turizmi potansiyeli yüksek olduğu düşünülen tescil edilmemiş sahaların bir an önce tescillerinin ve planlarının yapılarak yatırım programına alınması gerekmektedir.
- Tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış tüm sahaların tabiat yürüyüşü trekkinglerle birbirine bağlanması gerekmektedir.
- İncirpınarı mevkiinden İnceburuna kadar olan Bozburun Yarımadasının kuzey-batı kıyısının ve 2 km.e kadar denizel alanın "SİNOP DENİZ MİLLİ PARKI" olarak tescili önemli ve gerekli görülmektedir.

4.4. SİNOP İLİNDE UYGULANABİLECEK TABİAT TURİZM ÇEŞİTLERİ

4.4.1.Kanyoning

Armutlu Çayı devamı(Türkeli), Gazi Dere Çayı'nın üst bölümü(Boyabat İlçesi Gazi Dere-Tabaklı Köyü üstü), aynı şekilde Altinkaya Barajı (Durağan) ve Boyabat Barajı'nda (Saraydüzü).

4.4.2.Kanyon yürüyüşü

Dereli Köyü-Sorgun Merkez-Güzelyurt arası(Gerze), Ayancık İlçesi İnaltı Kanyonu, Ayancık İlçesi Kepez Kanyonu, Zindan Kanyonu(Ayancık İlçesi Fındıklı-Aktepe arası), Ayancık İlçesi Oluza Kanyonu, Tatlıca Köyü Gürleyik Deresi-Karsu Çayı arası(Erfelek),Çatak Kanyonu(Türkeli), Arın Vadisi(Saraydüzü), Karataş Şelalesi devamı(Durağan İlçesi Kurt Hasan-Erdoğan arası). Boyabat Kalesi mevkiinde

4.4.3.Mağaracılık

Kahramaneli Köyü Mağarası(Gerze), Kirençukuru Köyü Mağarası(Gerze), Ayancık İnaltı Mağarası, Karlık Mağarası(Ayancık), Kaldırayak Köyü Mağarası(Erfelek), Handeresi Mağarası(Türkeli), Türkeli Aydınlar Mağarası, Buzluk Mağarası(Türkeli), Atsökö Mağarası(Türkeli),Arım Kaya Mezarı(Saraydüzü), Durağan Buzluk Mağarası, Terelek Kral Kaya Mezarlığı(Durağan), Ambarkaya Kaya Mezarlığı(Durağan), Durağan Ağaçal Mağarası, Boyabat Kalesi Mağarası.

4.4.4.Tabiat yürüyüşü

İnsanların açık havada yürüyüş yaparken gerek spor, gerekse tabiattan haz alacağı imkanlar (manzara, botanik zenginliği gibi) ve kültürel değerler içeren rotalarda yapılan yürüyüşlerdir.

Aklıman mevkii-Hamsilos Koyu (Merkez), Hamsilos Koyu-Başyoz Burnu (Merkez), Sarıkum Köyü-Saraycık-Kurtkuyusu-İnceburun (Merkez), Balıfakı-Topçuköyü-Abdurrahman Paşa (Merkez), İncemeydan-Güvenköyü-Salıköyü-Padişah Kestanesi-Abdurrahman Paşa (Merkez), Sarıkum-İncirpınarı (Merkez), Keçideresi-Dinamit Deposu-İncirpınarı (Merkez), Kızılcaelma-Soğucalı-Hasandere (Erfelek), Çelenköy-Akıllıoğlu Mahallesi-Kuruçalı Mahallesi-Çelenköy (Erfelek), Şelale-Tatlıcak Köyü (Erfelek), Erfelek Merkez-Kuztepe-Savutçu Köyü-Kaldırayak-Kınık Mahallesi-Erfelek (Erfelek), Oğuzeli-Kirençukuru-Esertepe-Kirençukuru-Eymür-Salarköyü-Bazalt Kayalıkları (Boyabat), Daylı Köyü Kireç Fabrikası-Doğuca Kulesi-Doğuca Köyü-Yenice Kerperen (Boyabat), Sahil-

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Çamurca-Çaylıoğlu Köyü-Say arkası-İstefan-Ayancık-Ünlüce Radar-Cifi-Ayancık (Ayancık), İnaltı Mağarası-Karlık Yaylası (Ayancık), Akgöl-Duvarsökü (Ayancık), Akgöl-Duvarsökü (Ayancık), Kuşlarbaşı-Çangal-Eski Ayancık Yolu(Ayancık), İnaltı Şefliği-İnaltı Kanyonları-Dörthavuzlar-İnaltı Mağarası (Ayancık), Kent Ormanı-Pazarcık (Ayancık), Çatak Kanyonu (Türkeli).

4.4.5.Dağ Bisikletçiliği

Sarıkum-İncirpınarı arası(Merkez), İnceburun-Kurtkuyusu-Sarıkum Köyü arası(Merkez), Görümcek Köyü-Sarımsak Mevkii-Çağlayan Yaylaları arası(Gerze), Acısu çevresi(Gerze), Avlağsökü Köyü-Koççuvaz Köyü-Yemişli Çayı-Gündüzlü Yaylası arası(Erfelek), Ormantepe Köyü-Çayır Köyü-Aydınlar Köyü-Erfelek Merkez, Değirmencili Köyü-Veyssel Köyü-Bektaşğa Köyü arası(Erfelek), Yeniköy-Çobanlar-Dibekli-Ayancık Yolu arası(Erfelek), Ada Dağı Mevkii(Durağan), Buzluk Mağarası-Geyik Ardıcı arası(Durağan), Eski Boyabat –Sinop Yolu arası, Saraydüzü tüm orman yolları, Dikmen tüm orman yolları. İnaltı Kanyonu, Kepez Kanyonu (Ayancık),Çatak Örencik (Türkeli)

4.4.6.Yamaç Paraşütçülüğü

Gerze Yelkentepe, Ayancık Çamurcun-Helaldi arası, Ayancık Aktepe, Ayancık Akkaya(Kepez). Çatak Örencik- Kapıkaya (Türkeli), Boyabat Kalesi Mevkii(Boyabat), Durağan Merkez (Bu alanlar için rüzgar yönü değerlendirmesi yapılmalıdır.)

Fotoğraf 45 Sinop Kıyıları - Zeytin ağaçları

(Foto: Ercan YENİ)

4.4.7.Denizel Değerler

Kıyı yürüyüşleri, koy gezileri, midye toplama gibi faaliyetlerini içerir.

Gerze Bedre mevkiinde kumsal yürüyüşü yapılabilir, balıkçı tekneleri ile Geçirmez-Değirmenler-Yenikent-Kanlıçay'a kadar, Kasımkayası-Bedre Mevkii-Çakıroğlu-Demirci Köyü gezilebilir, Ayancık İstifan(Çaylıoğlu)-Helaldı-Ayvasul Köyü kıyı yürüyüşü, Ayancık İstifan-Maden-Ayvasul Köyü-Gebelit-Karacaköy-Harzana-Teknecik kıyı yürüyüşü, Ayancık Karacaköy'den Sarıkum'a kadar kıyı yürüyüşü, Ayancık Harzana Sahili-Karacaköy Sahili-Ayancık Sahili-Çamurca Sahili-Oluza Kayalıkları-Gelincik Burnu rüzgar sörfü yapılabilir, Ayancık Gelincik Kayalıklarında süngerimsi kayalar bulunmaktadır(Bitki fosilleri barındırmaktadır), Ayancık İstifanda denizaltı gözlemi ve zıpkın balıkçılığı yapılabilir, Türkeli, Helaldı, Güllüsu plajları kıyı yürüyüşü, Helaldı-Türkeli-Güllüsu arası tekne gezisi düzenlenebilir, Dikmen Kanlıçay sahilinde yürüyüş, Sinop Mekez İlçe'nin tüm sahillerinde yürüyüş ve tekne turları yapılabilir. Erfelek Şrefiye Köyü-Karacaköy sahilinde kumsalda yürüyüş yapılabilir.

4.4.8. Dağ-Yayla Gezisi İmkânı

Tatlıcak Mevkii(Gerze), Sarımsak Mevkii(Gerze), Dikmen Mevkii(Gerze), Yamacık Mevkii(Gerze), Tilkilik Yaylası(Gerze), Sökü Yaylası(Gerze), Göldağı Yaylası(Gerze), Sarımsak Yaylası(Gerze), Kızılcalı Yaylası(Gerze), Aktepe Orman Gözlem Kulesi(Ayancık), Karlık Yaylası(Ayancık), Yumacık Yaylası(Ayancık), Yemişli Köyü Yüzbaşı Yaylası(Ayancık), Karaçalı Yaylası(Ayancık Boyabat sınırında), Erfelek Merkez-Şelaleler-Akören Köyü-Kurtköyü-Koççuğaz Köyü-Yemişli Vadisi-Gündüzlü Yaylası-Günpınar Köyü-Ormantepe Köyü'nde son bulan ve Erfelek Tatlıca Şelaleleri'nde konaklamalı-Yemişli Vadisi-Akgöl'de konaklamalı Küre Dağları Milli Parkı'nda son bulacak şekilde gezi yapılabilir, Türkeli Gölet Tepesi, Türkeli Hacıağaç, Atsökö, Araplar, Gökçealan-Karagöz, Göldağ yaylaları, Saraydüzü İlçesi'nde Aksu, Karatepe, Uluköy, Asarcık ve Bahçeköy yaylaları, Durağan İlçesi Buzluk-Tekir- Boz Armut yaylaları, Boyabat Bürnük-Döme-Dodulga yaylaları, Dikmen Guzfındık-Bozarmut-Bardaş-Yummak yaylaları.

4.4.9.Peyzaj Güzelliği/Fotosafari

Hem tabii hem de kültürel değerlerin birbiriyle uyumluluk gösteren değişik peyzajların bütünleştiği görseiliği yüksek yerler.

Gerze Acısu Mevkii, Gerze Sarımsak Mevkii, Gerze Sorgun Şelaleleri, Gerze Tatlıcak Mevkii, Gerze Başsökö Köyü, Gerze Bolalı Köyü, Gerze Görümcek Köyü, Gerze Saray Köyü, Gerze Hacıselli Köyü, Gerze Yamacık Köyü, Gerze Sazak Köyü, Gerze Kirencükuru Köyü, Gerze Avlağsökö Köyü, Ayancık Karlık Yaylası, Ayancık İnaltı Yaylası, Ayancık Kızılcağa Kökleğen Mahallesi, Ayancık İnaltı Ormanları, Ayancık Çangal Ormanları, Ayancık Aktepe Gözlem Kulesi Kepez Akkaya Köyleri Arası, Ayancık Armutluyazı, Ayancık Hacılı-Gökçealan Köyü(Tavaca Mah.), Ayancık Kapıkaya-Hacıağaç-Araplar Yaylası-Handere Mağarası, Ayancık İstefan tarafı, Ayancık Karacaköy-İkisü Geyiktepe'de manzara fotoğrafçılığı, Erfelek İlçesi Çatak Deresi boyunca Sorgun Köyü-Avlağsökö Köyü-Kurtköyü, Erfelek Tatlıca Köyü, Türkeli Çatak-Zindan Ormanları, Türkeli Gölet Tepesi,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Türkeli Hacıağaç Yaylası, Saraydüzü Akbelen Yaylası, Durağan Geyik Ardıcı ve Buzluk Mevkilerinde, Boyabat Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı ve çevresinde, Dikmen Saray Köyü Geriş Mevkii çevresinde, Dikmen Görümcek Köyü çevresi, Dikmen Bozarmut ve Guzfındık yaylaları, Sinop Merkez İlçe’de Sarıkum-İncirpınarı-Bektaşğa Göleti-Aklıman-Aksaz mevkileri.

4.4.10. Sonbahar Fotoğrafçılığı

Gerze Acısu Mevkii, Gerze Sarımsak Mevkii, Gerze Sorgun Şelaleleri, Gerze Tatlıcak Mevkii, Gerze Başsökö Köyü, Gerze Bolalı Köyü, Gerze Görümcek Köyü, Gerze Saray Köyü, Gerze Haciselli Köyü, Gerze Yamacık Köyü, Gerze Sazak Köyü, Gerze Kirencükuru Köyü, Gerze Avlağsökö Köyü, Ayancık Karlık Yaylası, Ayancık İnaltı Yaylası, Ayancık Kızılcağa Kökleğen Mahallesi, Ayancık İnaltı Ormanları, Ayancık Çangal Ormanları, Ayancık Aktepe Gözlem Kulesi Kepez Akkaya Köyleri Arası, Ayancık Armutluyazı, Ayancık Hacılı-Gökçealan Köyü(Tavaca Mah.), Ayancık Kapıkaya-Hacıağaç-Araplar Yaylası-Handere Mağarası, Ayancık İstefan tarafı, Ayancık Karacaköy-İkisü Geyiktepe’de manzara fotoğrafçılığı, Erfelek İlçesi Çatak Deresi boyunca Sorgun Köyü-Avlağsökö Köyü-Kurtköyü, Erfelek Tatlıca Köyü, Türkeli Çatak-Zindan Ormanları, Türkeli Gölet Tepesi, Türkeli Hacıağaç Yaylası, Saraydüzü Akbelen Yaylası, Durağan Geyik Ardıcı ve Buzluk Mevkilerinde, Boyabat Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı ve çevresinde, Dikmen Saray Köyü Geriş Mevkii çevresinde, Dikmen Görümcek Köyü çevresi, Dikmen Bozarmut ve Guzfındık yaylaları, Sinop Merkez İlçe’de Sarıkum-İncirpınarı-Bektaşğa Göleti-Aklıman-Aksaz mevkileri.

Fotoğraf 46 Dikmen Yaylaları

(Foto: Ercan YENİ)

4.4.11.Yaylada konaklama/kamping

Erfelek İlçesi'nde Gebegüney Yaylası ve Tatlıca, Avlağsökö, Kurtköyü, Sorgun köylerinde bulunan eski evlerde konaklama imkanı bulunmaktadır. Hacıağaç(Türkeli), Atsökö(Türkeli), Bahçeköy(Saraydüzü), Uluköy(Saraydüzü), Aksu(Saraydüzü), Akbelen(Saraydüzü), Tekir(Durağan),Karlık (Ayancık), Göldağı (Gerze), Buzluk(Durağan), Bürnük(Boyabat), Döme(Boyabat), Bozarmut(Dikmen) ve Guzfındık(Dikmen) yaylalarında kamp imkanı bulunmaktadır.

4.4.12. Düzenlenmiş Tabiat Gezisi Rotası

Hacıselli'den Yelkentepe'ye kadar yürüyüş(Gerze), Asar zirveden şelalelere iniş yapılabilir(Gerze), Sarnıç Köyü Çalı Mahallesi Asartepesi'ne çıkılıp Sarnıç Köyü'ne inilebilir(Gerze), İnaltı Kanyonu yürüyüşü(Ayancık), Kepez Kanyonu yürüyüşü(Ayancık),

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Ünlüce Köyü'nden Karakavak Dolay Köyü Ayancık'a iniş, Akgöl İnaltı-Karlık Mağarası arası yürüyüş(Ayancık), Yeniköy-Çobanlar-Dibekli-Ayancık Yolu boyunca yürüyüş(Erfelek), Durağan Karataş Şelaleleri akarsu boyunca yürüyüş, Boyabat Salar Köyü-Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı arası yürüyüş, Sinop Merkez İlçe'de Hamsilos-İnceburun-Kurtkuyusu-Saraycık-Sarıkum Gölü güzergâhında yürüyüş.

4.4.13. Tabiata Uyumlu-Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi

Bir tabiata uyumlu binlerce yıl dan günümüze kadar gelmiş hayat tarzının devam ettiği veya geleneksel giysi, alet/edavatların kullanıldığı köyler-otantik yerleşimlere yapılan geziyi ifade eder.

Gerze Başsökö Köyü, Gerze Kızılcı Köyü, Gerze Kirençukuru Köyü, Gerze Avlağsökö Köyü, Gerze Belören Köyü Devret Mahallesi, Gerze Yaykıl Köyü Çakıroğlu Mahallesi, Ayancık Karakestane Değirmenleri, Ayancık Kurtköy'ünde ahşap cami(Erfelek sınırı), Ayancık Armutluyazı (ahşap cami), Ayancık İnaltı Dört H avuzlar mevkiinde 3 adet değirmen, Ayancık Harzana(Eski cami), Ayancık Akkaya Kepez'in üzerinde 4 adet değirmen, Ayancık Zindan'da 3 adet değirmen, Erfelek Hacılar Köyü(ahşap cami), Erfelek Salı Köyü'nde Sökö Mahallesi'nde anıt ağaç(kestane), Erfelek Sorgun-Avlağsökö-Kurtköyü-Horzum köylerinde ahşap evler, Erfelek Tatlıca Şelaleleri(değirmenler), Erfelek Öküz Köyü(ahşap değirmen), Erfelek Sarıboğan-Tombul köylerinde değirmenler, Erfelek Uzungürge Köyü(değirmen), Erfelek Merkez Toplu Mahallesi(Soğurcalı Değirmeni), Türkeli Çatak Örencik-Tacıroğlu Mah. Değirmen güzergahı, Türkeli Çatak-Güney-Gergü Mah. Değirmen güzergahı, Türkeli Düzler Köyü-Yılanlık Mah. Değirmen güzergahı, Türkeli Hamamlı Köyü çevresi(eski hamam), Türkeli Hacıkaya Köyü Kösele Taşı Mah. çevresi(eski cami), Türkeli Çatak Geliş çevresi(eski cami), Türkeli Çatak Güney çevresi(eski cami), Türkeli Satı Köyü çevresi(değirmen), Saraydüzü Arın Vadisi(rum mezarları), Durağan Ulupınar Köyü(tarihi menengiç ağaçları ve tarihi mezarlar bulunmakta), Boyabat Gazidere-Tabaklı ve Arıoğlu köyleri), Dikmen Saray-Yaykın-Kadıbcak-Büyükdağ köyleri.

4.4.14. Pansiyonculuk

Gerze Merkez’de öğrencilere yönelik yapılmaktadır. Ayancık Yeşilyurt Köyü’nde (Yeşilvadi) ve Ayancık merkezde (Yörük pansiyon) yapılmaktadır. Sinop Merkezde ve Akliman Mevkiinde yapılmaktadır.

4.4.15. Kır Havasında Şehir Merkezleri

Gerze Yenikent Köyü, Gerze Karlı Köyü, Gerze Merkez, Ayancık Kumluk Köyü, Ayancık Yenikonak-Babaçay, Ayancık Hatip Köyü, Ayancık Merkez, Erfelek Merkez, Türkeli Merkez, Türkeli Güzelkent, Türkeli Gencek Köyü, Boyabat Kalebağı Mevkii, Dikmen Merkez, Dikmen Çorak Köyü, Sinop Merkez, Sinop Merkez İlçe Akliman Mevkii, Saraydüzü merkez, Durağan Merkez.

4.4.16. Aktif Yaylacılık

Türkeli Atsökö, Hacıağaç, Kapıkaya, Koru yaylaları, Durağan Tekir Yaylası, Durağan Buzluk Yaylası, Boyabat Bürnük Yaylası, Boyabat Döme Yaylası, Boyabat Dodulga Yaylası, Dikmen Bozarmut Yaylası, Dikmen Guzfındık Yaylası, Dikmen Bardaş Yaylası,

4.4.17. Kelebek Gözlemciliği

Kelebeklerin çok yoğun olarak gözlenebildiği veya bir tür kelebeğin yılın belirli döneminde yoğun olarak gözlenebildiği yerlerdir.

Gerze’de şelalelerin bulunduğu alanda, Gerze Sorgun Çayı, Gerze Kahramaneli Köyü, Gerze Sarımsak Çayı boyunca, Gerze Tilkilikaltı Mevkii, Ayancık ormanlarının genelinde, Ayancık Dörthavuzlar Mevkiinde, Ayancık Sekecek Mevkiinde, Ayancık İnaltı Kanyonu çevresi, Ayancık Saray Gölü çevresi, Ayancık Karlık Yaylası’na gelmeden At Avlusu Mevkiinde, Erfelek Isırgan Tepesi(Horum Köyü Davutçu Mah. Üstü), Türkeli Gölet Tepesi,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Türkeli Atsökö Yaylası, Türkeli Kurugöl Yaylası, Hamsilos Tabiat Parkı (Sinop Merkez), Abalı-İncirpınarı-Bektaşğa Köyleri(Sinop Merkez). Boyabat Dıranaz, Durağan Altınkaya Barajı mevkii.

4.4.18. Kuş Gözlemciliği

Gerze Çakıroğlu Mevkii, Gerze Güzrüzvet Köyü(Ovada Töngel Sokağı), Gerze İdemli Mevkii, Gerze Sökü Yaylası, Gerze Sarımsak Çayı, Türkeli sahillerinde, Durağan İlçe Merkezi'nden Gökırmak boyu, Boyabat Cemalettin Barajı ve Gökırmak boyu, Saraydüzü (Boyabat Barajı), Dikmen sahilleri, Sinop Merkez İlçe'ye bağlı Aksaz, Karagöl sulak alanları ve Sarıkum Gölü'nde kuş gözlemi yapılabilir.

4.4.19.Sportif Olta Balıkçılığı

Gerze Gebeçayı Mevkii, Gerze Çıraburnu Mevkii, Gerze Topalhasan Çekeği Mevkii, Gerze Yelken Kayalar Mevkii, Gerze limandaki anafener çevresi, Gerze değirmenler mevkii, Gerze Kargaşa Mevkii, Gerze Karataş Mevkii, Gerze İdemlialtı Mevkii, Gerze Güzrüzvet Burnu, Ayancık Merkez, Ayancık Gelincik Oluza Kayalıkları, Ayancık Köyü(Çinekop, palamut, istavrit, levrek), Ayancık İnaltı Çayı, Ayancık Akgöl, Ayancık İkisu, Ayancık Kumluk Çayı(sazan), Ayancık Çangal arka tarafı ve Bakırlı Zaviye tarafı, Erfelek Dipsizgöl Altınyayla Köyü'nde bulunan göl(çay sazanı), Erfelek Karasu Çayı boyunca, Türkeli Gökçealan Çayı ve şelalelerin bulunduğu yerlerde, Saraydüzü Boyabat Barajı, Saraydüzü Asarcık Barajı, Saraydüzü Kızılırmak boyu, Saraydüzü Akbelen Yaylası Göleti, Durağan Altınkaya Barajı, Durağan Gökırmak boyu, Boyabat Gökırmak boyu, Boyabat Cemalettin Barajı, Boyabat, Bektaş-Eğlence-Maruf-Boyalı göletlerinde, Dikmen Kanlıçay, Dikmen sahillerinde, Sinop Merkez İlçe sahillerinde, Sinop Merkez Karasu Çayı boyunca, Hamsilos Tabiat Parkı(Sinop Merkez), Sinop Demirciköy limanı(Sinop Merkez).

Milli Park vb. Sahalar: Erfelek Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı, Boyabat Topalçam Tabiat Parkı, Çatak Kanyonu Tabiat Parkı, Boyabat Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı,Sorkun

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Şelaleleri Tabiat Anıtı, Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı(Sinop Merkez İlçe), Hamsilos Tabiat Parkı(Sinop Merkez İlçe).

4.4.20. Kış Sporları

Ayancık İlçesi'nde Fındıklı,Aktepe, Zindan Ormanları, Çangal Ormanları ve Yemişli Yaylası'nda kar yürüyüşü yapılabilir. Ayancık İlçesinde Akgöl, İnaltı, Karlık, Arka Yumacık mevkilerinde de kızaklı yürüyüş yapılabilir. Saraydüzü Aksu Yaylası'nda, Sinop Merkez İlçe'ye bağlı Soğuksu Mevkiinde Hacıağaç, Atsöku (Türkeli), Dıranaz-Bürnük (Boyabat) kar yürüyüşü yapılabilir.

4.4.21. Estetik Şelale Bulunan Yerler

Gerze Saklıkent Şelaleleri, Gerze Tatlıcak Şelaleleri, Gerze Kirençukuru altı, Ayancık Oluza, Ayancık Örense Köyü, Ayancık Sekecek Köyü(Aksu Şelaleleri), Ayancık Köse Yakası Köyü Hacıyakası Mevkii Şelaleleri, Ayancık Zindan Mevkii(kanyonda), Erfelek Tatlıca Takım Şelaleleri, Erfelek Hasandere Köyü(2 adet şelale), Erfelek Deli Kızın Şelalesi, Türkeli 101 adet şelale, Türkeli Çatak Örencik, Türkeli Gökçealan, Türkeli Satı Köyü, Türkeli Yeşiloba Mevkii, Durağan Karataş Şelalesi, Durağan Gölalan Şelalesi, Boyabat Bazalt Kayalıkları, Boyabat Kılıçlı Köyü Şelaleleri, Boyabat Çukuran Köyü Şelaleleri.

Fotoğraf 47 Gerze-Sorkun Şelalesi Tabiat Anıtı

(Foto: Mehmet BAKIRCI)

Estetik Göl/Baraj Olan Yerler: Ayancık Akgöl, Ayancık Saraygöl(Karlık Mağarasının altı), Ayancık Kuru Yaylası Gölü, Erfelek Muhsinli Göleti, Erfelek Taşmanlı Göleti, Erfelek

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Gümüşsuyu Göleti, Saraydüzü Boyabat Barajı, Saraydüzü Asarcık Barajı, Durağan İkiz Gölet (ilçe merkezinde), Durağan Karaca Ören Köyü Karaca Ören Göleti, Durağan Altinkaya Barajı(Gökdoğan Köyü), Durağan Yassı Alan Köyü Yassı Alan Göleti, Boyabat Dudulga Barajı, Boyabat Barajı, Boyabat Asarcık Barajı, Sarıkum Gölü(Sinop Merkez İlçe), Nisi Göleti(Sinop Merkez İlçe).

Botanik Gezilerine Uygun Saha: Gerze Saklıkent Şelaleleri, Gerze Tatlıcak Şelaleleri, Gerze Kirencükuru altı, Ayancık Sekecik Köyü, Ayancık Karlık yaylası, Ayancık İstefan ve Harzana Mevkii, Erfelek Isırganlık Tepesi etekleri, Durağan Buzluk Mevkii, Boyabat Bürnük Yaylası, Boyabat Döme Yaylası, Boyabat Kovaçayır Mevkii(Akyörük Köyü devamı), Dikmen Saray Köyü Geriş Mevkii, Dikmen Görümcek Yaylası, Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı(Sinop Merkez İlçe), Hamsilos Tabiat Parkı(Sinop Merkez İlçe), Sinop Merkez İlçe Abalı Köyü çevresi. Hacıağaç, Çatak, Gölet Tepesi (Türkeli)

Tescilli Avlak Sahası: Göve Örnek Avlağı(Saraydüzü-Boyabat-Durağan), Zindan Örnek Avlağı(Türkeli, Ayancık), Dıranaz Devlet Avlağı(Erfelek), Suludüz Devlet Avlağı(Gerze).

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası: Bozburun Yaban Hayatı Geliştirme Sahası(Sinop Merkez İlçe).

Garantili Yaban Hayatı Gözlemi: Ayı, karaca, yaban domuzu gibi hayvanların belirlenen zaman aralığında tatmin edici şekilde gösterilmesini kapsar.

Ayancık Karlık Yaylası Orman Kulesi Saray Gölü çevresi, Ayancık Karakavak Mevkii, Ayancık Ömerdüz Köyü Büyükbbruk Mahallesi, Ayancık Çangal Ormanı, Ayancık Zaviye Tahtalık Mevkii, Erfelek Isırganlık Tepesi Kıran Köyü çevresi, Türkeli İlçesi'nde Atsökö Yaylası, Satı Köyü, Yeşiloba Kuz Köyü, Taçahmet, Yapraklı Mevkileri başta olmak üzere tüm türkeli ormanları, Saraydüzü İlçesi'nde Avluca ve Gölet köyleri civarı, Durağan Ada Dağı çevresi, Boyabat İlçesi'nde Kovaçayır, Sakız Dağı, Kurusaray Köyü civarları.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

İzole İlginç Ekosistemler: Gerze Kirencükuru Köyü Oluklar Mevkii, Gerze Sökü Yaylası-Çakallı Köyü arası, Gerze Saklıkent Şelaleleri, Gerze Tatlıcak Şelaleleri, Ayancık Gelincik Burnu(Kaya ekosistemi), Ayancık Fındıklı Köyü(falezler ve sünger taşı), Ayancık Karlık Yaylası(semender, karınca yuvası), Ayancık İnaltı Kanyonu(kaya ekosistemi), Erfelek Isırganlık Tepesi ve Göldağ Kızılcaelma Köyü(kayın ormanları), Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Erfelek Himmetoğlu Köyü Zıpkın Mahallesi, Türkeli İlçesi'nde bulunan şelalelerin çevresi, Sarıkum Gölü ve kumul alanları(Sinop Merkez İlçe), Akliman sahil kıyı kumulları(Sinop Merkez İlçe), Bozburun Yarımadası Yalıyar Kayalık ve Fundalıkları(Sinop Merkez İlçe).

Suda Garantili Balık İzleme İmkânı: Gerze Gebeçayı Mevkii, Gerze Çıraburnu Mevkii, Gerze Topal Hasan Çekeği Mevkii, Gerze Yelkenkayalar Mevkii, Gerze limanı anafener çevresi, Gerze Değirmenler Mevkii, Gerze Kargaşa Mevkii, Gerze Karataş Mevkii, Gerze İdemlialtı Mevkii, Gerze Gürzüvet Burnu ve Koyu, Ayancık Kepez(Kırmızı Alabalık), Ayancık Sahilleri, Erfelek Karasu Çayı, Türkeli Kırtöz ve Gündoğdu köyleri, Türkeli Gökçealan Çayı, Türkeli sahilleri, Saraydüzü Kızılırmak boyu, Saraydüzü Asarcık ve Boyabat Barajları, Durağan Gökırmak boyu, Boyabat Gazideresi Çayı(Gökırmak kolu), Dikmen Kanlıçay boyunca, Sinop Merkez İlçe'de Sarıkum Gölü kanalları-Hamsilos Tabiat Parkı-Sinop liman içi.

Sualtı Yaşamı Gözleme İmkânı: Sinop Merkez İlçe'ye bağlı Demirciköy limanı civarı, Karakum Mevkii, Hamsilos Tabiat Parkı başta olmak üzere Merkez kıyıları. Ayancık, Türkeli, Gerze İlçeleri kıyılarında gözlem yapılabilir.

Yüksek Falezler: Gerze Hacıselli Mevkii, Gerze Yelkenkayalar, Gerze Şenkayası, Gerze Sazaklı Köyü, Ayancık Çamurcu-Helaldi arası, Ayancık Kapıkayası, Ayancık Aktepe, Ayancık Akkaya(Kepez), Bozburun Yarımadası(Sinop Merkez İlçe), Karakum Mevkii(Sinop Merkez İlçe). Türkeli İlçesi sahili

Bakir Küçük Koylar: Gerze Bedre Mevkii, Türkeli Güllüsü-Helaldi, Sinop kıyıları. Çamurcu, Gebelit (Ayancık)

Ormanaltı Florası Tanımına Gezi İmkânı(mantar vb) : Gerze ormanlık alanlarda kanlıca mantarı, halısaçağı mantarı, geyiksırası mantarı ve kuzugöbeği mantarı görülebilir. Ayancık ormanlık alanlarda dılbıran, fesleğen, yumurta, içikızıl, tefteli, teltel, gürgen, gayıkavurdu, çarık mantarları görülebilir. Erfelek Değirmencili, Şerefiye, Hamidiye, Hasandere köyleri ve Tatlıca Şelaleleri boyunca mantar çeşitleri(sarı mantar, fesleğen, dovaklıca, kanlıca, geyik, dılbıran, saçaklıca, kestane mantarı, cücüle) görülebilir. Tüm Türkeli İlçesi Köyleri'nde ormanlık alanlarda mantar çeşitleri(fesleğen, teltel, cicile, dildirse, geyik mantarı, kayın mantarı, kanlıca, dılbıran) görülebilir. Saraydüzü İlçesi'nde Gölet, Avluca, Bahçeli, Karatepe, Çalca ve Asarcık köyleri çevresinde mantar çeşitleri görülebilir. Durağan İlçesi'nde Ada Dağı, Soyuk Ormanları, Buzluk yaylası, Karataş Ormanları, Tekir Yaylası, Gömlek Ormanları ve Kökler Köyü civarlarında mantar çeşitleri görülebilir. Boyabat İlçesi'nde Bürnük, Döme yaylaları ve Kurusaray mevkiinde mantar çeşitleri görülebilir. Dikmen İlçesi'nde tüm ormanlık alanlarda mantar çeşitleri görülebilir. Sinop Merkez İlçe'ye bağlı Hamsilos Tabiat Parkı, Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı, Abalı-İncirpınarı Mevkiinde mantar çeşitleri görülebilir.

Endemik Bitkilerin Gözlemi: Türkeli Hacıağaç Mevkiinde, Türkeli Gölet Tepesi'nde, Ayancık Karlık, Akgöl, Boyabat Bürük, Dıranaz, Gerze Göladağ yaylası. Hamsilos Tabiat Parkı ve Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı.

Köy Pazarları (dağ meyvelerinden reçel, marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla): Gerze Cuma Pazarı, Gerze Pazartesi Pazarı, Ayancık Kumluk Pazarı, Ayancık Doğanlı Pazarı, Ayancık Pazartesi, Çarşamba, Cuma Pazarları, Erfelek Cuma Pazarı, Türkeli Pazartesi, Perşembe Pazarları, Saraydüzü tüm pazarları, Durağan Tekir Yaylası Pazarı, Durağan Göl Yeri Pazarı(Bafra-Alaçam yolu üzeri), Durağan Kuyu Cuması Pazarı(Ortaköy'de), Boyabat Ekin Pazarı(ilçe merkezinde), Boyabat Yeni Hal Pazarı, Dikmen Cuma Pazarı, Sinop Kadınlar Pazarı.

SINOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Çayır Şeklinde Gruplanmış Dağ Çiçekleri Gezisi : Gerze orman içi açıklıklarda gözlenebilir, Ayancık Sekecek'te okulun arkasında salep türleri görülebilir, Ayancık Aktepe Mevkiinde civan perçemi görülebilir, Ayancık Karlık Göl etrafında görülebilir, Erfelek Isırganlık Tepesi, Erfelek Tatlıca ve Sorgun köyleri başta olmak üzere ilçenin tüm köylerinde, Saraydüzü Aksu-Karatepe-Uluköy-Asarcık-Bahçeköy yaylaları, Durağan İlçesi'nde Buzluk-Tekir-Alınca yaylalarında, Boyabat İlçesi'nde Bürnük ve Döme yaylalarında, Dikmen İlçesi'nde Kadı-Bucak-Saray-Küplüce-Büyükdağ köyleri çevresinde, Dikmen Bozarmut-Guzfındık yaylalarında dağ çiçekleri gezisi yapılabilir. Türkeli Hacıağaç, Çatak.

Tabii Taşlardan Tabiat Tarihi Gezisi: Durağan Köklen Köyü Kemer Mahallesi Terelek Kral Kaya Mezarlığı çevresi, Boyabat Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı.

Gastronomi Gezisi: Ayancık İlçesi'nde keşkek, mısır ekmeği, tirit, kabak böreği, nokul, lokma tatlısı, mamalika, istet, Erfelek İlçesi'nde mantı, mısır çorbası, kara lahana çorbası, kara lahana sarması, ısırgan çorbası, ıslama, köy kahvaltısı(Erfelek Merkez'de Öztürk Restaurant), Türkeli İlçesi'nde düğün çorbası, et yemeği, keşkek, sarma, yoğurtlu patates, lokma tatlısı, sütlaç, piriç böreği, tirit, düğün helvası, kestane böreği, kabak böreği, mamalik, mısır ekmeği, cevizli mantı, tarhana çorbası, keş, balık, Dikmen İlçesi'nde mantı, keşkek, mısır çorbası, tarhana çorbası, sarma, cevizli çörek, üzümlü çörek, ıspanaklı çörek, yumurtalı çörek, tirit, Sinop Merkez İlçe'de mantı türleri, nokul, mamalika, tirit, ıslama, kesme çorbası, tarhana çorbası, balık çeşitleri. Diğer ilçelerde de yöresel yemekler yapılmaktadır.

Dokusu Bozulmamış Kırsal Miras Gezisi(Köyler): Ayancık İlçesi'nde Bakırlı Zaviye, Armutlu Yazı, Ömerdüz köyleri, Türkeli İlçesi'nde Gökçealan Ekze Mah., Satıköyü Satı Mah., Satıköyü Usva Mah., Sarmaşık Köyü, Çatak Güney Gergü Mah., Çatak Örencik Taciroğlu Mah., Erfelek Sorgun Köyü, Himmetoğlu Köyü,Avluğa Sökü, Sarıboğa köyü, Öküz Köyü.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Tabiatta Yapılan Festivaller-Şenlikler-Güreşler: Ayancık İlçesi'nde 15 Temmuz'da Ayçed Derneği tarafından Ömerdüz'de şenlik düzenlenmektedir. Erfelek İlçesi Abdurrahmanpaşa Köyü'nde Hıdırellez şenlikleri düzenlenmektedir. Türkeli İlçesi'nde Tavacı Köyü Tığna Festivali, Yusufu Güreşleri, Satı Köyü'nde Yağmur Duası Şenlikleri yapılmaktadır. Saraydüzü İlçesi'nde Yağmur Duası Şenlikleri yapılmaktadır. Durağan İlçesi'nde Tekir Yaylası Festivali(Alpuan Köyü), Durağan Çerçiler ve Çevre Köyleri Yardımlaşma Derneğince Karakucak Güreşleri, Geleneksel Durağan panayırı(İlçe Merkezi), Yağmur Duası Şenlikleri(Çerçiler Çorak Yüzü Göllü Yaylası ana merkez olmak üzere hemen hemen her köyde yapılmakta) yapılmaktadır. Boyabat İlçesi'nde Boyabat Panayırı(Ekim ayının 3. Haftası), Kalebağı Bahar Şenlikleri(Mayıs ayı içerisinde), Kara Musallı Yayla Şenlikleri yapılmaktadır. Dikmen İlçesi'nde Dikmen İlçe Güreşleri(İlçe Merkezi ve Saray Köyü'nde), İlkbahar yayla şenlikleri, Sinop Merkez İlçe'de Güreş Şenlikleri(Stadyumda) ve Hıdırellez Şenliği(Bektaşğa Mevkii). Merkez Sazlı ve Akbaş Köyü Yağlı Güreşleri, Çakıldak Köyü Karakucak Güreşleri, Bektaşğa Köyü Muhtarlığı Karakucak Güreşleri, Gerze Yakadibi, Yenikent keşkek ve güreş şenlikleri yapılmaktadır. Dikmen Belediyesince düzenlenen yağlı güreşler.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

4.5. SİNOP İLİ ve İLÇELERİNİN ÖNE ÇIKAN TABİAT TURİZMİ DEĞERLERİ MATRİSİ

Tablo 61: Sınop İli ve İlçelerinin Öne Çıkan Tabiat Turizmi Değerleri Matrisi Tablosu

SİNOP İLÇELERİNİN ÖNE ÇIKAN TABİAT TURİZMİ DEĞERLERİ MATRİSİ									
Aktivite/değer	Merkez ilçe	Ayancık	Erfelek	Türkeli	Boyabat	Gerze	Saraydüzü	Durağan	Dikmen
Değerler toplamı	26	34	27	33	32	30	23	28	18
Rafting (R)									
Canoing				X	X		X	X	
Canyoning/kanyon yürüyüşü(C)		X	X	X	X	X	X	X	
Mağaracılık(M)		X	X	X	X	X	X	X	
Dağ bisikletçiliği(DB)	X	X	X	X	X	X	X	X	X

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

SİNOP İLÇELERİNİN ÖNE ÇIKAN TABİAT TURİZMİ DEĞERLERİ MATRİSİ

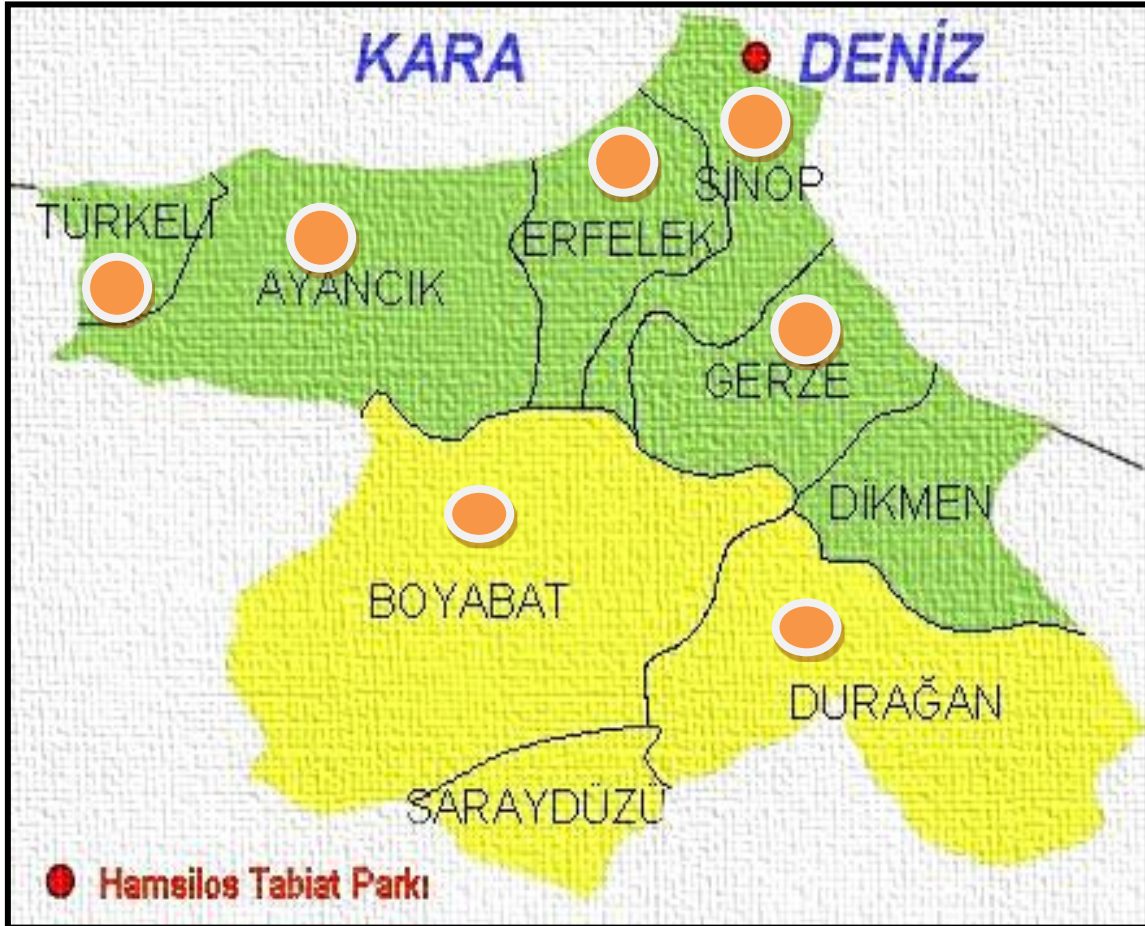
Aktivite/değer	Merkez ilçe	Ayancık	Erfelek	Türkeli	Boyabat	Gerze	Saraydüzü	Durağan	Dikmen
Yamaç Paraşütçülüğü(YP)		X		X	X	X		X	
Denizel değerler (DS)	X	X	X	X		X			X
Dağ-yayla gezisi imkanı (DG)		X	X	X	X	X	X	X	X
Peyzaj güzelliği/fotosafari(PF)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sonbahar Fotoğrafçılığı(SF)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yaylada konaklama/kamping(YK)		X	X	X	X	X	X	X	X
Düzenlenmiş tabiat gezisi rotası(DGR)	X	X	X		X	X		X	
Tabiata uyumlu kırsal miras gezisi(KMG)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pansiyonculuk(P)	X	X				X			
Kır havasında şehir merkezleri(KHŞM)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aktif yaylacılık(AY)				X	X			X	X
Kelebek gözlemciliği imkanı(KeG)	X	X	X	X	X	X		X	
Kuş gözlemciliği imkanı(KuG)	X	X		X	X	X	X	X	X
Sportif olta balıkçılığı imkanı(SOB)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Milli park vb sahalar(MP)	X		X		X				
Milli park vb. nde konaklama(MPK)									
Kış sporları potansiyeli(KSP)	X	X		X	X		X		
Aktif kış sporları merkezi(KSM)									
Estetik şelale bulunan yerler(EŞ)		X	X	X	X	X		X	

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Aktivite/değer	Merkez ilçe	Ayancık	Erfelek	Türkeli	Boyabat	Gerze	Saraydüzü	Durağan	Dikmen
Estetik göl/baraj olan yerler(EGB)	X	X	X		X		X	X	
Botanik gezilerine uygun saha(BOG)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Tescilli avlak sahası (AvS)		X	X	X	X	X	X	X	
Yaban hayatı geliştirme sahası(YHGS)	X								
Garantili yaban hayatı gözlemi(YaHaG)		X	X	X	X		X	X	
İzole ilginç ekosistemler(İE)	X	X	X	X	X	X			
Suda Garantili Çıplak Gözle Balık Gözleme İmkânı(BaGi)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Sualtı Yaşamı Gözleme İmkânı(SuYaGi)	X	X		X		X			
Yüksek Falezler(YF)	X	X		X		X			
Bakir Küçük Koylar(BKK)	X	X		X		X			
Ormanaltı florası tanıma gezi imkânı(Mantar ve benzeri dahil)(OrFTGi)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Endemik Bitkilerin Gözlemi(EBG)	X	X		X	X	X			
Köy Pazarları(Orman meyvelerinden reçel marmelat, kurutulmuş meyve satılması kaydıyla)(KP)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Çayır şeklinde gruplanmış dağ çiçekleri gezisi (görselliği yüksek olacak)(DaÇiG)		X	X	X	X	X	X	X	X
Tabii taşlardan tabiat tarihi gezisi(Gezi sırasında en az 10-15 değişik taş türü ve jeomorfolojik yapılar tanıtılmalıdır)(DTG)					X			X	
Gastronomi gezisi (GG)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dokusu bozulmamış kırsal miras gezisi (köyler)(DBKMG)		X	X	X					
Tabiat da Yapılan Festivaller-Şenlikler-Güreşler	X	X	X	X	X	X	X	X	X

5. SEÇKİN VE YÜKSEK DEĞER TAŞIYAN (X) YILDIZ ALANLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE POTANSİYELİNİ GELİŞTİRME İMKÂNLARININ ORTAYA KONULMASINA İLİŞKİN ANALİZLER

Şekil 35 Sinop'nun tabiat turizmi değerleri öne çıkan ilçeleri

Sinop'un tabiat turizmi yönünden öne çıkan ilçeleri;

- Merkez ilçe, (Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı, Hamsilos Tabiat Parkı)
- Boyabat İlçesi,(Topalçam Tabiat Parkı, Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı)
- Erfelek İlçesi,(Tatlınca Şelalesi Tabiat Parkı)
- Ayancık İlçesi,(Akgöl-Çangal ormanları ve yerleşkeleri, İnaltı mağarası ve Kanyonları, Kepez Çayı Vadisi)

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- Türkeli İlçesi (Çatak kanyonu Tabiat Parkı, Hacıağaç vb yaylalar, Mağaralar)
- Gerze ilçesi (Sorgun Şelaleleri Tabiat Anıtı)olmaktadır.
- Durağan ilçesi: Baraj, dağ ekosistemleri ve otantik doku.

Bu ilçelerde turizm odaklanması ve gelişimi için yapılması gerekenlere geçmeden önce Milletlerarası seviyede önemli olan sahaların özellikleri incelenerek tabiat turizmi konusunda bu sahalardaki deneyimlerin neler olduğu, geliştirilebilmesi için gerekenler, diğer bölgelere yaygınlaştırılması imkanları irdelenecektir.

5.1. SİNOP İLİ VE İLÇELERİNİN KIYASLAMA USULÜ İLE KISA DEĞERLENDİRMESİ (BENCHMARKING ÇALIŞMASI)

Karşılaştırma usulü, kapsam dâhilindeki unsurun benzerleri ve rakipleri ile arasındaki farkı görmesi ve daha ilerlemesine itici güç olması gaye edinilerek verimlilik arttırma usulüdür.

Karşılıklı bilgi alışverişi olarak değerlendirilen bu usulde, kopyalama değil, kendi ürünlerimize yönelik ilham almak, uyarlamak hedeftir. Gelecek eğilimlerini şimdiden görüp, müşterinin isteklerini şimdiden karşılamaya hazırlıklı olmayı gerektirir.

Karşılaştırma yapılan ilçenin/ilin başarılı oluşu hususta takip ettiği yolun ilçemizde/ilimizde alınabilirliği araştırılmaktadır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

BENCHMARKING USULÜ İLE TABİAT TURİZMİ POTANSİYELİ YÜKSEK OLAN BAZI İLÇELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ			
İlçe	Kıyaslanan İl/ilçe	Kıyaslama sebebi,	Örnek Alınacak Deneyim
Merkez	Akçakoca	İklim, tabiat ve şehir yapısı	Sinop deniz ve orman kültürünün orijinallliği ile gelişebilir, bu hali ile Akçakoca'ya benzerliği fazladır, burasının gelişme deneyimlerini kullanmalıdır.
Erfelek	Manavgat	İklim, tabiat	Manavgat şelalesi ve etrafındaki ekoturizm faaliyetleri erfelek için örnek olabilir.
Boyabat	Safranbolu,	İklim, tabiat ve şehir yapısı	Tarihi şehir kültürü ve otantik kırsal yerleşimler konusundaki deneyimleri Boyabat için örnek olabilir.

Sonraki bölümde verilecek tabiat turizmi stratejilerinde yapılan detaylı karşılaştırmaların neticelerine göre stratejik faaliyetler oluşturulmuştur.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

5.2. SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ SWOT ANALİZİ

Sinop Milli Park ve benzeri sahalarına ait SWOT Analizi	
Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
- Hamsilos ve Erfelek TP nin ülkemizde de tanınırlığının olması, - Sinop İl Yönetimi, İlçelerin kamu ve yerel yönetimlerinin tamamının TP için yatırım yapma düşüncesi ve projelerinin olması, - Hamsilos TP'nin Uzun Devreli Gelişme Planının bitirilmiş olması, - TP lerin tümünün ulaşım yönünden avantajlı konumu, - Hamsilos TP'nin geleneksel yerel müşteri kitlesinin olması, - Hamsilos Tabiat Parkı'nın konum olarak uygun yerde kurulu olması, vatandaşlarımıza kamping ve plaj hizmetlerini bir arada verebilmesi, - Hamsilos TP ve Bazalt Kayalıkları TA için, yatırımlarının yapılmakta olması, - Yakında havaalanı bulunması -	- Sinop Şubesinin Müdürlük olarak yetersiz sayıda teknik elemanı olması, - Uzun devreli gelişme planlarının hepsinin tamamlanmamış olması, - Devlete bağımlı kırsal yapı, - TP lerin koruma vazifesi sayısının yetersizliği, - Topalçam TP'nin mesire yeri özelliklerinin olması, cazip özellikler içermemesi, - Topalçam TP'nin biyolojik açıdan az sayıda türe sahip olması, ekosistem olarak çeşitliliğe sahip ve ilginç olmaması, - Topalçam TP'nin eskimiş binalara sahip olması, - Tatlıca Şelaleleri TP'nin saha olarak küçük olması, - Tatlıca TP'nin daha fazla ziyaretçi taleplerine yetecek kadar tesisleşmeye müsait yapısının olmaması, - Tatlıca, Hamsilos TP ile Bazalt TA' nin turizm ve sit alanları ile iç içe olması

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Fırsatlar	Tehditler
- Tatlıca TP'nin takım şelalelerinden oluşması - Hamsilos TP'nin Uzun Devreli Gelişme Planının tamamlanmış olması, - STK destekleri, - Halkın ve yöneticilerin etkin katılımı, - Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın ödenek gönderme yönünde imkanlarının olması, - Coğrafi bilgi sistemlerinin gelişmesi - Ücretsiz/ücretli tanıtım fırsatlarının olması,	- Vatandaşların beklentilerinin bazı bölgelerde yükseltilmiş olması, - Turizm yatırım taleplerinin ölçsüz olması ve muhtemelen yönetim planına aykırı olması, - Beklentilerin gerçekleşmemesi ihtimalinin varlığı, - Yerel yöneticilerin kırsal kalkınmada turizmi gerek ve yeter şart olarak görmeleri, - Korunan sahalara yerel yöneticilerin korunan alan değil de turizm alanı olarak bakmaları

6. SİNOP İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR TABİAT TURİZMİ STRATEJİLERİ

6.1.Gelişme Stratejileri

<u>STRATEJİ:1</u>
“Tabiat turizmi yatırım projelerine uygulanmak için teşviklerin sağlanması ile Sinop’ta turizm sektöründe yatırımların artırılması”
<u>STRATEJİ:2</u>
“Sürdürülebilir tabiat turizmi ürünlerinin, turistik kalkınma sürecinde zarar görmek yerine, faydalı olan yerel çevre, toplum ve yöre kültürüyle uyum içinde işlenmesi”
<u>STRATEJİ:3</u>
“Yüksek potansiyele sahip ilçelerde yerel kalkınmada turizmin güçlü bir araç olarak öne çıkarılması”
<u>STRATEJİ:4</u>
“Ürün çeşitliliğini artırma yoluyla, gelirlerin artırılmasının sağlanması”

6.2.Pazarlama Stratejisi

<u>STRATEJİ:1</u>
“Milletler arası, ülke geneli, bölgesel ve yerel ölçekte markalaşmanın hedeflenmesi, ülke çapında tanıtım ve pazarlamaya ek olarak varış noktaları bazında tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine başlanması”
<u>STRATEJİ:2</u>
“Tabiat turizmi ürünlerinin her bileşeninde toplam kalite yönetiminin, sertifikasyonun etkin kılınması”
<u>STRATEJİ: 3</u>

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

“Toplumun farklı kesimlerine uygun fiyatta, kaliteli turistik ürün alternatiflerinin sunulması, faydalandırmada yüksek ekonomik güç sahibi olmanın gerekmemesi ”

6.3.Ziyaretçi Yönetimi Stratejisi

STRATEJİ: 1

“Koruma ilkeleri ve ziyaretçi yönetim kriterlerinin ile yaygınlaştırılması, bunun yanında, müşteri beklentilerine de dayalı sürdürülebilir ziyaretçi yönetiminin sağlanması”

İzleme ve Değerlendirme Stratejisi (Turizmin etkilerinin ve sürdürülebilirliğin izlenmesi)

STRATEJİ:

“Turizmin etkilerinin izlenmesi için, izleme birimlerince göstergelerden yararlanılması”

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Tabiat Turizmini geliştirme politikalarının; tabiatı ekonomik rant kaynağı olarak görmemesi,
2. Tabiat Turizminden beklentilerin net, uygulanabilir, sürdürülebilir seviyeden daha fazla yükseltilmemesi,
3. Tabiat ile oynanmaması ve karşılıklı zarar görme sonucunun çıkmaması için herkesin tabiatın içinde mesuliyetlerini bilmesi, başkalarına hatırlatması (otokontrol) ve kamu duyarlılığının gelişmesi,
4. Tabiatта yapılan tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması,
5. “Ekoturizm; Tabiat Turizminin alt kümesidir” bu sebeple tabiata yönelik turizm söylemlerinde Ekoturizmden ziyade Tabiat Turizmi kavramının kullanılması,
6. Tabiat Turizminin değerlerinin garanti edilmesi açısından, tabiatı etkileyen yatırımlarda ekosistemin değeri, ekosistem servislerinin değeri, yatırımın maliyeti ve sürdürülebilirliğin maliyeti unsurları kıyaslamasının yapılması, kıyaslamada tabiattan yana hareket edilmesi (tabiata pozitif ayrımcılık yapılması),
7. Tabiat turizmine konu alanların bu planın (Sinop Tabiat Turizm Master Planı) alt planları mahiyetinde alan bazında hazırlanacak Tabiat Turizmi Yönetim Planlarıyla yönetilmesi,
8. Tabiat turizminin de içinde yer aldığı alternatif turizm arayışları gün geçtikçe önem kazanmakta, daha aktif ve eğitici tatiller tercih edilmekte, milli parklar ve diğer korunan alanlara duyulan ilgi artmakta, daha kısa süreli ve küçük gruplar halinde seyahat eğilimleri gözlemlenmektedir. Bu sebeple turizm endüstrisinin sürdürülebilir kalkınma konusunda daha çok mesuliyet alıcı politikalar üretmesi,
9. Turizmin emek sektörü olduğu ve son ürünün yalnızca insan tarafından sağlanabildiğine dikkat edilerek bu konuda kalifiyeliğin eğitim vb. mekanizmalarla geliştirilmesi,
10. Tabiat Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum ve Çalıştayların sıklıkla yapılması, problemlerin ve çözümlerinin tartışılması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

11. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının destekleyeceği öncelikli konular içerisinde kırsal kalkınma boyutu sebebiyle tabiat turizminin de yer alması,
12. Her türlü tabiat turizm aktivitelerin gerçekleştirilmesinde kadınlara önemli rol verilmesi tabiat turizmi uygulamalarında kadınların öncelikli olması ve yüksek oranda kadın aktivitelerinin desteklenmesi, gerekli olup; kadın için ön görülen rolün kadının iş yükünü artırıcı ek yük mahiyetinde olmaması,
13. Tabiat turizmi işletmelerinin kendilerine ziraatsal ya da üretim girdisi sağlayan işletmelerin sürekli gelir paylaşımı açısından koordine ve işbirliği içinde olmalarının desteklenmesi, tedarik zinciri geniş istihdamı sağladığı için gelir paylaşımının geniş kitlelere yaygınlaştırılmasının esas alınması,
14. Bir alanın sahip olduğu kaynaklar, o alanın kalkınması için bir sermaye veya potansiyel oluşturmaktadır. Bu kaynakların analizi de önemli veri ve bilgi oluşturulmasını temin etmektedir. Gelişme planı ve stratejisi için öncelikle kaynak analizi yapılması,
15. Tabiat Turizminin tabii kaynaklara sürdürülebilir ekonomik değer kazandırmanın bir yolu olarak değerlendirilmesi, tabiat etkinliklerinde çok fazla turist fazla gelir anlayışının yerine taşıma kapasitesine uygun sayıda turist, maksimum tabiat deneyimi ve yüksek gelir hedeflenmesi,
16. Tabii ortamlarda karşılaşılan sorunlara tabii çözümler bulunması,
17. Turist için yolda geçen zamanlar istenmeyen ve kayıp süreler olarak görüldüğünden sahanın çekiciliğine rağmen ziyaretçi sayısını düşürebilir. Bu sebeple kolay ve kısa zamanda ulaşılabilirlik, yol üzerinde yeterli yönlendirme ve bilgilendirme imkânlarının olması ve bu hizmetin sürekliliğinin sağlanması,
18. Kıyılardaki koylara karadan patika yollarla ulaşım temin edilmeli aynı zamanda bu sahalarla günübirlik olarak kayık, bot, tekne vb ile de ulaşım imkanının sağlanması, bu ulaşımın paket gezi formatında dizayn edilmesi,
19. Otantik ve geleneksel dokunun mimaride korunması,
20. Yeni yapıların ekolojik mimari yaklaşımıyla taş, ahşap, kerpiç vb. ağırlıklı geleneksel yapı malzemeleri kullanılarak yapı kültürümüze uygun yapıların tabiat turizmi uygulamalarında öne çıkarılması ve bu konudaki iyi uygulamaların örnek alınması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

21. .Tabiat turizm uygulamalarında tesislerin tabiat teması, bitki teması, hayvan teması gibi donatılmalıdır. Örneğin tesislerde kullanılan çarşaf, örtü gibi ürünlerin tabiattan esinlenerek oluşturulan bitki, hayvan, tabiat figürleri ile dizayn edilmesi,
22. Tabii ve kültürel varlıklar o bölgenin imajıyla bütünleşen özel anlamlara sahiptirler. İmaj, sembolik bir hatırlatıcıdır. Örneğin, Sinop İli şelaleleri, tekne modelleri gibi yöreyi hatırlatıcı bir imajların öne çıkarılması,
23. Tabiat turizminde markalaşmanın önemli ve öncelikli hedefler arasında yer alması,
24. Büyük şehirlere göç etmiş fakat yazları memleketine dönerek tatil yapan, yurt dışında çalışan/yaşayan hemşerilerimizin de önemli ve öncelikli turist hedef kitlesi olarak seçilmesi,
25. Üniversite bünyesindeki kulüpler, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar nezdinde yapılacak kamplarda Sinop'u anlatan ve sembolize eden sinemadan tiyatroya, müzikten karikatüre, heykelden teknolojiye yöresel el sanatlarının (gemi modelciliği ve dokuma işleri) atölye uygulamalarıyla zenginleştirilerek tabii alanların çekim merkezi haline getirilmesi,
26. Yapılarda yenilenebilir enerji kaynaklarının (güneş enerjisi, rüzgar enerjisi gibi) kullanımının sağlanması, küresel ısınma tehdidine, tabiatın kirlenmesine, ekolojik ayak izinin büyümesine ve benzeri sorunlara karşı yenilenebilir enerjinin kullanımı, geri dönüşümlü ürünler kullanımı tabiat turizmi uygulamalarında ve turizm desteklemelerinde temel uygulama politikası olması,
27. Kente göç sebebiyle köylerde boş bulunan konaklamaya müsait köy evlerindeki kapasitenin ev pansiyonculuğu, apart şekilde kiralama, devre mülk olarak satış veya kiralama modellerinden biriyle değerlendirilmesi,
28. Pansiyonculuk uygulamalarını desteklemek maksadıyla pansiyonculuk yapılan yerlerde organik ziraat uygulamalarında yöresel ürünlerin geleneksel usullerle üretilmesi,
29. Kente göç olgusu sebebiyle; kırsal alanda tabiat turizmi aktörü olarak vazife alacak insan kaynağı azdır. Planlamalarda bu hususun dikkate alınması önemli olup; köylünün alışık olmadığı fabrikalarda vasıfsız eleman olarak çalışmak yerine tabiat turizmi faaliyetleri kapsamında aktif rol alarak, misafir ev sahibi ilişkisi ile üretimde

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

- yer alması ve gelir elde etmesi sağlanmalıdır. Bu sebeple Sinop'tan İstanbul ve diğer şehirlere göç eden veya halen Sinop'ta olup gelecek planlarını Sinop dışında yapan kişiler için de uygulanabilir girişim alternatiflerinin oluşturulması,
30. Uygulama deneyimi kazanmak ve yöre halkına örnek olması bakımından kamu veya özel girişimci yatırımlarıyla pilot uygulamaların yapılması,
31. Tur operatörlüğünün turist gelmesindeki önemli rolü dikkate alınarak Sinop'ta(il ve ilçelerde) tur operatörlerinin sayısının artırılması için tur operatörlüğüne başlangıç manasında maddi teşviklerin sağlanması,
32. Tabiat Turizmin değerlerinin yüksek olduğu sahalara endüstriyel baskının kontrolü için karar alma mekanizmalarının (Üniversiteler, STK'lar dahil edilerek) eşgüdümün sağlanması,
33. Tabiat Turizminde yönetim mekanizması oluşturulmasında otorite paylaşımının esas olması,
34. Biyolojik çeşitlilik değerlerinin belirlenmesi tabiat turizmi açısından kullanılabilecek alanların ortaya konulması ve haritalandırılması,
35. Kuşları, bitkileri ve diğer yabani canlıları gözlem turizminin en büyük eksikliği bu canlıların yerlerini bulup tanıyacak uzman rehber eksikliği olduğundan bu konuda rehber yetiştirilmesi,
36. Tabiat Turizmine uygun olup; talebin aşırı artabileceği hassas sahalarda öncelikli olarak ele alınmalı ve hassas sahalarda tabiat turizmi bilincinin gelişmesine bağlı olarak sonraki yıllarda kontrollü olarak faaliyete açılması,
37. Sürdürülebilir Tabiat Turizmi; Sinop kırsalında, henüz toprakları kirlenmemiş, kentsel dönüşüme uğrayıp betonlaşmamış, tabii çevresi ve kırsal kültürel dokusunu koruyan yörelerde, sertifikalı organik ziraat üretimi yaparak, otantik mimari ve yerel kültür değerleri ile yaşayan bir anlayışı içermesi,
38. Tabiat Turizminin temel kaynağı olan çevrenin korunması için yerel yönetimlerce yöre insanına tabiat korumaya yönelik çevre bilincini geliştirici eğitim programlarının düzenlenmesi,
39. Tabiat turizmi planlamalarında ve plan uygulamalarında hayvan ve bitkilerin dönemsel ve genel hassasiyetleri temel önemli ilke olarak göz önüne alınacaktır.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

40. Katılımcılık Uygulama Modelinin, özellikle tabiat turizminde daha da fazla öne çıkan temel başarı faktörü olarak ele alınması,
41. Tabiat turizmi uygulamalarında duyarlılığın yaygınlaştırılması ve mesuliyetin paylaşılması için ilgili tüm kurumlar ve yöre halkının birlikte hareket edebileceği ve etkin vazife alacağı otokontrol sisteminin oluşturulması lüzumludur.
42. Tabiat Turizmi uygulamalarının sosyal yapının korunması kaydıyla yöre halkına ekonomik fayda, ekolojik sürdürülebilirlik faydası ve sosyal fayda sağlaması halinde hayata geçirilmesi,
43. Tabiat Turizmi etkinliklerinin tabiatı tanıma ve tecrübe etme üzerinde odaklanması,
44. Tabiat Turizmi etkinliklerinin sürdürülebilirliği ve zenginleştirilmesi için İl düzeyinde kamu, dernekler, üniversitede konu ile ilgili çalışan akademisyenler ve sektör paydaşlarının danışma organı olarak bir çatı altında yer alması,
45. Tabiat Turizmi etkinlikleri çerçevesinde insanda iyilik hali (wellness) programlarının (sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik egzersiz ve fiziksel aktivite, tabii beslenme, psikolojik yaklaşımlar, yoga vb) geliştirilmesi ve uygulanması,
46. Engelliler daha çok imkândan mahrum olduklarından dolayı engellilerle ilgili pozitif ayrımcılık içeren tesisler yapılmalı ve özel tabiat etkileşim mekanizmaları kurulması sağlanması,
47. Günümüzde tabiat yürüyüşü, tabiat fotoğrafçılığı ve kampçılık en talep gören turizm çeşitleri olup; tabiat turizmi arzının orta ve uzun vadede diğer etkinlikleri de içerecek şekilde zenginleştirilmesi,
48. Mevcut Tabiat Turizmi uygulamalarının kırsal kalkınmayı sağlaması ve ekolojik turizm ilkelerine uygunluk yönünden incelenmesi, mümkün olan dönüşüm modellerinin geliştirilerek uygulanması,
49. Sürdürülebilir turizm gelişimi stratejisi (STGS) belirlenirken, bir bölgenin geleceğine ilişkin sürdürülebilir bir mesnet ortaya konulmalı ve yerel halkın katılımının yanı sıra bölgenin kalkınma potansiyelini oluşturan özgün kaynak değerlerinin korunmasına dayalı bir usul izlenmeli,
50. Tabiat turizminde mutlu turist, mutlu turizm işletmecisi ve mutlu yöre halkı, temiz korunmuş ve kaliteli bir çevrenin hedeflenmesi,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

51. Hizmet kalitesinin arttırılması maksadıyla turizm işletmecilerinin periyodik olarak geliştirme (oryantasyon) eğitimlerine tabi tutulması,
52. Sahanın ziyaretçiye sunumunu ve algılanmasını sağlamak üzere tabela, bilgi panosu, broşür, web sitesi gibi kolaylıkların önceden hazırlanması, bunların sahanın tabii dokusunu yansıtan orijinalliğine uygun malzeme, görsel ve metinlerden oluşması,
53. Hediyeelik eşya sektörü yörenin tanıtımında ve yöreye gelir bırakmada öncelikli olarak planlanıp seçkin çok tercih edilen tüm tabii değerlerin bulunduğu yerlerde hediyeelik eşya satış stantlarının oluşturulması,
54. Hediyeelik eşyaların yöresel dokuya uygun ve yöresel tabii değerleri, tabiata dayalı kırsal mirası yansıtıcı özellikler içermesi,
55. İlin tanıtımı gayeli Tabiat Film Festivalleri düzenlenmesi,
56. Sinop'ta bulunan kuş ve kelebek türlerin korunmasına yönelik olmak üzere gönüllük esasına dayalı olarak yerel dernekler ve yerel yönetimlerce etkin çalışmaların yapılması,
57. Yatırım planlamalarında çevresel etkiler yönünden titizlik göstermeleri önemli olduğu gibi turizme etkileri yönünden de değerlendirmenin yapılması, ülkemizde Turizm Etki Değerlendirmesi kavramı gündeme getirilmesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca yönetmelik çalışmalarının yapılması,
58. Son yıllarda ilimizi ziyaret eden yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken kruvaziyer (yolcu gemileri) turizminin tabiat turizm ile zenginleştirilmesi mümkündür. İlimizi kruvaziyer yolcu gemileri ile ziyaret eden turistlerin oluşturulacak programlarla tabiat turizmine katılımlarının sağlanması,
59. İlimizde yapılan adrenalin grubu sporlarının; yarasa uçuş pisti, adrenalin balkonları, tabiat spor performans yarışları, tabiat spor festivalleri, milletler arası kaya tırmanışları ve inişlerinden oluşan eylemler grubundan oluşturulması,
60. Turizm toplam gelirlerinin arttırılması maksadıyla Sinop'ta yapılmakta olan kitle turizmi uygulamalarıyla tabiat turizmi uygulamalarının kombine edilmek suretiyle turistlerin ilimizde kalma sürelerinin arttırılmasını sağlamak için kitle turizmi-tabiat turizmi etkinliklerini içeren turizm destinasyon paketlerini ivedilikle oluşturulması,

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

61. Sinop ilinin turizm potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir. Bunun en büyük sebeplerinden biri ise konaklama imkanlarının kısıtlı olmasıdır. Konaklama sürelerinin az olması, ildeki konaklama imkanlarının dengesiz dağılımı ve aktivitelerin azlığı sebebiyle destinasyonlarının zenginleştirilememesi yüzündendir. Turizm faaliyetlerini geliştirme de öncelikli olarak konaklama imkanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Daha fazla konaklamanın yapılması, kalış gün sayısının artırılması için aktivitelerin artırılması, destinasyonların zenginleştirilmesi ve tanıtımın artırılmasının yanında ev pansiyonculuğu, butik otel, hostel tarzı konaklama imkânlarının da artırılması gerekmektedir.
62. Tabiat eğitimlerinde ekolojik döngüyü ve geri dönüşüm faktörlerini canlı olarak tanıtan simülasyonlar yoluyla anlatılması uygun olacaktır.
63. Acil durum çağrılarına cevap verecek ekipler ve ekipmanlar hazır olarak bulundurulmalı, plan dahilinde kontroller yapılmalı, görülen olumsuzlukların giderilmesi için caydırıcı cezalar uygulanmalıdır.
64. Tabiat ile iç içe olan köylerde tabii ürünlerin üretimi özendirilmeli, tabii ürünlerin sunumuna yönelik olarak gerekirse ambalaj, etiket, pazarlama konusunda destek için projeler üretilerek uygulanması sağlanmalıdır.
65. Tabiat turizmi yaparken bireysel değil bölgesel kalkınmayı da hedeflemektir, Dolayısıyla bölgenin kalkınması anlamını taşır.
66. Sahip olunan bu değerlerin şekil değiştirmemiş olmaları; yani kimliklerini ve tabiiliğini kaybetmemiş olması esas teşkil eder.
67. Mimari açıdan; bölge mimarisinin özelliklerine sadık kalarak restore edildiği ve modern dünya mimarisinin de kullanım kolaylığı imkanlarını taşıyabildiği, gelen turisti sadece konaklama gayeli değil konfor imkanlarının da sunulabildiği uluslararası turizm standartlarını yakalayabilmiş buna karşın ekolojik ayak izi önemsiz seviyede olan tesis. otel. ev pansiyonculuğun geliştirildiği bir eko turizmin sunulabilmesidir.
68. Bölgenin iklim şartları; mevsimsel turizme yönelik faaliyetlerin geliştirilmesini sağlar. Kış mevsiminin yoğun geçtiği bölgelerde kış turizmine yönelik, yaz aylarının yoğun geçtiği bölgelerde de yaz şartlarına yönelik faaliyetler için gerekli şartların

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

oluşturulması önemlidir. Bölge 4 mevsim yaşama imkanı veriyorsa bu açıdan çok daha şanslıdır.

69. Turizm yapılacak olan bölgeye ulaşımın kolaylığı; önemli unsurlardan bir tanesidir. Dünya turizmine de açılmak isteniyorsa bağlı olunan şehirde havaalanının olması, turizm bölgesine kolaylıkla ulaşılacak yol taşımacılığın mevcut olması öncelikli tercih nedenlerindendir.
70. Turizm konusunda bölgede eğitimli ve deneyimli kişi ve kuruluşların önderliğinde; eğitimli ve bilinçli kişilerce uygulanıyor olması, uluslararası en az 1 yabancı dilin bölgede kullanılabiliyor olması gerekli turizm değerlerini yakalayabilmekte çok önemlidir.
71. Turizm bölgesinin şehir ya da bir ilçe merkezine yakınlığı; ihtiyaç duyulduğunda sağlık ve sosyal imkanlara sahip olunabilmesi açısından çok önemlidir.
72. Doğru yapılacak bir turizm planlaması; öncelikli olarak bu unsurları içinde barındırabilen ve henüz kimliğini kaybetmemiş bölgelerin tespitiyle başlamalı ve “bölge-bağlı olduğu ilçe-bağlı olduğu şehir-Türkiye kalkınması” anlayışı içerisinde biran evvel devlet, belediye, üniversite, STK ve ilgili özel ve kamu kuruluşları tarafından, herkesin kendi üzerine düşen vazifeleri biran evvel yerine getirerek elbirliğiyle bölgesel kalkınmayı ve tabiatı korumayı hedeflemelidir.

8. SİNOP TABİAT TURİZMİ ROTALARI

Sinop ili Tabiat yürüyüşü (trekking) aynı zamanda foto/trekking yapılabilecek alanlar konusunda yüksek potansiyele sahiptir.

8.1. İl sportif Turizm Kurulu Komisyonu Tarafından Belirlenen Yürüyüş Rotaları

Yürüyüş Rotaları:

- Sinop Merkez –Akliman-Hamsilos-Akliman (6 Km)/Zorluk Derecesi 1
- Sinop Merkez-Hamsilso-Paykoz Burnu-Hamsilos (12 Km)/ Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez-Hamsilos-İnceburun (14 Km)/ Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez-İnceburun- Sarıkum (13 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez- Sarıkum Gölü Ring (11 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez- Keçideresi-Kumludere (14 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez-Abalı-Bektaşğa Göleti (12 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez- Soğuk Su- Akyayla- Soğuksu (7 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Sinop Merkez- Soğuk Su- Tepe altı (12 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Ayancık İlçesi –Duvarsöku-İnaltı Mağarası (13 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Ayancık İlçesi –Duvarsöku-Akgöl (15 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Ayancık İlçesi -İnaltı Mağarası-Saray Gölü- Akgöl (19 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Ayancık İlçesi –Akgöl-Yumacık Yaylası-Saray Gölü (10 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Ayancık İlçesi-Akgöl-KabakçayırıYaylası-Kayadibi Yaylası-Uzunçay (13 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Ayancık İlçesi –Göldağı-Girpınar (12 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Boyabat İlçesi- Salar Kaya Mezarı- Bazalt Kayalıkları (13 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Boyabat İlçesi - Bazalt Kayalıkları-Fahra –Gazidere tabaklı-Gazidere (11 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Boyabat İlçesi-KirazlıdereKemerı-Boyabat (15 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Boyabat İlçesi-Çukurhan Kalesi-KılıçlıŞelalelsı (13 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Boyabat İlçesi-Çukurhan Çeşnigir Yaylası-Tırnalı (14 Km)/Zorluk Derecesi 2

- Boyabat İlçesi-Bürnük-Yundoluğu Yaylası-Bürnük (8 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Boyabat İlçesi-Kurtlu köy-Kazmasökü (13 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Erfelek İlçesi-Tatlıca Köyü-Tatlıca Takım Şelaleleri (8 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Erfelek İlçesi-Tatlıca Takım Şelaleleri-Erfelek Baraj Gölü (10 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Erfelek İlçesi-Çayır Köy-Kızılcaelma (11 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Erfelek İlçesi-Aydınlar-Domuzlar Dağı-Aydınlar (10 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Erfelek İlçesi-Kuz Mahallesi-Kaldırayak-Erfelek (13 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Erfelek İlçesi-Hasandere-Kurcalı-Hasandere (8 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Erfelek İlçesi-Hamidiye-Bektaşğa Göleti (15 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Erfelek İlçesi-Gebelit Koyu-Anıt kestane (15 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Gerze İlçesi-Yelkentepe-DenizçukuruMahallesi (12 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Gerze İlçesi-Çakallı-Cennet Suyu-Sökü Yaylası-Hızarçayı (7 Km)/Zorluk Derecesi1
- Gerze İlçesi-Pirahmet-Şankayası-Sazak-Ömeroğlu Mahallesi (9 Km)/Zorluk Derecesi 2
- Gerze İlçesi-Tatlıcak-Tırnalı-Yaylacık Yaylası-Tatlıcak(12 Km)/Zorluk Derecesi 3
- Gerze İlçesi-Tek Mezar-Karadağ-Karboğa Köyü(6 Km)/Zorluk Derecesi 1
- Türkeli İlçesi-Hacıağaç Yaylası (Handere)Yaylası-Göldag Yaylası-Kapaklıolul(Çatak) (13 Km)/Zorluk Derecesi 3

8.2. Jeep ve Fotosafari Rotaları: (İl Sportif Turizm Kurulu Kararı)

- ✓ Sinop-İnceburun-Sarıkum-Sinop (42 Km)
- ✓ Boyabat-İsaoğluöleti-Kılıçlı Şelalesi-Çukurhan yaylası-Duvarçam-kirençukuru-Sazak-Acısü-Gerze (73 Km)
- ✓ Durağan-Buzluk Yaylası-Geyikardıcı-Uzunöz-Ahıska-Çağlayan(Tilkilik)Sarımsak-Pirahmet-Gerze (88 Km)
- ✓ Gerze-Boyalı Suludüz-Çukurcalan Yaylası-Kozfındık Yaylası-Bozarmut Yaylası-Dikmen (94 Km)
- ✓ Ayancık-Zaviye-Armutyazı-Kapıkaya-Hacıağaç Yaylası-araplar Yaylası-Koru Yaylası-Gölet Yaylası-Çatak Yaylası-Çatak Kanyonu-Çatak-Gökçealan-Türkeli (135 Km)

KAYNAKLAR

ADALIER Sinem, 2011: K.K.T.C. Üniversiteleri'ndeki Öğrenci Azalışının Giderilmesine Yönelik Bütünleşik Pazarlama İletişimi, 2011.

AFYON Ahmet, YAĞIZ Dursun, 2004: Macrofungi of Sinop Province, Turkish Journal of Botany, 2004.AKPINAR Elif, BULUT Yahya, 2010: Ülkemizde Alternatif Turizm Bir Dalı Olan Ekoturizmi Çeşitlerinin Bölgelere Göre Dağılımı Ve Uygulama Alanları, 20-22 Mayıs 2010.

Aktas Erkan, AKA Asiye, DEMİR Murat Cem, 2006: Kinship (Hemsehri) Associations and Rural Transformation in Turkey, 2006.

Arslan, Neşet, ÖZER Sermin: Tehdit Altında Bir Bitki Gentiana Lutea, Ekolojik Binalar Ve Yerleşimler: 6.

ASLAN Arş.Gör. Zeynep, AKTAŞ Arş.Gör. Gürhan, 1994: Turizm Açısından Çevre Sorunlarına Genel Bir Yaklaşım, Çevre Dergisi Sayı 11, 1994.

BEKARDEŞ Vedat, KETEN Akif, ARSLANGÜNDOĞDU Zeynel, 2007: Karacaların (Capreolus L, 1758) Türkiye'nin Yaban Hayatı Açısından Önemi, 24.07.2007.

BİLGİN Sabri, ÇELİK Ekrem Şanver, 2004: Karadeniz'in Sinop Kıyıları (Türkiye) Yengeçleri, F. Ü. Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi, 16(2), 337-345, 2004.

CEYLAN Doç. Dr. Mehmet Akif, 2010: Türkiye Kıyılarında Üzerinde Şehir Yerleşmesi Bulunan Tombololara Genel Bir Bakış, Marmara Coğrafya Dergisi Sayı 23, Ocak 2011.

ÇAĞLAYAN Eray, LİSE Yıldray, KURT Bahtiyar, 2009: Enhancing Conservation in the West Lesser Caucasus through Trans-boundary Cooperation and Establishing a Training Program on KBA Conservation, 2009.

ÇAKMAK Dr. N. Münci, 2008: Biyolojik Çeşitliliğin Hukuken Korunması Ve Kamu Yararı, 2008.

ÇALI Hasan Hüseyin, 2011: Türkiye'de Kalkınma Ajanslarında Denetim Sorunsalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 15, Sayı 2, 2011.

ÇETİN Barbaros, UYAR Güray, 1997: The Moss Flora of Sinop and Its Environs (Ayancik, Boyabat and Gerze), Turkish Journal of Botany. 1997.

ÇOLAK H.Ebru: Uzaktan Algılamada Risk Analizi.

DİNÇER SEN Saadet, 2010: Turizmin Çevresel Etkileri Ve Bir Çözüm Olarak Ekoturizm, 2010.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

ENGİN İsmail: Sinop'ta Maket Kotra Yapımcılığı.

ESENGÜN Prof. Dr. Kemal, AKÇA Arş. Gör. Hasan, SAYILI Dr. Murat: Dağlık Ve Ormanlık Alanlarda Kırsal Turizm Faaliyeti Ve Sürdürülebilir Kırsal Kalkınma.

GÖNLÜGÜR DEMİRCİ Gamze, 2005: Sinop Yarımadasının (Orta Karadeniz) Mollusca Faunası, 16.05.2005.

GÖRER TAMER Nilgün, 2007: Türkiye'nin Gündemindeki Su Sorunları, 2007.

GÜÇLÜ Yüksel,2010: Sinop-Ordu Kıyı Kuşağında İklim Konforu Ve Deniz Turizmi Mevsiminin İklim Koşullarına Göre Belirlenmesi, Doğu Coğrafya Dergisi, Cilt 15, Sayı 23, 2010.

GÜLBAHAR Onur, 2009: Turizmin Bölgelerarası Gelişmişlik Farklarını Gidermedeki Rolü (Türkiye Örneği), 2009.

GÜVEN Nuray: Türkiye Su Samuru (*Lutra lutra*) Projesi.

Güvenç, Şaban, Öztürk, Şule, Aydın, Seyhan, 2006: Contributions to the lichen flora of Kastamonu and Sinop Provinces in Turkey, 2006.

HANÇERLİOĞULLARI Ömer, AYAN Aybaba, SARIYILDIZ Sezgin, KÜÇÜK Temel, 2013: Sinop-Gerze Termik Santrali Proje'sinin Olası Sonuçları ve Değerlendirmeler, 8-Mar-2013

İbrahim, A. K., KANTAR Faik: Standart Türkiye'de Ekolojik Hayvancılık Potansiyeli ve Geleceği.

İHSAN Ali, ALTIPARMAK Aytekin, 2005: Sosyo-Ekonomik Göstergeler Açısından İllerin Gelişmişlik Düzeyinin Karşılaştırmalı Analizi, Haziran 2005.

İNCEKARA Ümit, MART Abdullah, ERMAN Orhan, 2002: Check list of the Hydrophilidae (Coleoptera) Species of Turkey and a New Record for the Turkish Fauna,TÜBİTAK 03.09.2002.

İZGİ Mehmet Tevfik, 2007:Osmaniye İlinin Turizm Potansiyelinin Bölgesel Kalkınma Politikaları Açısından Değerlendirilmesi Ve Sürdürülebilir Turizmin Gelişimi İçin Bir Model Önerisi, 2007.

KARAÇUHA Ali, GÖNÜLOL Arif, 2007: Sinop-Ayancık Kıyıları Üst-İnfralittoralinin Alg Florası, 2007.

KARADENİZ Vedat, ÇELİKOĞLU Şaban, ALTINBİLEK M. Samet, 2010: Turistik Özellikleri Yönünden İnkumu Rekreatyon Alanı Ve Çakraz Tatil Köyü (Bartın), 2010.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

KARAER Fergan, KUTBAY H.Güray, SAĞIROĞLU SAKA Ayla, 2011: Samsun'un Bitki Biyoçeşitliliği Ve Koruma Alanlarının Ekoturizm Potansiyeli Yönünden Değerlendirilmesi, 2011.

KARAHALİL Uzeyir, KÖSE Selahattin, ÇELİK Durmuş Ali, KÜÇÜMEN Ali, 2011: Köprülü Kanyon Milli Parkı Orman Amenajman Planının Koruma Hedeflerine Göre Modelleme İle Hazırlanması, I. Ulusal Akdeniz Orman ve Çevre Sempozyumu, 26-28 Ekim 2011.

KARAKUZULU Zerrin, 2007: The Relationship Between The Ecological Agriculture And Tourism In Turkey, 2007.

KILIÇ A. Yavuz, 2005: New Additions and Errata to the Checklist of Tabanidae (Insecta: Diptera) Fauna of Turkey, TÜBİTAK 21.02.2005.

KIZILIRMAK İsmail, 2006: Türkiye'de Düzenlenen Yerel Etkinliklerin Turistik Çekicilik Olarak Kullanılmasına Yönelik Bir İnceleme, Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 15, 2006.

KORKUT A., ŞİŞMAN E. E., ERDİNÇ L. Yetim, ÖZYAVUZ M., 2008: Tekirdağ Kıyı Şeridi Alan Kullanımlarının CBS Yardımıyla İrdelenmesi, 2008.

MENTEŞ İsmail, 2009 http://www.kdmp.gov.tr/PAN_Parks_calismalari.pdf

MENTES, İ., 2001, Ilgaz Dağı Milli Parkının Korunan Alan Olarak İrdelenmesi ve. Yönetimi Doktora Tezi, K.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

ÖZBEK Hikmet, SZALOKI Dezso, 1996: A contribution to the knowledge of the Meloidae (Coleoptera) fauna of Turkey along with new records, TÜBİTAK 16.10.1996.

ÖZCAN Selim, 2011: XIX. Yüzyılın Ortalarında Sinop'taki Gayrimüslimlerin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, 2011.

ÖZDEMİR Nebi, 2011: Kent Kültürü, Yerel Medya Ve Kültür Ekonomisi Yerel Medyanın Kent Kültürü Ekonomisi Ve Yönetimi Açısından Önemi, Samsun Sempozyumu 2011.

ÖZDEMİR Ünal, 2006: Amasra'da Turizm ve Çevresel Etkileri, DOĞU COĞRAFYA DERGİSİ Cilt 11, Sayı 15, 2006.

ÖZKUL Emrah, DEMİRER Dilek, 2012: Şehirlerin Turistik Markalaşmasında Kalkınma Ajanslarının Rolü, Bölge Planları Üzerine Bir Doküman İncelemesi, 12-15 Nisan 2012.

ÖZTÜRK Türkay, ÖZER Ahmet, 2008: Sarıkum Lagünü'nde (Sinop) Bulunan Ve Endemik Bir Tür Olan Dişlisazancık Aphanius danfordii (Boulenger, 1890), 2008.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

SIVACI E. Rıdvan, YARDIM Öztekin, GÖNÜLOL Arif, BAT Levent, GÜMÜŞ Fatih, 2008: Sarıkum (Sinop-Türkiye) Lagününün Bentik Algleri, Journal of FisheriesSciences.com, 2008.

SİPAHİLER Füsün, 2012: Five New Species Of Trichoptera With The Faunistic List Of Sinop And Samsun Provinces In Turkey (Glossosomatidae, Philopotamidae, Hydropsychidae, Sericostomatidae), Mun. Ent. Zool. Vol. 7, No. 1, January 2012.

SOYKAN Füsün, 2002: Kırsal Turizm Ve Türkiye Turizmi İçin Önemi, 2002.

ŞEREFOĞLU Coşkun, 2009: Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü- 2007-2013 Yılları Arasında Ülkemizde Uygulanacak Olan İpard Kırsal Kalkınma Programındaki Yeri, Önemi Ve Beklenen Gelişmeler, 2009.

TANKUT Gönül, 2005: Doğal ve Tarihi Çevrenin Korunması: Sorunlar ve Olası Çözümler, Tmmob Şehir Plancıları Odası Yayını, SAYI 31, 2005.

TAŞ Sedat, 2012: Trabzon Ve Ekoturizm: Yerli Ziyaretçilerin Yöreyi Değerlendirmesine Yönelik Bir Araştırma, 2012.

TAŞKIN Ergün, 2005: On the first record of Seirospora giraudyi (Kützinger) De Toni (Rhodophyceae, Ceramiales) from Turkey, E.Ü. Su Ürünleri Dergisi 2005.

TAŞKIN Ergün, ÖZTÜRK Mehmet, KURT Oğuz, AYSEL Veysel, 2001: Three New Records for the Marine Algal Flora of Turkey, TÜBİTAK 2001.

TEK Murat, 2009: Kamu Yatırımlarında Turizmin Yeri, Türkiye Turizm Stratejisi 2023’de Marka Kentler Projesi Eleştirel Bir Değerlendirme, Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 20, Sayı 2, Bahar 169-184, 2009.

TEZCAN Serdar, KARSAVURAN Yusuf, PEHLİVAN Esat, 2011: Some Additional Notes On Apioninae (Coleoptera: Apionidae) Fauna Of Turkey, Mun. Ent. Zool. Vol. 6, No. 2, June 2011.

TIRIL Alpay, 2006: Bir Turistik Çekicilik Olarak Türkiye’nin Biyolojik Çeşitliliği, 2006.

TİMOR Nur Ayşe: Ayancık'ta Şehirleşmenin Yarattığı Mekansal Değişimler, Coğrafya Dergisi 7, 2012.

UZUN Sebahat, UZUN Ali, YILMAZ Cevdet, ZEYBEK Halil İbrahim, 2005: Erfelek Çağlayanları, Sinop, 2005.

ÜSTÜN DEMİRKAYA Fulya, TULUK Ömer İskender, 2012: Eflatun’un “Kurbağa”Sı Sinope’den Sinop’a:Kaynaklara Göre Sinop Kentinin Fiziksel Gelişimi, 2012.

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

YENİ Ercan, 2005: Ölü Ağaç Yönetimi, Çevre ve Orman Şurası Tebliği.

YENİ Ercan, 2005: Bizim Mangrovarımız; Subasar Orman Ekosistemlerinin Karakteristikleri ve Yönetim İlkeleri, Çevre ve Orman Şurası Tebliği.

YENİ Ercan, GÜNEŞ Gül ve ark. 2009: Küre Dağları Milli Parkı Sürdürülebilir Turizm Gelişme Stratejisi (STGS). Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi.

YENİ Ercan 2012: Karadeniz Yağmur Ormanları ve Subasar Ormanlarının Ekosistem Yapısı ve Biyolojik Çeşitliliğinin Mukayesesi, Biyolojik Çeşitlilik Sempozyumu bildirgesi.

YENİ Ercan 2012: Biyolojik Çeşitliliğin Değeri Ve Biyolojik Çeşitlilik Kayıplarının Ekonomik İfadesi. Biyolojik Çeşitlilik Sempozyumu bildirgesi.

YENİ Ercan 2012: Batı Karadeniz’de Ekoturizmin Biyolojik Çeşitliliğe Bağımlılığının

Sebebi Olduğu Ekolojik Sürdürülebilirlik Problemlerine Çözümler.

YILMAZ Ali, ŞAHİN Kemalettin, 2009: Samsun Şehri Ve Yakın Çevresinde Turizm Ve Turist Algılaması, 2009.

YILMAZ Cevdet, 2009: Tarihi Sinop Kalesi Cezaevi, Doğu Coğrafya Dergisi Cilt 14, Sayı 22, 2009.

YÜCEOL Hüseyin Mualla, 2011: Türkiye’de İllerarası İşsizlik Oranı Farklılıkları, Göç ve Ekonomik Kalkınma, Sosyo Ekonomi 2011.

Url-1 <www.ceeol.com>, alındığı tarih 2013.

Url-2 <www.ekoturizmgrubu.org>, alındığı tarih 2013.

Url-3 <www.sciencedirect.com>, alındığı tarih 2013.

<http://www.dogadernegi.org/doganin-korunmasi-icin-dogaya-gidiyoruz.aspx> 2013

www.ormansu.gov.tr

www.dkmp.gov.tr

<http://bolge10.ormansu.gov.tr>

www.kdmp.gov.tr

www.kurepanapark.com

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

www.sinop.gov.tr

www.boyabat.gov.tr

www.duragan.gov.tr

www.ayancik.gov.tr

www.sarayduzu.gov.tr

www.turkeli.gov.tr

www.erfelek.gov.tr

www.gerze.gov.tr

www.dikmen.gov.tr

Ek. Uygulama eylem planı

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiata turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
1	1	Tabiat Turizmi geliştirme politikalarının belirlenmesi,	Tabiat Turizmini geliştirme politikaları tabiatı ekonomik rant kaynağı olarak görmemesi sağlanmış olacaktır. Tabiat Turizminden beklentilerin net, uygulanabilir, sürdürülebilir seviyeden daha fazla yükseltilmemesi sağlanacaktır.	Valilik, Ky, İTM, OSİ, Üni.,	Yöre insanı, turizm paydaşları,	2016						
2	1	Tabiat turizminde tabiatın korunmasının sağlanması için kamu duyarlılığının geliştirilmesi,	Kamu duyarlılığının geliştirilmesi ile tabiatı ile oynanmaması sağlanacaktır.	OSİ, MEM,	Üni.	2016						
3	1	Tabiatта yapılan tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması	Tabiatта yapıла tüm turizm etkinliklerinin gözetlenebilir şeffaflıkta uygulanması ile turizm kalitesi sağlanacak ve turistlerin kaliteli turizm beklentileri karşılanmış olacaktır.	OSİ, işletmeler, KTM, Acenteler	Üni.	2016						
4	2	Tabiat Turizm Master Planının alt planlarının yapılması,	Gelişim planında alınan kararların detaylandırılıp alt planları oluşturacak olan Tabiat Turizm Yönetim Planlarının yapılması ile alan yönetimleri sağlanacaktır.	OSİ, Yerel Yönetimler, İTM,	Üni.	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiî turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
5	1	Atık Yönetim Alt Planı yapılması	Atık yönetim alt planı mevcut ya da turizmden kaynaklanacak atıkların bertarafı ve yönetimi hususlarını düzenleyecektir.	OSİ,İÖ,ÇŞ, Muhtarlar, Belediye Başkanlıkları,	STK'lar,yöre halkı,geri dönüşüm şirketleri , Turizm İşletmecileri(Tİ)	2016						
6	2	Tanıtım ve Pazarlama Alt Planı yapılması	Tabiat turizm değerlerinin pazarlanması için tanıtımı yapılacaktır.	İTM, OSİ, Turizm İşletmecileri(Tİ)	Ün. STK.,	2017						
7	1	Alt Yapının Geliştirilmesi Alt Planı yapılması	Alt Yapının Geliştirilmesi Alt Planının yapılmasıyla alt yapı sorunlarına çözüm getirilecektir.	İÖİ, OSİ, Belediye Başkanlıkları (BB), Muhtarlar (M), Orman İşletmeleri(Oİ)	STK'lar, yöre halkı,	2016						
8	1	Ziyaretçi Yönetim Planı yapılması	Tabiat gezisi yapan ziyaretçilerin, tabiat turistlerinin tabiattaki aktivitelerinin planlanması ve doğru yönlendirilmesi sağlanacaktır.	OSİ, İTM, Oİ, Tur Operatörleri(TO), Seyahat Acenteleri(SA), Turizm İşletmecileri(Tİ)	Ün., STK'lar,	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
9	2	Taşıma Kapasitesinin İzlenmesi Alt Planı yapılması	Taşıma kapasitesi temel sınırlayıcı olduğundan tabiatın korunmasındaki önemli işlevi sebebiyle izleme planı yapılacaktır.	OSİ, İTM, Ün., Oİ, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü (ASHİM), Turizm İşletmecileri(Tİ)	STK’lar, Jandarm a Komutan lığı, Emniyet Müdürlü ğü(EM), M	2016						
10	2	Uygulamaları Kontrol ve Geribildirim Alt Planı yapılması	Uygulamaların planlara uygunluğu ve zamanında yapılmasının raporlanmasına ait çalışma planının içerir.	OSİ, İTM, Ky, Konsey,	ÇŞ,STK’la r, Turizm İşletmeci leri(Tİ)	2017						
11	1	Ürün Geliştirilmesi ve Tasarımı Alt Planı yapılması	Tabiat turizmine sunulacak ürünlerin kırsal kalkınma hedefi doğru kaynak kullanımı, gelir getiricilik ve marka yaratma açısından geliştirilmesi planıdır.	İTM, OSİ,Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası, Ün., TO, SA, Halk Eğitim Müdürlüğü(HEM), Turizm İşletmecileri(Tİ)	Tanıtım Ajansları, Panpark Yönetimi , yöre halkı,STK ’lar	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiî turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
12	1	Kapasite Geliştirme Alt Planı yapılması	Tabiat turizminde rol alacak tüm paydaşların sundukları mal ve hizmet üretiminde kullandıkları; bilgi, donanım, makine teçhizat, hammadde, üretim süreci, tanıtım ve pazarlama mekanizmaları vb. nin geliştirilmesi sağlanacaktır. Bu gelişme büyüme olarak değerlendirilebilir.	İTM, OSİ,Bilim Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası, Ün., TO, SA, Halk Eğitim Müdürlüğü(HEM), Turizm İşletmecileri(Tİ)	Tanıtım Ajansları, Panpark Yönetimi , yöre halkı,STK'lar	2016						
13	2	İletişim Alt Planı yapılması	Gerek ziyaretçilerin zamanının iyi yönetilmesi ve algılamaların artması gerekse yönetim işleyişinin süratli ve doğru olarak yapılmasını, potansiyel ziyaretçilere ulaşılmasını temin edecektir.	OSİ, İTM, M, Ky, BB, STK'lar, Turizm İşletmecileri(Tİ)	ÜN., Bilim Sanayi Müdürlüğü, HEM, ASHİM,G HS,	2017						
14	1	Güvenlik Alt Planı yapılması	Tabiat tehlikelerle dolu olduğundan güvenliğin geniş sahalarda yüksek seviyede sağlanması gayelenecektir.	J, Ky, Oİ, OSİ, AFAD, EM, Sağlık Müdürlüğü(SM), Turizm İşletmecileri(Tİ)	AKUT gibi profesyonelleşmiş STK'lar,	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
15	2	Finans Temini Alt Planı yapılması	Sürdürülebilirliğin temel şartlarından biri finansın temini ve uygun yerlerde kullanımınıdır. Sahaya dışarıdan finansın girmesini temin edecek bir plan yapılacaktır.	OSİ, Ün., İÖİ, Ky, Turizm İşletmecileri(Tİ)	Kalkınma Ajansları (KA), KOSGEB, Bankalar	2017						
16	1	Kaynak Kullanımı Alt Planı yapılması	Kaynaklar; insan kaynağı, tabiatın sunduğu işlenmemiş hammadde ve aynı olarak ifade edilebilecek tabiat turizmi hizmetlerine sunulmak üzere kullanılacak değerlerin planlanmasını içerir.	Orman Bölge Müdürlüğü(OBM), OSİ, yöre halkı, İÖİ, BB, Ky,	Ün, STK'lar,	2016						
17	2	Maliyetleri İzleme Alt Planı yapılması	Mal ve hizmet üretimi sürecinde karlılık, tasarruf, verim, kaynak kullanımında etkinlik hususlarının maliyet/fayda analizlerine tabi tutularak sürekli izlenmesine yönelik planlardır.	İTM, Turizm İşletmecileri(Tİ)	Serbest Mali Müşavirler Odası(SMMMO),	2017						
18	2	Rekabet Edebilmenin Geliştirilmesi Alt Planı yapılması	Üretilen mal ve hizmetlerin rekabet edebilirliği, rekabet stratejileri, fiyat politikaları gibi uygulamaları içerir.	Tİ, İTM, Ky, BB, Ticaret ve Sanayi Odası(TSO),	Ün.,	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiî turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
19	2	Yenilikçilik/ İnovasyon Alt Planı yapılması	Üretilen mal ve hizmetlerin yeni bir anlayış, yaratıcı, pratik, farklılık yaratan şekilde sunulması, bunların üretim sürecinin de aynı şekilde yaratıcı, pratik, farklılık yaratan yeni bir süreçle yönetilmesidir.	TSO, BSTM, Tİ, OSİ, İTM,	Ün.	2017						
20	1	Girişimciliği Geliştirme Alt Planı yapılması	Plan kapasitenin kullanımı için lüzumlu olan girişimcilerin sahaya gelmesini ve saha içerisindeki insanlara iş fikri ortaya konmasını sağlayacaktır. Aynı zamanda finans kaynaklarını saha lehine Harekete geçirecektir.	KA,TSO,TM,BSTM,Tİ, Yöre halkı, KOSGEB, HEM,	ÜN. , Bankalar	2016						
21	2	Ortaklar Arasında Otokontrol ve Hizmet Kalitesini Geliştirme Alt Planı yapılması	Otokontrolün bir araç olarak mal ve hizmet üretiminde kalitenin korunması ve yükseltilmesi için kullanımına yönelik plandır.	Yöre halkı, BB, Ky, M, Tİ,SA, TO, STK'lar,	OSİ,İTM,	2017						
22	2	Toplam Kalite Yönetimi Alt Planı yapılması	Mal ve hizmetlerin çeşitlenmesine müteakip kalitede meydana gelebilecek sapmaların önlenmesi ve kabul görmüş sertifika programlarından kalite sertifikasının sağlanmasına yönelik plandır.	BSTM, TSO, Tİ, Meslek Odaları(MO),OSİ,	Ün.,TUR SAB	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
23	1	Engelli Grupların Hizmete Erişimi Alt Planı yapılması	Engellilerin de sunulan hizmetlerden eşit şekilde yararlanmasını kolaylaştıracak her türlü uygulamaların ortaya konmasına yönelik plandır.	STK'lar, ASHİM, Tİ, BB, İÖİ, OSİ,	Ün.,	2016						
24	1	Kadın Emegini Geliştirme ve Kadının Turizm Gelirinden Daha Yüksek Oranda Pay Almasının Sağlanması Alt Planı yapılması	Kadınların tabiat turizminde aktif rol alması, gelir yönetiminde söz sahibi olması, bireysel gelirlerin artması, buna karşılık sosyal, aile ve kişisel hayatını etkileyecek ek iş yükü altına sokulmamasını temin etmek maksadıyla sürdürülebilir gelir ve iş imkanlarına kavuşturulmasına yönelik bir plandır.	Yöre halkı, Tİ,BSTM, ASHİM, STK'lar, KOSGEB, KA,Ky, BB,	Ün.,Kadı n Dernekle ri,	2016						
25	1	Özel Gruplara çocuk/yaşlı/genç Pozitif Ayrımcılık Uygulamaları Alt Planı yapılması	Engelliler dışında kalan özel grupların(genç, çocuk, yaşlı) sunulan hizmetlerden pozitif ayrımcılık sağlanacak şekilde yararlanmasını kolaylaştıracak her türlü uygulamaların ortaya konmasına yönelik plandır	GSM, MEM,ASHİM,BB ,Tİ,OSİ,iÖİ	ÜN.	2016						
26	1	Av Koruma ve Kontrol Planı yapılması	Av turizmne sunulan veya tabiat turizmi sebebiyle hayatları etkilenebilecek av varlığının sürekliliğinin garanti edilmesi için koruma ve kontrolüne yönelik plandır.	OSİ,Oİ,J,Avcı Dernekleri(AD), Fahri Av Müfettişleri(FAM),	EM, Yöre halkı,	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiatturizm) açısından kapasitelerini geliştirmek

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
27	1	Biyogüvenlik Alt Planı yapılması	Genlerin korunmasına, saha dışına çıkarılmasının önlenmesine yönelik her türlü tedbirin yer alacağı plandır.	OSİ, J, Ün, Gümrük Muhafaza Müdürlükleri(GMM)	STK'lar, yöre halkı, Alan Kılavuzları (AK), Rehberler(R), Ti,	2016						
28	2	Çevresel Etkilerin İzlenmesi Alt Planı yapılması	Turizm uygulamalarının tabiattaki çevresel etkilerinin izlenmesine ve alınacak acil tedbirlere yönelik plandır.	ÇŞ,OSİ,Tİ,BB,iÖİ,Ky,	STK'lar, yöre halkı, AK, R,Ti,	2016						
29	1	Mesuliyet alıcı politikalar üretilmesi	Tabiatın sorumlu kullanımı, taşıma kapasitesinin gözetilmesi, tabiata pozitif ayırım yapılması yönünde ilke, strateji ve kararların oluşturulması	OSİ, Valilikler,Üni. Dernekler , işletmeciler		2016						
30	1	Kalifiyeliğin eğitim vb. mekanizmalarla geliştirilmesi,	Turizmin emek sektörü olduğu ve son ürünün yalnızca insan tarafından sağlanabildiğine dikkat edilerek bu konuda yapılacak olan eğitimlerle kalifiyeliğin geliştirilmesi sağlanacaktır.	OSİ, HEM, Üni		2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
31	1	Tabiat Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum vb. bilgi aktarım ve tartışma mekanizmalarının işletilmesi.	Tabiat Turizmine yönelik Kongre, Konferans, Sempozyum ve Çalıştayların sıklıkla yapılması ile problemlerin ve çözümlerinin tartışılması sağlanacaktır.	OSİ, İTM, Üni.	İşletmeci	2016						
32	1	Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının önceliklerinde tabiat turizminin de yer almasının temini,	Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansının destekleyeceği öncelikli konular içerisinde kırsal kalkınma boyutu sebebiyle tabiat turizminin de yer almasının temini,	KUZKA; OSİ; İTM, Valilik Makamı		2016						
33	1	Tabiat Turizm eğitimi	Yerel halkının tabiat turizmi hakkında eğitimi, Tabiat turizme sunulabilecek ürünlerin geliştirilmesi konusunda eğitilmesi. Bu konuda plan süresince en az 25 kurs açılarak toplam 450 kişinin eğitilmesi	İTM, OSİ,	Belediye, muhtarlıklar, STK'lar	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
34	1	Tabiat urizmi Konseyi ve Tabiat Turizm-Ekoturizm Dernekleri Kurulması	Tabiat turizm hedef birliğinin sağlanması, İşbirliği için sözleşme imzalanması	İTM, Kişiler, Özel girişim	Muhtarlıklar, belediyeler, KY	2016						
35	1	Hizmet ve Ürün kalitesinin geliştirilmesi, işletmecilerin oryantasyon eğitimine tabi tutulması,	Tabiat turizmi hizmetlerinin kademeli olarak geliştirilmesi için bir yerel nitelikler standardı oluşturulması, Geleneksel köy evlerinin pansiyona dönüştürülmesi projelerinin yapılması, Geleneksel düğün kompozisyonunun canlandırılması /yaygınlaştırılması, Plan dönemi sonunda standartlara uygun en az 130 adet ev pansiyonu oluşturulması	KY, İTM, OSİ, İÖİ, B Özel girişimciler,	Belediyeler, muhtarlıklar,	2016						
36	1	Tabiat koruma eğiticileri yetiştirmek	Tabiat eğitimi için vazife alacak eğitimcilerin eğitilmesi, plan dönemi içinde 30 adet eğitici eğitmek,	OSİ, ÜNİVERSİTELER	TUBİTAK, WWF-Türkiye, TEMA Vakfı, DKMPGM	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek												
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
37	1	Tabiat Turizminde aktif rol alacak insan kaynağının artırılması ve geliştirilmesi	Göç sebebiyle genç insanların şehirde olması, tabiat turizmi için gerekli insan kaynağını öncelikle şehirlere göç etmiş olan yöre insanlarından temin edilmesi gerekir. Bu maksatla girişim fikirleri, finans destekler ve tanıtım politikaları uygulanacaktır.	BŞD, İTM, Ky , BB, OSİ, Yöre halkı, KA, KOSGEB, Tİ,M,	STK’lar	2016						
38	1	Yöre halkının tabiat eğitimi	Tabiatı anlatmak için yöre halkın eğitilmesi, ayrıca çocukların eğitimi, Plan dönemi boyunca 3500 yetişkin, 4000 çocuğa tabiat eğitimi verilmesi,	OSİ; ÜN, KY, HEM	Muhtarlıklar, belde belediyeleri,	2016						
39	2	Gönüllülük sisteminin oluşturulması	Tabiat gönüllülerinin seçimi Plan dönemi boyunca her ilçede 15 er adet gönüllü seçilmesi	OSİ, ÜN, KY, B	WWF, TEMA	2016						
40	3	Deneyim paylaşımı	Deneyim paylaşım programları oluşturulacaktır, kıyaslama bölgeleri ile ve ülke düzeyinde deneyim paylaşımı için 10 adet karşılıklı gezi düzenlenecektir.	Yöre halkı, KY, İTM, İÖİ, Özel girişimciler		2017						

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek											
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı
							2016	2017	2018	2019	
41	2	Rehber eğitimi	Sinop genelindeki alanlara yönelik tamamı yöre halkından olmak üzere plan döneminde 50 adet Alan Klavuzu yetiştirilmesi	OSİ, ÜN, B, Ky, MEM	WWF TEMA	2017					
42	2	Haritaların oluşturulması	Ekoturistler için rotaların yer aldığı haritaların oluşturulması ve basımı,	İTM, OSİ, KY, İÖİ	WWF	2016					
43	2	İlgi gruplarının eğitimi	Hedef birlikteliği için ilgi gruplarının worshoplarla, toplantılarla hedeflere yönlendirilmesi, hedef birliğinin sağlanması 11 yıl boyunca, her yıl 1 workshop düzenlenecektir.	İTM; OSİ; VALİLİK, KY B	belediyeler	2016					
44	2	Üniversitelerle işbirliği	Her türlü faaliyetin planlanma, geliştirme ve uygulama safhalarında Sinop içinde ve yakınındaki üniversitelerden bilimsel destek alınması için işbirliği yapılacaktır,	OSİ, İTM,	Dernekler	2016					
45	1	Yöre halkı için profesyonel av kılavuzu eğitimi	Av turizmine profesyonel yaklaşım sağlanacaktır. Kırsal kalkınmaya yardımcı olmak amacıyla yöreden istihdam sağlanacaktır.	OSİ,HEM,ÜN ,		2016					

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek											
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı
							2016	2017	2018	2019	
45	2	Adrenalin grubu sporlarının geliştirilmesi,	İlimizde yapılan adrenalin grubu sporları; yarasa uçuş pisti, adrenalin balkonları, tabiat spor performans yarışları, tabiat spor festivalleri, milletler arası kaya tırmanışları ve inişlerinden oluşan gruplardır.	OSİ,GHSM, STK'lar,BB,	Ün, Yöre halkı	2017					
46	3	Yabancı dil eğitimi	Yabancı ziyaretçilerle iletişim sağlanacaktır.	OSİ, HEM, ÜN.		2016					
47	1	Kurtarma Timlerinin kurulması	Dağ, kanyon ve mağara kurtarma Timlerinin kurulması sonucunda ziyaretçilerin güvenliği sağlanacaktır.	OSİ, AFAD, Kaymakamlıklar		2016					
48	1	İlimiz Türkeli ilçesinde Çatak kanyonu, Hacıağaç Yaylası tabiat parkı-milli park olarak tescil edilmesi,	Türkeli ilçesinde Çatak kanyonu adrenelin etkinlikleri maksadıyla Tabiat Parkı olarak tescil edilmesi ile hizmete açılmış olacaktır. Ayrıca yine	OSİ,	Üni.	2016					
49	1	Mevcut tescilli ve gelişme planları olan sahaların plan değişikliklerinin yapılması,	Sarıkum Tabiat Parkının alanının genişletilmesi ve konaklama imkanının sağlanması gerekmektedir. Bu saha sağlık turizm hava değişimi için çok uygundur. yürüyüş ve tabiat sporları ve tabiat eğitimi öne çıkarır şekilde uzun devreli gelişme planı revizyonu gereklidir.	OSİ, yerel yönetimler, girişimcciler, Dernekler	Üni.	2016					

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

1. KAPASİTE GELİŞTİRME Gaye: ilgili paydaşların turizm(tabiat turizm) açısından kapasitelerini geliştirmek											
Eylem no	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı
							2016	2017	2018	2019	
50		Biyosfer rezervleri oluşturulması,	Tabiat korumada etkin bir yönetim modeli olan biyosfer rezervi yönetiminin Hamsilos Tabiat Parkı, Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı, Tatlıca Şelaleleri Tabiat Parkı ve Bozburun Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Koruma alanlarını kapsayacak şekilde bir sahada uygulamak üzere Hamsilos-Sarıkum-Bozburun-Tatlıca Biyosfer Rezervi adı altında ilan edilmesi sağlanacaktır.	OSİ,OBM,Kamu Kurumları, Yöre halkı,UNESCO Türkiye Temsilciliği, Yerel Yönetimler	STK'lar	2017					
51	1	Yeni tescil edilecek olan tabiat parkı, milli park gibi sahaların uzun devreli gelişme planlarının ve yönetim planlarının yapılması,	Bu master planda tescil edilmesi ön görülen tabiat parkı, tabiat anıtı, milli park, biyosfer rezervi gibi sahaların gerekli planları, uzun devreli gelişme planları ve yönetim planları ile alt planlarının yapılmasıdır.	OSİ, OBM, Yerel yönetimler	Üni. Dernekler	2016					
52	1	Tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış tüm sahaların tabiat yürüyüşü trekkinglerle birbirine bağlanması,	Tabiat yürüyüşü meraklılarına tüm tescil edilmiş ya da tescili yapılmamış sahaların tanıtımının yapılması ve bu alanların güzelliklerinin ziyaretçilerle paylaşımı sağlanmış olacaktır.	OSİ, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü,		2016					

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
53	1	Atık yönetimi	Katı atık vahşi depolama engellenecektir. Ayrıca özellikle belediyeler ve atıksu oluşturan tüm evsel ve endüstriyel atıksular arıtılacak ve turizm alanları korunmuş olacaktır.	Muhtarlıkla (M) belediyeler,(B)il özel idaresi (İÖİ)	Dernekler D Çevre ve Şehircilik md ÇŞM	2017						
54	1	Alan düzenleme	Kamping alanlarının ve günübirlik alanların düzenlenmesi, uygun yerlerde, ilçe planına uygun olmak üzere en az 3 motokaravan yeri düzenlenecektir.	İl Turizm Md.(İTM) Kaymakamlıklar, (KY) İÖİ	D, ÇŞM	2017						
55	1	Hizmet üniteleri geliştirme	Favori seçilen ilçelerde alan içinde kalan, atıl binaların onarımı ve turizmde kullanımı sağlanacaktır.	KY, İÖİ, orman ve su işler md OSİ Özel girişim ÖG	D;	2017						
56	1	Turizm Bilgilendirme Merkezleri kurulması	Favori ilçelerde bilgilendirme merkezleri kurulacaktır, Bu merkezlerin atıl okul binaları veya köy evlerinin kiralanması veya restorasyonu ile oluşturulması. 2019 q kadar 9 ayrı yerde bilgilendirme merkezi kurulacaktır.	İTM, OSİ, KY, B, İÖİ	Dernekler WWF	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
57	1	Patika düzenlemeleri (trekking yol ağı oluşturma ve düzenleme)	3.Bölümde Trekking güzergahı olarak tespiti edilen tüm sahalarda patika düzenlemeleri ve her türlü tanıtıcı, bilgilendirici elemanların yapımı ve yerine konması 2017 yılına kadar tamamlanacaktır.	İTM, OSİ, Ky, B, İÖİ,	Dernekler	2016						
58	2	Tabiat Müzesi kurulması	Favori ilçelerde Tabiat Müzesi ve Ekolojik Yorum Merkezleri kurulması için çalışmalar yapılacaktır.	OSİ, İTMKy B İÖİ	Dernekler, Üniversiteler	2017						
59	3	Mağaraların Ziyarete Açılması	3.bölümde bilgileri verilen mağaraların ekoturistlerin ziyaretine açılması için gerekli düzenlemeler yapılması	İTM, PSİ Ky İÖİ	Dernekler, Üniversiteler	2017						
60	2	Ziyaretçi merkezleri kurulması	Ziyaretçi merkezi vizyonunun katılımcılıkla oluşturulması, favori ilçelerde ziyaretçi merkezlerinin kurulması için çalışmalara başlanacaktır.	İTM OSİ Ky B İÖİ	Dernekler, KTM, Belediyeler , Muhtarlıklar	2018						
61	2	Karavan mobil ev kamp yeri	Favori ilçelerde Karavan ve taşınabilir ev organize kamp yerleri oluşturulması	OSİ; İTM, Ky, B, İÖİ	Dernekler	2018						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
62	2	Dağ bisikleti parkurları	Favori ilçelerde Dağ bisikleti patikası ağı için altyapı, araştırma ve organizasyonun tamamlanması,	OSİ; İTM, Ky, İÖİ; B	Dernekler	2017						
63	2	Ulaştırma imkanlarının artırılması	Havaalanı ve her türlü ulaşım seferlerinin artırılmasıyla ziyaretçilere kolay ulaşım imkanı sağlanacaktır.	Valilik, İÖİ,THK,UB		2016						
64	1	Çekim noktası olan sahalara düzenli ulaşım servislerinin konulması,	Hamsilos Tabiat Parkı, Erfelek Tatlıca Şelaleleri, Sarıkum Tabiatı Koruma Alanı ve Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtı'na düzenli ulaşım servisleri konulmasıyla ziyaretçilere ulaşım kolaylığı sağlanacak ve gelen turistler gelir bırakabilecektir.	BB,Ky, İÖİ, Tİ, Müstecir(M),		2016						
65	2	Hamsilos Tabiat Parkı Akliman Koyunda marina ve yüzen evler yapılması	Korunan alanlarda yeni çekim değerleri oluşturulmuş olacaktır. Bu sayede Sinop'a gelen turist profili daha üst gelirli grubu ve yabancı turistleri de kapsayacaktır.	OSİ, İÖİ,		2017						
66	2	Hamsilos'ta Olimpik Deniz Yarışma Parkurları yapılması	Hamsilos'ta deniz etkinliklerinin öne çıkarılması amacıyla Olimpik Deniz Yarışma Parkurları yapılması da ayrı bir çekim noktası olacaktır.	OSİ, Gençlik Spor		2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
67	2	Hamsilosria oluşumunda en az 1000m2 taban alanlı su altında bulunacak tamamen CAM FANUS deniz altı tabii eğitim merkezinin kurulması	Özellikle Hamsilos ria oluşumunda yüksek deniz altı değerlerinin gözlenebilirliği sağlanmak üzere su altında bulunacak tamamen camdan deniz altı tabii eğitim merkezi kurulması tabiat turizmi açısından yeni çekim noktası oluşturacaktır. Bu eğitim merkezinde hizmet tesisleri yapılacaktır.	OSİ,		2017						
68	1	Hamsilos sırtında restaurant, cafe gibi kolaylık tesisleri yapılması	Hamsilos'ta ziyaretçilerin yeme içme gezinme imkanları temin edilmiş olacaktır.	OSİ		2016						
69	2	Sarıkum Tabiatı Koruma Alanının Tabait Parkı olarak statü değişikliği ile Açık Hava Tabiat Eğitim Merkezi olarak planlanması,	Bu merkezde sertifikalı tabiat eğitim programlarının oluşturulması TATİL+TABİAT EĞİTİMİ temasıyla insanların tatil yapması ve aynı zamanda tabiat eğitimi almaları sağlanacaktır. Tabiat eğitimlerinin uygulanması tabiat turizminde ek hareketlilik getirecektir.	OSİ,		2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
70	2	Boyabat İlçesinde Bazalt Kayalıkları Tabiat Anıtında TAŞ MÜZESİ yapılması,	Boyabat ilçesinde tabiat turizminde yeni çekim alanı oluşturulmuş olacaktır. Türkiye’de ilk kez yapılacaktır.	OSİ,	Üni	2017						
71	2	Hacıağaç yaylasına dağ evleri kompleksi ve kış turizmi tesisleri yapılması.	Türkeli İlçesi Hacıağaç Yaylası kış turizm teması ve yaz aylarında yaylada konaklama teması öne çıkacağı bir planlama ile yaylalarda konaklama imkanı sağlanmış olacaktır. Bu şekilde özellikle yabancı(Arap ülkeleri) turistlerin gelmesi sağlanacaktır.	Girişimciler, İTM, Ky, Yöre halkı, Dernekler	Üni.	2017						
72	2	Ayancık ilçesinde özellikle Çangal’da tabiat parkı tescili, yaz-kış konaklamaları ve tabiatla yönelik her türlü etkinliklere imkan sağlayan çok fonksiyonlu tabiatla uyumlu yeni tesislerin yapılması	Çangal ormanlarında, gençlik kamplarına ve yaz okullarına vb. aktivitelere yaz-kış konaklama imkanı sağlanmış olacaktır. Miadını doldurmuş eski tesislerin yıkılıp yeni tesislerin yapılması sağlanacaktır.	OSİ; Öİ: OBM, Ky.	Girişimciler , Üni.	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
73	1	Butik otel ve pansiyonların arttırılması	İl ve ilçelerde butik otel ve pansiyonculuğun arttırılması ile ziyaretçilerin konaklama ihtiyaçları en üst seviyeye getirilecektir.	Ky, Turizm İşletmeleri, İKTM, Kaymakamlıklar Belediyeler, Muhtarlıklar		2016						
74	2	Kırsal kesimlerdeki yol kalitesinin arttırılması	Köy ulaşım yollarının ve orman yangın yollarının iyileştirilmesiyle ziyaretçilere kaliteli ulaşım imkanı sağlanacaktır.	Valilik, İÖİ,OGM,OSİ		2016						
75	1	Yürüyüş platformlarının yapılması	Kanyonlara yürüyüş için yürüyüş platformlarının ve işaretlemelerin yapılması ziyaretçi güvenliğini sağlayacaktır.	OSİ, Kaymakamlıklar		2016						
76	1	Kanyonlarda yürüyüş platformlarının yapılması	Kanyonlara yürüyüş için yürüyüş platformlarının ve işaretlemelerin yapılması ziyaretçi güvenliğini sağlayacaktır.	OSİ, Kaymakamlıklar		2016						
77	1	Sportif olta balıkçılığına uygun iskelelerin yapılması	Sportif olta balıkçılığı meraklılarına ve sportif olta balıkçılığı turizmne altyapı oluşturulmuş olacaktır.	OSİ, İl Gıda Tarım Hayvancılık Müd., İl Kültür ve Turizm Müd.		2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
78	1	Altınkaya Barajı ve Boyabat Barajı sportif olta balıkçılık yönünden değerlendirilmesi,	Yeni çekim noktası oluşturulmuş olacaktır.	OSİ, İl Gıda Tarım Hayvancılık Müd., İl Kültür ve Turizm Müd.		2016						
79	2	Altınkaya Barajı ve Boyabat Barajında kürekle ve yelken yarışları için ring şeklinde gezilerin oluşturulması,	Ankara'daki Çayırhan Barajı örneğinde olduğu gibi ziyaretçiler için baraj gölünde ring şeklinde geziler oluşturulması ile yeni çekim noktası oluşturulacaktır.			2017						
80	1	Kuş gözlem kulelerinin yapılması	Uygun sulak alanlara kuş gözlem kuleleri yapılarak kuş gözlemciliği ve kuş gözlemciliğine dayalı turizm altyapısı oluşturulmuş olacaktır.	OSİ		2016						
81		Aksaz ve Karagöl'de Su Kuşları Tanıtım ve Sergi Merkezi ve kafeterya, Av Köşkü yapılması,	Aksaz ve Karagöl'de Su Kuşları Tanıtım ve Sergi Merkezi ve kafeterya, Av Köşkü gibi kolaylık tesisleri yapılması ile avcılarının ve diğer ilgi duyanların aileleriyle birlikte vakit geçirebilecekler, yaban hayatını tanıma imkanı bulabileceklerdir.	OSİ, Avcı Dernekleri	ÇŞ,BB	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

2.FİZİKSEL ALTYAPININ OLUŞTURULMASI Gaye; altyapıyı geliştirmek,												
Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
82	1	Tekne turları	Sinop merkez kalkışlı Ada etrafı-Hamsilos-Kuzey noktası-Sarıkum rotasını takip edecek fotoğraf çekme, kahvaltı, su altı dalış ve yüzme etkinliklerinin yer aldığı tekne turları organize edilecektir.	Tİ,TO,Liman Başkanlığı (LB),	BB,Sahil Güvenlik(SG)	2016						
83	1	Turizm alanlarına manzara seyir noktası ve seyir terasları yapılması	Turizm alanlarında seyir noktası ve seyir terasları yapılarak cazibe arttırılacaktır.	Özel İdareler, Belediyeler, Kaymakamlıklar,Muh tarlıklar, OSİ		2016						
84	2	Turizm alanlarına kuru tuvalet yapılması	Yaya, atlı ve bisikletli tabiat gezi güzergahları üzerinde uygun yerlere kuru tuvaletler yapılarak gezi parkurlarında atık yönetimi sorununa çözüm getirilmiş olacaktır.	OSİ, İl Özel İdaresi, Kaymakamlıklar		2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
85	1	Kültürel ürün envanteri ürünleri sunuma hazır hale getirme	Geleneksel yaşam tarzı ve kültüre ilişkin olarak tabiattan toplanan veya üretilen gıda maddeleri, tabii materyalden üretilen el sanatları vb. değerlerin tespiti, satılabilir hale getirilmesi, sözlü değerlerin envanteri, bunların turizme sunulabilir hale getirilmesi	İTM, OSİ, Ky, HEM,	Dernekler, üniversiteler	2017						
86	1	Tabii ürün envanteri sunuma hazır hale getirme	Tabiatta gizli kalmış, henüz keşfedilmemiş olan turizme sunulabilecek değerlerin ortaya çıkarılması ve sunuma hazır hale getirilmesi, bunların basılı katalog haline getirilmesi sağlanacaktır.	İÇOM, Tarım İl Müdürlüğü(İTM), özel girişimciler	Üniversiteler	2016						
87	1	Milli ve Milletlerarası seviyede tanıtım	Sunuma ve tanıtıma ait senaryonun katılımcılıkla oluşturulması ve çerçevede Milli ve Milletlerarası düzeyde tanıtım materyallerinin basımı(1 WEB sitesi, yeterli miktarda broşür, rota haritası, CD, 2 tanıtım filmi vb.)	OSİ; İTM, Ky, B, İÖİ,		2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
88	2	Havayolu şirketleri, otobüs firmaları gibi ulaşım araçlarında sunulan dergilerde makale, yazı ve görsellerle ilimizden bahsedilmesi,	Sinop ili ve ilçeleri tabiat turizmi değerlerinin milli ve milletlerarası alanda tanıtılması sağlanmış olacaktır.	OSİ,THY,İTM, Valilik		2017						
89	1	Ekolojik ürün satış merkezleri	Favori ilçelerde yöre insanının ürettiği ekolojik ve tabiattan toplanan ürünlerin satışına yönelik her ilçede en az 1 tane olmak üzere 10 adet satış yerlerinin oluşturulması, vatandaşların üretim ve satış için yönlendirilmesi.	İTM, Oİ, Tarım Md. İÖİ B	WWF ÇEKÜL TATUTA	2017						
90	1	Ev pansiyonculuğu	Favori ilçelerde aynı kalite standardındaki Pansiyonların pazarlama ağı içine alınması sağlanacak,	İTM; B, Ky, İÖİ, Özel Gr.		2017						
91	2	Kalış süresinin arttırılması	Konaklama imkanlarının yetersizliği ve aktivite eksikliği kalış süresini kısaltmaktadır. Bu eksikliklerin giderilerek tanıtım politikalarıyla kalış süresi arttırılacaktır.	İTM, Tİ, Yöre halkı,	KOSGEB, KA,	2018						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
92	1	Yöredeki tur operatörlerinin sayısının artırılması,	Yöreden olan tur operatörleri sayesinde tüm destinasyonlar canlılık kazanır ve çok sayıda turist gelmesi, doğru yönetimi, yönlendirilmesi, kaynağı iyi bilmesi iyi bir pazarlama ve tanıtım yapma imkanı sağlanır.	İTM, TURSAB, TSO, BŞD	Ün,OSİ,,	2016						
93	1	Tur operatörlerine saha tanıtımı ve Ekotur destinasyonları	Tur operatörlerine sahanın gezdirilerek tanıtımı, görüşlerinin alınması, isteklerinin değerlendirilmesi, destinasyon şekillendirmelerinin yapılması, bu destinasyonlar üzerinde hizmet kalitesi ağı kurulması, destinasyonları destekleyici, olumlu etkileyici eklerin tespiti. Yıl içinde tur operatörleri kanalı ile gelen turist sayısının 250.000 kişiye çıkarılması sağlanacaktır.	İTM, OSİ; Valilik, K, B, İÖİ,	Dernekler, KTM	2017						
94	2	Müşteri beklenti ve memnuniyet anketleri	Ziyaretçilerin beklentileri ve verilen hizmetlerden memnuniyetinin periyodik olarak ölçülmesi, her yıl 250 şer kişi ile sezon başı, ortası ve sonunda toplam 3 anket yapılacaktır.	İTM OSİ KY	ÜNİV	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
95	3	Fuar sempozyumlar, festivaller Tabiat film festivallerinin yapılması,	Fuar ve sempozyumlara aktif katılımlarla stand oluşturma, Sinop konulu sempozyum düzenleme, festivallerin kültürel değerleri öne çıkaran hale getirilmesi, her yıl en az 2 milli fuara katılacaktır.	İTM, OSİ, tarım d. HEM,	Belediye ler, Dernekler ÜN	2017						
96	1	Ortaklıklar oluşturma	Park dışından hizmet sunucularıyla park yönetimi ve park içinden hizmet üreticileri arasında daha kaliteli ve düzenli hizmet sunumu amacıyla ortaklıklar oluşturma, Dış paydaş oluşturmak için arayışlar sürdürülecektir.	İTM, OSİ, Tic. Ve San Odası, Valilik Makamı, Ky B Özel Gr.	Dernekler, Pansiyoncular,	2017						
97	2	Eko köy ve Eko beldeler	Saha içinde tabii ve kültürel değerleri bozulmamış veya küçük bir çaba ile bu değerlerinin sunumu ve korunması kolayca başarılabilecek ve ekolojik uygulamaların sürdürülebilirliği sözkonusu olan Kastamonu ilindeki ZÜMRÜT Köyü'ne benzer olarak her ilçede 1 olmak üzere ayrıca 9 köyün Ekoköy olarak dizaynı ve sunulması, bu konuda diğer koruma alanlarına örnek olacak pilot uygulama yapılması,	İTM, OSİ, Ky, İÖİ,	MuhtarlıklarWWF TATUTA	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
98	1	Gastronomik değerler	Tabiat turizm değerlerine ek olarak gastronomi değerlerinin ilave edilerek ziyaretçilerin daha fazla yöre halkına gelir bırakması sağlanacak turizme ilave değer katılacak ve üretimin sürekliliği sağlandığı gibi yöre yemekleri de kaybolmayacaktır.	Tİ, Yöre halkı, İTM, MEM, GTH, SA, TO	Ün, STK'lar, OBM							
99	2	Satış-Tutundurma çalışmaları	Tabiat Turizm değerleri dağıtım programı yapılacaktır. Tabiat Turizm tutundurma programı hazırlanacaktır. Bu gayeyle, gerekli kişisel satış, reklam, tanıtım ve satış geliştirme etkinlikleri belirlenecektir.	İTM, OSİ, Tic. Ve San Odası, Özel Gr.,	Dernekler, Belediyeler	2016						
100	1	Yerel standardı koruma	Eko-turizm hizmetlerinin kademeli olarak geliştirilmesi için bir yerel nitelikler standardı oluşturulması, bu şekilde orijinalliğin korunması ile bozulma ve kültürel melezleşmenin önüne geçilmesi	İTM OSİ Ky	Dernekler	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
101	2	Yeni ürünler ve Ürün geliştirme	Yeni ürünlerin geliştirilmesi, yeni dizaynlar, yerel kültür elemanlarının figüre edilmesi, bilinmeyen veya kaybolmaya yüz tutmuş, yöresel yemeklerin sunulabilir hale getirilmesi bunların kataloglar halinde basımının sağlanması,	İTİM ÜNİVERSİTESİ KY HEM	Dernekler, Üniversiteler,	2018						
102		Hediyelik eşya sunumu,	Hediyelik eşya sektörü yörenin tanıtımında ve yöreye gelir bırakmada öncelikli olarak planlanıp seçkin çok tercih edilen tüm tabii değerlerin bulunduğu yerlerde hediyelik eşya satış standlarının oluşturulması. Hediyelik eşyaların yöresel dokuya uygun ve yöresel tabii değerleri, tabiata dayalı kırsal mirası yansıtırıcı özellikler içermesi,	Ün., Tİ, BSTM, HEM, Cezaevi,	Yöre halkı	2017						
103	2	İyi örnekleri öne çıkarma	Yılda bir kez Örnek pansiyon, Örnek lokanta, Örnek Ürün satış yeri seçimi, bunlara göre kalite standartlarının diğer aynı faaliyette bulunan kişi ve kurumlara yaygınlaştırılması	İTİM OSİ İOİ KY	Dernekler	2018						

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
104		Pilot uygulamalar,	Uygulama deneyimi ve geri bildirim sağlamak, aynı zamanda örnek teşkil etmesi için; işletmecilik örnekleri, sunum örnekleri, tanıtım örnekleri, yeni ürünler vb. ni tasarlayarak uygulamasını yapmak.	OSİ, İTK,Tİ, Yöre halkı, Ky, BB, SA, TO, Ün,	STK'lar	2018						
105	1	Sertifika/kalite standardı programı	Pansiyonculara, lokantalara, ekolojik ürün üreticilerine yönelik sertifika ve kalite standardı programının hazırlanması ve uygulanması	İTM HEM Ky B OSİ	Üniversiteler, Dernekler, Hizmet üretlenler	2017						
106	1	İmaj oluşturma	İmajın hatırlatıcı ve öne çıkarıcı etkisinden faydalanmak için ilimize en uygun imaj ögesinin tespiti çalışması yapılacaktır.	İTM, OSİ, Tİ, TSO,	Ün., Yerel medya	2016						
107	2	Marka oluşturma	Sunulan tabii değerler, mal ve hizmetlerin zaman içerisinde belirli bir kalite seviyesini yakalaması, orijinalliği seçkinliğinin tüm pazarlarda kabul görececek marka olarak adlandırılabilir düzeyde çıkarılması, markalaşma sağlanacak.	OSİ, İTM,BSTM,TSO,Tİ,	Yöre halkı,Ün., STK'lar,	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
108	2	Yeni tesisler	Zamanla gelişim gösteren ve potansiyeli artan yerlere belirlenmiş tabiat turizm ve ekoturizm standartlarına uygun yeni eko-turizm tesisleri	Özel Gr. OSİ, Ky İÖİ, İTM	Dernekler, Belediyeler	2018						
109	2	Kurallar sistemi	Tur operatörlüğü, Rota kılavuzluğu, pansiyonculuk ve yerel ürünlerin satışı konusunda halkın da benimsediği bir iş düzenini ve kurallar sistemini ortaya koyan mekanizma geliştirmek,	İTM OSİ Ky B Tur operatörleri, Hizmet üretkenler		2017						
110	1	Organik tarım	Korunan alanlarda organik ziraatle üretim prensiplerinin yerleştirilmesi, plan dönemi sonunda sahaların yüzde 30 unda organik ziraat yapılıyor olmasının sağlanması,	İTM, OSİ, İl tarım Md.	Muhtarlıklar, Dernekler,	2017						
111	1	Yapı sistemi	Favori ilçelerde, köy, belde ve ilçelerde yeni yapılacak yapıların tamamen yerel mimariye uygun olmasının mecburi hale getirilmesi	B, ÇŞM, M. Ky	Dernekler, Mimarlar Odası	2017						
112	1	Devremülk, kiralama sistemi oluşturulması	Köylerde atıl vaziyette bulunan köy evlerinin devremülk olarak satışı, kiralanması sistemi ile apart tarzda turizm hizmete kazandırılması,	STK'lar, Yöre halkı, emlakçılar, TO, SA,M, TSO, İTM,	İÖİ, Dernekler(BŞD)	2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
113	2	“Yeşil evler” teması,	Enerjiyi verimli kullanan, kendisi enerji üreten, atıklarını dönüştüren ev sistemlerinin yaygınlaştırılmasıdır.	Yöre halkı, ÇŞ, İÖİ, BB, OSİ,Tİ	Ün, STK’lar	2017						
114	1	Avlalarda av sayısının artırılması	Avlalarda av potansiyelini artıracak ve av turizminin cazibesini arttıracaktır.	OSİ, Avlak İşletmecileri		2016						
115	1	Avlalarda av kaynağına yem takviyesinin yapılması	Avlalarda av potansiyelini artıracak ve av turizminin cazibesini arttıracaktır.	OSİ,Avlak İşletmecileri, Avcı Dernekleri		2016						
116	1	Avlakların tanıtılması	Avlaklar ve av kaynakları fuarlar, yabancı ve yerli televizyonlar, av dergileri vb. kaynaklarla ya da yerli ve yabancı av turizm acentalarıyla görüşerek tanıtılması sağlanacaktır.	OSİ, Avcı dernekleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Avlak işletmecileri		2016						
117	1	Karstik yapıların tanıtılması	Sinop’ta sayıca çok fazla olan karstik yapılarının tanıtımlarının yapılması ile ziyaretçi potansiyeli artacaktır.	OSİ, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Turizm STKları		2016						
118	1	İç sularda sportif olta balıkçılığına uygun yerlerin belirlenmesi	Sportif olta balıkçılığı meraklılarına yeni alanlar belirlenmiş olacaktır.	İl Kültür ve Turizm Müd., Balıkçılık STK, Üniversiteler, OSİ, DSİ, Özel İdaresi		2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

3.ENVANTER, ÜRÜN OLUŞTURMA,ÜRÜN ÇEŞİTLENDİRME VE GELİŞTİRME, SERTİFİKALANDIRMA, TANITIM VE PAZARLAMANIN YAPILMASI Gaye: mevcut tabiat turizm ürünlerinin ortaya çıkarılması, geliştirilmesi, tanıtımı ve pazarlamasını yapmak.

Faaliyet no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçe i ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
119	1	Sportif olta balıkçılığı alanlarının tanıtılması	Sportif balıkçılık gruplarına ve tüm bu aktiviteyle ilgilenenlere balıkçılık sahalarının tanıtımı yapılmış olacaktır.	OSİ, İl Kültür ve Turizm Müd., Turizm Acenteleri		2016						
120	1	Kuş envanterlerinin çıkarılması	Kuş gözlemciliği gruplarından faydalanarak alanların kuş envanterinin çıkarılması sağlanacaktır.	Kuş Gözlemciliği STKları, OSİ, Üniversiteler		2016						
121	2	Yayla Pansiyonluğu ve yayla turizminin geliştirilmesi	Yayla turizmi meraklılarına yeni alanlar oluşturulmuş olacaktır.	Vatandaşlar, Orman Bölge Müdürlüğü, Turizm Acentaları, OSİ		2016						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

İ.İZLEME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK EYLEMLER Gaye: Tabiat turizm faaliyetlerinin izlenmesine ilişkin kriterlerin belirlenmesi, izlemenin yapılması, raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerin yapılması.

Eylem no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
122	1	Değişimin sınırlarının belirlenmesi	Tabii ve kültürel değerleri etkileyen tüm turizm faaliyetlerinin kabul edilebilir değişimin sınırlarının belirlenmesi, bu çalışmanın hedefi yöresel düzeyde kabul edilebilir sınırların tespitidir.	OSİ, İTM, Üniversiteler	WWF, Dernekler	2017						
123	1	Çevresel etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir.	ÇŞM OSİ B	Dernekler, KTM	2017						
124	1	Ekonomik etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	İTM, Tarım Md Ky B Tic San Od.	Dernekler, Üniv.	2017						
125	1	Sosyal ve kültürel etkilerin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	OSİ, İTM Üniv	Dernekler,	2017						
126	1	Sürdürülebilirliğin izlenmesi	indikatörlere göre izlenecektir	OSİ; ÇŞM	Dernekler,	2017						

SİNOP İLİ

TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI

İ.İZLEME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK EYLEMLER Gaye: Tabiat turizm faaliyetlerinin izlenmesine ilişkin kriterlerin belirlenmesi, izlemenin yapılması, raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerin yapılması.

Eylem no.	Öncelik	Eylem	Açıklama	Yapacak kişi ve kuruluşlar	İşbirliği ortakları	Başlangıç tarihi	Süresi				Bütçesi ve Finans kaynağı	Göstergeler
							2016	2017	2018	2019		
127	1	Uyumu izlenmesi	Kurallar sistemine uyumu izlenmesi, uyumsuzluğun sözkonusu olduğu hususları inceleme, uzlaşma arayışı, çözüm geliştirme, raporlama ve değerlendirme, yaptırım uygulama,	İTM, OSİ Özel girişimciler, Hizmet üreten herkes,	Dernekler	2017						
128	1	İzlemenin raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlere dönüştürülmesi	tabii ve kültürel değerlere etki yapan Faaliyetlerin sınırlara göre vaziyetlerinin izlenmesi ve raporlama, değerlendirme ve geri bildirimlerinin yapılması,	OSİ; İTM ÜNİV	Dernekler	2017						

SİNOP İLİ TABİAT TURİZMİ MASTER PLANI